Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

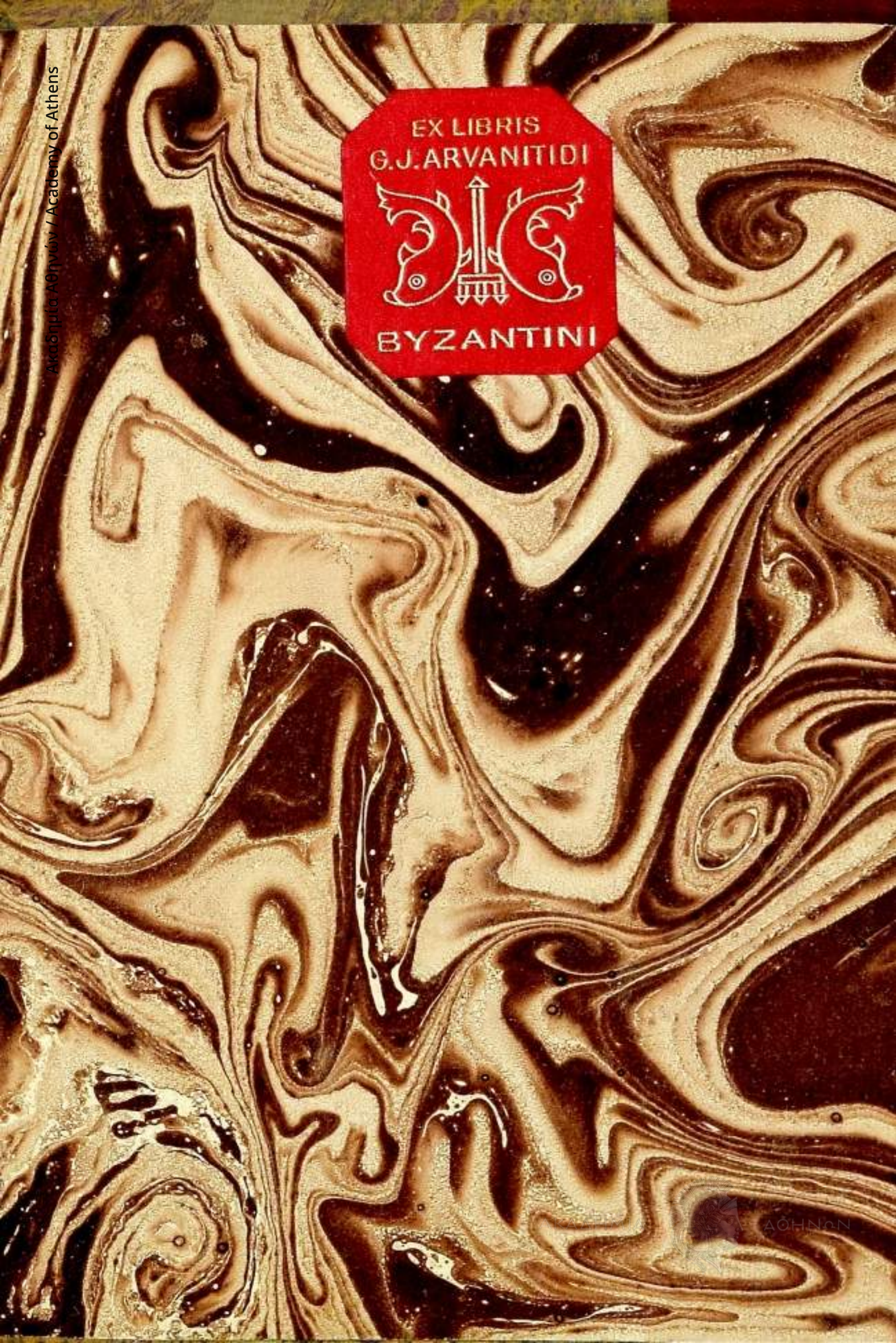

© Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

EX LIBRIS
G. J. ARVANITIDI

BYZANTINI

ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
177

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΙΟΝ

Η ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΙΟΝ
Η' ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΣ
ΧΑΡΑΚΤΗΡ.

Δι' ὃ διδάσκονται οἱ Φιλομαθεῖς, πῶς νὰ χράφωσι μὲ καλὴν τάξιν Ἐπιστολὰς πρὸς ὁποιονδήποτε πρόσωπον, μὲ τοὺς Τίτλους ἑκάστῳ, καὶ τὸν κοινὸν ζόπον, ὡς τὴν σήμερον συνηθίζεται.

Ἔτι καὶ δὲ σύντομος Διδασκαλία περὶ Μιμήσεως σὺν διαφόροις παραδείγμασι.

ΚΑΙ' ΤΙΝΕΣ ΚΑΝΟ'ΝΕΣ ΕΙ'Σ Ε'ΠΙΣΤΟΛΑ'Σ ΠΕΡΙ' ΠΡΑΓΜΑΤΕΙ'ΑΣ.

Μετὰ Προσθήκης Γ'σοεικῆς πληροφορίας περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῶν Θρόνων τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ'μοῦ καὶ Χρονολογίας, Μισολογίου, καὶ χρησίμων Κανονίων, περὶ τῆς Πασχαλίων, καὶ ἄλλων ἀναγκαίων, ὡς ἐν τῷ Πίνακι φαίνονται.

Οἷς νὺ τέλει προσετέθησαν ἓ δύο Ἐπιστολαί· ἡ μὲν Φειδείκου Βασιλέως Πρωσίας, πρὸς τὸν Κραταιστάτου Αὐτοκράτειραν Β'. Αὐτοκρατόειραν ἁπασῶν τῆς Ρ'ωσιῶν· ἡ δὲ τοῦ Κόμητος Σόλμι, πρὸς τὸν Κόμητα Πανίν.

ΤΟ'ΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Νεωστὶ Μετατυπωθεὶς, καὶ ἐκ πολλῶν σφαλμάτων διορθωθείς.

αφογ'. ΕΝΕΤΙ'ΗΣΙ, 1773.

Παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῆς ἐξ Γωαννίνων.

CON LICENZA DE' SUPERIORI.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΙΟΝ

Η' ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών — Academy of Athens

Ο ΤΥΠΟΓΡΑΦΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΑΣ.

ΤΠΟ παντὸς μέρους ἥδ ἡμετέρων σωδρομή τε ἐ ζήτησις, εἰς κτῆσιν τῦ Ἐπιστολικῦ τύπυ χαρακτῆρος, ἐπωφελέστατος, ὐ μόνον τοῖς ἀπαιδεύτοις, ἀλλὰ ἐ τοῖς κτ' μέρον πεπαιδευμένοις, ἐπροξενήσε σωφίλω τῦ τοιύ.

του βιβλίου· ὥστε ἐξ ὁμοῦ πολλοῦ ἀριθμοῦ σωμάτων ὁποῦ προεκδόθησαν, τὰ μιὰ ὀλιγώτατα ἐμαπελείφθησαν εἰς τὴν ἐμὴν Τυπογραφίαν. Ὅθεν μὴ ἀπορῶν, διὰ νὰ πληρώσω τὴν προθυμίαν πάντων τῶν ζητημάτων ἀπεφάσισα νὰ ἐκδώσω καὶ βίτον τοῦτον τὸν Ἐπιστολικὸν χαρακτῆρα, ὄχι πλέον εἰς μίαν, ἀλλ' εἰς δύο Τόμους, προθέσας εἰς τόπον Δευτέρου Τόμου, ἕτερον Ἐπιστολάριον, τυπωθὲν ἐν Λειψίᾳ τῆς Σαξωνίας, ὄχ ἧττον τιμῆς ἢ ἀξίας. Ὅσοι ἐγεύθησαν τῆς Ῥητορικῆς τὰ ὑδύτατα νάματα, δυνάμενοι νὰ χωρίσουν ἢ τὴν γλυκύτητα τῶν τοιούτων Ἐπιστολῶν· ἐπειδὴ θέλει εὕρουν ξεχωρυγμένους ὅλους τοὺς πλέον τελεωτέρους Κανόνας, καὶ ἀκριβεστέρους μεθόδους ὁποῦ παρέδωκαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἰς τὰ Μυστήρια τῶν μαθητευομένων, τὰς ὁποίας ὄχι πάντες ἕως τώρα ἐχωρίσαν. Καὶ δὲν χάνουν τὸ παράπαν τὴν δυνάμιν τῆς αὐτῶν χάριτος, μεταδιδόμενοι εἰς τὸ ἡμέτερον κοινὸν ἰδίωμα· ὅτι τὸ διάφορον

τῆς γλώσσης δεμὶ φθόγγων καμμίαμ διαφορᾳὶ τῆς διδασκαλίας Σ εἰσηγήσεως. Δέχεσθε ὧμ πάντες μετ' τῆς αὐτῆς φιλοφροσυνίης ἐ ἀγάπης, καθὰ Σ πρῶτομ, ταύτῃ τῃὶ τελίτῃμ ἔκδοσιμ, ὅτι ἐγὼ ἀφορῶμ μᾶλλομ πρὸς τὸ καλὸμ τῆ ἡμετέρᾳ γενέσης, ἢ εἰς τὸ ἴδιομ συμφέρομ, ἐξέδωκα τῃὶ Βίβλομ ταύτῃ. Καὶ βεβαιώμματος τῃὶ πρὸς ὑμᾶς φιλαδελφίαμ μου, καὶ ἄμεσομ προθυμίαμ, ἐπεύχομαι ὑμῖμ παρὰ Θεῦ πάντα τὰ τῆς ψυχῆς ἐπωφελέσατα, καὶ τῆ βίᾳ ὅσα προσφιλῆτε Σ εὔφημα. Ἔῤῥωσθε.

Τῷ φιλομαθεῖ, καὶ φιλαμαγμώτῃ ἀκροατῇ χαίρειν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Ἂν ἐρωτᾷς νέε φιλομαθέςατε ἀναγνώςα τὸν ζόπον τῦ συγγράφειν Ἐπιςολὰς, εἶναι ὁ πλέα δεινὸς ἀπὸ ὅλυς τῆς ῥητορικῆς τὺς χαρακτῆρας, διατὶ εἰς τὶω διαφορὰν τῦ προσώπων, καὶ τῆς ὕλης λαμβάνει ἡ Ἐπιςολὴ τὸ ἰδιόν της χρῶμα. καὶ ἐπειδὴ ἄπειραις ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἡ ὑπόθεσες, καθὼς καὶ τὰ ὑποκείμενα, διὰ τῦτο ἄπειροι εἶναι καὶ οἱ ζόποι, καὶ τὰ εἴδη τῦ Ἐπιςολῶν, ἀπὸ τῦ ὁποίων γεννᾶται ἡ δεινότης τῦ Ἐπιςολικῦ χαρακτῆρος. ὅθεν ἐγὼ εἰς τῦτο τὸ ἀτελὲς ἔργον δὲν ὑπολαμβάνω νὰ ἑρμηνεύσω ὅλυς τὺς ζόπυς τῆς συνθέσεως τῦ Ἐπιςολῶν, ὅτι τῦτο χρεὼν ἤθελεν εἶναι ἀδυνάτον. τῦτο μόνον λέγω πῶς κάθε Ἐπιςολῆς, εἶα εἶναι τὰ πλέον ὐσιώδη χαρακτηριςικὰ, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει χρέος μὲ ὅμμα Λυγκέως νὰ ςοχάζεται ὁ φιλόπονος μαθητὴς, δηλονότι, παῖος

χρά-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γράφει, τι γράφει, κ᾽ εἰς ποῖον γράφει. Τὰ εἶναι τὰ πλέον ἴδια ὅπ᾽ ὡς ἀρχαὶ κ᾽ ὅροι συστώσιν ὅλον τὸ σῶμα τῆς Ἐπιστολῆς. ἂν ἐπιστέλλῃ μέγας, ἢ κ᾽ ταπεινὸς, συγγρὴς, ἢ φίλος. ἂν παρακαλῇ, ἢ συμβυλεύῃ, ἂν διχαιολογῆται, ἢ συγχαίρεται, ἂν γράφῃ πρὸς σοφὸν, ἢ ἀμαθῆ, πρὸς ἔνδοξον, ἢ ἄδοξον, πρὸς διηγρὴ, ἢ ἀγευνῆ. Τάταις κ᾽ θεωρίσασες κάμνυν μεγάλω τὴν διαφορὰν εἰς ταῖς Ἐπιστολαῖς, ὅθεν καὶ χρειάζονται καὶ μεγάλην σπόχασιν, εἰς ταῖς ὁποίαις ὅταν προσέχῃ ὁ φιλομαθὴς κ᾽ σπυδαῖος μὲ ὅλω τὸ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχει τὸν ζόπον, κ᾽ τὸ χῆμα τῆς Ἐπιστολῆς. Ἔβαλα διὰ θεωροτέραν ἑρμηνείαν διάφορα θεωρήγματα Ἐπιστολῶν, ὄχι διὰ νὰ τέρψυν τὴν τελειοτέρων τινὼ ἀκοινὼ, ἀμὴ ἂν τύχῃ πρὸς σαφήνειαν ἐκείνων ὅπ᾽ ἀκόμι ὡς νεόφυτα βρέφη πιπηλίζυν τὸ νέκταρ τῆς μαθήσεως· ὅθεν ἐφόκεινα καὶ τινὼ ἁπλῆν φρᾶσιν διὰ νὰ μὴ προξενήσω καμμίαν δεινότητα εἰς τὴν ἀδόκιμον διάνοιαν τῆς πρωτοπείρων μαθητῶν. ἔθεσα θεωπλέον κ᾽ τὰς ἀποκρίσεις ἑκάστης Ἐπιστολῆς, διὰ θεωροτέραν διήγησιν, καὶ ὠφέλειαν τὸ ἀκροατῆ. ἔχε ὅμως συγγνώμην εἰς τὴν ἀμυσότητα τὸ συγγράμματος. καὶ λάβε ὡς σημεῖον μιᾶς εἰλικρινὸς ἀγάπης τοῦτο τὸ ταπεινὸν ἐπιχείρημα τῆς ἐλαχιστότητός μυ, κ᾽ μὴν ἀποβλέψῃς εἰς ὅσον ἐτύχαινε νὰ γράψω, μὰ εἰς ὅσον προέρχεται ἀπὸ μέρος τῆς μεγάλης ἀδυναμίας. Ἔῤῥωσο.

ΠΙΝΑΞ

ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Περὶ ὁρισμοῦ τῆς Ἐπιστολῆς. Φύλ. 1
Περὶ ὕλης τῆς αὐτῆς. 3
Περὶ εἴδους, καὶ διαιρέσεως τῆς αὐτῆς. 4
Περὶ Προοιμίου. 5
Περὶ διηγήσεως, καὶ ἐπιλόγου. 6
Περὶ τῶν μερῶν τῆς Ἐπιστολῆς. 10
Περὶ φράσεως τῆς Ἐπιστολῆς, καὶ πειθανότητος. 30
Περὶ τῶν Γενῶν τοῦ Ἐπιστολικοῦ χαρακτῆρος. 33

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν εἰδῶν τῶν Ἐπιστολῶν ὅπου ἀνάγονται εἰς τὸ ἐπιδεικτικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ τοῦ Ἐπαινετικοῦ χαρακτῆρος. 36
Παραδείγματα εἰς τοῦτο τὸ εἶδος. 40
Παράδειγμα εἰς ἀποκρισιν τῆς ἐπαινετικῆς Ἐπιστολῆς. 43

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ψεκτικοῦ χαρακτῆρος. 44
Περὶ ἀποκρίσεως τοῦ ψεκτικοῦ χαρακτῆρος. 47

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛ. Γ'.
Περὶ Ἐρωτικῆς, ἢ φιλικῆς χαρακτῆρος. 48
Παραδείγματα εἰς τοῦτο τὸ εἶδος. 49
ΚΕΦΑΛ. Δ'.
Περὶ Εὐκτικῆς χαρακτῆρος. 53
Παραδείγματα εἰς εὐκτικὴν Ἐπιστολήν. 56
Περὶ ἀποκρίσεως τῆς εὐκτικῆς Ἐπιστολῆς. 58
Παραδείγματα εἰς ἀπόκρισιν. 58
ΚΕΦΑΛ. Ε'.
Περὶ συγχαρητικῆς χαρακτῆρος. 60
Παραδείγματα εἰς τοῦτο τὸ εἶδος. 62
Περὶ ἀποκρίσεως τῆς συγχαρητικῆς τύπου. 65
Παραδείγματα εἰς τοῦτον τὸν τύπον. 65
Παράδειγμα εἰς ἀπόκρισιν ἀρχιερέως. 66
ΚΕΦΑΛ. ς'.
Περὶ πυθαστικῆς, ἤτοι σκωπτικῆς χαρακτ. 67
ΚΕΦΑΛ. Ζ'.
Περὶ εἰρωνικῆς χαρακτῆρος. 68
Παράδειγμα εἰρωνικόν. 70
Περὶ ἀποκρίσεως πρὸς τὸν σκωπτικὸν χαρακτ. 72
ΚΕΦΑΛ. Η'.
Περὶ δηχητικῆς χαρακτῆρος. 73

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν εἰδῶν τῶν Ἐπιστολῶν ὅπου ἀνάγονται εἰς τὸ συμβουλευτικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Α'.
Περὶ προτρεπτικῆς χαρακτῆρος. 74

Παρ-

Παράδειγμα προτρεπτικόν. 77
Α'πόκρισις πρὸς τὸν προτρεπτικόν. 78
Α'πόκρισις ἀποφατική. 79
Α'πόκρισις καταφατική. 80

ΚΕΦΑ'Λ. Β'.

Περὶ ἀποτρεπτικῆς χαρακτῆρος. 81

ΚΕΦΑ'Λ. Γ'.

Περὶ βουλευτικῆς χαρακτῆρος. 83
Παραδείγματα βουλευτικά. 88
Περὶ ἀποκρίσεως τῆς βουλευτικῆς χαρακτῆρος. 90
Παραδείγματα εἰς ἀπόκρισιν. 91

ΚΕΦΑ'Λ. Δ'.

Περὶ αἰτητικῆς χαρακτῆρος. 93
Παραδείγματα εἰς τὸν τὸν χαρακτῆρα. 96
Περὶ ἀποκρίσεως πρὸς τὸν αἰτητικὸν Ε'πις. 99
Παραδείγματα εἰς ἀπόκρισιν. 102

ΚΕΦΑ'Λ. Ε'.

Περὶ συγκατικῆς χαρακτῆρος. 105
Ε'πιστολὴ συγκατική, καὶ αἰτητική. 107
Ε''τερα παραδείγματα εἰς μόνον συγκατικόν. 108
Περὶ ἀποκρίσεως τῆς συγκατικῆς Ε'πις. 110
Παράδειγμα καταφατικόν. 112
Ε''τερον παράδειγμα ὡς ἐκ προσώπου τοῦ σωτῆρος. 113

ΚΕΦΑΛ. ς'.

Περὶ Ε'πιστολῆς εἰδήσεως. 114
Περὶ ἀποκρίσεως τῆς αὐτῆς, καὶ παραδείγματα. 115

ΚΕ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Περὶ Ἐπιστολῆς Δώρου. 117
Περὶ ἀποκρίσεως τῆς αὐτῆς. 118
Παράδειγμα εἰς προσφορὰν δώρου, καὶ ἀπόκρισις ἀχαριστείας. 119

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν εἰδῶν τῶν Ἐπιστολῶν ὅπου ἀνάγονται εἰς τὸ Δικανικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ κατηγορητικοῦ χαρακτῆρος. 121
Παράδειγμα. 124

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ἀπολογητικοῦ χαρακτῆρος. 125

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ ὀνειδιστικοῦ χαρακτῆρος. 127
Παράδειγμα. 128

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ μεμπτικοῦ χαρακτῆρος. 130

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Περὶ ἀπειλητικοῦ χαρακτῆρος. 131

ΚΕΦΑΛ. ς'.

Περὶ προφασιστικοῦ χαρακτῆρος. 132

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Περὶ ἐνστατικοῦ, ὅστις καὶ ἀξιωματ. χαρακτ. λέγεται. 133

ΚΕΦΑΛ. Η'.

Περὶ μικτοῦ χαρακτῆρος. 134
Παράδειγμα τῆς μικτῆς Ἐπιστολῆς. 135

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Περὶ Διηγματικῆ, ἤτοι ἱστορικῆ χαρακτ. 136
Παράδειγμα ἱστορικῆς Ἐπιστολῆς ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω πεισάσεις. 137
Ἕτερον παράδειγμα ἀπὸ τὰς δέκα κατηγορίας τῦ Ἀριστοτέλους. 139

ΚΕΦΑΛ. Ι'.

Περὶ λακωνικῆ χαρακτῆρος. 141
Παραδείγματα τῆ λακωνικῆ χαρακτῆρος. 143

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.

Περὶ ἀφιερωτικῆ χαρακτῆρος. 145
Παράδειγμα. 147

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Διδασκαλία περὶ μιμήσεως. 152
Τρόπος πῶς νὰ μιμῶνται καλῶς, καὶ πρῶτον περὶ τῶν ἐλαττωμάτων. 158
Κανόνες ὁποῦ πρέπει νὰ φυλάττωνται εἰς τὴν μίμησιν. 161

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Εἰς διάφορα εἴδη Ἐπιστολῶν.

Εἰς Ἐπιστολὰς συγχαρισικὰς.

Ἐπιστολὴ εἰς ἀναβιβασμὸν Παξιάρχυ. 166
Εἰς ἀναβιβασμὸν ἑπάσης ἀξίας. 167
Ἑτέρα εἰς ὑπανδρείαν. 169
Ἑτέρα εἰς Μητροπολίτην. 170
Ἑτέρα εἰς γενέσιν Υἱῦ. 171

Ἕτερα εἰς ἄνθρωπον ὅπως ὑποτρέφει εἰς τὴν παξ. 171
Ἕτερα παραδείγματα εἰς μόνλω τὴν ἀρχὴν τῆς Ἐπιστολῆς. καὶ πρῶτον εἰς χαρὰν Γάμων. 172
Ἕτερα εἰς χαρὰν Γενεθλίων. 174
Ἕτερα εἰς ἀξίαν. 175
Ἕτερα εἰς ἀπόλαυσιν ὑγείας. 176
Ἕτερον παράδειγμα ὁλόκληρον εἰς ἀξίαν. 176
Ἀπόκρισις εἰς Ἐπιστολὰς συγχαρητικάς. 177
Ἐπιστολαὶ εἰς παλαιὰς ἑορτάς. 179
Ἐπιστολαὶ εἰδήσεως. 181
Ἐπιστολαὶ συστατικαί. 183
Ἀπόκρισις εἰς τὰς συστατικὰς Ἐπιστολάς. 185
Ἐπιστολαὶ παραμυθητικαί. 188
Ἐπιστολαὶ φιλικαί. 191
Ἐπιστολαὶ ὀνχαριστικαί. 193
Κανόνες εἰς Ἐπιστολὰς πραγματείας. 195
Ἐπιστολαὶ πραγματείας. 200
Ἐπιστολὴ, μὲ τὴν ὁποίαν συμβουλεύει τὶς πόλιτζαν διὰ μέσητα ὅπως ἔδωκεν. 212
Ἀπόκρισις αὐτῆς. 212
Ἐπιστολὴ εἰδήσεως πρὸς φίλον διὰ πόλιτζαν ἀπὸ μέσητα ὅπως τὸν κάμνει νὰ πληρώσῃ. 213
Ἀπόκρισις αὐτῆς. 213
Παράδειγμα πόλιτζας. 214
Ἐπις. Φειδερίκου Μεγάλου Βασιλέως Πρωσίας. 218
Ὁ Κόμης Σόλμι πρέσβυς τοῦ Βασιλέως. 122

ΤΕΛΟΣ.

NOI RIFORMATORI
Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Reviſione ed Approvazione del Pubblico Reviſor D. Nattal dalle Laſte, nel Libro intitolato Lettere in Idioma Greco. Tomi due non v'eſſer coſa alcuna contro la S. Fede Cattolica, e parimente per Atteſtato del Segretario Noſtro, niente contro Principi, e buoni coſtumi concediamo Licenza a Nicolò Glichì Stampator di Venezia, che poſſi eſſere ſtampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle Publiche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 12. Settembre 1772.

(*Sebaſtian Juſtinian Rif.*

(*Alviſe Vallareſſo Rif.*

(*Franceſco Moroſini 2. Cav. Proc. Rif.*

Regiſtrato in Libro a Carte 109. al N. 910.

Davidde Marcheſini Segr.

Adì 28. Settembre 1772.

Regiſt. al Magiſtr. contro la Beſtemia in L. a C. 48.

Andrea Grattarol Segret.

E'PI-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε'ΠΙΣΤΟΛΙΚΟ'Σ

ΧΑΡΑΧΤΗ'Ρ,

Η' ΓΟΥΝ

Μέθοδος τρόχειρος, δι' ἧς ἑρμηνεύεται ὁ τρόπος πῶς νὰ σωθέτων μὲ καλὼ τάξιν, καὶ τεχνικῶς τὰς Ε'πισολὰς οἱ Φιλομαθεῖς.

Περὶ Ο'ρισμοῦ, Υ'λης, Εἴδους, καὶ Διαιρέσεως τοῦ μορίου τῆς Ε'πιστολῆς.

(Ο'ΡΙΣΜΟ'Σ ΤΗ'Σ Ε'ΠΙΣΤΟΛΗ'Σ.)

Η' Ε'πισολὴ εἶναι μία σωύτομος καὶ βραχεῖα διάλεξις γραπτὴ εἰς ἄνθρωπον ἀπόντα, εἴτε τρὸς ἐχθρὸν, εἴτε τρὸς φίλον. ὅθεν καὶ τὸ Ε'πιστέλλω ῥήματος ὠνομάθη. Δι' αὐτὼ τὼ αἰτίαν, καὶ οἱ τοῦ Σοφῶν παλαιοὶ τὸ τοῦ Ε'πισολῶν ἀφώρεμα

ὑπεννόησαν· ἐπειδὴ τὸς ἀπόντας ὡς παρόντας ἀποδείχνει, καὶ ἐκείνους τὸς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι γνώριμοι εἰς ἡμᾶς, προσφιλεῖς καὶ γνωρίμους καταστοχάζει. Λέγεται λοιπὸν ἡ Ἐπιστολὴ, σωτὸμος καὶ βραχεῖα διάλεξις, διατὶ στέλλεται ἀπὸ τὸ χάφοντος εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα, καὶ τὰ ἄδηλα τῆς ψυχῆς νοήματα, φέρει εἰς τὸν νοῦν τὸ ἀπόντος προσώπου ἐν σωτομίᾳ. καὶ λέγω ἐν σωτομίᾳ, διατὶ ἀνίσως καὶ ἡ Ἐπιστολὴ ὑπερβαίνει τὸ μέτρον τὸ πρέποντος, δὲν εἶναι πλέον Ἐπιστολὴ, ἀλλὰ λόγος ἐκτεταμμένος. Λέγεται ἀκόμι γραπτὴ, καὶ εἰς ἄνθρωπον ἀπόντα, πρὸς διαφορὰν τῆς φωνητικῆς, καὶ προφορικῆς διαλέξεως, ἡ ὁποία ὁμιλεῖ ἀμέσως εἰς τὰ ὦτα τὸ παρόντος προσώπου. ἐκεῖ ὅπου ἡ γραπτὴ ὁμιλεῖ ἐμμέσεως εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀπόντος προσώπου διὰ μέσου τῶν ὀμμάτων, καὶ κάνει τὰ νοήματά μας νὰ ξέχασιν ἀπὸ μίαν χώραν εἰς ἄλλην εἰς διάφορα ἀπόντα ὑποκείμενα. Παραδείγματος χάριν, ὁ Σπυρίδων ὅπου εἶναι εἰς τὴν Βενετίαν διὰ μέσου μιᾶς Ἐπιστολῆς φανερώνει τὸ γνώμιόν του εἰς τὸν Πέτρον ὅπου διέρχεται εἰς Κερκύραν. Γίνεται ἡ Ἐπιστολὴ καὶ εἰς ἄνθρωπον παρόντα. ὅταν γράφωμεν διλονότι εἰς Κεφαλλωνίαν, εἰς τὸν ὁποῖον παρρησιαζόμεθα, διὰ ἀμάθειαν ἢ καὶ δειλίαν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν διὰ στόματος, καὶ μὲ καλλιωτέραν τροφορὰν τὸ δίκαιόν μας,

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

(Ὕλη τῆς Ἐπιστολῆς.)

Ἡ Ἐπιστολὴ παντοτε περὶ νέων πραγμάτων διαλαμβάνει· ὅθεν ἡ Ὕλη τῆς Ἐπιστολῆς εἶναι τὰ παντα, καὶ διαλαμβάνει περὶ παντων τῶν ὄντων, καὶ περὶ παντὸς διαλέγεται πράγματος, τῶν τε ἐνεστώτων, παρεληλυθότων, καὶ μελλόντων· ὡσαὐτως καὶ ἡ ὕλη τῆς Ῥητορικῆς· διαφέρει ὅμως ἡ μία ὕλη τῆς ἄλλης, ἐπειδὴ ἡ τῆς Ῥητορικῆς ὕλη μακρύνει τοὺς λόγους· ἡ δὲ τῆς Ἐπιστολῆς συντομεύει· Ἀποδίδεται λοιπὸν ἡ τῆς Ἐπιστολῆς ὕλη ὡς καὶ ἡ ὕλη τῆς Ῥητορικῆς, ἢ εἰς ἀγαθὰ τὸ σῶματος· οἷον εἰς ὑγείαν, ῥῶσιν, ὡραιότητα, τάχος, ῥωμὴν, καὶ χαράν· ἢ εἰς τὰ ἐναντία τούτων· ἢ ἁρμόζει ἡ αὐτὴ ὕλη εἰς ἀγαθὰ τῆς τύχης, ἤγουν εἰς τὰ ἐκτὸς, καὶ τῶν ἐναντίων· δηλονότι τιμῆς, καὶ ἀτιμίας, πλούτου, καὶ πτωχείας, ἀποκτημάτων, καὶ ὑστερημάτων, χάριτος καὶ ἀχαριστίας, φιλίας καὶ ἔχθρας, μάχης, καὶ εἰρήνης, εὐφημίας, ἢ δυσφημίας, συγχωρείας καὶ τὰ ἑξῆς· Ἢ ἁρμόζει εἰς τὰ τῆς ψυχῆς· οἷον ὡς περὶ ἐλπίδος, καὶ ἀπελπισίας, φόβου καὶ ἀφοβίας, καὶ τῶν ἑτέρων παθῶν· ἢ εἰς τὰς νοητικὰς ἀρετὰς, εἴτε ἐλαττώματα, ὡς σοφίας καὶ ἀμαθείας, ὑψηλότητος νοὸς, ἢ ταπεινότητος, καὶ τῶν λοιπῶν· ἢ περὶ τὰς ἠθικὰς, ὡς σωφροσύνης, ἀνδρείας, δικαιοσύνης, φρονήσεως, καὶ τέλος ἀνδρείων ἔργων, καὶ ἀτίμων πράξεων·

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

(Εἶδος τῆς Ε'πισολῆς.)

Τὸ εἰδος τῆς Ε'πισολῆς εἶναι ἡ ἐδική της σύνθεσις, καὶ πλοκή, ἡ ὁποία ὑφίσαται εἰς τὸ τεχνικὸν, καὶ σαφὲς εἰς ὅλα, κατά τε τὸ πρᾶγμα καθ' ὃ ὑπισέλλομαι, μερικὸν δηλονότι, καὶ καθόλου.

(Διαίρεσις τῆς Ε'πισολῆς.)

Διὰ νὰ σχηματισθῇ λοιπὸν ἡ Ε'πισολὴ, καὶ νὰ λάβῃ ἕνα τον εἶδος πρέπει νὰ διαιρεῖται εἰς πέντε μέρη. ἤγουν εἰς Χαιρετισμὸν, εἰς Προοίμιον, Διήγησιν, Ε'πίλογον, καὶ Προσαγγελίαν ὑγείας, ἢ δυτυχίας, καὶ τῷ ἑξῆς.

Ο' χαιρετισμὸς σέκεται εἰς ἐκεῖνα τὰ λόγια ὁπῦ βαίνονται εἰς τὴν κορυφὴ τῆς κύλας. παράδειγματος χάριν, αὐίσως καὶ εἶναι Μητροπολίτης. Πανιερώτατε καὶ Θεοπρόβλητε Μητροπολίτα τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως, καὶ τὰ ἑξῆς. εἰς Γεροδιδάσκαλον. Σοφώτατε καὶ λογιώτατε Γεροδιδάσκαλε. ὁμοίως καὶ περὶ τῶν ἄλλων. καθὼς θέλομεν ἰδεῖ ὄπισθεν, ὅπου θέλω ὑποσημώσει τὰς τίτλας τοῦ καθενός. Οἱ παλαιοὶ Ε''λλινες, ὁμοίως καὶ οἱ αὐτῶν ἀκόλουθοι ἄρχιζαν τὸν χαιρετισμὸν μὲ πτῶσιν δοτικὴν, καὶ μὲ τὸ χαίρειν· ὡς ὁ Γσωκράτης, Φιλίππῳ Μακεδόνων βασιλεῖ, χαίρειν· ἢ μὲ τὸ εὖ πράττειν, ὡς ὁ Πλάτων. ἢ μὲ τὸ ὑγιαίνειν ὡς οἱ περὶ Πυθαγόραν. Τινὲς δὲ καὶ τὸ εὖ διάγειν λέγουσιν, ὡς ὁ Ε'πίκουρος. Α'λλ' οἱ Νεώτεροι εἰς τὰ πράγματα νεωτερίζοντες καὶ τῷ Γ'παλῶν τὴν τάξιν

ἀπο-

ακολυθῆντες, μὲ τὴν πρέπυσαν τιμὴ τῆς ἀξίας
τῦ προσώπυ ἀρχίζυν τὸν χαιρετισμόν.

(Προοίμιον.)

Τὸ Προοίμιον τῆς Ἐπισολῆς σέκεται εἰς με-
ρικὰ λόγια, μὲ τὰ ὁποῖα ζητῶμεν νὰ κερδήσωμεν
τὴν ἀγάπην τῦ ὑποκειμένυ, πρὸς τὸ ὁποῖον γρά-
„ φομεν. λόγυ χάριν. Καταπολλὰ ἐγὼ ἠξεύρω
„ πῶς ἴδιον τῆς ἐμφύτυ ἀγαθοσύνης συ εἶναι εἰς τὸ
„ νὰ παρηγορᾷς τὴν ἄλλων τὰς θλίψεις. Τῦτο ὅμως
τὸ Προοίμιον φαίνεται εἰς πολλὺς νὰ εἶναι πλέον
δύσκολον, διὰ ὅλον τὸ ὑπόλοιπον σῶμα τῆς Ἐπι-
σολῆς. διατὶ ταῖς περισσοτέραις φοραῖς ἡ Ἐπισολὴ
προοιμιάζεται ἀπὸ κεκομμένας φράσεις. διὰ τῦτο
εἰς τὴν ἀρχὴν πρέπει ἡ φράσις νὰ ἔχῃ ὄρεξιν ἀπο-
νευμενικὴν εἰς τὴν ἀξίαν τῦ ὑποκειμένυ ὁπῦ γράφει.
„ οἷον, Ἡ παρῦσα Ἐπισολή μυ θέλει διὰ νὰ μνη-
„ σευθῇ τὴν ἀγάπην συ, νὰ ἐξαπλώσῃ πρὸς ἐμὲ
„ τὰ τίμιά της προσάγματα, διὰ νά· καὶ τὰ ἑξῆς.
„ Ἢ σῦ σέλλω τὴν παρῦσαν, εἰς μαρτύριον τῆς
„ ἐμῆς πρὸς σὲ φιλίας, καὶ μνήμης. Ἢ μῦ εἶ-
„ ναι πολλὰ δύσκολον, νὰ μὴν ἐνθυμηθῶ σὲ
„ δίχως προσώπυ τῆς τάξεώς συ. Ἢ νὰ ἀγαπᾷ
„ τινὰς χωρὶς νὰ ἀνταγαπᾶται, εἶναι νὰ ζῇ εἰς
„ τῦτον τὸν Κόσμον χωρὶς καμμίαν ἐλπίδα. διὰ
„ τῦτο ἐγὼ ζῶντας μὲ τέτοιον φόβον, βιάζομαι νὰ
„ σᾶς σημειώσω διὰ τῆς παρύσης, καὶ τὰ ἑξῆς.
„ Ἢ ἡ τιμὴ τῆς σῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας, μυῦ

„ εἶναι τόσον προσφιλὴς, ὁπὲ δὲν ἠμπορῶ νὰ
„ τὸ διατηρήσω, ἀλλὰ μὲ τὸ μέσον τῆς ἐμῆς
„ πρὸς σὲ δουλείας, καὶ ὑπακοῆς. ὅθεν, καὶ πά-
„ ἐξῆς.

(Διήγησις τῆς Ἐπιστολῆς.)

Ἡ διήγησις τῆς Ἐπιστολῆς ἴσαται εἰς τὸ νὰ ἐξαπλώσῃ μὲ σωτομίαν καὶ σαφήνειαν τὸ γνώμην τε, ἢ τὸ ὄρθυμίαν τε, ἢ καὶ τὸ χρείαν του.
„ λόγε χάριν, Παρακαλῶ τὸ ἀγαθοσυνίλιν τῆς
ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος νὰ μοῦ ἀποσταλῇ εἰς τὸ
νὰ μὲ τιμήσῃ μὲ ἐκεῖνο τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον
καταπολλὰ μὲ εἶναι χρειαζόμενον. Ἢ ἀπὸ τὴν με-
γάλην ἀνάγκην, εἰς τὴν ὁποίαν διάκεισμαι,
δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ, διὰ ἡ δυνατὴ
προσασία σε, μὲ τὴν ὁποίαν συναίνωντάς με εἰς τὸν
ὁδεῖνα. καὶ διὰ τὸν ἄλλων ὁμοίως.

(Ἐπίλογος.)

Ὁ Ἐπίλογος τῆς Ἐπιστολῆς πρέπει νὰ εἶναι
κατὰ τὰς Νεωτέρας πολλὰ τεχνικὸς, καὶ διὰ τοῦτο εἰς
κάθε ἄνθρωπον δὲν εἶναι τόσον εὔκολος. ὅθεν
θέλωντας ὁ χάφων νὰ φανερώσῃ πῶς εἶναι δὲ χάρι-
σος, ἢ πάλιν τὰς εὐεργεσίας τε ἀνταπόκρισιν. τοῦ-
το γίνεται μὲ ὀλίγα δὲ χωρὶς λόγια, καὶ τὴν τά-
ξιν καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ὑποκειμένης ὁπὲ χάφει.
λόγε χάριν. ἀνίσως καὶ τὸ ὑποκείμενον εἶναι μεγά-
λης ἀξίας λέγει. Θέλω χάρει, καὶ ἐπαινέσῃ
σει τότε τὴν χάριν, ἢ τότε τὴν δυεργεσίαν

„ ὁμοῦ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

„ ὁμῶ μὲ τόσαις ἄλλαις ἀναείθμηταις, δι' ταῖς
„ ὁποίαις ὁμολογῶμαι ὑπόχρεως εἰς τὸν ἀσύγκρι-
„ τον ἀγαθοσυνίλω τῆς ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος.
„ κὴ τὰ ὅμοια. Ἀνίσως καὶ χρέφει εἰς ἄνθρωπον
πολίτεως κοινῆς, λέγει. δὲν θέλω λείψει νὰ εἶμαι
„ δίχαρισος εἰς τὸν δυσνεικτοῦντα, ἢ εἰς τὸν ἐδι-
„ κιώντα ἀγάπιν, εἰς κάθε καιρὸν, κὴ ἀφορμὴν
„ ὁπῶ ἤθελες δίχαρισηθῆ νὰ μὲ προσάξης, ἢ ἤ-
θελε σοῦ ἀρέσῃ νὰ μὲ προσάξῃς.

Ἤθελες δίχαρισηθῆ, ἢ ἤθελε σῶ ἀρέσῃ εἶ-
πα, καὶ ὄχι ἤθελες καταδεχθῆ. διατὶ ὁμιλῶν-
τας μὲ κατωτερόν του, δὲν πρέπει ὁ χρέφων νὰ
ταπεινώνεται, ὅτε νὰ ἀχρειώνῃ καὶ νὰ δίτελίζῃ
τὸν βαθμόν του καὶ χαρακτῆρα τῶν ἀρχῶν, ἢ
ἱερδίς.

Ἡ προσαγγελία τῆς ὑγείας, ἢ δίτυχίας, καὶ
ἡ ἐξῆς, ἴσαται εἰς τέτες τὸς λόγες· κὴ χαιρετῶ-
τάσσε, προμηνύωσα κάθε δίτυχίαν. ἢ μὲ ταπει-
νόν μου προσκύνησιν βεβαιῶμαι. ἢ ὅπ θυμῶντας
τέλος πάντων τὸν χάριν τῆς παρικῆς δίλογίας
θέλω ὁμολογῶμαι. Ἡ ἀφιερώμενος εἰς κάθε τι-
μίαν της προσαγορεύει δίρίσκομαι πάντοτε ἕτοι-
μος ὡς ὑποχρέφομαι· ἢ καὶ λοιπὸν συσαίνωντας
ἐγὼ τὸν ἐμαυτόν μῶ εἰς τὰς ἁγίας σῶ δίχάς. ἢ, φι-
λῶσα τὸν δεξιάν, ἢ τὸ ἄκρον τῶ ἱματίῶ καπα-
σπάζομαι. ἢ τῆς μύω. ἢ, δι' νὰ λέγωμαι μὲ
δίκαιον τῆς σῆς, καὶ τὸ ἐξῆς. Οἱ παλαιοὶ ὅμως

Ε"λλωες ἐσφράγιζον τὴν Ε'πιστολὴν διὰ τὸ ἔρ-
ρωσθε, καὶ ἔρρωσο. μεσιταῖς φοραῖς δὲ ἔβαινον καὶ τὸ
χαίρειν. καὶ τὸ δυστυχεῖτε ἔλεγον, καὶ δυτύχει, ὡς
Δημοσθένης, καὶ Πλάτων. Προσθέτω καὶ ἄλλα με-
σιτὰ παραδείγματα διὰ πλέον διήκολίαν τῆς ἀρχα-
„ ίων εἰς ἄλλον τρόπον. οἷον. ἤθελα λοιπὸν ἡ
„ ἀπόδειξες ὅπως διὰ τῆς παρούσης σου ἔπαμα, νὰ
„ ἐμεταβάλλοντο εἰς φράξες, διὰ νὰ μὴ μείνῃ μα-
„ ταία ἡ τιμὴ ὅπως ἔχω νὰ ὁμολογῶμαι. Η",
„ ὅθεν ἡ φράξις θέλει φανερώσει πῶς εἰς ὅ-
„ ποιον δρεθῶ τόπον, θέλω ἔχει τὴν καύχη-
„ σιν νὰ βεβαιῶμαι. Η" ἐγὼ δὲν θέλω ὁμο-
„ λογῶμαι δυτυχὴς, αἰσως δὲν ζῶ τῆς σῆς, καὶ
„ τὰ ἑξῆς. Η' θέλω, ὅτι ἡ καρδία μου νὰ ἀνά-
„ πτῃ πάντα εἰς τὴν ἀγάπην σου, καὶ τὸ σῶμα μου
„ νὰ εἶναι πάντα ἀνοικτὸν διὰ νὰ λέγωμαι. Η"
„ ὅλη ἡ δόξα μου σέκεται εἰς τὸ νὰ ὁμολογῶμαι
„ πάντοτε τῆς ὑμετέρας. Η', ἀγάπα λοιπὸν ἐκεῖ-
„ νον, ὅπως δὲν ζῇ, καὶ διὰ νὰ κηρύττῃ εἰς κά-
„ θε καιρὸν πῶς εἶναι δοῦλος τῆς σῆς. Μὲ τέτοιον
τρόπον δυνάται καθένας νὰ σωθέτῃ Ε'πιστολάς.
Η' φρόνησις ὅμως τῶς καθενὸς εἰς ὅλα τὰ ἐλλεί-
ποντα ἂς ἀναπληροῖ. μάλιστα ἀφίνω εἰς τὴν ἐμπει-
ρίαν τῆς διδασκάλων νὰ ἀναπληρώσουν εἰς τοὺς αὐτῆς
μαθητὰς τὰ ἐδικά μου ἐλλείποντα.

Πρέπει ἀκόμι νὰ σημειώσωμεν, πῶς εἰς τὴν
Ε'πιγραφὴν τῆς Ε'πιστολῆς ὅπου γίνεται ἔξωθεν,

δὲν

δεν πρέπει τινὰς νὰ γράφῃ, Πάτερ, ἢ Μῆτερ, ἢ ἀδελφὲ, ἢ ἀδελφὴ, ἢ ἄλλον τί ὄνομα ὅπου νὰ φανερώνῃ συγγένειαν εἰς ἐκεῖνον ὅπου γράφει. διατὶ δὲν πρέπει νὰ γίνεται γνωστὸς εἰς τὰς ἄλλας ἐκεῖνος ὅπου γράφει διὰ μέσου τοιούτου ὀνόματος. ἔσωντας καὶ μὲ τὸ νὰ βάνωνται τέτοια ὀνόματα, θέλει κινήσουν τὸν θεὸν εἰς κάποιους νὰ ἀνοίγουν ταῖς Ἐπισολαῖς, καὶ νὰ ἀναγινώσκουν τὰ γραφόμενα. ἀγαπητὲ ὅσοι τέτοιον ἀπρεπὲς ἔργον πράττουσιν, εἶναι ἀφωρισμένοι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὅταν θέλῃς νὰ γράψῃς Ἐπιστολὴν εἰς ὑποκείμενα δόξης καὶ εὐδοξα, τὸν τίτλον, ἤγουν τὸν χαιρετισμὸν τὸν βάνεις εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Κόλας καθὼς προεῖπα. τὸν δὲ ὑπογραφόμενον τὸν βάνεις εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἔχατον τῆς τέλους τῆς κόλας. καὶ τοῦτο γίνεται διὰ νὰ δείξῃς τὸ σέβας καὶ τιμὴν ὁποῦ προσφέρεις εἰς τὸ ὑποκείμενον ὅπου γράφεις. Παραδείγματος χάριν.

Τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρ.
Ταπεινὸς καὶ ὑπόχρεως δοῦλος. (ὁ Δεῖνα.)

Ἡ ἀρχὴ τῆς Ἐπιστολῆς ὅταν γράφῃς εἰς ὑποκείμενα μεγάλα, πρέπει νὰ εἶναι δύο ἀράδαις ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἥμισυ τῆς κόλας, καὶ τὴν ἀναλογίαν, καὶ μέσον τῆς χαρτίας ὅπου ἤθελες δηλωθῇ. ἢ πρέπει νὰ ἀφήσῃς τὸ ὀλιγώτερον τέσσαρα δάκτυλα χαρτὶ ἄσπρον ἀνωθεν.

Περὶ

Περὶ τῶν Περιόδων τῆς Ε'πιστολῆς.

Ο'Λαις ἡ Ε'πιστολαῖς (ἐξαιρῶντας ταῖς διηγηματικαῖς, ὅ,τι λογῆς εἶναι ἐκείναις τῶν πραγματευτῶν, καὶ ταῖς φιλοσοφικαῖς, ὅ,τι λογῆς εἶναι τῶν ἰσοριικῶν) ὅλαις ἡ ἄλλαις λέγω ἐκτείνονται εἰς τέσσαρας Περιόδους. ἀλλὰ καὶ ἡ τετάρτη Περίοδος συνηθίζει νὰ τελειώνῃ καὶ τὰς Ἰταλὰς ἐν συντομίᾳ. εἰς τὴν πρώτην Περίοδον χρέφεται ἡ ὑπόθεσις. Εἰς τὴν δευτέραν φθάνομεν νὰ ἤθελον ὑποδεχθῇ μὲ ἀγάπην, ἢ δὲν χαιρετῶμεν. εἰς τὴν τρίτην ἐκτείνομεν, καὶ φθάνομεν ἀμοιβαίας προσαγάς. καὶ εἰς τὴν τετάρτην χαιρετῶμεν.

Διὰ νὰ δὲν κολλῶ λοιπὸν τὴν ἀρχὴν τῆς Ε'πιστολῆς ὅπου ἔσται εἰς τὴν πρώτην Περίοδον, ἔξω ἀπὸ διαφόρους ὅρους ὅπου ἐδῶ ὑποτρώνω πρὸς χρῆσιν τῶν ἀρχαίων φιλομαθῶν, σημειώνω, πῶς καθεμία ὅπου χρέφει Ε'πιστολὴν πρέπει εἰς τὴν ἀρχήν της νὰ θεωρῇ τέσσαρα πράγματα, ἤγουν τὴν ἀρχὴν ἐξ ἧς, ὅπου εἶναι ὁ χρέφων, καὶ τὸν ὅρον πρὸς ὃν, ὅπου εἶναι εἰς ἐκεῖνον ὅπου χρέφει. τὸ ὀργανικὸν αἴτιον, καὶ τὸ αἰτιῶδες. Παραδείγματος χάριν, ἂς ὑποθέσωμεν πῶς ἔχομεν νὰ κάμωμεν μίαν Ε'πιστολὴν, δὲν χόμεναι ταῖς καλαῖς ἑορταῖς. εἰς τοῦτο ἔχομεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἀρχὴν ἐξ οὗ, ἤγουν τὸ ἴδιον ὑποκείμενον ὅπου χρέφει. καὶ κατὰ

λο-

λογίαν τῆς ταξεώς τε, καὶ τὸ βαθμὸ τε, ἂς ςρωτᾷ ὅλες ἐκείνες τὲς ὅρες, καὶ λέξεις, ὁπὸ ἠμποροῦν νὰ εἶναι εἰς αὐτὴν ἴδιοι, καὶ ἁρμόζοντες· καθὼς εἶναι οἱ κάτωθεν.

Ἡ ἀλάβεια.
Ἡ προσοχή.
Ἡ κλῆσις.
Ἡ φιλία.
Ἡ φήμη.
Ἡ συγγνώμη.
Ἡ ὑπομονή.
Ἡ ἔφεσις.
Τὸ ἀξιόρεπτον χρέος, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἀπὸ τάτες τὲς ὅρες, ἠμπορεῖ ἕνθυς καθένας νὰ ἔχῃ ἀκολίαν εἰς τὸ νὰ ἀρχίσῃ τὴν Ἐπιςολὴν, λέγοντας.

Τὸ σέβας ὁπὸ ὁμολογῶ εἰς τὴν ἀξίαν τῆς διγνειάς σε.

Τὸ χρέος ὁπού μου ἔχει διὰ χιλίας ἀφορμάς.

Ἡ καλὴ καρδία, τὴν ὁποίαν διαφυλάττω διὰ τὴν ἀξιότητά τε ὑποκειμένε.

Ἡ ἄδολος φιλία, τὴν ὁποίαν ἀδιαλείπτως εἰς μνήμην ἔχω.

Ἡ δύναμις τῆς Ἐφέσεως.

Ἡ μεγαλωτάτη ὑπόληψις, τὴν ὁποίαν ἔχω.

Ἡ ἀξιόρετος ἀλάβεια.

Ἴδε καὶ ἕτερα παραδείγματα πλέον κατὰ πλάτος.

Τὸ χρέος ὁπῦ μῦ ξέχει δχὰ χιλίαις ἀφορμαῖς εἰς τὼ ἀξιότητα τῦ ὑποκειμένυ, μὲ ὑποχρεώνει μὲ ὅλω τὼ ὑποταγὼ νὰ σᾶς σημειώσω τὸ φθάσιμόν μυ εἰς Βενετίαν.

Τὸ μεγάλον σέβας, ὁπῦ ταπεινῶς προσφέρω πρὸς τὼ ὑμετέραν Ε'κλαμπρότητα, μοῦ δίδει χρέος ἀπαραίτητον νὰ τῆς φανερώσω τὼ ὄπεροφλὼ ὁπῦ ἔναμα εἰς τὼ πατρίδα.

Η' ἄδολος φιλία τὼ ὁποίαν προσφέρω εἰς τὸ ὄξμέρετον ὑποκείμενόν σας, μῦ ἐνθυμίζει νὰ ἀναπληρώσω τὸ φιλικὸν χρέος, ὁπῦ εἶναι ἡ ἕνωσις τῦ καρδυσίυ μυ εἰς τῦτα τὰ μέρη.

Η' ταπεινὴ δήλωσις, τὼ ὁποίαν χαίρομαι σιμὰ εἰς τὼ Πανιερότητά σας, μὲ προσκυνεῖ, ἢ μὲ ὁδηγεῖ, ἢ μὲ βιάζει, ἢ μῦ ἀνοίγει τὼ στράταν, ἢ μὲ κεντᾷ, ἢ μῦ δίδει μεγαλοψυχίαν, ἢ μὲ ἀνδρείζει, εἰς τὸ νὰ σᾶς σημειώσω μὲ ὅλον τὸ σέβας τὸ φθάσιμόν μυ εἰς τῦτω τὼ χώραν.

Εἶναι τόσον μεγάλη, ἢ ζωντανὴ, ἢ ὄξαίρετος, ἢ δρασικὴ, ἢ ἔνθερμος, ἢ ἀναμμένη, ἡ ὄπθυμία, ἢ ἡ ἔφεσις, ἢ ἡ καύχησις, ἢ ἡ θέλησις, ἢ ὁ λογισμὸς, ὁπῦ ἐγὼ ξέφω, ἢ δχαφυλάττω, ἢ αἰθάνομαι, ἢ δοκιμάζω, εἰς τὸ στῆθος, ἢ εἰς τὼ καρδίαν, ἢ εἰς τὼ ψυχὼ, δχὰ τὰς σεβασμίας, ἢ τιμίας, ἢ τόσον ὄπθυμητὰς, ἢ προσκυνητὰς, ἢ τόσον ἐρασμίυς προσαγὰς τῆς ὑμετέρας ὐψηλείας, ἢ τῆ Ε'κλαμπρότητος, ὁπῦ σημειώνω, ἢ μένω, ἢ θέτω, ἢ

βαίνω

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βάω εἰς βαθμὸν, καὶ τίτλον μεγάλης τιμῆς, ἢ μεγάλης δυτυχίας, ἢ καλῆς τύχης, ἢ μεγάλης ὠφελείας, ἢ ἐδικῶ μου μεγάλου κέρδους, τοῦ ἀφορμὴν, τὴν δικαιείαν, τοῦ συναπαντησιν, εἰς τὸ νὰ σᾶς δυσαρέσω, ἢ νὰ σᾶς ὑπακούσω, ἢ εἰς τὸ νὰ ἀποδεξω τοῦ προθυμίαν μου εἰς τοῦ δυσαρεσίνσας. ἢ εἰς τὸ νὰ βεβαιώσω μὲ τὰ ἔργα τοῦ ζέσιν τῆς ὀπροθυμίας μου, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ τοῦτος ὁ τρόπος γίνεται ὅταν ἀρχίζῃ ἡ Ἐπιστολὴ ἀπὸ τοῦ ἀρχοῦ ἐξ οὗ. ἤγουν ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον ὁπου χρέφει.

Ὅταν δὲ ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸν ὅρον πρὸς ὃν, ἤγουν ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον εἰς τὸ ὁποῖον χρέφει, ἠμπορεῖ νὰ δηγάλῃ ὅλους ἐκείνους τοὺς ὅρους, ὁπου ἀνταποκρίνονται, καὶ συμβάλλου εἰς αὐτό. Παραδείγματος χάριν. ἡ ἀξία, ἢ ἡ ἐξουσία, ἢ ἡ δηγένεια, ἢ ἡ ἐνδοξότης, ἢ ἡ ταπεινότης, ἢ ὁ μισθὸς, ἢ ἡ ἀγαθότης, ἢ τὸ καλὸν ἦθος, ἢ ἡ ὀπιπδειότης, ἢ οἱ ὑποχρεωτικοὶ τρόποι, ἢ ἡ καλοκἀγαθία, ἢ ἡ δόξα, ἢ ἡ μεγαλοψυχία, ἢ ὁ χαρακτὴρ, ἢ ἡ Κυριότης, ἢ ὁ βαθμὸς, ἢ ἡ ἀρετὴ, ἢ ἡ δὐφροσυγοεία, ἢ ἡ φιλοφροσυνὴ, ἢ τὸ πνεῦμα, ἢ ἡ πολυμάθεια, ἢ ἡ ἐγχίνοια, ἢ ἡ φήμη, ἢ ἡ χρηαιότης, ἢ ἡ ἀγάπη. Ἢ λέγοντας μὲ πλέον ἔμφασιν· ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀξίας, ἢ ἡ γλυκύτης τῶν ἐναρέτων ἠθῶν, ἢ ἡ φήμη τῆς πολυμαθείας, ἢ ὁ τίτλος τῆς Κυριότητος. Ἢ μὲ τὸ ὀπίθετον. οἷον, ἡ Δεσποτικὴ ἐξουσία, ἢ ἡ ἀπόλυτος Κυριότης, ἢ ἡ ἀσύγκριτος σοφία, καὶ τὰ ὅμοια.

Διὰ

Διὰ νὰ ἀκολαθήσῃς λοιπὸν τὴν Περίοδον, σημείωσαι ὅλας ἐκείνας τὰς ὄρας; καὶ ῥήματα ὁπὰ ἀνταποκρίνονται ἀπονεμητικῶς εἰς τὴν αὔξησιν ἀρχὴν ἐξ ἧς. ἤγαν εἰς τὸ ὑποκείμενον ὁπὰ χρέφει: λόγε χάρην; ἀβγαίνῃ; ὁδηγεῖ; φέρει; ὑποχρεώνει, βιάζει, ἐσυχωρεῖ; δωιαιολόγει, ἐνθυμίζει, ἀπαιτεῖ; ἀνδρίζει; ἐνδωαμώνει, προσάζει, συμβοηθεῖ. Ἢ καὶ ὅτω, δίδει μεγαλοψυχίαν, ἢ ἀνοίγει ὁδὸν; ἢ καίνει ἕτοιμον; ἢ δίδει ἀφορμήν: καὶ ἄλλα παρόμοια ὁποῦ καθένας ἠμπορεῖ νὰ ἐφεύρῃ.

Καὶ ἰδὲ, ὁπὰ εἰς πάσαν τὸν ἕξοδον γίνεται ἡ πρώτη Περίοδος μὲ ὅλην τὴν διάκρισιν. Βλέπε δείγματος χάριν; ἀνίσως καὶ θέλεις νὰ τὴν κάμῃς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐξ ἧς; ὁπὰ εἶναι ὁ ἴδιος ὁπὰ χρέφεις; ἀρχίζεις ὅτω: Τὸ χρέος ὁπὰ ὁμολογῶ διὰ ἀμεμπτίας αἰτίας; μὲ βιάζει νὰ προμηνύσω εἰς τὴν ὑμετέραν Ἐκλαμπρότητα κάθε καλὸν, καὶ εὐτυχίαν εἰς ταύτας τὰς ἁγίας Ἑορτὰς, καὶ τὰ ἑξῆς.

Θέλωντας δὲ νὰ ἀρχίσῃς ἀπὸ τὸν ὅρον πρὸς ὃν; ὁπὰ εἶναι ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον εἰς τὸ ὁποῖον χρέφεις; ἠμπορεῖς νὰ εἰπῇς εἰς πάσαν τὸν ἕξοδον: Ἡ μεγαλειότης σου ἐνδόξε ὑποκειμένου τῆς ὑμετέρας Πανιερότητος, ζητεῖ χρεωστικῶς ἀπὸ ἐμὲ ἕνα προσκυνητὸν προμήνυμα εὐτυχίας; διὰ τὴν ἀφορμὴν τῆς προσεχῶν ἁγίων Ἑορτῶν. Ἐκεῖνο ὅμως ὁπὰ

λέγω

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λεγομὲν διὰ τὰς Ἐπιστολὰς τῶν καλῶν Ἑορτῶν, συνηθεῖται καὶ διὰ κάθε ἄλλην Ἐπιστολήν· ἤγουν συγχαρισικὴν, συμπαθιτικὴν, εἰδήσεως, ἐγκωμιαστικὴν, καὶ τὰς ἑξῆς.

Ἡ ὀργανικὴ αἰτία ὑπηρετεῖ διὰ νὰ σώσῃ μᾶλλον τὰς ἀόριστον λέξες. Ὀργανικὸν λέγεται ἐκεῖνο ὁποῦ δηλοῖ ὡς μέσον διὰ τὸ ὁποῖον γίνεται τὸ πρᾶγμα. καὶ διὰ νὰ καταλάβῃς ποίαις εἶναι ἡ λέξες μὲ ταῖς ὁποίαις ἀρχίζει ἡ Ἐπιστολὴ ὡς δὶ ὀργάνου, πρέπει νὰ ἠξεύρῃς πῶς ὅλαις ἐκείναις ὁποῦ ζητοῦν τὸ, Μὲ, εἶναι ὀργανικαῖς· δηλονότι.

Μὲ τὸ πλέον βαθυτάτου ταπείνωσιν τῆς ἀναβείας μου.

Μὲ τὴν πλέον σύνθερμον εὐθυμίαν.

Μὲ τὴν πλέον ἄδολον προφοράν.

Μὲ ταῖς πλέον ἀψευδεῖς μαρτυρίαις.

Μὲ ταῖς πλέον ἀναβεῖς ἀποδείξες.

Μὲ κάθε εὐλαφίαν ταπείνωσιν.

Μὲ τὸ πλέον ζωντανὸ ἔφεσιν τῆς καρδίας μου.

Καὶ τοῦτοι οἱ ὀργανικοὶ τύποι ἠμποροῦν νὰ δουλεύουν ὁμοίως τόσον διὰ τὰς ὥρας ὁποῦ διγαίνουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕξ ἕ, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸν ὅρον πρὸς ὅν. παραδείγματος χάριν, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕξ ἕ. ὁποῦ εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ γράφει.

Μὲ τὴν πλέον ταπεινὴν προφορὰν τῆς ἀναβείας μου.

Μὲ τὴν πλέον ζωντανὴν μνήμην, ὁπὸ αὐτοπο-
κρίνεται εἰς τὸ ἀνεξάλειπτον χρέος μου.

Μὲ τὴν πλέον ὁπὸ θυμίαν τῆς καρδίας μου.

Α'πὸ τὸν ἔρον πρὸς ὃν, ὁποῦ εἶναι ἀπὸ τὸ
ὑποκείμενον εἰς τὸ ὁποῖον χράφει.

Μὲ τὰς πλέον τιμίας καὶ σεβασμίας ὅρους,
ὁπὸ πρέπουν εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ὑμετέρας, καὶ τὰ
ἑξῆς.

Μὲ τὴν πλέον σεβασμίαν ταπείνωσιν, ὁποῦ
πρέπει εἰς τὴν ἐξουσιαστικὴν κυριότητα τῆς ὑμε-
τέρας.

Μὲ ταῖς πλέον ζωνταναῖς ἀπόδειξες ὁπὸ πρέπου-
σιν εἰς τὴν ἀρετὴν τῆς σῆς.

Μὲ τὴν καθολικὴν φήμην, ὁπὸ ἐξάπλωσε παν-
ταχὸ τὴν σοφίαν τῆς ὑμετέρας.

Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ σημειώσωμεν, πῶς δ'ὐὺς
ἀπὸ τύτους τοὺς ὀργανικοὺς τύπους, ἠμπορεῖ καθεὶς
νὰ προθέσῃ σὺν ἀπὸ τὰ κάτωθεν ῥήματα. ἔρ-
χομαι, παῤῥησιάζομαι, φέρομαι, λαμβάνω τὴν
τιμὴν, λαμβάνω τὴν τόλμην, λαμβάνω τὴν ἐλευ-
θερίαν, λαμβάνω τὸ θάῤῥος, λαμβάνω, τὴν ἀφορ-
μὴν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Α'νίσως πάλιν θέλομεν νὰ ἀρχίσωμεν τὴν Ε'πι-
στολὴν, ἀπὸ τὴν αἰτίαν. ὁπὸ εἶναι ἡ τετάρτη πηγὴ
τῶν τύπων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρχίζει ἡ Ε'πιστολὴ,
πρέπει νὰ διγάλωμεν ὅλους ἐκείνους τοὺς ὅρους, ἢ ῥή-
ματα ὁπὸ ἠμποροῦν μεμιγμένοι νὰ ἁρμόζουν τόσον

εἰς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀς τὸν ἄνθρωπον ὁπᾶ χράφει, ὅσον κὴ εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον χράφει. ὡς ἐν παραδείγματι.

Διὰ νὰ πληρώσω τὸ χρέος, ὁπᾶ μᾶ ἔχει. κὴ μᾶλλον ἡ αἰτία τὸ χρέος.

Διὰ νὰ ἀποδείξω τὴν ἀλάβειαν, ὁπᾶ ὁμολογῶ.

Διὰ νὰ μὴ λείψω ἀπὸ τὸ σέβας ὁπᾶ ἔχω.

Διὰ νὰ σᾶς πιστώσω εἰς τὴν ἀγάπην ὁποῦ τροσφέρω.

Διὰ νὰ μὴν ἀδικήσω τὰς νόμους τῆς ἀδόλου φιλίας, ὁπᾶ φυλάττω.

Διὰ νὰ σᾶς κάμω νὰ γνωρίσετε.

Διὰ νὰ σᾶς κάμω νὰ καταλάβετε.

Διὰ νὰ κάμω δικαιοσύνην εἰς τὸν μισθὸν, κὴ τὰ ἑξῆς.

Καὶ ἐδῶ ἠμπορεῖ καθένας νὰ δικλυθῇ ἁρμοδίως ἀπὸ τὰς κάτωθεν τροτάσεις. ἤγουν τὸν καιρὸν, τὴν ἀφορμὴν, τὴν ἀκαιρίαν, τὴν ἑορτὴν, τὴν ἀσθένειαν, τὸ ἦθος, τὴν ἀκαρδίαν, τὴν ἐλπίδα, τὴν συνήθειαν, τὸν ἑαυτόν τε, τὴν καλὴν φήμην, κὴ τὸν ἔπαινον τᾶ ἄλλε. λέγοντας ὅτι.

Διὰ νὰ μὴ παραβλέψω τὴν ἀφορμὴν ὁποᾶ μᾶ παρήσιάζεται, κὴ τὰ ἑξῆς.

Διὰ νὰ μὴ λείψω ἀπὸ τὸν ἐμαυτόν με.

Διὰ νὰ ἀκολουθήσω τῶν ἄλλων τὴν γνώμην.

Διὰ νὰ σώσω τὰς δυχάς με, μὲ τὴν κήρυξιν τῶν ἐπαίνων, καὶ τὰ ἑξῆς.

Καὶ ἐδῶ ἀνοίγεται ἕνα ὡραιότατον θέατρον εἰς τὸν νοῦν τῶν φιλομαθῶν διὰ νὰ βάλω εἰς τάξιν ταῖς ἐδικαῖς τους ἰδέαις· διατὶ ἀφ' ὅ λάβω τὴν τάξιν τῶν ἀνωθεν τεσσάρων τρόπων, ἠμπορῶ ἀπὸ ἐκεῖνον τῆς αἰτίας νὰ διγάλω μὲ διακολίαν ἕνα νέον τρόπον διὰ νὰ ἀρχινῶ τὸν Ἐπισολικόν τους μὲ τὸ νὰ σχηματίζω μίαν ὡραίδον πλέον σωδεδεμένην παραδείγματος χάριν. ἐκεῖ ὁπού λέγει, διὰ νὰ ἀναπληρώσω εἰς τὸ χρέος, ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ ἄπως. εἶναι τόσον ζωντανὴ καὶ ἄδολος ἡ διάθεσία, ὁπού ὁμολογῶ εἰς τὸν ἀρετόν, ἢ εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ὑμετέρας διαγενείας· ἢ ὁμολογῶ ἕνα σέβας τόσον ζωντανὸν καὶ ἄδολον εἰς τὸ μεγαλεῖον· ἢ εἶμαι τόσον δεδεμένος ἀπὸ τὸν διεργετικόν σας πρὸς ἐμὲ ἀγαθὸν προαίρεσιν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἀρχὴ ὁπού διγαίνει ἀπὸ τοῦτον τὸν αἰτιώδη τύπον μεταβάλλεται εἰς τούτους τοὺς ἄλλους δύο τύπους. ὁ εἷς ἀντιποκείνεται εἰς τὴν ἀρχὴν ὅξ ὅ, καὶ ὁ δεύτερος εἰς τὸν ὅρον πρὸς ὅν. ὅσον εἰς τὸν πρῶτον, παῦα εἶναι τὰ πδαδείγματα.

Διὰ νὰ βεβαιώσω εἰς τὸν διγενειάν σας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Διὰ τὸν μεγάλον διάθεσιαν ὁπού προσφέρω, καὶ τὰ ἑξῆς.

Διὰ τὸ ἀμέτρητον χρέος ὁπού ὁμολογῶ.

Διὰ τὸ ὀφειλόμενον σέβας τῆς καρδίας μου εἰς τὸν ἐναρετόν της ψυχήν.

Εἰς

Εἰς ἐκπλήρωσιν τόσων ἀναριθμήτων δυεργεσιῶν, ὁπὲ μὲ ἐνθυμίζει ἡ ὑποχρεωτική μὲ παρατήρησις, καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς δὲ τὸν δεύτερον τύπον ὁπὲ εἶναι ἀπὸ τὸν ὅρον τοῦτο ὃν, ταῦτα εἶναι τὰ παραδείγματα.

Διὰ νὰ ἤθελε γνωρίσῃ ἡ ἀγνωμία της πόσον ἐγὼ σέβομαι, καὶ τὰ ἑξῆς.

Διὰ νὰ ἤθελε καταλάβῃ ἡ ἐντιμότησας, εἰς πόσον βαθμὸν φθάνει ἡ ἀλάβεια, τὴν ὁποίαν ὁμολογῶ.

Διά νὰ ἤθελε καταπειθῇ πόση εἶναι ἡ ἐγκάρδιος ἀγάπη, ὁπὲ. καὶ τὰ ἑξῆς.

Τοῦτος ὁ ἴδιος αἰτιώδης τύπος, συνηθίζει νὰ μεταβάλλεται καὶ εἰς τοῦτον τὸν ἄλλον τρόπον. ἤγουν.

Ὄχι βέβαια διὰ κολακίαν, ἀλλὰ διὰ πίστιν καθαρωτάτης ἀληθείας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὄχι διὰ νὰ ἀκολουθήσω τὴν κοινὴν συνήθειαν, ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιώσω εἰς τὴν ὑμετέραν τιμιότητα τὴν ἐδικήν μὲ ἀληθινὴν διάθεσιν.

Ὄχι διὰ ἀφορμὴν ἁπλῆς ὁμολογίας, ἀλλὰ ἀπὸ παρακίνησιν τοῦ χρέους μὲ.

Ὄχι διὰ συνήθειαν, ἀλλὰ διὰ χρέος.

Ὄχι διὰ κενοδοξίαν δὲ ματαιότητος, ἀλλὰ διὰ ἀψευδῆ μαρτυρίαν τῆς ἀλαβείας μὲ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἢ τοῦτος ὁ ἴδιος τύπος ἤθελε γενῇ καὶ εἰς τοῦτον τὸν ἄλλον τρόπον.

Δεν̀ εἶναι ἡ κοινὴ συνήθεια, ἀλλὰ τὸ ἄπειρον σέβας ὁπὸ ὁμολογῶ εἰς τὴν ὑμετέραν Εὐγένειαν, ὁπὸ μὲ ἀναγκάζει.

Δεν̀ εἶναι ἡ μοναχὴ συγκατάθεσις, ἀλλὰ τὸ ἐξαίρετον χρέος εἶναι ἐκεῖνο ὁπὸ μοῦ αὐξάνει τὴν ἀφορμήν.

Ο'χι ἀπὸ τὴν συνήθειαν, ἀμὴ ἀπὸ τὸ σέβας λαμβάνει τὴν ἀρχὴν τὸ τὸ φορμήσυμα τῆς δυτυχίας ὁπὸ σᾶς εὔχομαι, μὲ τὸ ὁποῖον, κὴ τὰ ἑξῆς.

Ο'χι ἀπὸ ἁπλᾶς λόγους τὸ στόματος, ἀλλὰ ἀπὸ ζωντανὰς τῆς καρδίας προέρχεται ἡ καθαρότης τῶν δύχων, ὁπὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρω διὰ τὴν δυτυχίαν τῆς ὑμετέρας Ε'κλαμπρότητος, εἰς παύτας τὰς ἁγίας Ε'ορτάς.

Η' δευτέρα Περίοδος ὅλη διάγει, εἰς τὸ νὰ παρακινήσῃ ἐκεῖνον, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφομεν, διὰ νὰ δεχθῇ μὲ χαρᾶς ταῖς ἐδικαῖς μας δύχαῖς, ἢ κὴ κάθε ἄλλην ἀναφορὰν ὁπὸ κάμνομεν, κὴ τὰ λόγια τὰ πλέον σωνηθισμένα, κὴ ἁρμόδια εἶναι τὰ κάτωθεν.

Δέξε. μὴν ἤθελες ἀποσραφῇς· δός μου τὴν τιμήν. λάβε εἰς καλὸν μέρος· αὐτάμειναι. ἂς αὐταποκριθῇ. ἂς δώσῃ τόπον. Η' κὴ ἄπω.

Παρηγόρησόν με. ἢ τίμησόν με. ἢ ἐνίσχυσόν με. ἢ ἀξίωσόν με τῆς χάριτος. ἢ συγκοινώνησόν μου τὴν τιμήν.

Η' θαρρῶ. ἢ ἐλπίζω. ἢ πιστεύω. ἢ πείθομαι. ἢ εἶμαι βέβαιος. ἢ δεν̀ ἀπιστῶ. ἢ θέλω λάβει τὴν

τύ-

τύχω. ἢ πισεύω χωρὶς κάμμίαν ἀμφιβολίαν· ἢ δὲν ἔχω κάμμίαν ὑποψίαν· ἢ δὲν ἀμφιβάλλω παντελῶς. ἢ δὲν φοβᾶμαι, κ᾽ τὰ ἑξῆς.

Ὅταν ὅμως χρέφωμεν εἰς ὑποκείμενα ἐξουσίας, κ᾽ ὑπεροχῆς γίνονται πάντοτε οἱ τέτοιοι τύποι μὲ τὴν προσθήκην τῶν ὅρων. ἤγουν δέησες, παρακλήσεις, ὑπομονάς, ἱκεσίας, κ᾽ ἄλλα. Χωρὶς δείγματος χάριν.

Δέομαι ταπεινῶς τὴν ὑμετέραν Ἐλαιμρότητα, νὰ μὴν ἀποσραφῇ. ἢ, Χαλῶ δι᾽ τὸ σεβασμίως τὴν ὑμετέραν παιερότητα νὰ μὲ ὠφελήσῃ. ἢ, ὅτε ἄλλο εἶναι ἡ καύχησίς μου, Χωρὶς νὰ καταδεχθῆτε. ἢ, ἀνίσως κ᾽ δὲν ἦτον τόλμη, ἤθελα κάμῃ θετικὴν ἱκεσίαν εἰς τὴν χρυσαιότητα τῆς καρδίας σας, νὰ δεχθῇ εἰς καλὸν μέρος.

Ἀλλὰ δι᾽ νὰ κάμω μὲ εἰς τὲς φιλομαθεῖς πλέον εὔκολον τὴν συντάξιν, σημειώνομαι, ὅτι ἀνίσως κ᾽ ἡ χρώτη Περίδος ἀρχίζει ἀπὸ τὸν χρέφοντα, ἡ δευτέρα χρέπει νὰ εὔγῃ ἀπὸ ἐκεῖνον, χρὸς τὸν ὁποῖον χρέφει. Χωρὶς δείγματος χάριν.

Τὸ ἀμεταξέπτον σέβας, ὁπὲ ἀδιαλείπτως ὁμολογῶ εἰς τὴν ὑμετέραν Ἐλαιμρότητα, μὲ ὑποχρεώνει νὰ σᾶς εὐχηθῶ εἰς ταύτας τὰ ἁγίας Ἑορτὰς κάθε ὕψος εὐδαιμονίας. (καὶ ἰδὲ ἡ χρώτη Περίοδος.) Θέλει εἶσαι ὅμως ἀποτέλεσμα τῆς ἀσυγκρίτε ἀγαθοσυνης σας, εἰς τὸ νὰ καταδεχθῆτε, καθὼς μὲ ὅλην τὴν θερμότητα δέομαι, τοῦτο τὸ

εἰλικρινὲς τέλος τῆς καρδίας μου. (καὶ ἰδοὺ ἡ δευτέρα.)

Ε'κ τοῦ ἐναντίου πάλιν. ἀνίσως καὶ ἡ πρώτη Περίοδος ἀρχίζει, ἀπὸ τὸν πρὸς ὃν ὅρον. ὅπου εἶναι ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ ὑποῖον χράφομεν, ἡ δευτέρα γίνεται ἀπὸ τοῦ ἀρχοῦ ἐξ οὗ, ἤγουν ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον ὅπου χράφει. Παραδείγματος χάριν. εἰς τοὺ ὑπερτάτου ἀξίαν τῆς παναγιότητός σας, πρέπει διὰ κάθε ἀφορμοὺ ὅλας ἐκείνας ἡ δυτυχίας, ταῖς ὁποίαις εὔχομαι εἰς ταύτας τὰς ἁγίας Ε'ορτὰς τοῦ τοῦ Γ'ησοῦ Χριστοῦ γεννεθλίων. (ἰδοὺ ἡ πρώτη Περίοδος σωνθεμένη ἀπὸ τὸν ὅρον πρὸς ὅν. ἤγουν ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον χράφομεν.)

Ο'ταν ὄχι χωρὶς δίκαιον, ἐλπίζω νὰ ἰδῶ ἀνταποκεινομένην τοὺ δύλάβειάν μου μὲ τοὺ τιμοὺ τῆς δύνοϊκῆς, καὶ φιλανθρώπους δεξιώσεως, τὴν ὁποίαν ταπεινῶς ἱκετεύω. (καὶ ἰδοὺ ἡ δευτέρα Περίοδος δύναληθένη ἀπὸ τοὺ ἀρχοῦ ἐξ οὗ, ἤγουν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ὅπου χράφει.)

Ο'ταν δὲ νὰ κάμωμεν σαφεστέραν τοὺ τύξιν τῆς Περιόδων, πρέπει νὰ σημειώσωμεν, πῶς ὅταν ἡ Ε'πιστολὴ ἀρχίζει ἀπὸ τοὺ ὀργανικὴν Περίοδον, εἰς τὴν δευτέραν ἠμπορεῖ νὰ προσθῇ ἡ αἰτιώδης. Παραδείγματος χάριν, „ Μὲ τοὺ πρᾶξιν τῆς πλέον ταπεινῆς δύλαβείας, ἔρχομαι νὰ προσφέρω εἰς τοὺ ὑμετέραν ὑψηλότητα τὸ προμνύμα κάθε λογῆς δυτυχίας, διὰ τοὺ ἀφορμοὺ τὸ προσε-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χὲς νέυς Ε΄τυς. (χὴ ἰδὲ ἡ πρώτη Περίοδος ἀπὸ τὼ ὀργανικώ.) Φξχαλῶ λοιπὸν σεβασμίως νὰ ἠθέλετε κάμη εἰς ἐμὲ τὼ μεγάλω τιμὼ, νὰ καταδεχθῆτε δ΄μως τάτω τὴν σ΄ύθερμον προσφορὰν τῆς καρδίας μυ, ὅλα νὰ καυχῶμαι παντοτινὰ, πῶς ἀχωρίστως μετέχω ἀπὸ τὼ δικαίω προσασίαν σας. (χὴ ἰδὲ ἡ δύτερα ἀπὸ τὼ αἰτιώδη.)

Α΄μὴ αὐίσως χὴ ἐκ τᾶ ἐναντίυ ἡ πρώτη Περίοδος εἶναι αἰτιώδης, ἡ δύτερα ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ὀργανική. Φξδείγματος χάριν. Διὰ νὰ ἀναπληρώσω τὸ ἐδικόν μου χρέος, ἔρχομαι εἰς ταύτας τὰς ἁγίας Ε΄ορτὰς νὰ προσφέρω εἰς τὼ δ΄γνειάσας τὸ δ΄λαβὲς προμήυμα κάθε δ΄τυχίας. (ἰδὲ ἡ πρώτη Περίοδος αἰτιώδης.) καταδέξε λοιπὸν μὲ τὼ σωήθειαν τῆς ἀσυγκρίτυ συ ἀγαθοσυίνης τὼ καθαρότητα τῆς καρδίας μυ. (χὴ ἰδὲ ἡ δύτερα ὀργανική.)

Τώρα ὅλα τὶ ἡ μεγαλητέρα δυσκολία, τὴν ὁποίαν δοκιμάζυσιν οἱ ἀρχάριοι φιλομαθεῖς, ἴσαται εἰς τὸ νὰ σύρωνυν χαρακτῆρας τὴν δύτεραν Περίοδον μὲ τὴν πρώτην, ὅλα τᾶτο σημειώνω ἐδῶ ὅλα φόρυς ὅρους τὰς ὁποίυς ἠμπορᾶν νὰ δυλδύωνται εἰς κάθε καιρὸν πρὸς ἐδικήν τυς δ΄κολίαν. οἷον, ἀπὸ ἐδῶ, ὅλα τᾶτο, ὅθεν, δι΄ αὐτὴν τὼ αἰτίαν, ὅλα σ΄ένα τέτοιον δίκαιον, ἐπάνω εἰς μίαν τοιαύτω βάσιν, ἐπάνω εἰς σ΄ένα τέτοιον θεμέλιον, ὅλα μίαν τέτοιαν ἀφορμὼ, χὴ τὰ ἑξῆς.

Η' τέτη Περίοδος περιλαμβάνει ὅρους, ὁποῦ ἀποδείχνουν τὴν ὀπθυμίαν ὁπὲ ἔχομεν, εἰς τὸ νὰ ἀπολαμβάνωμεν ταῖς προσαγαῖς τὲ ὑποκειμένε, εἰς τὸ ὁποῖον χρέφομεν, καὶ τὴν ἀφιέρωσιν τὲ ἑμαυτὲ μας, εἰς κάθε δυλείαν ἐδικήν τε. ἡ συνηθισμέναις φράσες εἶναι ἡ κάτωθεν.

Συμφώνησόν μοι, ἢ συγχώρησόν μοι, ἢ συγκοινώνησόν μοι τὸν ξόπον, ἢ ἄνοιξόν με τὴν ὁδὸν, ἢ ἀνόλυσόν με τὰ μέσα, ἢ παρρησιάσόν μοι τὰς ἀφορμὰς, ἢ χάρισόν με τὴν εἴσοδον. Ἢ καὶ ἔτω. τὲτο μόνον ζητῶ, ἢ ἤθελα μόνον, ἢ μία μόνη ὀπθυμία μὲ μένει, ἢ καυχῶμαι, ἢ μὲ μένει μόνον νὰ ὀπθυμῶ, ἢ ἀναμένω, ἢ προσμένω μὲ τὴν ὀπθυμίαν, ἢ τὲτο ναὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλα. καὶ τὰ ἑξῆς. Ἢ καὶ ὅπως. ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ, ὅτι ἐγὼ νὰ ἠμπορῶ, καθὼς ὀπθυμῶ. ἢ ἄμποτε νὰ εἶμαι ἄξιος. ἢ ἡ τύχη νὰ ἤθελε μὲ ἀνόλυνε. ἢ νὰ ἤθελα εἶμαι ἀρκετός. ἢ ἄμποτε νὰ ἤθελε μὲ δώσῃ δυνάμιν ὁ Κύριος, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἐδῶ ὅμως πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἀνίσως καὶ εἰς τὴν δευτέραν Περίοδον, δὲν ἐβάλθηκαν οἱ ὅροι τῆς ἱκεσίας, καὶ τῆς προσκαλέσεως, εἰς τέτην τὴν τρίτην Περίοδον ἠμποροῦν νὰ βαλθοῦν καλλόπια. ἀμὴ ἀνίσως καὶ εἰς ἐκείνην ἐβάλθηκαν, εἰς τέτην πρέπει παντελῶς νὰ ἐμποδισθοῦν. καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον, τόσον ἡ ὀπθυμία τῶν προσαγῶν, ὅσον ἡ ἀφιέρωσις τῆς δουλείας δύ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ῥανται νὰ σύωθῶσιν ὁμῦ. ΩΔειγματος χάριν.

Διὰ τοιαύτην ἀφορμὴν, παῤῥησιάζω εἰς τὴν ὑμετέραν δύγνειαν, τὴν προσφορὰν ὅλυ τῦ ἐμαυτῦ μυ, καὶ ὀπιθυμῶ θερμῶς νὰ μῦ ἀνοιχθῇ ἡ ὁδὸς, καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ ὡς τόσον εἰς τάτην τὴν ὑποχρεωτικὴν πρᾶξιν, ἐπιθυμῶ πρὸς ἀνταπόκρισιν, τὴν ἐξαίρετον χάριν τῶν ἐδικῶνσας προσαγῶν, καὶ ἄμποτε εἰς τὴν καλήν μυ προθυμίαν νὰ ἤθελαν ἀνταποκριθῆν αἱ δυνάμεις, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἢ καὶ ἄλλο. Διὰ βεβαίωσιν λοιπὸν τῆς δύχαριστήσεώσας, ἀναμένω τὴν τιμὴν τῶν προσκυνητῶν προσαγῶνσας, ὡς τὸ ὁποῖον τέλος σᾶς ἀσφαλίζω τὴν ἄκραν ὑποταγὴν τῆς ἀδυναμίας μυ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἡ σύνωσις δὲ αὐτῆς τῆς ἕβδόμης Περιόδυ μὲ τὴν δευτέραν δυνάται ὀπιθδείως νὰ γένῃ μὲ τάτας τὰς ὅρυς. ὡς τόσον, λοιπὸν, ὡς τέτοιαν ἀφορμὴν, ὡς τὸ ὁποῖον τέλος, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἡ τετάρτη καὶ τελευταία Περίοδος τῆς θεραπευτικῆς Ἐπιστολῆς, ἡ ὁποία καταγίνεται εἰς τὸ νὰ δίδῃ τὰ καθήκοντα εἰς τὸν πασχόντα, συμβαίνει νὰ συντάσσεται καὶ δύο τρόπυς. ἤγυν, ἢ σύνθεσις μὲ τὴν ἕβδόμην Περίοδον, ἢ κεχωρισμένη καθ' ἑαυτήν.

Ὅταν λοιπὸν τὴν θέλωμεν σύνθεσιν μὲ τὴν ἕβδόμην Περίοδον, πρέπει νὰ σημειώσωμεν τὴν ἀπόλυθον πρᾶξιν. ἀνίσως καὶ γράφωμεν εἰς ἀνθρώπυς ὑποκειμένυς εἰς ἡμᾶς καὶ μικροτέρας ἀξίας, πρέ-

πει

πει νὰ δυλδώμεθα ἀπὸ τὰς ἀκολούθους τύπους. ἤγουν. καὶ ὁ Κύριος νὰ σὲ δυτυχῇ. ἢ ὁ Θεὸς νὰ σὲ δυφυλάττῃ. ἢ ὁ Θεὸς νὰ σὲ σκέπῃ μὲ τὴν χάριν του. ἢ ὁ Θεὸς νὰ σὲ εἰσακούσῃ. ἢ ὁ Θεὸς νὰ σὲ παρηγορήσῃ. ἢ ὁ παντοκτίρμων Θεὸς νὰ σοῦ εἶναι ἵλεως, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἢ ἀνίσως καὶ εἶναι Ἐκκλησιαστικὸς ἄνθρωπος λέγομεν. σπεύδω τὸν ἐμαυτόν μου εἰς τὴν δρασκελιὰ χάριν τῶν ἁγίων προσευχῶν σου. ἢ παραδίδομαι εἰς τὴν ἐναρέτου σου ψυχήν. ἢ μὴ λείπετε νὰ ἐνθυμᾶσθε εἰς τὰς ἁγίας σας προσευχὰς, καὶ δι' ἐμὲ τὸν πιστὸν σας καὶ ὀρθόδοξον τέκνον. ἢ νοερῶς ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν σας δεξιὰν, βεβαιοῦμαι τὰς πνευματικὰς εὐλογίας. παραδείγματος χάριν.

Ἄμποτε νὰ ἤθελε μὲ ἀνοιχθῇ μίαν ἡμέραν ὠφελιμωτάτη ὁδὸς, εἰς τὸ νὰ σὲ δυλεύσω, ἢ νὰ σὲ ὠφελήσω, καθὼς ἐπιθυμῶ. (καὶ ἰδὲ ἡ ξίτη Περίοδος.) καὶ ὁ Κύριος νὰ σὲ δυφυλάττῃ. (καὶ ἰδὲ ἡ τετάρτη καὶ τελευταία Περίοδος συνομιλεῖ λακωνικῶς μὲ τὴν ξίτην.)

Ἀνίσως πάλιν γράφει τινὰς εἰς ὅμοιόν του, ἢ εἰς φίλον, οἱ πλέον κοινοὶ καὶ συνηθισμένοι τύποι εἶναι οἱ παρόντες· καὶ σημειοῦμαι, ἢ βεβαιοῦμαι, ἢ ὁμολογοῦμαι, ἢ κηρύττομαι, ἢ λέγομαι, ἢ διλοποιοῦμαι, καὶ τὰ ἑξῆς. παραδείγματος χάριν.

Διὰ σημεῖον τῆς εὐχαριστήσεώς μου, ἀναμιμνήσκω τὴν τιμὴν τῆς ποθεινῶν μοι προσαγωγῶν σου, (ἰδὲ ἡ ξίτη

Πε-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Περίοδος.) καὶ σημαίνομαι. (καὶ ἰδὲ ἡ τελευταία ἐν σωτομίᾳ.) Ἢ καὶ ἄπω· καυχῶμαι νὰ ὁμολογῶμαι. ἢ φιλικῶς βεβαιοῦμαι. ἢ ἐγκαρδίως κηρύττομαι, καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ λέγωμαι. ἢ λαμβάνω τὴν παρηγορίαν νὰ δηλοποιῶμαι. ἢ λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ κηρύττωμαι. ἢ λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ ὑπογράφωμαι, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἀνίσως πάλιν καὶ τινὰς γράφει εἰς ὑποκείμενα ὑπεροχῆς, καὶ ἀξίας, οἱ πλέον σωνηθισμένοι τύποι εἶναι οἱ παρόντες. καὶ μὲ ἐδαφιαίαν προσκύνησιν ὁμολογοῦμαι. ἢ ταπεινούμενος ταπεινοῦμαι, ἢ ὑποκύπτω, καὶ τὰ ἑξῆς. λόγω χάριν. ὁμολογῶ διὰ τῆς παρούσης εἰς τὴν ὑμετέραν Ἐλαμπρότητα, τὴν ἀπεύθραυστον καύχησιν ὅπου ἔχω εἰς τὸ νὰ σᾶς δηλώσω, (ἰδὲ ἡ ἕβδομη Περίοδος.) καθὼς μὲ βαθυτάτην προσκύνησιν βεβαιοῦμαι. (ἰδὲ ἡ τετάρτη.)

Ἐδῶ θέλω εὔλογον νὰ σημειώσω ἐκεῖνα τὰ ὑπόθετα, καὶ ὑπορρήματα ὅπου πρέπει νὰ βάνωνται εἰς ταύτην τὴν τετάρτην Περίοδον. γράφοντες λοιπὸν εἰς ὑποκείμενα ὑπεροχῆς, καὶ ἀξίας, τὰ ὑπορρήματα ὅπου εἶναι πρέπον νὰ βάνωνται εἶναι ταῦτα· ταπεινῶς, ὁλαβῶς, προσκυνητῶς, σεβασμίως, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἢ καὶ ἄπω. μὲ ἄλλην τὴν βαθυτάτην ταπείνωσιν, μὲ τὴν πλέον ἐδαφιαίαν προσκύνησιν, μὲ τὴν πλέον σεβασμίαν ταπείνωσιν, μὲ τὴν πλέον ζωντανὴν ἔφεσιν τῆς καρδίας μου.

Γρά-

Γράφοντες δὲ εἰς φίλους, ἢ εἰς ὁμοίους, βαίνονται παῦτα. ἀμεταθέτως, ἀναλλοιώτως, ἀδιαλείπτως, αἰωνίως, ἀληθῶς, ἀναμφιβόλως, ἀκινήτως, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἢ φιλοτέρου διὰ ποτὲ, πολὺ φιλοτέρου, εἰς κάθε καιρὸν, καὶ τὴν σωνήθειαν, εἰς κάθε δοκιμὴν, εἰς κάθε τόπον, εἰς κάθε ἀφορμὴν εἰς κάθε σωναπάντημα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Τέλος πάντων γράφοντες εἰς ἀνθρώπους ὑποτεταγμένους, καὶ χωρὶς τινὰ βαθμὸν, θέλει δηλοῦν παῦτα. ἐγκαρδίως, ἀγαπητῶς, ὁλοψύχως, φιλικῶς, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἢ καὶ ὅτω. μὲ κάθε ἐξαίρεσιν, ἢ μὲ κάθε ἀγάπην, ἢ μὲ μεγάλην διάχαρίσησιν, ἢ μὲ ὅλην τὴν καλὴν γνώμην, ἢ μὲ ὅλην τὴν καλὴν καρδίαν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὅταν δὲ αὐτὴ ἡ τετάρτη Περίοδος γίνεται διγραμμένη καθ' αὑτὴν, οἱ κοινοὶ τύποι μὲ τὰς ὁποίας ἀρχίζει, εἶναι ὅτοι. καὶ μὲ τὸ τέλος, ἢ διὰ τῦτο, ἢ καὶ διὰ νὰ μὴ σᾶς βαρύνω φιλοτέρου, ἢ καὶ χωρὶς νὰ προφέρω φιλοτέρας λόγους, ἢ καὶ μὲ τοιαύτην γνώμην, ἢ καὶ μὲ ἀμετάβλητον θέλησιν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Διὰ νὰ χηματισθῇ ὅμως τὸ πλήρωμα πάσης τῆς Περιόδε, ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ αὐτὴ ἡ ἀναλογία. ἤγεν. ἀίσως καὶ ἡ Ἐπιστολὴ σέλλεται εἰς ἀνθρώπους κοινοὺς, σωνιστάσεται εἰς τῦτον τὸν τρόπον. ὅθεν ὑπομνήσας σε, κάθε καλὸν, μύω, ἢ καὶ τέλος πάντων βεβαιώνωντάς σε, τὴν καλὴν προθυμίαν

ὅπε

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὁπῶ ἔχω, εἰς τὸ νὰ σὲ ὠφελήσω εἰς κάθε καιρόν, σημειῶμαι. ἢ ἢ μὲ τὸ τέλος βεβαιώνωντάς σε ἀπὸ τὴν καλήν μου καρδίαν, εἶμαι· ἢ, καὶ χωρὶς ἄλλην φλαττολογίαν, βεβαιώνωντάς σε τὴν ἀγάπην μου, σὲ λέγομαι, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἢ καὶ ἄπω. σὲ εὔχομαι κάθε δυτυχίαν. ἢ δέομαι τῶ Θεῶ νὰ σὲ χαείσῃ κάθε δυτυχισμβούλου ἀπόλαυσιν. ἢ σοῦ ἐπιθυμῶ κάθε καλὸν μεγαλήτερον. ἢ σὲ ἀσπάζομαι. ἢ σὲ χαιρετῶ. ἢ σὲ εὔχομαι, ἢ τὰ ἑξῆς. Ἢ ἢ ἄπως. ὅλος ἀγάπη φρὸς τὴν ἐναρετόν σου ψυχήν. ἢ ὅλος ζῆλον εἰς βοήθειαν τῆς ἀρετῆς σου. ἢ ὅλος φρόθυμος εἰς ταῖς χρείαις σου, ἢ τὰ ἑξῆς.

Ὅταν ἡ Ἐπισολὴ πέμπεται εἰς ὁμοίους μας, ἡ Περίοδος γίνεται ἅπως. ὅθεν ἀναμβώντας μὲ ὅλην τὴν φροθυμίαν τὴν ἐπιθυμητήν μοι φροσαγωγοῦσι, βεβαιῶμαι. ἢ, ἢ λοιπὸν βεβαιώνωντας πολὺ περισσότερον ἀμεταξέπτον τὴν κλίσιν ὁπῶ ἔχω εἰς τὸ νὰ σὲ δηλώσω, σημειῶμαι, ἢ ὑπογράφομαι, ἢ τὰ ἑξῆς. ἢ καὶ φρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας, καίω γνωστὸν εἰς ὅλους τὴν μεγάλην ἐπιθυμίαν ὁπῶ ἔχω, εἰς τὸ νὰ σὲ ὑπακούσω, καθὼς, ἢ ὁμολογῶμαι, ἢ κηρύττομαι, ἢ καυχῶμαι νὰ εἶμαι, ἢ νὰ λέγωμαι. Ἢ καὶ ἅπω. μὲ ὅλην τὴν καλὴν καρδίαν, ἢ μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην, ἢ μὲ ὅλην τὴν καλὴν ἔφεσιν, ἢ μὲ ὅλον τὸν σύθερμον ζῆλον, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὅταν τέλος πάντων ἡ Ἐπισολὴ σέλλεται εἰς

ἀνθρώπους ὑπεροχῆς, καὶ ὅπου ἔχουν ἀξίαν, γίνεται ἔπως.

Ὅταν ταπεινόμενος εἰς τοὺς σεβασμίους πόδας σας, δέομαι μὲ εὐλαφιαίαν προσκυνήσιν.

Καὶ λοιπὸν καυχώμενος εἰς τὴν δυνατὴν προσασίαν σας, μὲ βαθυτάτην προσκυνήσιν βεβαιοῦμαι. Ἢ καὶ ἔτω. διὸ καίωντας εἰς τὴν ὑψοχότητάτης, βαθυτάτην προσκυνήσιν, κηρύττομαι παρρησίᾳ. καὶ μὲ τὸ τέλος σεβασμίως, ἢ ταπεινῶς, ἢ προσκυνητῶς, ὑποχράφομαι, ἢ ἀντισημειοῦμαι, ἢ ὁμολογοῦμαι, καὶ τὰ ἑξῆς.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πλέον σωνηθισμένη μέθοδος, καὶ οἱ τύποι οἱ πλέον κοινοὶ, δέλ νὰ σωνθέτωνται ἡ Ἐπισολαῖς. καὶ τόσον ἀρκεῖ ὅτι τὸ παρόντος προὸς δύχρεσέραν τάξιν τῶν ἀρχαίων φιλομαθῶν. ἕκαστος ὅμως ἂς ἠξεύρῃ, πῶς ἡ χρεία πλείονα αὐτὸς διδάξει.

Περὶ φράσεως τῆς Ἐπισολῆς, καὶ πειθανότητος αὐτῆς.

Ἡ Φράσις τῆς Ἐπισολῆς, ἢ καταγίνεται περὶ τὰς λέξεις, καὶ λέγεται Τρόπος. ἢ περὶ τοὺς λόγους, καὶ λέγεται Σχῆμα, καθὼς εἰς τὴν Ῥητορικὴν σαφέσερον ἔδειξα. ὅταν ὁποιος χράφει εἰς ἁπλοῦν δέλεκτον, πρέπει νὰ φυλάττῃ τὸν τρόπον τῆς φράσεως ὅλον ἁπλοῦν, καὶ νὰ μὴ τὸν συγχίζῃ μὲ λέξες ἑλληνικαῖς, ἢ ποιητικαῖς, ἀλλὰ νὰ ἀποδίδῃ

ἑκά-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σι διαλέκτῳ τὸν τόπον της. αἱ δὲ περὶ τὴν Ἐπιστολὴν φράσεις, εἶναι διάφοροι. καὶ ἡ μὲν λέγεται ἁπλῆ, ἡ δὲ ἐσχηματισμένη. ἄλλη Λακωνική, ἄλλη Ἀσιατική, ἄλλη ἠθική, παθητική, χαρμόσυνος, σοβαρὴ, ἀσεία, ἢ καὶ δεξάπελος.

Φράσις ἁπλῆ εἶναι, ὅταν τινὰς ἰσοσθενῶς περιέχῃ τὴν ὑπόθεσιν, χωρὶς τινὸς ῥητορικῆς καλλισμοῦ. διὰπαντὸς ὅμως, καὶ μὲ κοσμίους λόγους.

Φράσις ἐσχηματισμένη εἶναι ὅταν αὐτὶ λόγων ἁπλῶν, μεταχειρίζεται λόγους, καὶ σχήματα μεταφορικὰ, καὶ ἀλληγορικὰ καὶ μίμησιν τῶν ῥητόρων.

Φράσις λακωνικὴ εἶναι, ὅταν μελετᾷ μόνον, ἀλλὰ δὲν διηγεῖται τὰς ἐννοίας, καὶ δίδει πλέον νὰ ἐννοῇ ὁ νοῦς, παρὰ νὰ ἀκούσῃ ἢ ἀκοὴ, καὶ νὰ ἰδῇ ὁ ὀφθαλμός.

Φράσις ἀσιατικὴ καλεσμένη εἶναι, ὅταν τινὰς ἐκεῖνο ὁπού δύναται νὰ εἰπῇ εἰς ὀλιγολογίαν, τὸ ξαπλώνει εἰς πλάτος, εἰς τρόπον ὁπού βαρύνει ὄχι μόνον τὸν ἀναγινώσκοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀκούοντα.

Φράσις ἠθικὴ εἶναι, ἐκείνη, ὁπού ἔχει ἐννοίαις ἠθικαῖς, καὶ ἀξιωματικαῖς, καθὼς εἶναι ὅλαις αἱ παραίνεσες.

Φράσις παθητικὴ εἶναι, ὅταν γράφῃ τὶς τεθλιμμένος, καὶ κινεῖ εἰς πάθος τὸν ἀκούοντα μὲ σχήματα ὑποφωνηματικὰ, ἐρωτηματικὰ, ἀποστροφαῖς, δεήμενος, καὶ παρακαλῶντας.

Φράσις χαρμόσυνος εἶναι, ὅταν ἄρχεται ἀπὸ

θέμα

θέμα ὡραῖον, ἐπαινῶντας μίαν ψυχὴν ἀγαθὴν μὲ χαρμοσύνας λέξεις, καὶ χήματα, καὶ μὲ Περιόδους ὑπερρέουσας μέλι, καθαράς τε, καὶ εὐρύθμους.

Φράσις σοβαρὴ εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν δηλόνονται τὰ ὑποκείμενα ὅπου εἶναι ὑπεροχῆς, καὶ ἀξίας. ἔτι καὶ οἱ γέροντες, καὶ οἱ σοφοὶ ἄνδρες. καὶ διὰ τοῦτο τὰ νοήματα αὐτῆς τῆς φράσεως, πρέπει νὰ εἶναι σοφὰ, συμβουλευτικὰ, καὶ συμφέροντα, μὲ κυριολεξίαν, καὶ χωρὶς μεταφοράν.

Φράσις ἀσεία, ἢ καὶ εὐτράπελος εἶναι, ὅταν γράφῃ τὶς διὰ νὰ χαροποιήσῃ τινὰ, φέροντας παραδείγματα διὰ νὰ τὸν κινήσῃ τὸ γέλοιον. ὅ,τι λογῆς παρεγράφοντας μὲ τρόπους εἰρωνίας ἄνθρωπον Θερσίτου, ἤγουν νεανίαν ἄχρηστον εἰς τὸ πρόσωπον, ἢ εἰς τὸ σῶμα, τὸν ὀνομάζει εὐπρόσωπον καὶ ὡραῖον ὡς ἄλλον Γανυμήδην.

Ἡ πειθανότης εἶναι μία δυνάμις ὁποῦ πείθει τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ὁποῖον γράφομεν, καὶ κάνοντάς την νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν γνώμην τὴν ἐδικήν μας· αὐτὴ γεννᾶται ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ γράφοντος, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ τέλους τῆς γραφῆς. καὶ βέβαια ὁ γράφων πείθει πολλὰ, ὅταν ἐκεῖνος εἶναι τιμίων ἠθῶν, καὶ ἀπὸ ὅλους ὁμολογεῖται φιλαλήθης. ὁ ὁποῖος ἔχοντας μίαν τοιαύτην καλὴν ὑπόληψιν, ἀρκεῖ εἰς αὐτὸν τὸ, „ αὐτὸς ἔφα, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἤθελε δικηγῆται συμβαίνοντα ὑπερθαύμασα, καὶ παράδοξα· ἐκεῖ ὁποῦ ἐκεῖνος εἶναι

ὕστερη-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

υερημβός ἀπὸ τὼ καλὼ φήμω, ἀγκαλὰ καὶ τὼ ἀληθειαν ἤθελε λέγη, ὀδεὶς τὸν πιςδ'ει. ἡ δύναμις πάλιν τᾶ τέλυς ἔχει πολλὼ πειθανότητα· διατὶ ὅςτις λάβῃ τὼ Ἐπιςολὼ, δ'ὐὺς σοχάζεται τίνος χάριν ἔγραψε ταῦτα. καὶ αὐίσως ἤθελεν εὕρῃ τὸ τέλος, καὶ τὼ γνώμω καλὼ, πείθεται, κὴ συμφωνεῖ τὼ θέλησίντι μὲ ἐκείνω τᾶ γράφοντος, ἀλλέως δὲν δίδει τελείως ἀκρόασιν.

Περὶ τῦ Γενῶν τᾶ Ἐπιςολικᾶ χαρακτῆρος.

Ὁ Ἐπιςολικὸς χαρακτὴρ, ὡσαὐτὸ ὁπᾶ βάνεται ἀπὸ ὅλυς τὺς ὑπηρήμονας ὑπὸ τὼ Ῥητορικὼ, ὡς μέρος αὐτῆς, δι' αὐτὼ τὼ αἰτίαν λαμβάνει κὴ τὼ ἐδικὼ τὸ διαίρεσιν ἀπὸ τὰ τῆς Ῥητορικῆς γένη. ὅθεν κὴ τὸν τρόπον ὁπᾶ ἡ Ῥητορικὴ διαιρεῖται εἰς τὰ αὐτῆς μέρη, ὕπω κὴ ὁ Ἐπιςολικὸς χαρακτὴρ. τῆς μὲν ἓν Ῥητορικῆς δυνάμεως τρία εἶναι τὰ γένη. Ἐπιδεικτικὸν δηλονότι, Συμβυλδυτικὸν, καὶ Δικανικόν.

Ἐπιδεικτικὸν γένος εἶναι ἐκεῖνο, ὁπᾶ εἰς τὺς ἱερὺς Ἀμβωνας καὶ Καθέδρας δυλδ'ονται οἱ ῥήτορες· τὸ ὁποῖον τρομέχει τὸν ἔπαινον τρὸς τὴν ἀρετὼ, καὶ τὸν ψόγον τρὸς τὼ κακίαν.

Συμβυλδυτικὸν εἶναι ἐκεῖνο, καθὸ ὁ ῥήτωρ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φλαχινεῖ μὴ φρὸς ἀρετὴν, ἀποξέπει δὲ ἐκ τῆ ἡδονῶν, καὶ τῆς κακίας. τῦτο εἶναι ἴδιον κάθε Χρισιανῦ, ἐξαιρέτως δὲ τῆ Εὐαγγελικῶν ἱεροκηρύκων.

Δικανικὸν τέλος πάντων εἶναι ἐκεῖνο, ὁπῦ δικάζονται οἱ ῥήτορες εἰς τὰ δημόσια παλάτια. τῦτο φλέχει τὴν κατηγορίαν, ἢ τὴν ἀπολογίαν. κατηγορίαν μὴ, φλ τῆ ἀδίκων, ἀπολογίαν δὲ, φλ τῆ δικαίων.

Εἰς τῦτα λοιπὸν τὰ τρία γένη διαιρεῖται καὶ ὁ Ε'πισολικὸς χαρακτήρ. ἤγεν, εἰς Ε'πιδεικτικὸν, Συμβελευτικὸν, καὶ Δικανικόν.

Ο'σαι λοιπὸν Ε'πισολαὶ τέλος ἔχεσι νὰ ἐπαινέσεν ἐκεῖνον ὁπῦ ἔχει τὴν ἀρετὴν, κὴ νὰ ἀτιμάσεν ἐκεῖνον ὁπῦ ἀπατᾶζεται τὴν κακίαν, ἀνάγονται εἰς τὸ Ε'πιδεικτικὸν γένος. Ο'σαι δὲ ἔχεσι τέλος, διὰ μέσε τῆ περασμένων φραγμάτων, νὰ συμβελεύσεν τὴν γνῶσιν τῆ μελλόντων εἰς τὰ χρήσιμα, καὶ ὠφέλιμα, κὴ νὰ ἐμποδίσεν τὰ ἄτοπα, κὴ ἄχρηστα, φέρονται πᾶσαι εἰς τὸ συμβελευτικὸν γένος. Ο'σαι δὲ τὸ δίκαιον ἀκριφνῶς σοχάζονται, κὴ δι' αὐτὸ ἀπολογῦνται, ξεπλώνωντας τὸν λόγον κὴ τῆ ἀντικειμένων, κατηγορῶντας τες, ἀνάγονται εἰς τὸ Δικανικὸν γένος. ὧν τοιῦτον ἐσὶ τὸ διάγραμμα.

Τῶν Ε'πισολικῶν χαρακτήρων τρία τὰ γένη εἰσὶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνάγονται αἱ τοιαῦται Ε'πισολαί.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

	ἐπαινετική.	α'.
	ψεκτική.	β'.
	ἐρωτική.	γ'.
	ἀκτική.	δ'.
Ἐπιδεικτικόν.	συγχαρετική.	ε'.
	πυθαστική.	ς'.
	εἰρωνική.	ζ'.
	ἀχαριστική.	η'.
	προτρεπτική.	θ'.
	ἀποτρεπτική.	ι'.
Συμβουλευτικόν.	ἀποδραμυθητική.	ια'.
	αἰτητική.	ιβ'.
	συστατική.	ιγ'.
	κατηγορητική.	ιδ'.
	ἀπολογητική.	ιε'.
	ὀνειδιστική.	ις'.
Δικανικόν.	μεμπτική.	ιζ'.
	ἀπειλητική.	ιη'.
	προφασιστική.	ιθ'.
	ἐνστατική.	κ'.

Πρὸς τούτοις εἰσὶ καὶ ἕτερα γένη πολλαπλάσια, καὶ τὰς ἀμεταβήτους αἰτίας ὅπου συμβαίνουσιν. ἕκαστος ὅμως θέλει ἔχει ὁπόδηλον τὴν κατανόησιν εἰς ὅλα, ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τῶν σεσημειωμένων. περὶ τῶν ὁποίων θέλομεν ὁμιλήσει καὶ μέρος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

Περὶ τῶν Εἰδῶν τῶν Ἐπιστολῶν ὅπου ἀνάγονται εἰς τὸ Ἐπιδεικτικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Α΄.

Περὶ τοῦ Ἐπαινετικοῦ χαρακτῆρος.

Ἐπιστολὴ ἐπαινετικὴ, εἶναι μία σύξησις ἐγκωμιαστικῶν λόγων· ἡ ὁποία γράφεται πρὸς φίλον, καὶ ἐγκωμιάζει, ἢ τοῦ φίλου τὴν προαίρεσιν καὶ σύνδοξον πρᾶξιν, ἢ καὶ ἑτέρου τινός. Αὕτη μερίζεται εἰς ξία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον προβάλλομαι τὸ ἀθενὲς τῆς

ἢ μέ-

ήμετέρας δυνάμεως, λέγοντες. ὅτι δεν ἔχομεν δύναμιν νὰ ἐξαπλώσωμεν τὰ μεγέθη τῆς ἐγκωμίων καὶ ἀξίων, ὅμως θέλομεν εἰπεῖ βραχύτι, καὶ μικρὸν τῆς αὐτοῦ θαυμασίων, ἀποβλέποντες μόνον πρὸς τὸ τὸ δικαίου, καὶ τῆς ἀληθείας ἀπόδειξιν. εἰς τὸ δεύτερον, ἂς ἀρχήσωμεν τὸν ἔπαινον, ἐγκωμιάζοντες τὴν ἀρετὴν, ὅπου ὁ ἐπαινούμενος ἔχει καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες. πῶς δεν εἶναι δυνατὸν γλῶσσα, ἅτε κάλαμος νὰ τὸν ἑρμηνεύσῃ, ἐξαιρέτως ἡ ἐδική μας, ἡ ὁποία εἶναι πολλὰ ἀθενὴς, καὶ φελλίζουσα. Εἰς τὸ δεύτερον, ἂς ζητήσωμεν συγχώρησιν, ὅτι τὰ λεχθέντα ἦτον πολλὰ ὀλίγα, εἰς τὴν πολλὴν ὕλην τῶν θαυμασίων ἔργων του, καὶ ὅτι ὅσα εἴπαμεν δεν ἦτον κατὰ κολακείαν, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν, ὑπογραφόμενοι δοῦλοι ἐδικοί του· ἔχοντες τοιαύτην χάριν ὡς δῶρον τῆς τύχης νὰ καυχώμεθα εἰς τοιοῦτον ἀνθρώπου.

Πρέπει ὅμως νὰ ἠξεύρῃ καθένας, πῶς ἡ ἐπαινετικὴ Ἐπιστολὴ ἐξαπλώνεται εἰς φραγματείαν, διήγησιν, σοφίαν, καὶ ἄλλα· εἰς ὕλην φραγματευτοῦ δεν φυλάττονται εἰς τὴν συνθέσιν τόσοι ξόπτοι ῥητορικοὶ, ἀλλὰ φράσις ἁπλῆ. διατὶ οἱ φραγματευταὶ ἀγαπῶσιν ἁπλότητα λόγου εἰς τὰς τῶν φραγματειῶν ὑποθέσεις. Θέλοντας λοιπὸν νὰ ἐπαινέσῃς τινὰ, ὅπου ἔλαβεν δυτυχίαν, καὶ κέρδος, ἐγκωμίασαι τὴν φρόνησιν, καὶ συνέσιν του, ὅπου ἠξεύρε νὰ εὕρῃ τὴν τύχην (αὐτὴ καὶ δύσκολον) εἰς βοήθειάν του.

Αν σὲ εἶναι ἀνεργέτης, ἐπαίνεσαι τὼ καλὼ ἀγάθεσιν τῆς ψυχῆς τε, ἀγατὶ ἔχεις ἀπὸ αὐτὸν τὸ εὖ εἶναι. Αν εἶναι Γέρων, ἐπαίνεσαι τὸ αἰδέσιμον τῆς ἡλικίας, κὴ τὸ ἀξιωματικὸν τῆ σωετῆ τε λόγων, κὴ τὼ ὠφέλειαν, ὁπὲ εἰς ὅλης προξενεῖ μὲ ταῖς φρόνιμαις κὴ σοχασικαῖς συμβελαῖς τε. Αν εἶναι νέος ἐνάρετος, εἰπὲ πῶς αὐξαίνει ἀγὰ νὰ ἀτυχήσῃ τὼ παξίδα, ἀγὰ νὰ τιμήσῃ τὲς γονεῖς, κὴ τὴν ἀγαπᾶτε. ἀχήσε τὲς ἀγνήπορας, ὁπὲ ὡς ῥίζαι ἀγαθαὶ ἐβλάσησαν τοιοῦτον ἀγαθὸν καρπόν· ὁ ὁποῖος θέλει αὐξήσει ὅσας τιμὰς εὕρῃ εἰς τὸ γένος τε, κὴ θέλει ἀποκτήσει ὅσας ἀνόμι δὲν εὕρῃ. ἐξαίρεσαί τον ἀπὸ τὲς κοινὲς ἀνθρώπες, καὶ εἰπὲ πῶς ἔχει κάποιόν τι ὑπεραθρώπινον, συγκρίνωντάς τον μὲ παλαιὲς ἐνδόξες κὴ ἐναρέτες ἄνδρας.

Σημείωσαι, ὅτι τὸν ἄνθρωπον ἐπαινᾶμῳ ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τὲ σώματος, τῆς τύχης, κὴ τῆς ψυχῆς· ἐκ τῶ ἀγαθῶν τὲ σώματος εἶναι, ὅταν τὲ ἐγκωμιάζομῳ τὼ ὡραιότητα, τὼ ἀνδρείαν, τὼ ἀνδρείαν, τὼ ἀνδρείαν τῶ σωματικῶν μερῶν, τὼ ἀγλωττίαν, τὼ φωνὼ, τὼ ἐξύπνα τῆς ὁράσεως, τὼ ἀνδρείαν, κὴ τὰ λοιπὰ φυσικὰ χαρίσματα. Ἐκ τῶ ἀγαθῶν τῆς τύχης, ὅταν τὲ ἐπαινᾶμῳ τὼ ἀγένειαν, τὰ πλούτη, τὼ ἀξίαν, τὼ φιλίαν, τὴν παξίδα, τὴν καλὴν ἀναξοφὴν, τὴν καλὴν φήμην, κὴ τὰ ἄλλα, ὁπὰ οἱ ἄνθρωποι ἀποδίδυσι νὰ εἶναι ἀποτελέσματα τῆς τύχης, καὶ τὲ συμβεβηκότος. Ἐκ τῶ τῆς ψυχῆς

πά-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

παλιν, ὅταν ἐγκωμιάζωμεν τὸν καλὸν γνώμον, τὰ ἐναρετα ἤθη, τὸν ὀρθὸν δικαιοσυνὴν, τὸν φρονησιν, τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις, τὸν καθαρὰν συνείδησιν, τὴν ἀπλαγχνίαν, καὶ φιλανθρωπίαν πρὸς πάντας, τὸν σωφροσυνὴν, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὸν ψυχὸν.

Πρέπει ἀκόμι νὰ ἠξεύρωμεν καὶ τοῦτο. ὅτι εἰς τὰ ἔξωθεν σωματικὰ, καὶ τῆς τύχης χαρίσματα, δὲν δίδεται πρέπον ὁ ἔπαινος μόνον· εἰς δὲ τὰ ἠθικὰ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς, δίδεται ὁ ἔπαινος, καὶ ἡ τιμή. ἐπαινεῖται ὁ εὔμορφος ἄνθρωπος, ἀλλὰ δὲν ἔχει τιμὴν διὰ τὴν ὡραιότητά του. διατὶ δὲν ἐκοπίασε νὰ τὸν ἀποκτήσῃ. ἀλλ' ὁ σοφὸς καὶ ἔντιμων ἐγκωμιάζεται καὶ τιμᾶται; διατὶ ἐκοπίασε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν φρονησιν, καὶ τὰς ἔντιμας, καθὼς καὶ ὁ καλὸς Χριστιανὸς διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὰς Εὐαγγελικὰς ἀρετάς. Ἐγκωμιάζονται ἀκόμι καὶ ἔμψυχα, καὶ ἄψυχα, ὡς ζῶα, καὶ πόλεις, καὶ ποταμοὶ, καὶ λειμῶνες, καὶ τὰ ἑξῆς,

Τὸ ὑσιῶδες λοιπὸν παύτης τῆς Ἐπιστολῆς ἴσαται, καθὼς ἔξωθεν εἶπα, εἰς τὸ νὰ ὑφώσῃ μὲ κοσμίους καὶ δικαίους ἐπαίνους τὸν ἀρετὸν τοῦ ἄλλου, ἢ τὰ σοφά του συγγράμματα, ἢ τὰς χριστιανικὰς πράξεις, ἢ τὰ ἡρωϊκὰ ἔργα, καὶ τὰ ἑξῆς. ὅθεν εἰς τὸν συνήθειαν λαμβάνεται τὸ προοίμιον ἀπὸ τὸν ἰδίαν ἐνάρετον πρᾶξιν. διὰ δείγματος χάριν.

Παράδ. Ε'παινετικὸν εἰς Συγγράμματα.

ΜΕ' τὸ νὰ ἀπεδείχθῃ ἡ ἀγχίνοια τῆς ὑμετέρας σοφολογιότητος διὰ μία ἰδέα βαθυτάτης σοφίας, μὲ τὸν τύπον τῶν πολυμαθῶν συγγραμμάτων της, προσκαλεῖ τὸ ἐδικόν μου πνεῦμα νὰ προσφέρῃ ἐκείνας τὰς δικαίας ἐπαίνας, ὁπῶ χρεωσεῖ εἰς αὐτὰ ἡ ὀλάβειά μας, ἀγκαλὰ παντοτε ἐλλειπεῖς, συγκεινόμενοι πρὸς τὴν μεγαλειότητα τῆς ἀξίας της. (τὰ καὶ ὅμοια τούτων.) Δεύτερον ἀκολουθεῖ ὁ κόσμιος ἔπαινος, εἰς τοῦτον τὸν τρόπον. Ἀνέγνωσα ἀρκετὸν μέρος τῶ Συγγράμματός της μὲ μεγαλώτατον θαυμασμὸν τῶ ἐμαυτῶ μας. ἐπειδὴ ἡ ὀγλωττία κηρύττει καὶ πολλὰ τὰ ἐδικά της προτερήματα. ἡ ἐφεύρεσις μὲ φέρει εἰς ἔκπληξιν, τὰ ὑπονοήματα εἶναι δυνατὰ, καὶ ἀναντίρρητα, καὶ ἡ φράσις δύναται νὰ ἀπολαύσῃ πάσε ἐπαινετικὰ ὀξαρέσησιν ἀπὸ ὅλας τὰς νόας τῶν σοφῶν, καὶ ὑπερμόνων. Τέλον προφασιζόμεθα μὲ ταπείνωσιν λέγοντες. Η' ἀρετὴ αὐτῆς ὅμως, ἂς δώσῃ συγγνώμην εἰς τὸν ἐδικόν μας κάλαμον, καὶ ἂς δεχθῇ τοῦτο τὸ μικρὰ ἀπόδειξιν τῆς ὀφροσυνής μας διὰ τὴν ὀτυχίαν τῶν ὑπερτάτων προτερημάτων της, μένωντας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε″τερον παράδ. εἰς φράξεις ὀξαιρέτως.

ΤΑ᾽ ἔργα τῆς ὑμετέρας Ε᾽λλαμφρότητος εἶναι τόσον ὀξαίρετα, ὁπὸ φροσκαλῶσιν ὅλους τοὺς νοας νὰ τὰ θαυμάζωσιν, κάθε θέλησιν νὰ τὰ ἀγαπᾷ ἐγκαρδίως, κὴ κάθε μνήμων νὰ τὰ σφραγίζῃ εἰς τὸν ἑαυτόν της ἀνεξαλείπτως. κὴ κῇ ἀλήθειαν εἰς τὰς φράξεις της δὲν ἔχει ποτὲ σωροδίτην τὴν τύχην, ὅτε δὲ ὁδηγὸν τὸ φδάδειγμα τῶν ἑτέρων, ἀλλ᾽ ἀρχινῶντας μὲ βαθυτάτην μάθησιν σοφίας, διαθύνωντάς τας μὲ μίαν ἀφθονεστάτην ἐμπειρίαν, κὴ τελειώνωντάς τας μὲ τὴν φρόνιμον σύνεσίν της, ταῖς κάνει φδαθαύμασαις νὰ κηρύττωνται εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Ε″τερον παράδ. εἰς τὸ αὐτό.

ΑΙ᾽ ἀνάρετοι φράξεις τῆς ὑμετέρας Λογιότητος ἀσράπτωσι μοναχαί τας, εἰς ξόπον ὁποῦ δὲν ἔχωσι χρείαν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ φδαμικρὸν φῶς τῶν ἐπαίνων, ὁπὸ ἐθελα νὰ δώσῃ εἰς αὐταῖς ὁ ἀμαθὴς κάλαμος ἐδικός μου. μὲ ὅλον τοῦτο, θέλω νὰ ἀποδείξω φθαστότερον πῶς ταῖς σέβομαι, φδὲ ὁπὸ ζητῶ νὰ φέρω εἰς αὐταῖς μεγαλητέραν δόξαν, μὲ τὸ νὰ ταῖς ὑφώσω, θέλω εἰπεῖ πῶς εἶναι πλέον ἄξιαις νὰ φέρωσιν θαυμασμὸν, φδὲ ὁπὸ νὰ εἶναι ἐνδεεῖς εἰς τὸ νὰ ἀπολαμβάνωσι ἐπαίνους.

Ε″πε-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε"τερον παράδ. εἰς τὸ αὐτό.

Ο"Ποιος δὲν ἠξεύρει νὰ ἐπαινᾷ κατ' ἀξίαν, φθάνει κἂν νὰ ἠξεύρῃ νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ θαυμάζῃ. διὰ τοῦτο ἀνίσως καὶ ἐγὼ δὲν ἔρχομαι διὰ τῆς παρούσης μὲ χιλίους ἐπαίνους, νὰ ὑψώσω ἐκείνου τὸν θαυμασιὸν φρᾶξιν ὁποῦ ἐκατόρθωσες, μὴν ἠθελες θαυμάσῃ, διατὶ αἱ φράξεις της ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια τῶν ἐγκωμίων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν φθάνει ὅτε ὁ κάλαμος, ὅτε ἡ γλῶσσα ἡ ἐδική μου, κτ.

Ε"τερον παράδ. εἰς συγγράμματα.

Α'Νίσως καὶ ἐγὼ ἐδωόμην μὲ ταῖς δέησές μου νὰ ἀπολαύσω ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τόσαις γλώσσαις, ὅσους ἡ Γ'μετέρα Σοφολογιότης διὰ τῶν ἐδικῶν της συγγραμμάτων ἀπολαμβάνει ἐπαίνους, ἤθελα τοῦτο κάμῃ νὰ γνωρίσῃ, ὅτι ἀνίσως καὶ ἐγὼ δὲν φρονιμεύομαι νὰ τοῦ ὑψώσω, τὸ καίω διὰ νὰ μὴν ἀποδείξω φθαστοτέραν τόλμην, ἀπὸ ἐκείνου ὁποῦ ἡ ἀδυναμία μου δὲν μοῦ συγχωρεῖ. καὶ διὰ νὰ μιλῶ ἤθελα τῆς προσφέρῃ πολλὰ ὀλιγώτερον ἔπαινον, ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ ζητεῖ ἡ ἀξιώτης τῆς ἀρετῆς της, κτ.

Περὶ ἀποκρίσεως τοῦ ἐπαινετικοῦ.

χαρακτὴρος.

Θ'Ελοντες νὰ δώσωμεν ἀπόκρισιν εἰς τοῦ ἐπαινετικὴν Ε'πιστολήν, πρέπει νὰ σημειώσωμεν

μὴ ξία φράγματα. Πρῶτον φρέπει νὰ ἀντεπαινέσωμεν τὸν τὸ ὑπερέχοντος διάθεσιν, ὡσαν ὁποῦ ἔχει ἔμφυτον τὴν ἀγαθοσυύλη εἰς τὸ νὰ μεγαλύνῃ καὶ τὰ μικρὰ, καὶ εἰς τὰ μεγάλα νὰ προθέτῃ τὸ μέγεθον, καὶ θαυμασόν. καὶ πῶς τὸτο προέρχεται ἀπὸ τὴν καλοσυύνην τὸ χαρόντος, καὶ ὄχι ποτὲ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπὸ ἐπαινεῖται. Δεύτερον, φρέπει μὲ ταπεινωσιν νὰ ὁμολογήσωμεν ἀθανάτως τὰς χάριτας, καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν καὶ τὸν ἑμαυτόν μας ἀνάξιον τῶν τοιύτων ἐπαίνων. καὶ Τρίτον, μὲ διόρθωσιν νὰ κηρυχθῶμεν χρεῶσαι ὅτι ζωῆς.

Πρέπει νὰ ἠξεύρῃ ὅμως καθένας, πῶς ἐπαίνω εἰς τὴν ἰδίαν ὕλην, ὁπὸ ἐκαταγίνετο ἡ Ἐπιστολὴ, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν, εἰς τὴν αὐτὴν ὕλην φρέπει νὰ φθάνῃ καὶ ἐκείνη τῆς ἀποκρίσεως. διατὶ δὲν εἶναι ἁρμόδιον ὅτι ὁ ὑπερέχων νὰ ἐπαινῇ διά τι ἄλλα φράγμα, καὶ ὁ ἀντεπερέχων νὰ ἀποκρίνεται διὰ ἄλλο.

Παράδ. εἰς ἀπόκρ. τῆς ἐπαινετικῆς Ἐπιστολῆς, διὰ τὰ συγχάμματα.

Ἀποκρινόμενοι λοιπὸν εἰς τὴν ἐπαινετικὴν Ἐπιστολὴν, εἰς τὴν ἀρχὴν ἀποδείχνομεν τὴν ἐδικήν μας διόρθωσιν, λέγοντες· Ἀποδέχομαι μὲ μεγάλην διόρθωσιν τὰς ἐπαίνους, μὲ τὰς ὁποίους ἡ συμπάθεια τῆς ἀρετῆς της, συγκαταβαίνει

νὰ

νὰ θεωρῇ τὰ χρυνήματα τῆ ἐδικῆ μι ἀδωνάτι καλάμι μὲ ἱλαρὸν ὄμμα. καὶ τῆτο, διατὶ τὴν ἀρχὴν ἔχει ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, διὰ τὴν ὁποίαν τὸ πεῦφημον ὑποκείμενόν της δοξάζεται παντα χῆ ἀπὸ ὅλες τὲς ἔπαινέμονας, καὶ σοφές. Δεύτερον ἀποδείχνομεν τὴν παρείνωσίν μας· τῶ δείγματος χάριν· τῆτον ὅμως τὸν ἐδικόν τας ἔπαινον, ὅπῆ εἰς τὸ ἐδικόν μι ὑποκείμενον ἀναφέρετε, πρέπει πολλῶτερον νὰ τὸν κρίνῃ καθένας ἐλευθεριότητα τῆς καλοκαγαθίας της, καὶ ἔργον τῆς δικαιοσύνης. διατὶ ὄντας σωνηθισμένη ἡ ἀγαθοσύνη της νὰ θεωρῇ πάντοτε τὸ καλὸν, καὶ τέλειον, χωρὶς νὰ ἀποθέτῃ τὸ ὄμμα εἰς τὸ ἀτελὲς, διὰ τῆτο ἐθεώρησεν ἐκεῖνο, ὅπῆ δὲν εἶναι καρπὸς τῆς ἀγχινοίας μι, (ὄντας τὸ καλὸν ὅλον ἐκ Θεῆ,) καὶ ἐσιώπησεν ἐκεῖνο ὅπῆ ἦτον κατ' ἀλήθειαν ἐδικόν-μου, δηλονότι τὴν ἀτελειότητα τῆς ἐδικῆς μι ἀδωναμίας, καὶ τὰ ἑξῆς. Τέλον δ' χαριστῦντες τελειώνομεν.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ψεκτικῆ χαρακτῆρος.

Ὁ Ψεκτικὸς χαρακτὴρ εἶναι μία αὔξησις ἀτίμων πράξεων, ἢ προαιρέσεων, καὶ θελέχει τὰς ὑβρεισίας ἢ ἐκείνε πρὸς ὃν γράφει, ἢ ἄλλε τινός. τὰ μέρη τέτε εἶναι τρία· τὸ πρῶτον θελέχει

φανε-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φανέρωσιν τῆς ἐδικῆς μας ἀγάπης πρὸς ἐκεῖνον ὁπὸ
ρεάφομεν, ἀποδείχνοντες πῶς τώρα καύομεν ἔργον
ἐναντίον τῆς φύσεώς μας, νὰ κατηγορᾶμεν τινὰ· ὅ-
μως ἡ αἰτία τὸ λέγειν εἶναι εὔλογος, καὶ ἀναγκαία.
Εἰς τὸ δεύτερον, ἂς ὑβρίσωμεν τὸν ἄνδρα μὲ πά-
σης δικαιοσύνης, ἢ ἐκ τῶν κακῶν τῆς ψυχῆς, ἢ τοῦ
σώματος, ἢ τῶν ἐκτὸς, ἀποδείχνοντες, πῶς ὄχι
διὰ ἔχθραν τὸν ὑβρίζομεν, ἀλλ' ἕνεκα μόνης τῆς
ἀληθείας, καὶ διὰ νὰ ταπεινώσωμεν, καὶ νὰ φέρωμεν
πρὸς μετάνοιαν τὸν ἄνδρα. Εἰς τὸ τρίτον, ἂς ζη-
τήσωμεν συγχώρησιν, ἀνίσως καὶ τὰς ἀκοὰς τοῦ φί-
λου ἐγεμίσαμεν ὕβρεως, καὶ τὸ ἐπροσφέραμεν σκάνδα-
λον, ἀφίνοντές τον εἰς ὅλα κακά. καὶ τέλος ἂς ὑπο-
χαρασθῶμεν, ἀναφέροντες εἰς αὐτὸν τὴν ἀγάπην μας.

Ὁ Ψεκτικὸς χαρακτὴρ λοιπὸν εἶναι ἐκ διαμέτρου
ἐναντίος ἀπὸ τὸν ἐπαινετικὸν, καὶ ἐγκωμιαστικόν.
ὅθεν ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τρόπον τὸν τρόπον δίδει τὸν
ὁρισμόν του. ἔστι δὲ φόγος τῶν μὲν ἐνδόξων ταπεί-
νωσις, τῶν δ' ἀδόξων αὔξησις. ἔλλειψιν ἔχει τὴν ἀν-
τίστροφον τοῦ ἐγκωμιαστικοῦ. ὅθεν ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς
τρόπους, ὁπὸ ἐπαινεῖς δυνάσαι ἐξεναντίας καὶ νὰ
ψέγῃς. καὶ ἐδῶ ἀνίσως καὶ ὁ ψέφων εἶναι τῇ τά-
ξει, ἢ τῇ ἡλικίᾳ μικρότερος, καὶ ψέφει εἰς μεγα-
λήτερον, ἀγχαλὰ καὶ νὰ ἔχῃ ἔλλειψιν νόμιμον, δὲν
πρέπει ὅμως νὰ ὑβρίζῃ, ἀλλὰ νὰ ψέγῃ μὲ τέχνην.
ἔξω ἀνίσως καὶ ἡ Ἐπιστολὴ φέρεται εἰς δεύτερον πρόσω-
πον, καὶ ὄχι ἀμέσως πρὸς τὸν ἴδιον, τὸ ὁποῖον πρέ-

πει

πει ἡ ὕβρις· φέγεται καὶ καταφρονεῖται ὁ ἄνθρωπος ὅταν πράττῃ ἔργα ἐναντίον τῦ θείυ νόμυ, τῆς φύσεως, καὶ τῦ πρέποντος, καὶ ὅταν δὲν φυλάττῃ ἐμπιστοσυνίλιω. ὅθεν ἤθελεν εἰπῇ τινὰς ἐναντίον εἰς ἄνθρωπον, ὁπὲ δὲν φυλάττει πίστιν, καὶ ἀλήθειαν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τε. μὲ πλανίλιω μὲ ὑστέρησες ἀπὸ τὸ πρᾶγμά μυ, καὶ ἀπὸ τὸν βαθμόν, ὁπὲ εἶμαν, ἐπειδὴ δὲν ἐφύλαξες τὰς συμφωνίας, ἀμὴ ἄλλα ἔταξες, καὶ ἄλλα ἔκαμες· ὥστε ὁπὲ συμφέρει νὰ μή σε πιστεύσι πλέον, διατὶ μὲ ψεῦδος, καὶ πλάνιλιω, καὶ ὄχι μὲ τλὺ ἀλήθειαν ἠπατεῖς. διὰ τῦτο ἀπὸ τὸ ἐδικόν σε παράδειγμα θέλει λάβει ἀφορμὴ νὰ σβεσθῇ ἡ ἐμπιστοσυνή· καὶ τὰ ἑξῆς.

Ηʹξέρε, πῶς τὰ μικρὰ σφάλματα δὲν πρέπει νὰ λαμβάνυν μεγάλας ὕβρεις, ἀλλὰ ὅταν προχωρῦσιν εἰς ἄυξησιν. ὅθεν κατηγόρησαι τὸ μικρὸν σφάλμα μὲ γλυκύτητα, καὶ αὖ παύσῃ, καλῶς ὄξιν, εἰδὲ μὴ, ἔχεις καιρὸν νὰ αὐξήσῃς τὸν φόγον. Τοιῦτος εἶναι ὁ χαρακτὴρ τῦ φόγυ, καὶ τῆς ὕβρεως. ὅμως πρέπει νὰ ἀποφύγῃ καθεύας τὴν χρῆσίν τε, διὰ νὰ μὴν ἀποκτᾷ ἐχθρύς· διατὶ ὅλοι σφάλλυσιν, ἀλλὰ τινὰς δὲν ἀγαπᾷ νὰ τῦ ἐλέγχεται τὸ σφάλμα. ὅθεν ὅστις θέλει νὰ ἔχῃ φίλυς, πρέπει νὰ προσποιῆται, νὰ συγχωρῇ, καὶ νὰ κρύβῃ τῦ ἄλλυ τὸ σφάλμα. ἐπειδὴ ἡ κολακεία τῦτον τὸν καιρὸν ἔτζι μαθητεύει. ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῦν τλὺ κολακείαν, καὶ θέλυν, ὄχι μόνον νὰ μλὺ ἐλέγχωνται τὰ

ἐλατ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ελαττώματά των, ἀλλὰ μάλιστα νὰ ἐπαινῶνται. καὶ τοῦτο μόνη τοῦτο τὸ ἄτοπον νὰ θέλῃ νὰ γίνεται εἰς τὰς Ἐπιστολάς, καὶ συναναστροφάς, ἀγκαλὰ καὶ μεγάλη ἁμαρτία, ἀλλὰ θέλουσι νὰ τὸ δικαιώνται καὶ οἱ ἱεροκήρυκες ἀπὸ τὴν καθέδραν τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

Περὶ ἀποκρίσεως τοῦ φευκτικοῦ χαρακτῆρος.

Τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ὀνειδιστικοῦ χαρακτῆρος, πρέπει ὅσον εἶναι δυνατὸν καθυστερίας νὰ τὴν ἀποφεύγῃ, καὶ νὰ τὴν σιωπᾷ, διατὶ αὐτὴ αὐξαίνει τὴν ὀργήν. καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον, ξηρὸν μὲ ξηρὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάμῃ τοῖχον· διὰ τοῦτο μέλλει νὰ φυλάξωμεν τὴν καλὴν συμβουλὴν τοῦ Σωκράτους, ὁ ὁποῖος λέγει. „ μήτε πρὸς τοὺς πλη-
„ σιάζοντων ὀργὰς βαχέως ἀπαντῶν, μὴ δ' ὦ ἀ-
„ δίκως ὀργιζόμενοι τυγχάνωσιν, ἀλλὰ θυμουμέ-
„ νοις μὲν αὐτοῖς εἴκων, πεπαυμένης δὲ τῆς ὀργῆς,
„ ὑπαλλάττων. ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ὅπου δὲν εἶναι παίσης καὶ ὀνειδίζεται ἀπὸ ἄλλον, πρέπει νὰ ἀποκρίνεται μὲ λόγους σεβασμίους, καὶ μὲ δίκαια δυνατὰ νὰ καταπείσῃ τὸν ὀνειδίζοντα, ἂν τοῦτος ἤθελεν εἶσαι πατὴρ, ἢ Κύριος. ἀλλὰ ἀνίσως καὶ ὁ ὀνειδίζων εἶναι τῆς αὐτῆς τάξεως, πρέπει νὰ προσποιηθῇ πῶς δὲν ἔλαβε τὴν Ἐπιστολήν. ἢ ἂν θέλῃ νὰ ἀποκριθῇ, ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ πῶς εἰς τέτοιον φόγον

δὲν

δεν τὸ δίδει ἀπρόσιν, ἐπειδὴ εἶναι τῆς πονηρᾶς του γνώμης ἐφεύρεσις, καὶ μὲ λόγους καταφρονητικοὺς ἂς τὸν ἀποβάλῃ. Ἀνίσως δὲ καὶ ὁ ἀνειδίζόμενος εἶναι παίκτης, πρέπει νὰ γράφῃ τινὸς ξίτου προσώπου, διὰ νὰ ἤθελε μεσιτεύσῃ, φανερώνοντάς του πῶς τὸ σφάλμα ἦτον ἐξ ἀγνοίας, καὶ δεν εἶναι εἰς τὸν βαθμὸν, ὁπου τινὲς τὸ θεωροῦσι. πῶς ὁ καιρὸς, καὶ ἡ θλίψασες τὸν ἐσυνοχώρησαν νὰ τὸ κάμῃ, ἀλλ' ὅτι θέλει εἶσαι τὸ πρῶτον, καὶ ὕστερον καὶ ἄλλαις πρόφασες, ὁπου ὁ νοῦς του καθενὸς ἠμπορεῖ νὰ προβάλῃ.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ ἐρωτικοῦ, ἢ φιλικοῦ χαρακτῆρος.

Ε'Ρωτικὸς, ἢ φιλικὸς χαρακτὴρ εἶναι, ὁ πρός τινα φίλον φερόμενος, εἰς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης. Τῆς ἐρωτικῆς Ε'πιστολῆς διάφοροι εἶναι οἱ τρόποι· ὅθεν ἢ γράφεις εἰς φίλον παλαιὸν, καὶ ὁπου μὲ ἐκεῖνον ἔχεις θάρρος, καὶ τότε δεν εἶναι χρεία νὰ μεταχειρισθῇς τόσους ὑποχρεωτικοὺς λόγους, πρὸς ἀπόκτησιν τῆς φιλίας του, μόνον τὸ τέλος εἶναι πρὸς διατήρησιν τῆς αὐτῆς· ἢ γράφεις εἰς ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ζητεῖς νὰ ἀποκτήσῃς φίλον, καὶ τότε διαλέσαι μὲ ἐπαινετικοὺς λόγους, καὶ ἐγκωμιαστικούς. ἐπειδὴ ἀρχὴ φιλίας ἔπαινος. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ φιλία καὶ ἀγάπη εἶναι

πολ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πολλαχῶς, διὰ τὸ καὶ ἡ Ἐπιστολαὶς πολλαχῶς γίνονται. Πρῶτον εἶναι ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἀγάπῃ τελείᾳ. περὶ τῆς ὁποίας δὲν ἔστιν ἡμῖν ὁ λόγος. Δεύτερον εἶναι ἡ ἀγάπη ἡ ἐκ φύσεως, μὲ τὴν ὁποίαν ἀγαπᾶμεν τοὺς γονεῖς, καὶ συγγενεῖς, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα ὁπού ἡ Ἐκκλησία νομίμως τοῦ ἔδωκε. καὶ περιπλέον τὸν πλησίον, καθὼς ὁ θεῖος νόμος ὅλους τοὺς ἀνθρώπους κοινῶς προσάζει. Τρίτον εἶναι ἡ κακὴ ἀγάπη, καὶ ἀφροδίσιος, ἡ ὁποία ἔχει τέλος κακόν. τὴν πρώτην ἀγάπην λοιπὸν κινεῖ τὸ χρέος καὶ πρέπον ὁπού ἔχομεν νὰ ἀγαπᾶμεν τὸν Πλάστην μας. ἔτι δὲ μᾶς κινεῖ καὶ ὁ θεϊκὸς φόβος. τὴν δευτέραν κινεῖ ὁ φυσικὸς, καὶ χριστὸς νόμος. καὶ τὴν τρίτην κινεῖ ἡ ἀσέλγεια.

Παράδειγμα εἰς ὑπόκρισιν φιλίας.

Ἀγαπητὲ καὶ ἐγὼ νὰ μὴ γνωρίζω τὴν ἐντιμότητά της, καὶ διὰ μέσου τῆς φήμης τῶν ἐξαιρέτων κατορθωμάτων της, μ' ὅλον τοῦτο μὲ ἐκείνην τὴν ὑπεροψίαν, ὁπού ἡ ἐδική μου διάθεσις μὲ διδάσκει νὰ τὴν σέβωμαι, καὶ μὲ ἐκεῖνο τὸ θάρρος ὁπού μοῦ συγχωρεῖ ἡ φήμη τῆς ἀγαθοσύνης της, ἔρχομαι νὰ προσφέρω ὅλον τὸν ἐμαυτόν μου, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ε"τερον παράδ. κατ' ἄλλον τρόπον.

Η Πολύγλωττος κὴ πολύπτερος φήμη ἔφερε τὸ σύτιμον αὐτῆς ὄνομα εἰς τὰ σωόρα τῆς παξίδος μς, τιμιώτατε Κύριε. μὲ τὰ πτεράτης λοιπὸν ὅπε παντοχε διαξέχει σὲ ἔφερε κὴ ἐδῶ. κὴ μὲ ταῖς γλώσσαις της ὅπε ἐδεν κρυπτὸν κρατᾶσι, διεφήμισε τὴν πολλὴν σωέσίν της, κὴ τὴν ἀξιομίμητόν της ἀρετὴν ἐγκωμίασε. διὰ τᾶτο εἰς τοιᾶτον ἄνθρωπον, πῶς νὰ μὴ κατοικῇ ἡ ψυχή μς; καὶ τοιᾶτε ἀνδρὸς ἡ ψυχὴ, πῶς νὰ μὴ κατοικῇ εἰς τὸν ἑμαυτόν μς; μεταξὺ εἰς τὰς πολλὰς φίλας, κὴ δέλας ὅπε χαίρεται τὸ ἀξιώτατόν της ὑποκείμενον, ἂς σωαξιθμήσῃ καὶ ἐμὲ τὸν ὑτελέσατον κὴ ταπεινότατον πάντων, κὴ ἂς δώσῃ καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ὕσερον τόπον ὑπὸ τὰς ἄλλας. ἠξεύρω πῶς μεταξὺ τῆς τόσων ἀρετῶν της, ἐξαίρετος εἶναι αὐτὴ, τὸ νὰ χαρίζῃ τὸν ἑαυτόν της ἐλευθέρως εἰς ἐκείνας ὅπε τὴν ζητᾶσι σεβασμίως· κὴ αὖ οἱ ἄλλοι τὴν ποθᾶσι φίλον διὰ νὰ τὴν ἔχσιν εἰς τὰς ἀναγκαίας των χρείας, ἐγὼ τὴν ὀπθυμῶ μόνον διὰ νὰ τὴν ὑλαβέμαι. καὶ σοχάζομαι ὑτυχίαν ἐδικήν μς τὸ νὰ ἔχω, κὴ νὰ ὑπολαμβάνω τὴν ἐδικήν της φιλίαν· τὴν ὁποίαν μὲ κανεὶ τολμηρὸν νὰ ζητήσω ἡ καλοκἀγαθία τῆς ἀνάρετε ψυχῆς της, ὑπὸ τὴν συγγνώμην τῆς ὁποίας θέλω λάβει τὴν καύχη-

σιν

σὰν διὰ παντὸς νὰ ὁμολογᾶμαι, τῆς ὑμετέρας, καὶ πάλιν ἐξῆς.

Ἕτερον παράδειγμα εἰς τὸ αὐτό.

Ἀ'Νίσως καὶ ἀποδείχνομαι αὐθάδης ἐνοχλῶντάς τινα διὰ τῆς παρούσης, χωρὶς νὰ ἔχω τὸ προνόμιον τῆς φιλίας της, ἂς ἀποδώσῃ τινὰ αἰτίαν εἰς τινὰ σεβασμίαν ἔφεσιν, μὲ τὴν ὁποίαν θαυμάζω τὰ ἐξαίρετα προτερήματα τῆς ἀγαθοπρεπείας της, διδαγμένα εἰς ἐμὲ ἀπὸ τινὰ ἀψευδεστάτην φωνὴν πολλῶν φίλων ἐδικῶν μου. καὶ ἂς εἶναι βεβαία, ὅτι τόση εἶναι ἡ ὀπθυμία καὶ ἡ ἐλπὶς ὁπού ἔχω, εἰς τὸ νὰ εἶμαι, διὰ ἄκραν της καλοκαγαθίαν, σωναισθημένος εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πιστῶν της δούλων, ὁπού δὲν εἶναι θαυμαστὸν αἴσως καὶ ἐγὼ ἀποδείχνω τόσην προπέτειαν, χαίφωντας πρὸς αὐτὴν χωρὶς νὰ τὴν γνωρίζω, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον παράδειγμα.

Ἡ'Φήμη τῶν θαυμασίων προτερημάτων τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος ἐπροχώρησε τόσον ἔμπροσθεν, ὁπού ἐδυνήθη καὶ μὲ ἀνάγκασε νὰ ἀνάψῃ εἰς τὴν ψυχήν ἐκείνην ὁπού δὲν τὴν γνωρίζουσι, μίαν ἔνθερμον ἔφεσιν εἰς τὸ νὰ τὴν δούλεύω. ὅθεν δίκαιον εἶναι, ὅτι ὄντας ἐγὼ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν

νὰ μὲ συγχωρήσῃ, αἰτίαν ἡ τῆς φανερώνω τὴν τὴν ἐπιθυμίαν μου διὰ τῆς παρούσης, ἡ ὁποία θέλει ὑπηρετήσει διὰ ἐνέχυρον τῆς σεβασμίας προσκυνήσεως, ὅπου προσωπικῶς θέλω προσφέρει εἰς τὸ ἀξιώτατόν της ὑποκείμενον μὲ τὸν ἐρχομόν μου εἰς αὐτὰ τὰ μέρη. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον εἰς διατήρησιν φιλίας.

Δὲν εἶναι ἄχι τώρα ἡ ὥρα ὅπου μεθοδεύομαι νὰ σὲ ἀποκτήσω φίλον, διατὶ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἐσυνήσαμεν τὰς συνθήκας τῆς φιλίας μας. εἶσαι λοιπὸν ὅλος ἐδικός μου, καὶ ἐγὼ ὅλος ἐδικός σου. καὶ τὴν ἐξουσίαν ὅπου ἔχεις νὰ μὲ προστάξῃς εἰς τὸ νὰ σὲ δουλεύω, ἔχω καὶ ἐγὼ νὰ σὲ παρακαλῶ εἰς τὸ νὰ μὲ ἀγαπᾷς. μίαν φορὰν διὰ παντὸς παραδόξως μετεμψυχώθημεν, καὶ ἡ ἀγάπη ἔφερε τὴν ψυχήν μου εἰς τὸν ἑαυτόν σου, καὶ τὴν ἐδικήν σου εἰς ἐμέ. ὅθεν μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς αὐτὴ ἡ πνευματικὴ σύνωσις τῆς φιλίας, δὲν εἶναι χρεία νὰ σοῦ φανερώσω τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς μου. ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ εἶναι ἐδική σου, καὶ ἐδική μου. τοῦτο μόνον σοῦ λέγω, πῶς ἀγλίγωρα ἐλπίζω καὶ σωματικῶς νὰ σὲ ἀπολαύσω· ὡς τόσον φίλει τὸν φιλοῦντά σε· διατὶ ἐγὼ δὲν παύω νὰ λέγωμαι ἔργῳ, καὶ λόγῳ ἀληθὴς ἐραστής σου, καὶ φίλος ἠγαπημένος.

Βιβλιοθήκη Αθηνών / Academy of Athens

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ Εὐκτικῆς χαρακτῆρος.

Εὐκτικὸς χαρακτὴρ, ἤγουν δεητικὸς εἶναι ἐκεῖνος, καθ' ὃν δεόμεθα τινὶ τὰ συμφέροντα. Τρία εἶναι τότε τὰ μέρη· ὧν ἐν μὲν τῷ τρώτῳ θέλομεν δείξει τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀγάπην ὁπού ἔχομεν τρὸς ὃν δεόμεθα. Ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀφορμὴν λαμβάνομεν τὸ ἐλεύθερον νὰ τὸν ζητήσωμεν χάριν. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ἂς ζητήσωμεν τὸ χάριν μὲ ὅρας δίλαβεῖς, καὶ σεβασμίους, καὶ μὲ τρόπον τίμιον. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, ἀφ' οὗ θέλομεν τὸν δεηθῇ τὰ συμφέροντα, καὶ τροσηκοντα, θέλομεν ὁμολογήσει καὶ τὸ χρέος μας αἰώνιον, καὶ παντοτεινὴν τὴν ἀγάπην μας.

Πρέπει νὰ ἐξέρωμεν, πῶς ἀναγκαῖα καὶ ὁ ἔπαινος δὲν δύναται νὰ λείψῃ, δὲν τρέπει ὅμως ἐκεῖνος νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ δίκαιον, ἀλλ' ἡ δικὴ τὸν ἔπαινον· ὅθεν τρέπαναλῶντας νὰ σὲ κάμῃ τὴν χάριν, τρέπει μὲ τὸ δίκαιον νὰ τὸν τροσκαλῇς ἀπὸ τὸν Θεὸν παῦ ἀγαθὸν ψυχικὸν, καὶ σωματικόν. μάλιστα χάφωντας εἰς τραγματευτὴν, τρέπει νὰ τὸν εὔχεσαι. διατὶ οἱ τραγματευταὶ εἶναι ὡς ὅπου τὸ πλεῖσον εἰς κίνδυνον. καὶ διὰ τοῦτο τρέπει νὰ τὸν εὔχεσαι ἀπὸ τὸν Θεὸν κατόρθιον, κέρδος, καὶ αὔξησιν τῆς τραγματείας τους.

Τὸ ὑσιῶδες εἶδος λοιπὸν τῆς δικτικῆς Ἐπιστολῆς ἴσαται εἰς τὸ νὰ δίχωμεθα εἰς τινὰ κάθε καλὸν, τόσον πνευματικὸν, ὅσον καὶ σωματικόν. εἰς σημεῖον τῶ χρέους καὶ τῆς ἀλλαβείας, ὅπου εἰς ἐκεῖνον χρεωστοῦμεν. ὅθεν γράφοντες εἰς ὑποκείμενα διγενῆ, καὶ πρῶτον λόγον τὸ προοίμιον δυύαται νὰ γένῃ ἀπὸ τὴν ὑπηδείοτητα τοῦ καιροῦ. ἢ παραδείγματος χάριν. Δὲν δυύαται νὰ εἶναι ἀφορμὴ πλέον ἁρμόδιος ἀπὸ τούτην, ὅπου μᾶς φαίνει ἡ πλησιεστάτη ἑορτὴ τοῦ τοῦ Χριστοῦ γεννεθλίων, εἰς τὸ νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν τὸ ἀνεκδιήγητον στέργας ὁποῦ προσφέρω εἰς τὴν ὑμετέραν.

Ἢ ἀπὸ τὸ ἀμέτρητον χρέος ὅπου ὁμολογοῦμεν τοῦ ὑποκειμένου.
Παραδείγματος χάριν.

Δὲν μᾶς συγχωρεῖ τὸ ἄπειρον χρέος μας νὰ παραβλέψω μίαν ἀφορμὴν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ στέργας τὸ ἐδικόν μας δυύαται νὰ ἀποδειχθῇ, ὁποῖον εἶναι ὡς πρὸς τὸ ἀξιώτατον ὑποκειμένου της.

Ἢ ἀπὸ τὴν ὑπομονὴν φιλοστόργως δυτυχίας.
Παραδείγματος χάριν.

Ἡ ἄκρα ὑπομονή, ὅπου εἰς τὸν ἐμαυτόν μου ἀνάπτει δι' νὰ ἰδῇ τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα πολὺ

φιλο-

Ακαδημία Αθηνών Academy of Athens

θελατότερον πεπληρωμένω ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν εὐτυχίαν καὶ εὐλογίαν τοῦ οὐρανοῦ, μὲ βιάζει νὰ εὐχηθῶ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Δεύτερον ἐκφέρεται ἡ εὐχή.
Παραδείγματος χάριν.

Ὁ οὐρανὸς λοιπὸν ἄμποτε νὰ ἤθελεν ἐκχέῃ εἰς τὸ τίμιον σωκείμενόν της, καὶ εἰς ὅλην τὴν εὐγενεστάτην φαμιλίαν της ὅλας τὰς εὐτυχεῖς ἐπιρροὰς, ὁποῦ ἡ ἐδική της θεοσέβεια ἠξεύρει νὰ ἐπιθυμήσῃ ἀπὸ σέα Θεὸν, ὁποῦ ἐβγαίνει εἰς τὸν Κόσμον διὰ ἀγάπην μας.

Τείτον δεόμεθα νὰ δεχθῇ μετ' εὐνοίας τὴν εὐχήν μας. Παραδείγματος χάριν.

Δέομαι τὴν ἔμφυτόν της ἀγαθότητα νὰ καταδεχθῇ μετ' εὐναίας τύτην τὴν προσφορὰν τῆς καρδίας μας, ὡς γνήσιμα τοῦ ἀπείρου χάρις μας. μένοντας πάντοτε πρόθυμος εἰς τὴν δούλευσίν της, καθὼς καὶ σωχαίρομαι.

Γράφοντες δὲ εἰς συγγενεῖς, ἢ εἰς φίλους, τὸ προοίμιον ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἀγάπην. ἤγουν.

Ἡ ἀγάπη ἐπιθυμεῖ πάντοτε νὰ ἰδῇ εὐτυχισμένον τὸ πλέον ἐράσμιον καὶ ἠγαπημένον σωκείμενον, καὶ ἐξαιρέτως εἰς καιρὸν ὁποῦ ὁ οὐρανὸς ἀποδείχνεται δαψιλέσατος ἀπὸ χάρες, ὅ,τι λογῆς καὶ ἀληθινὸν φαίνεται νὰ εἶναι εἰς ταύτας τὰς ἁγίας Ἑορτάς.

Δεύτερον ακολουθεῖ ἡ δίκη. καὶ τρίτον ἔπεται ἡ παράκλεσις μὲ ὅρκους ὁπὼ νὰ ἀνταποκρίνωνται μὲ τὸ ὑποκείμενον.

Παράδειγμα εἰς δίκτικὸν Ἐπιστολήν.

Ἀνερμήνευτος εἶναι ἡ ὀδύνη μου, ὁποῦ ἐγὼ ξέφω εἰς τὴν καρδίαν μου διὰ τὴν δυστυχίαν τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος, τὴν ὁποίαν εὔχομαι εἰς τὸ ἀξιώτατόν της ὑποκείμενον, μὲ αὐτὴν τὴν ἐδικήν μου ἔφεσιν, ἔσωπας καὶ νὰ εἶναι πάντοτε σύμφωνη καὶ ἡ θέλησις, εἰς τὸ νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν τιμήν, ὁπὼ δύναται νὰ τῆς προέλθῃ ἀπὸ τὴν τιμίαν αὐτῆς προσαγήν, ἐλπίζω πῶς θέλει καταδεχθῆ συνεχῶς νὰ μὲ προσάζῃ, ὄντας βεβαία πῶς θέλει εὕρει εἰς ἐμὲ μίαν ἕτοιμον προθυμίαν πρὸς ἔμπρακτον ἐκπλήρωσιν τῶν χρέους μου. ὅ,τι λογῆς καὶ τώρα διὰ τῆς παρούσης μὲ ἀφοσιδεσάτην προφορὰν τῆς πάζω. ὡς τόσον ἂς δεχθῆ τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας μου, μὲ τὴν συνηθισμένην αὐτῆς ἀγαθότητα, καὶ μὲ ὅλον τὸ σέβας ἀσπαζόμενος τὴν δεξιάν της, μένω.

Ἕτερον παράδειγμα εἰς ἄλλον τρόπον.

Εἶς πᾶσαν ἀφορμὴν εἶμαι χρεώστης, νὰ φανερώσω πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα τὸ ἐδικόν

μου

Ακαδημία Αθηνών Academy of Athens

μὲ σέβας, καὶ τὸ ἀμέτρητον χρέος ὁπὲρ ὁμολογῶ πρὸς αὐτόν. ὅθεν εἰς τοῦτο τὸ νέον Ἔτος εὐχόμενος αὐτῷ κάθε ὑράνιον εὐτυχίαν, λαμβάνω τὴν καύχησιν νὰ ἀποδειχθῶ εἰς ὅλους ἐδικός της δοῦλος, ἀλλὰ πλέον ζηλωτὴς ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς τὸ νὰ ὑπερθυμῶ τὸ καλόν της. δέομαι λοιπὸν τὴν θείαν μεγαλειότητα νὰ τὴν εὐτυχῇ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀξιότητός της, καὶ μὲ ἐδαφιαίαν προσκύνησιν εἶμαι.

Ἕτερον Παράδειγμα.

Τὸ ὕψος τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς προσκαλεῖ εἰς τὸν ἑαυτόν της ὅλας τὰς ὑρανίους εὐτυχίας εἰς ταύτας τὰς ἁγίας ἡμέρας, καὶ ὑποχρεώνει τοὺς ἐδικούς της πλέον εὐλαβεῖς δούλους καὶ νὰ τὰς εὔχωνται· καθὼς ἐγὼ ἐξ ὅλης καρδίας ἐκ Θεοῦ τὰς ὑπερκαλοῦμαι καὶ τὴν εἰς αὐτὴν εὐλάβειάν μου. ἡ ὁποία αὐτίσως καὶ ἤθελεν ἀξιωθῇ τῆς τιμῆς ἀπὸ τὴν ἀγαθότητά της μὲ εὐνοϊκὴν συμπάθειαν, καὶ μὲ τὴν τιμὴν τῷ συνεχῶν αὐτῆς προσταγμάτων, θέλει ἰδεῖ ἴσως εἰς κάποιαν ὀλιγόσυσιν τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἀμεταβήτου μου χρέους, καὶ ζωογονημμύω τὴν ἐλπίδα εἰς τὸ νὰ ἠμπορῶ εἰς κάθε καιρὸν νὰ ἀποδείχνωμαι μὲ τὴν πρᾶξιν, ὅ,τι λογῆς ὑποχρεόφομαι.

Περὶ Ἀποκρίσεως τῆς Εὐκτικῆς Ἐπιστολῆς.

Ἀποκρινόμενοι ἡμεῖς εἰς τὴν Εὐκτικὴν Ἐπιστολήν, πρῶτον ἀποδείχνομεν τὴν εὐχαρίστησίν μας. πδαδείγματος χάριν. „Ὁμολογῶ τὸν ἐμαυτόν μου παντοτινὰ χρεώστην εἰς τὴν ὑμετέραν Εὐγένειαν, ἢ εἰς τὴν ἀγαθότητα, ἢ προθυμίαν, διὰ τὰς ἐγκαρδίους εὐχὰς ὁποῦ πρὸς ἐδικήν μου ὠφέλειαν εἰς τὸν Θεὸν ἀναπέμπει, καὶ τὰ ἑξῆς.

Δεύτερον ἀκολουθεῖ ἡ εὐχαρίστησις μὲ ἀνταποκρινομένην εὐχήν. πδαδείγματος χάριν. Μένει λοιπὸν εἰς ἐμὲ νὰ ἀποδώσω εἰς τὴν ἐγκάρδιόν της ἀγάπην τὴν εὐχαρίστησιν, καὶ νὰ εὐτυχηθῶ εἰς αὐτὸ τὸ νέον Ἔτος, πλήρες ἀπὸ πᾶσαν εὐδαιμονίαν, καὶ ὑγιεσάτην μακροημέρευσιν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Παράδειγμα εἰς ἀπόκρισιν Εὐκτικῆς Ἐπιστολῆς.

Ἐκείνη ἡ ἄδολος εὐγνωμοσύνη, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ ὑμετέρα σοφολογιότης μοῦ εὔχεται εὐτυχὲς τοῦτο τὸ νέον Ἔτος, δύναται ναὶ νὰ μοῦ πειστεύσῃ τὸ χρέος ὁποῦ ὁμολογῶ πρὸς αὐτήν, ἀλλ' ὄχι ποτὲ νὰ μοῦ αὐξήσῃ τὴν βεβαιότητα ὁποῦ ἔχω τῆς ἀγάπης, ὁποῦ πρὸς ἐμὲ μὲ ἄκραν καλοκάγα-

θίαν

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θίων προσφέρει. εἰς τὴν ὁποίαν μὴν ἠξεύρωντας ἐγὼ μὲ ποῖον ἄλλον ξόπον νὰ ἀνταποκριθῶ, ἔρχομαι δεόμενος, ὅτι εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς ἀγαθῆς αὐτῆς προαιρέσεως, νὰ ἤθελε δεχθῇ τὴν ἐκούσιον ὁμολογίαν τὸ ἀμοιβήτως μὲ χρέος ὁποῦ ὀφείλω. Δέομαι λοιπὸν τὴν θείαν φιλανθρωπίαν, νὰ ἤθελε τὴν ἀξιώσῃ, νὰ περάσῃ τὸν δρόμον, ὄχι μόνον τότε, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν χρόνων μὲ τελείαν ὑγείαν σώματος, καὶ ἀταραξίαν ψυχῆς· καὶ μὲ τὸ τέλος σεβασμίως ὑπογράφομαι.

Ἕτερον κατ' ἄλλον ξόπον.

ἜΡχονται μοιρημέραις θερμότερον ἀπὸ τὴν ἀγαθοσωλιν τῆς ὑμετέρας τιμιότητος, καὶ ἀπὸ τὸ ἐδικόμου ἀξιότητα ἡ χάρες ὁποῦ εἰς ἐμὲ καταδέχεσθε συνεχῶς νὰ δίδετε. καὶ μὲ τέτοιον σοχασμὸν λαμβάνωντας καὶ τώρα τὸ ἐδικόν της πρὸς ἐμὲ εὐτυχὲς προμήνυμα, ἀνταποδίδω πρὸς αὐτὸ σεβασμίως τὸ εὐχαρίστησιν. ὅθεν ἀναπέμπωντας καὶ ἐγὼ τὰς δεήσεις μου εἰς τὸν Θεὸν ἀναξίως διὰ τὸ ὑγείαν, καὶ δυτυχίαν της, ἀφιερώνω ὅλον τὸν ἐμαυτόν μου, παρακαλῶντάς το νὰ μὲ ἀξιώσῃ τιμίων προσαγμάτων της, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ ἀποδειχθῶ μὲ τὸ πρᾶξιν, καθὼς καὶ μὲ τὸν κάλαμον ὑπογράφομαι.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Περὶ συγχαρετικῆ χαρακτῆρος.

Συγχαρετικὸς χαρακτὴρ εἶναι, ὅταν συγχαιρόμεθα τινὰ, καὶ δείχνομεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐδικήν μας δυχαρίσησιν, καὶ χαρὰν, διὰ τὴν δυτυχίαν, τιμὴν, δόξαν, καὶ ἀξίαν ὁπῆ ἔλαβεν, ἢ διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ὑγείας, ἢ καὶ διὰ γέννησιν ἀρσενικῆ τέκνε, καὶ τῷ ἑξῆς. Τέτε τὰ μέρη εἶναι τρία. εἰς τὸ πρῶτον πρέπει νὰ κερδήσωμεν τὴν ἀγάπην τῆ προσώπε, πρὸς τὸ ὁποῖον γράφομεν, καθόντες γνωστὴν τὴν χαράν μας. β. διὰ δείγματος χάριν. Η' δυτυχίαις τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος, μὲ τὸ νὰ προβλέπω ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὴν γέννησιν ἑνὸς ἀρσενικῆ Υἱῆ. Η" ἡ ἀξία τὴν ὁποίαν ἐλάβετε, προξενῆσιν εἰς τὴν καρδίαν με αἴθησες μεγίσης χαρᾶς εἰς βάθος ὅτι, δὲν ἠμπορῶ νὰ μὴ συγχαρῶ ὁλοψύχως εἰς ὑπόδειξιν τῆς ἀδόλε ἀγάπης, ὁπὸ εἰς τὸ τίμιον ὑποκείμενόν της προσφέρω. Εἰς τὸ δεύτερον πρέπει νὰ ἐπαινέσωμεν τὸ πρᾶγμα. δηλονότι. Αὐτὴ ἡ γλυκυτάτη ὑμῶν διαδοχὴ, εἶναι καὶ ἀληθειαν ἕνα δῶρον τῆ ὐρανῆ, τόσον θελατότερον ἐπαινετὴ, ὅσον διατὶ θέλει εἶναι ὁ σύλος τῆς ἐκλάμπρε γηρεᾶς. Η" εἰς ἄλλην ὑπόθεσιν.

Καπὶ ἀληθειαν μὲ τὸ νὰ πρέπῃ εἰς τὴν ἀξίαν,

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κὴ ἀρετὴ τῆς ἡ τιμαὶς, ἦτον ἁπλῶς ἀναγκαῖον, ὅτι ἡ δικαιοσυνὴ νὰ ἀναβιβάσῃ τὸ ὑποκείμενόν της εἰς ἕνα τέτοιον βαθμὸν ἔνδοξον. Ἢ λέγωντας πῶς ἡ ἀξία τιμᾶται μὲ τὸ νὰ τὴν ἔλαβεν ἐκεῖνος, κὴ ὄχι ἐκείνη τὸν τιμᾷ. Εἰπὲ πῶς ὄχι ἡ τύχη, ἀλλ' ἡ γνῶσις, κὴ φρόνησις ἔφερεν εἰς αὐτὸν τὴν τιμήν· ὅθεν τὸ πρέπει κάθε ἔπαινος. εἰπὲ ἀκόμι, πῶς δι' αὐτὸν ἡ ἀξία εἶναι παπεινὴ ὡς πρὸς τὴν ἀξιότητά του, θέλει ὅμως ἀναβιβαθῆ ἀπὸ τὴν δικαιοσυνὴν εἰς ὑψηλοτέρας, κὴ λαμπροτέρας· κὴ ἕτερα ὅμοια.

Εἰς τὸ ξ΄ίτον ἀκολουθεῖ μία ἐγκάρδιος δ΄χὴ, ἀποδείχνοντες τὴν δ΄χαρίσησίν μας εἰς τὸ νὰ χαρῇ τὴν ἡδονήν του, ἢ τὴν ἀξίαν του εἰς αἰῶνας ἀτελευτήτους. Παραδείγματος χάριν. ὁ Κύριος νὰ ἤθελε πολλαπλασιάσῃ ταῖς δ΄λογίαις του εἰς τὴν δ΄γνώμην της μὲ τὴν δ΄τυχίαν παντοτεινῆς ζωῆς τῆς ἡδονῆς της, εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ὀπθυμίας μου, ἡ ὁποία ἀποβλέπει πάντοτε νὰ ἰδῇ τὸ ἀρχοντικόν της πλουτισμὸν ἀπὸ κάθε καλόν. Ἢ ὁ Κύριος νὰ ἤθελε πολλαπλασιάσῃ τὴν δόξαν εἰς τὴν ἀξίαν της, πρὸς ἐκπλήρωσιν, κὴ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Θέλωντας νὰ χαίρῃ τινὰς παύτην τὴν Ἐπισολὴν εἰς ἱερωμένον πρόσωπον, ἠμπορεῖ νὰ φυλάξῃ παύτην τὴν τάξιν. εἰς τὸ πρῶτον θέλει εἰπεῖ.

Ἀνίσως καὶ ἡ Παναγιότης σας, ἢ ἡ Παναγιότης σας ἐτιμήσετε τόσον τὴν ἱερωσυνὴν, εἰς καιρὸν ὁπὸν εἶσε ἁπλῶς ἱερεῖς, πόσον θαυμασότερον τώρα

θέ-

θέλετε τὴν ἐκλαμπρύνει ἀπὸ τὸν βαθμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπὸ τὴν θείαν πρόνοιαν ἀνεβιβάθητε. διὸ συγχαίρω. καὶ τὰ ἑξῆς. εἰς τὸ Δεύτερον θέλει εἰπεῖ. ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ δὲν νὰ θεαμβεύσῃ περισσότερον, δὲν ἐδύνατο νὰ ἔχῃ καλλιώτερον ὄργανον ἀπὸ τὸ ὑποκείμενόν της· καὶ τὸ ἱερατεῖον δὲν ἠμπορεῖ νὰ χαίρεται πλέον δυτυχισμένην προκοπὴν, ἀπὸ τὴν ἐδικήν σας ἁγιωτάτην διοίκησιν, καὶ φροντίδα, καὶ τὰ ἑξῆς. εἰς τὸ Τρίτον θέλει εἰπεῖ.

Δὲν θέλω παύσει ὡς τόσον νὰ εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν διὰ μίαν τοιαύτην χάριν ὁπού εἰς τὴν ἱερωσύνην ἔδωσε, προσκαλῶντάς τον εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ τὴν συνοδεύῃ μὲ ἐκείνην τὴν χάριν, ὁπού εἶναι ἀναγκαία εἰς αὐτὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοσούτου μεγάλου βάρους, καὶ τὰ ἑξῆς.

Παράδειγμα συγχαριτικῆς Ἐπιστολῆς εἰς συμφωνίαν Γάμων.

Ἡ Μεγαλητέρα ἐπιθυμία καὶ ἔφεσις ὁπού ἔχω, εἶναι νὰ ἰδῶ στερεωμένον τὸν οἶκον τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος εἰς μίαν παντοτεινὴν εὐδοκίαν, καὶ ἐλπίζω κάθε εὐχὲς ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν συμφωνίαν τῶν γάμων μὲ τῆς εὐγενοῦς Κυρίας (δείνας.) διὰ τὰς ὁποίας σᾶς φανερώνω τὴν ἀμέτρον χαρὰν ὁπού ἡ καρδία μου δοκιμάζει. ἂς δεχθῇ λοιπὸν τοῦτην τὴν ἐδικήν μου ὁμολογίαν, ἡ ὁποία φωνάζει

ἀπὸ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δπὸ σὲνα μεγαλώτατον σέβας ὅπως προσφέρω εἰς τὴν ἐξαίρετον αὐτῆς ἀρετὴν, κὴ τιμῶντάς με μὲ συχναῖς προσαγαῖς της, δλαμβάνω ὡς ὑποχρέωσιν.

Ἕτερον παράδειγμα εἰς ἀναβιβασμὸν Ἀρχιερέως εἰς θρόνον.

ΚΛίνω τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν θείαν δικαιοσυνίαν, ὅπως μὲ κάνει νὰ δοκιμάζω ἀνερμήνευτον τὴν χαρὰν δια τὴν ἀνάβασίν της εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον. κὴ κατ' ἀλήθειαν ἀπονεμετικὴ ἦτον ἡ τοιαύτη ἀξία εἰς τὴν ὑπερθαύμασον αὐτῆς ἀρετήν· δια τὸ ἐμπιστεύθη αὐτῇ λογικὸν ποίμνιον θέλει ἀναπαυθῇ ἀφόβως εἰς τὸν χερόγορον αὐτῆς μέριμναν. παρακαλῶ λοιπὸν νὰ ὑποφέρῃ ἡ ἀγαθοσυνίη της τὸν τόλμιον ὅπως ὑπεισέρχομαι εἰς τὸ νὰ συγχαρῶ μὲ αὐτὸν, ἀγκαλὰ κὴ τὰ κατ' ἀξίαν τῆς σῆς Πανιερότητος δὲν δυνάμαι νὰ πηρύξω. ἐγὼ ὅμως, δλαβεία φερόμενος, κλίνω νοερῶς εἰς τὰς τιμίας αὐτῆς πόδας τὸν κεφαλόν μου, ζητῶντας πλησίας τὰς δυχὰς, κὴ δλογίας της· δπὸ τὰς ὁποίας εἶμαι βέβαιος πῶς δὲν θέλει μὲ ὑστερήσει, δια νὰ ὁμολογῶμαι τῆς ὑμετέρας, κὴ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον παράδειγμα εἰς πραγματείαν.

Ἔφθασεν δυτυχέστατον εἰς τὸν λιμένα ταύτης τῆς Πόλεως τὸ καράβι σου ὀνόματι (δεῖνα.)

τοῦτο ἔφερε μίαν φραγματείαν, ἡ ὁποία εἰς τὰ μέρη τοῦτα διὰ τὸ παρὸν ἔχει πολλὴν τιμὴν, καὶ θέλει σοῦ φροσφέρει πολὺ τὸ διάφορον. βέβαιον εἶναι πῶς τὸ κέρδος εἶναι ἐδικόν σου, ἀλλ' ἡ χαρὰ δὲν εἶναι μόνη ἐδική σου, ἀλλ' εἶναι καὶ τῶν φίλων σου, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐγὼ καυχῶμαι νὰ ἔχω τὸν φρῶτον τόπον. ἐγὼ ὅταν ἤκουσα πῶς εἰς τοῦτα τὰ μέρη ἔρχεται τὸ καράβι σου μὲ μίαν τέτοιαν φραγματείαν, ἔλαβα μεγαλωτάτην χαρὰν διὰ τὸ ὠφέλιμον κέρδος σου. ὅθεν συγχαίρω μὲ τὴν διγένειάν της εἰς τοῦτα τὰ ἀγαθὰ, ὁποῦ τῆς στέλλει ὁ Θεός. εὗρεν ὁ πλοῦτος τὸν τόπον του, ἐπειδὴ ἔχοντάς τον δὲν ἀφίνεις νὰ σὲ ἐξουσιάζῃ, ἀλλὰ μὲ φρονιμότητα τὸν ἐξουσιάζεις. λοιπὸν συγχαίρονται οἱ φτωχοὶ εἰς τὰς δυτυχίας σου, διατὶ αὐταῖς εἶναι εἰς βοήθειάν των. χαίρονται οἱ φίλοι μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς μεγάλλιων δυχαρίστησιν. χαίρω καὶ συγχαίρω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν ἐντιμότητά της, ἐπειδὴ βλέπω πῶς ἡ καλή σου διάθεσις σωφροφυλεῖ ταῖς φραγματείαις σου μὲ τὸν Θεὸν τὴν βοήθειαν. ὅθεν δὲν θέλω πιστεύσει ποτὲ, πῶς ὁ Θεὸς θέλει ἀφήσει ἔτε τὸν καιρὸν ταῖς μεταβολαῖς, ἔτε τὸν ἀνέμων ταῖς σφοδρότητες, ἔτε τὸν κλεπτὸν ταῖς ἐπιβουλαῖς εἰς τὸ νὰ κάμουσιν ἄδικον τῆς ἀρετῆς σου. ὡς τόσον δέξου μὲ τὴν συνηθισμένην ἀγαθότητα τὴν τοῦτην μαρτυρίαν τῆς καθαρᾶς μου καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης ψυχῆς διαμένω.

Περὶ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Περὶ ἀποκρίσεως τῆς Συγχαρισικῆς χαρακτῆρος.

Α'Ποκρινόμενος εἰς τὴν συγχαρισικὴν Ε'πιστολὴν, τρῶτον θέλομεν δείξει τὸν ἑαυτόν μας ἀχάριστον διὰ τὸν συγχαιρετισμόν. ϖδ. δείγματος χάριν. Δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἀπὸ ἐμὲ ἡ μαρτυρίαις τῆς ἀγνωμοσυνής της. νυῦν δὲ ὁπῦ λαμβάνω τὰς συγχαρετισμύς της, ἔρχομαι νὰ καταλάβω πόσον τρέπει νὰ καυχῶμαι, μὲ τὸ νὰ βλέπω τὸν ἑαυτόν μυ ὁπῦ ζῇ μὲ τόσην ἀχαίρεσιν εἰς τὴν καρδίαν τῆς καλοκἀγαθίας της, καὶ τὰ ἑξῆς.

Δεύτερον μὲ ὅρυς τιμίυς θέλομεν τροθέσει τὴν ἀχαρίστησιν. ϖδ. δείγματος χάριν. Τὸ χρέος μυ εἰς τόσον, μὲ τὸ νὰ αὐξαίνῃ ἐπ' ἄπειρον, ὁμολογεῖ εἰς αὐτὴν καὶ κηρύττει ἀμεξήτυς τὰς χάριτας, συνοδεμένον ἀπὸ μίαν ζωντανὴν ἔφεσιν, εἰς τὸ νὰ ἔχῃ παύτοτε ὑποχρεῶν τὸν τὸν βαθμόν μυ τρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν τιμίων αὐτῆς τροσαγῶν, ὅταν ἤθελε καταδεχθῇ νὰ μᾶς δώσῃ δι' αὐτῶν τὴν μεγάλην τιμήν. καὶ μὲ ὅλαν τὴν σέβας ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν της.

Παράδειγμα εἰς ἀπόκρισιν συγχαρισικῆς Ε'πιστολῆς.

Α'Πὸ τὴν ἄδολον ἀγάπην ὁπῦ τρὸς ἐμὲ τροσφέρει ἡ διγενειά της, καράγεται τὸ καθῆ-

κον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκαπαδέχθη νὰ μὲ φανερώσῃ τὴν διαρέσησιν ἡ χαρὰ ὁπὲ ἐδοκίμασε διὰ τὴν ἀξίαν ὁπὲ ἔλαβα. μὲ ποῖον σεβάσμιον λογισμὸν ἐγὼ νὰ ἐδέχθηκα αὐτὴν τὴν ἐγκάρδιόν της ὁμολογίαν, ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὰς ἀπείρες διχαεισίας ὁπὲ αὐταποδίδω. ὡς τόσον εἰς μαρτύριον τὲ ἀπείρε μὲ χάρες, ὁπὲ διαφυλάττω μὲ γνώμην ἕτοιμον διὰ νὰ ἤθελα τὸ ὀλιγοδύσῃ μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆ σωεχῶν τροσαγῶν της, ἀπὸ τὰς ὁποίας παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ ὑστερήσῃ, μένω πάντοτε τρόθυμος ὡς ὑποχρέφομαι.

Ἕτερον παράδειγμα εἰς ἀπόκρισιν Ἀρχιερέως ὁπὲ ἀνέβη εἰς θρόνον.

ΜΕ ξόπυς ὅσον δύσκολος, ἄλλο τόσον ὑποχρεωτικὸς ἠθέλησεν ἡ ὑμετέρα Ἐκλαμπρότης νὰ κάμῃ γνωστὴν εἰς ἐμὲ τὴν χαρὰν ὁπὲ ἐδοκίμασεν, ὅταν ἤκουσε τὸν ἀναβιβασμόν μὲ εἰς τὴν ἀξίαν τῆς Ἐπισκοπῆς. εἰς καιρὸν λοιπὸν ὁπὲ διὰ τοιαύτην ἀφορμὴν ἀνταποδίδω εἰς τὴν φιλανθρωπίαν της ἀπείρες τὰς διχαεισίας, τὴν βεβαιώνω καὶ τὴν ἐξαίρετον μνήμην ὁπὲ εἰς τὸν ἐμαυτόν μου παντοτε θέλει διαφυλάττω. ὅθεν τὴν παρακαλῶ νὰ ἤθελε μὲ δώσῃ πολλὰς ταῖς ἀφορμαῖς, εἰς ταῖς ὁποίαις ἤθελα διωνηθῇ νὰ ἀποδείξω τὸ μέγα σέβας, ὁπὲ εἰς τὸ τίμιον αὐτῆς ὑποκείμενον τροσφέρω.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ρω. καθὼς κὴ πόρα καυχῶμαι πῶς εἶμαι, καὶ θέλω εἶμαι ὅ, τι λογῆς ὑποχρέφομαι.

ΚΕΦΑΛ. ς'.

Περὶ Τωθασικῆ, ἤτοι Σκωπτικῆ χαρακτῆρος.

Σκωπτικὸς, ἢ κὴ Τωθάσικὸς χαρακτὴρ εἶναι, ὅταν δι' αὐτῆ θεμελῆμω τινὰ, καὶ τὸν κοντῆμω μὲ λόγες. τῆτον μεταχειρίζονται οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι θέλεν αὐτοὶ νὰ φαίνωνται ἔνδοξοι, μὲ τὸ νὰ ὑποδείχνεν τὲς ἄλλες ἀτιδανές. οἱ φρόνιμοι ὅμως κὴ σωφροὶ πρέπει νὰ ἀπέχεν ὅσον εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τέτοιαν Ἐπιτολή. διατὶ αὐτὴ πολλάκις φέρει ἔχθραν, κὴ μάχας· ἀμὴ ἀνίσως κὴ καμμίαν φορὰν θέλει τινὰς νὰ χρεάφῃ μίαν τέτοιαν Ἐπιτολὴ, πρέπει νὰ τὴν χρεάφῃ εἰς τρίτον πρόσωπον, κὴ τῆτο, διὰ νὰ μεταχινήσῃ τὸν φίλον νὰ ἀποφύγῃ τὴν σωφροσύνην, ἢ τὴν μίμησιν τῶν κακῶν ἀνθρώπων.

Αὐτὴ ἡ Ἐπιτολὴ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον πρέπει νὰ ξεπλώσωμεν τὸ σκῶμμα, ἤτοι δι' ἀπελίαν, κὴ θυμέλοιον, λαμβάνοντες τὰς ἀφορμὰς ἀπὸ τὰ φυσικὰ ἐλαττώματα, αὖ ἔχῃ, ἢ ἠθικὰ, ἢ τῆς τύχης, κὴ αὐτὰ νὰ μεταχρεάφωμεν ἐντέχνως. Εἰς τὸ δεύτερον προφασιζό-

μῶν πῶς γράφομεν τὴν Ε'πιστολὴν ὄχι πρὸς καταφρόνησιν, ἢ ἀτιμίαν, ἀλλὰ πρὸς διόρθωσιν. καὶ εἰς τὸ ξίτον ἀποδείχνοντες πῶς θέλομεν τὴν φιλίαν τους, πάσχοντές του εἰς κάθε καιρὸν τὴν βοήθειάν μας μὲ προθυμίαν.

Εἰς τοῦτο τὸ γένος δὲν σημειώνω παραδείγματα, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἴδιον τῶν τιμίων ἀνθρώπων τὸ νὰ δηλόνωνται ἀπὸ σ'ἄν τέτοιον χαρακτῆρα.

ΚΕΦΑ'Λ. Ζ'.

Περὶ Εἰρωνικοῦ χαρακτῆρος.

Εἴρωνικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος διὰ μέσον τῶν ὁποίων ἐπαινῶμεν τινὰ μὲ ὑπόκρισιν εἰς τὴν ἀρχὴν, εἰς δὲ τὸ τέλος ἐκφαίνομεν τὸν σκοπόν μας. Τέτου τὰ μέρη εἶναι τρία. εἰς τὸ Πρῶτον παραγράφομεν τὴν εἰρωνείαν πεπλασμένην. εἰς τὸ Δεύτερον ἐκφέρομεν τὴν εἰρωνείαν εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας, ὁποῦ μοιάζοντες αὐτὴν τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, διὰ νὰ μὴ δείξωμεν πῶς ἐναντιόμεθα τοῖς λεγομένοις· καὶ εἰς τὸ Τρίτον, ἀφιερῶμεν τὸν ἑαυτόν μας μὲ εὔνοιαν εἰς δήλωσιν τοῦ ὑποκειμένου πρὸς ὃ γράφομεν, ἀνίσως καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσαι ξίτον πρόσωπον· εἰδὲ καὶ εἶναι τὸ κατ' ἐκεῖνο εἰρωνευόμενον πρόσωπον, λέγομεν πῶς ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλομεν ἀπέχει. καὶ τὰ ἑξῆς.

Τοῦτος

Τοῦτος ὁ εἰρωνικὸς χαρακτὴρ δὲν εἶναι ἀναγκαῖος εἰς τὰς φραγματείας, διατὶ ἐκεῖνοι δὲν ἔχουσι σκοπὸν νὰ ἐπαινέσουσι μὲ ὑποκρισιν. τὸ σφάλτον ὅμως πολίτευμα τοῦ καιροῦ τούτου, ἔβαλεν εἰς χρῆσιν καὶ τὰ ἄχρηστα, καὶ κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ φροντίζῃται, καὶ νὰ ἀποδείχνεται ἄλλος αὐτ' ἄλλου. καὶ διὰ τοῦτο τώρα οἱ φιλότεροι ἐγκωμιάζουσι μὲ εἰρωνείαν, καὶ δόλον. διατὶ εἰς πολλὰς ἀφορμὰς, καὶ ὀλίγοι νοὸς ἀρέσκει ἡ κολακεία. ὅθεν καὶ οἱ κόλακες αὐξάνουσιν εἰς πολὺ πλῆθος, διὰ νὰ τοὺς καμάρῃ ὄνειδος τῆς ἀγορᾶς, καὶ πάσης τῆς πολιτείας.

Γρέον ὅτι ἡ Τωθασικὴ Ἐπιστολὴ, διαφέρει τῆς εἰρωνικῆς καὶ τοῦτο. ὅτι ἡ τωθασικὴ φιλογελᾷ, καὶ καταλαλεῖ φανερᾶ. ἀλλ' ἡ εἰρωνικὴ φροντιεῖται μὲ τέχνιν, καὶ φαίνεται νὰ ἐπαινῇ, καὶ μὲ ὑποκρισιν ἐγκωμιάζωντας ὑβρίζει, ἢ καὶ φιλοπαίζει τὸν ἄνθρωπον. τοῦτον τὸν χαρακτῆρα δυνάται τινὰς νὰ τὸν μεταχειρισθῇ ὄχι καλῶς, μάλιστα ὅταν ἄνθρωπος ἀξίας γράφῃ εἰς ὑποκείμενον ὁποῦ εἶναι ὑποτεταγμένον εἰς αὐτόν. ὅθεν τὸ λέγει εἰρωνικῶς ἐκεῖνα τὰ καλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ὑστερημένος, διὰ νὰ τὸν καμῇ ἴσως μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ τὰ ἀποκτήσῃ. ἢ ἀκούοντας πῶς εἰρωνεύεται, θέλει ἐντραπεῖ καὶ παύσει ἀπὸ τὰ κακά. ὁ μικρότερος ὅμως πρὸς τὸν μεγαλήτερον δὲν πρέπει ποτὲ νὰ γράφῃ σκωπτικῶς, ἢ εἰρωνικῶς Ἐπιστολήν. διατὶ δὲν εἶναι ἴδιον, καὶ πρέπον.

Εἰρωνικῶς δύανται νὰ γράφωσι συχνάκις οἱ γονεῖς πρὸς τοὺς Υἱοὺς, οἱ πραγματευταὶ πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτοὺς νέους, οἱ κύριοι πρὸς τοὺς δούλους. διατὶ τοῦτος εἶναι ἕνας τρόπος ὁποῦ πλασῶς ἐπαινῶντας ὑβρίζει, καὶ προσποιεῖται. ὅθεν ὁ ἄνθρωπος ὁποῦ μετέχει ὀλίγα ἐλαττώματα, μὲ τοῦτον τὸν προσποιητικὸν χαρακτῆρα δύαται νὰ διορθωθῇ, χωρὶς νὰ ὀργίζεται ἐναντίον τοῦ γράφοντος.

Παράδειγμα εἰρωνικὸν ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν εἰς τὸ ἁπλοῦν.

Φίλιππος εἰρωνικῶς πρὸς Ἀθηναίους πέμπει.

Φίλιππος Βασιλεὺς Ἑλλήνων Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ Δήμῳ.

Ἴσως οἱ Λαγωὶ ἐναντιοῦνται εἰς τοὺς Ἀετούς; ἢ οἱ Κολοιοὶ εἰς τὰς Ἀετούς; ἀγωνίζεται τὸ πάλαισμα Ἀνταῖος πρὸς τὸν Ἡρακλέα; ἀντιστέκονται οἱ Κώνωπες εἰς τὸν Λέοντα, καὶ οἱ πυγμαῖοι πρὸς τοὺς Γίγαντας; Τοῦτο ἡμεῖς δὲν τὸ λογιάζομεν ἄξιον· καὶ κατὰ πολλὰ θαυμάζω τὴν τελειότητα ὁποῦ ὑμεῖς ἔχετε εἰς τὰ πάντα, καὶ τὴν ἀγχίνοιαν ὑπὲρ πάντα. καὶ εἶναι δυνατὸν ὅτι ἔτζι ὀλίγωρα νὰ ἐμεταβάλθητε ἀπὸ τὴν δίγνωμοσύνην εἰς τὸ ἐναντίον, διὰ νὰ μὴν ἤθελα εἰπῶ εἰς παρηείαν; δὲν εἶναι

πρέ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φρέπον λοιπὸν οἱ φρῶτοι τῦ Ἑλλώων νὰ ἐναντιῶνται φανερὰ εἰς τὸν Βασιλέα, κὴ ὑφαπισλῶ τῦ Ἑλλώων, καὶ νὰ κάνωσι τὸς ἐχθρὸς φίλως, κὴ τὸς φίλως ἐχθρός. δὲν εἶναι λέγω ἴδιον φρονίμων ἀνθρώπων, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸς φίλως εἶναι ἀπάξιον, κὴ εἰς τῶ ἐδικῶσας ἀνοησίαν ἐπάξιον. ἐχαθεῖτε λοιπὸν ὅσον διαφέρει ὁ Ἀετὸς τῦ Καναθάρυ, ὁ Λέων τῦ Βαζάχυ, κὴ ὁ Βασιλεὺς τῦ δύλων, κὴ ἀπὸ ἐσᾶς νὰ ἀπέχω, κὴ πὰ ἐξῆς.

Ἕτερον παράδειγμα.

Εἰρωνικῶς ἐπαινεῖται ὁ Πραγματευτὴς ἀπὸ τὸν ἄλλον, διατὶ δὲν ἀπαποκρίθη μὲ πίσιν κὴ τῶ ὑποχρεσίνυ.

Ὄσω τέχνην ἐδυλεύθη ἡ αὐθεντία συ διὰ νὰ λάβῃς πὰ σολδιά μυ, πάζωντάς μυ μὲ φρῶτον παξίδι νὰ σειλῇς τῶ φραγματείαν, ὁπὲ μὲ ὑποχρέθης, ἄλλην τόσων φρέπει νὰ δυλευθῶ κὴ ἐγώ, διὰ νὰ σὲ ἐπαινέσω τῶ φροθυμίαν ὁπὲ ἔδειξες εἰς τὸ νὰ κάμῃς ὅ,τι μυ ἔπαξες. ἀπόλαυσα λοιπὸν τὸ φρᾶγμα κὴ τῶ γνώμων συ, κὴ μὲ παχύτατα ἐγὼ ἐπαινῶ συ τῶ ἀληθολογίαν· κὴ αὖ ὅπως εὔκολα βαίνῃς εἰς φρᾶξιν κάθε ὑποχρεσίνυ σου, θέλεις δώσει αἰτίαν ὀρθῶς ὅλοι νὰ σὲ πισεύωμεν. χαίρω λοιπὸν εἰς τὴν συμφωνίαν ὁπὲ ἔχυν οἱ λόγοι συ μὲ πὰ ἔργα, καθὼς ἔχει ἡ καρδία συ μὲ πὰ

λη· καὶ ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἀφορμὴν λαμβάνω καλὴν ἐλπίδα, πῶς ἀναμέσον μας εἰς τὸ ἑξῆς θέλομεν καταντήσει εἰς καλὴν φροκοπήν. ἐπειδὴ ἐγὼ θέλω πάντοτε σὲ πιστεύει, καθὼς καὶ τώρα μὲ ὅλον τὸν ἀληθινὸν ζῆλον ὁμολογῶμαι.

Περὶ ἀποκρίσεως φρός τε τὸν Σκωπτικὸν καὶ Εἰρωνικὸν χαρακτῆρα.

Η Ἐπιστολὴ μὲ τὴν ὁποίαν ἀποκρινόμεθα, φρέπει νὰ ἔχῃ ἀναλογίαν μὲ τὴν φρὸς ἡμᾶς σαλεῖσαν ἐπιστολήν. ὅθεν ἕκασος φρέπει νὰ θεωρῇ πῶς, καὶ μὲ ποίας λέξεις, καὶ λόγους φέρεται ὁ φρὸς αὐτὸν γράφων, καὶ ἅπως ἂς ἀποκρίνεται. ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ γράφων εἶναι μεγαλητέρας ἀξίας, ἢ βαθμοῦ ἀπὸ σὲ, καὶ σὺ δὲν θέλεις, ἅτε δὲ χαιρεσεῖσαι νὰ χάσῃς τὴν φιλίαν, ἢ φροσασίαν τε, φροσποιήσε πῶς δὲν ἔλαβες τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἅπω μὴ ἀποκριθῇς. ἀνίσως πάλιν καὶ θέλεις νὰ σημειώσῃς ἀπόκρισιν, μεταχειρίσε τὸν τρόπον μὲ σωφροσύνην, καὶ μετριότητα· ἢ μᾶλλον γράφε τινὸς φίλε, ὡς ἐκ τρίτε φροσώπε, ὁ ὁποῖος νὰ ἤθελε μεσιτεύσῃ μὲ τρόπον ἐπιτήδειον, εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃς εἰς τὸ ἑξῆς ὁμοίαις εἰρωνίαις. καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ πολιτικώτερος τρόπος.

Διὰ ὑπόδειγμα ὅμως, ἂς ἀναγνώσωμεν οἱ φιλομαθεῖς τὴν σκωπτικὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λιβανίε φρὸς τὸν μέγαν Βασίλειον. ἡ ὁποία ἀρ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

„χεται. Οὐ παύσῃ Βασίλειε τὸν ἱερὸν τοῦτον τῶν μυσῶν σηκὸν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Καὶ τὴν ἀποκρισιν τῦ μεγάλυ Βασιλείυ πρὸς Λιβάνιον, ἥτις καὶ αὐτὴ ἄρχεται.

„Λέλυταί σοι τὸ δύθυμον. τῦτο γὰρ ἔσω τῆς Ἐπιστολῆς τὸ προοίμιον, καὶ τὰ ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛ. Η'.

Περὶ Εὐχαριστικῦ χαρακτῆρος.

Ε Υ̓χαριστικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, μὲ τὸν ὁποῖον ἀποδίδομεν χάριτας εἰς τινὰ περὶ τῶν εἰς ἡμᾶς γινομένων ἐργεσιῶν. Τῦτος ὁ τύπος καθὸ ἀποβλέπει εἰς ἔπαινον τῦ ἐργέτυ, πρεπόντως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπιδεικτικὸν γένος. Τὰ παραδείγματα ταύτης τῆς εὐχαριστικῆς ἐπιστολῆς, ὡσαν ὅπῦ δυνάται ἕκαστος νὰ τὰ ἰδῇ εἰς τὰς ἀποκρίσεις τῆς ἐπαινετικῆς ἐπιστολῆς, τῆς δικτικῆς, συγχαριστικῆς, προτρεπτικῆς, παραμυθητικῆς, καὶ εἰς ἐκείνυ τοῦ Δώρυ, διὰ τῦτο κρίνω εὔλογον νὰ μὴ βαρύνω τὰς φιλομαθεῖς περιττότερον περὶ τύτυ τῦ χαρακτῆρος εἰς τῦτο τὸ Κεφάλαιον, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀποδεδειγμένη ἡ συνήθεσίς τυ εἰς τὰ ἄνωθεν εἰρημένα εἴδη.

ΜΕ-

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

Περὶ τῶν Εἰδῶν τῶν Ἐπιστολῶν ὅπου ἀνάγονται Εἰς τὸ Συμβουλευτικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ Προτρεπτικοῦ χαρακτῆρος.

ΠΡοτρεπτικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, ὁπὰ τὸ ὁποῖον παρακινοῦμαι, καὶ ζητοῦμαι νὰ παραπείσωμαι τινὰ νὰ πράξῃ τὴν ἀρετὴν, ἢ νὰ κάμῃ ἔργα ἀγάπης, καὶ ἐλεημοσύνης, ἢ νὰ προσέχῃ καὶ νὰ ὀπαιδεύεται τὴν σοφίαν καὶ μάθησιν, ἢ νὰ ζῇ χριστιανικὰ, καὶ τὰ ἑξῆς. Οὕτω εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιστολῆς ἐπαινοῦμαι μὲ κοσμιότητα, καὶ

ὑπα-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δύναξίαν τὸ ὑποκείμενον. Παραδείγματος χάριν.

„ Μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ ὑμετέρα ἐντιμότης ἔφιμος εἰς τὰς πράξεις της, καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτῆς καταπολλὰ ἐγκωμιασμένη ἀπὸ τὸν κοινὸν καὶ καθόλου ὑπόληψιν, δὲν εἶναι πρέπον νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὰς ἐδικάς μου προξοπὰς, καὶ παραίνεσες, ὁποῦ ζητοῦσι διὰ τῆς παρούσης νὰ τὸν παρακινήσω εἰς τὰ τῆς θεοσεβείας ἔργα· καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος ταύτης τῆς ὑποθολῆς, θέλει βαλθεῖ ἡ αἰτιώδης ἀφορμὴ τῆς προξοπῆς, καὶ παρακαλέσεως. Παραδείγματος χάριν. Ἠξεύρωντας ὅμως νὰ εἶναι ἴδιον μιᾶς ἐναρέτου καὶ φρονίμου ψυχῆς, τὸ νὰ μὴ καταφρονῇ ταῖς προξοπαῖς, ἀγαλλιὰ καὶ μικροπρεπεῖς, ἐκείνας ὁποὺ ὑποθυμεῖ μὲ καθαρὰν καὶ εἰλικρινεστάτην καρδίαν νὰ τὸν ἰδῇ δυτυχισμένον εἰς τὸ καλὸν, προξένω ὁλοψύχως τὸν ὑμετέραν ἐντιμότητα εἰς τὸ νὰ μὴν ἀρνηθῇ τὸν συγχώρησιν εἰς τὸν πταίσαντα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Καὶ τέλος εἰς τὸ τρίτον μέρος θέλων ἀκολουθήσει τὰ πλέον δικαιωτὰ δίκαια διὰ νὰ καταπείσῃ. τὰ ὁποῖα θέλουν εἶσαι θεμελιωμένα ἢ εἰς τὸ βραβεῖον, ἢ εἰς τὸ χρέος, ἢ εἰς τὸν ὠφέλειαν, καὶ „ τὰ ἑξῆς. Παραδείγματος χάριν. Ἡ ἀρετὴ αὐτῆς ἠξεύρει πόσον μεγαλοπρεπὲς καὶ τίμιον εἶναι εἰς ἕνα χριστιανὸν, τὸ νὰ συγχωρῇ τοὺς ἄλλων τὰ πταίσματα, καὶ πόσον ἐράσμιος εἶναι εἰς τὴν φι-

λαν-

λανθρωπίαν τὸ Κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ αὐτὴ ἡ θεάρεσος πρᾶξις, ὅπως διὰ νὰ μᾶς μαθητεύσῃ αὐτὴν τὴν ἀρετὴν ἐκατέβη ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον· καὶ ὅμοια.

Ἀνίσως πάλιν καὶ θέλει τὶς νὰ κάμῃ τὴν ὑπηρεσίαν πλέον ἐκτεταμμένην, θέλει τὴν διαιρέσει εἰς μέρη πέντε. εἰς τὸ πρῶτον, ἂς ἐγκωμιάσῃ τὴν πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν προξένει, λέγωντας μάλισα πῶς εἶναι πολλὰ χρήσιμος, καὶ ὠφέλιμος. Εἰς τὸ δεύτερον, ἂς δείξῃ τὴν ἀγάπην ὁποῦ ἔχει πρὸς τὸν φίλον, τὸν ὁποῖον πρόκινεῖ, κρίνωντας τὴν πρᾶξιν ἐπάξιον δι' αὐτὸν, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι πρέπον δοῦλος, καὶ τιμὴ ἀνδρός. Εἰς τὸ τρίτον, ἂς δείξῃ τὴν πρᾶξιν εὔκολον, καὶ πῶς ὀλιγίαν δυσκολίαν ἔχει εἰς τὸ νὰ κατορθωθῇ. Εἰς τὸ τέταρτον, ἂς φανερώσῃ τὴν μεγάλην χρείαν ὁποῦ εἶναι διὰ νὰ γένῃ ἡ πρᾶξις, καὶ πῶς ἀνίσως καὶ ἀμελήσει εἰς τοῦτο, θέλει συμβῆ κανένα ἄτοπον, μὲ ζημίαν τῆς Παρρησίας, ἢ τῆς Ἐκκλησίας, ἢ καὶ τῆς Φρεάτος του. Εἰς τὸ πέμπτον, ἂς τοῦ ἀποδείξῃ τὸ τί ἤθελε κάμῃ καὶ αὐτὸς διὰ ἀγάπην του, ἀνίσως καὶ εἶχε τὴν δύναμιν· καὶ δίδωντας τέλος, ἂς ὁμολογήσῃ τὸν ἑαυτόν του πάντοτε ἕτοιμον εἰς τὴν δούλοσιν κάθε προσαγῆς του.

Παρά-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Παράδειγμα προξεπτικόν.

Δ Εν εἶναι πρᾶγμα πλέον σεμνότερον, καὶ ἐνδοξότερον εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀρετήν, καθὼς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κοινῶς δογματίζουσι. διατὶ αὐτὴ, ὄχι μόνον τὰ κοινὰ καὶ τὰ μεγαλα πράγματα διοικεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐξουσίας κατοικεῖ, καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν βασιλείαν σεβασμιωτέραν τὴν κάνει νὰ φαίνεται. ἔπειτα πλέον, ὄχι μόνον τοὺς δικαίους μᾶλλον δίκαιους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκους δικαίους αὐτὴ ἀποδείχνει. καὶ τέλος πάντων ὅλους ἐκείνους ὁποὺ ἐξ ὅλης ψυχῆς τὴν ἀγαπάζονται, ἐκ θνητῶν εἰς ἀθανασίαν ἀναβιβάζει. Πρὸς τοῦτον λοιπὸν τὸν κατ' ἐξοχὴν ὑπέρτατον ἀπόκτησιν, ἐσοχάθηκα νὰ συμβουλεύσω τὴν σεμνοπρέπειαν· ἡ ὁποία δὲν εἶναι δύσκολος, καθὼς τινὲς τὴν σοχάζονται, ἀλλὰ μάλιστα δύσκολα κατάκτητη καθέστηκε. διὰ τοῦτο καὶ οἱ παλαιοὶ σοφοὶ τῆς ἀρετῆς τὴν θύραν εἰς ὄρος ὑψηλὸν τῆς Παιδείας τὴν ἐζωγράφιζαν, διὰ νὰ μὴν ἤθελεν ὁμολογῆται ἀπὸ τινὰ ὡς ἄγνωστος. σοχάσου λοιπὸν μὲ φρόνησιν, καὶ ἴδε πόσον ἀναγκαῖον πρᾶγμα εἶναι ἡ ἀρετή· διότι καθὼς τὸ σῶμα χωρὶς ψυχὴν δὲν ἔχει ζωὴν, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ χωρὶς ἀρετὴν εἶναι ἄτιμος, καὶ χωρὶς ὕπαρξιν ἠθικήν. Τόσον δὲ φανερώνω πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἀδό-

λου

λου ἀγάπης μου, καὶ μὲ ὅλον τὸ σέβας σεμνύμαι.

Περὶ ἀποκρίσεως πρὸς τὸν προξενητικὸν χαρακτῆρα.

Ἡ ἀπόκρισις τῆς προξενητικῆς ἐπιστολῆς εἶναι διττή. ἡ μία εἶναι καταφατικὴ, καὶ ἡ ἄλλη ἀποφατική. ἡ καταφατικὴ εἶναι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος δέχεται τὴν πρόξιν· ὅθεν θέλωντας νὰ ἀποκριθῇ, εἰς τὴν ἀρχὴν ἀποδείχνει τὴν δεξίωσιν ὁπὲ ἔλαβε διὰ τὴν καλὴν παρήγορίαν. Παράδειγματος χάριν. „ Εὐχαριστοῦμαι εἰς κάθε μέρος ἀπὸ τὴν διάνοιάν της πλεγμένος μὲ τόσας χάριτας, ὅσαις εἶναι ἡ ἐγκάρδιαις αὐτῆς προξενιαῖς σημειωμέναις εἰς τὴν τιμίαν της ἐπιστολὴν, εἰς μεγάλην ὠφέλειαν τῆς συνειδήσεώς μου. καὶ τὰ ἑξῆς. Καταπολὺ ἐγὼ βλέπω, ὅτι, καὶ τὰ ἑξῆς. Δεύτερον θέλει βεβαιώσει πῶς θέλει βάλει εἰς πρᾶξιν μὲ προθυμίαν τὴν καλὴν παράκλησιν. Παράδειγματος χάριν. „ Ἡ μεγαλητέρα λοιπὸν ἐδική μου φροντίδα, καὶ ἐπιμέλεια θέλει εἶσαι, εἰς τὸ νὰ ὑπάκουσω καὶ νὰ βάλλω εἰς πρᾶξιν μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν, ὅσον ἡ ἐνάρετος αὐτῆς ψυχὴ μὲ παρακινεῖ νὰ κάμω.

Εἰς τὸ τέλος, θέλει ἀκολουθήσει ἡ δεξίωσις, ὁμολογῶντας πῶς θέλει εἶσαι πάντοτε ἕτοιμος εἰς τὰς διαταγάς της, καὶ εἰς κάθε της προσταγήν.

Ἀπό-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Α'πόκρισις ἀποφατική.

Η' Α'ποφατικὴ ἀπόκρισις ἴσαται εἰς τὸ νὰ ἀπορρίψῃ, ἢ νὰ μὴ δεχθῇ τὴν προξοπλῶ, ἢ βραδύνησιν. ἢ τότε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπηρεσίας θέλει ἐπαινέσει τὸν ἀγάπην. παραδείγματος χάριν. „ Εἶναι ἀξία ἡ ἀλήθειαν παντὸς ἐπαίνου ἡ ἀγάπη, τὴν ὁποίαν ἡ ὑμετέρα ἐντιμότης δείχνει πρὸς ἐμὲ, ὅταν μὲ τόσον ζῆλον ὑπηθυμεῖ τὸ καλόν μου, ἢ τὴν δυτυχίαν μου. ἢ τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος ἀκολουθοῦσι δικαιολογήματα τῆς ἀδυναμίας. παραδείγματος χάριν. „ Ἐγὼ πάντοτε μὲ μεγαλώτατον σέβας ἢ τιμὴν ἐδέχθην τὰς ἐγκαρδίους αὐτῆς ἢ γλυκείας προτροπὰς, βαίωντάς ταις ἢ μὲ προθυμίαν εἰς πρᾶξιν· ἀλλὰ τώρα ἡ φύσασες τῶν πραγμάτων μὲ βιάζουσι νὰ ἐνεργήσω κατ' ἄλλον τρόπον. ἢ ἐδῶ πρέπει νὰ παύσῃ τὰ δίκαια.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος θέλει ὁμολογήσει τὸν ἑαυτόν τε ὑποχρεῶν, βεβαιώνωντάς τον πῶς θέλει τὸ εἶσαι ὑπήκοος εἰς κάθε ἄλλω ἀφορμὴν. παραδείγματος χάριν. „ Ὁμολογῶ μ' ὅλον τοῦτο ἢ πολλὰ ὑποχρεῶν τὸν ἐμαυτόν μου εἰς τὴν καλὴν ἢ ἀγαθὴν αὐτῆς καρδίαν. ὅσον δὲν θέλω λείψει εἰς τὸ νὰ δεχθῶ, ἢ νὰ ὑπακούσω εἰς κάθε ἄλλην ἀφορμὴν τὰς σωστὰς ἢ φρονίμους αὐτῆς

προ-

προξοπὰς, διὰ νὰ γνωρίσῃ πόσῳ τερπνότητα δοκιμάζω εἰς τὸ νὰ ἔχω διδάσκαλον εἰς τὰς πράξεις μου τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς φρόνησιν. εἰς τόσον θαρρῶ νὰ ἔχω τιμὴν ἀπὸ συχναῖς προσαγαῖς της, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ καυχῶμαι τῆς ὑμετέρας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἰσέον ὅτι ἡ προξοπὴ καὶ θρασύνησις, ὅταν εἶναι ὠφέλιμος, δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀποβάλλωμεν, ἢ νὰ τὴν ἀρνώμεθα. ἀμὴ ὅταν δὲν εἶναι χρήσιμος, καὶ ὠφέλιμος, τότε πρέπει καθ' ὅλας νὰ μὴ τὴν δέχεται. εἰς τοῦτο ὅμως ἂς εἶναι ὁδηγὸς ἡ φρόνησις ἑκάστου.

Ἀπόκρισις τῆς προξεπτικῆς Ἐπιστολῆς.
Παράδειγμα καταφατικόν.

ΜΕ'λι γλυκὺ ἀποσάζουσιν οἱ φρόνιμοι σου παραίνεσες παμφίλτατέ μοι πάτερ. καὶ ἤθελα ἀποκτήσῃ δικαίως τὴν ἐδικήν σου ὀργὴν, | αὐίσως καὶ ἤθελα θρασύνῃ θραμικρὰν νουθεσίαν καὶ συμβουλήν σου. διὰ νὰ θρασυνθῇ ὁ πατὴρ τὸν υἱόν του εἰς τοιούτους πνευματικοὺς, ἠθικοὺς, καὶ πολιτικοὺς ὅρους, δὲν ἤθελε θρασὺ τὴν καρδίαν σου. ἡ ὁποία τόσον μὲ ἀγαπᾷ, ὁποῦ ἀκαταπαύσως νουθετῶντάς με, μὲ βιάζει μὲ πατρικὴν ἀγάπην εἰς τὴν τῆς ἀρετῆς ἀπόκτησιν. δὲν θέλω εἶσαι βέβαια ἄξιος νὰ φέρω τὸν ἐδικόν σου

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γίνου χαρακτῆρα, αὐίσως κὴ δεν φυλάττω τὲς τόσον ωφελίμες λόγες σε εἰς τὴν καρδίαν με. ἀλλὰ τὲτο δεν φθάνει διὰ νὰ σὲ δώσῃ ἄλλω τόσω χαρὰν, ὅσω ἔδωκες εἰς ἐμὲ ωφέλειαν. ὥστε ὅπε ἡ συμβελαῖσε πρέπει νὰ τιμῶνται μὲ τὴν ὑπακοήν. Ὅθεν σὲ πάζω εἰς τὸ μεγάλον χρέος ὅπε σοῦ ωροσφέρω, ὅτι μὲ ὅλην τὴν ωροθυμίαν νὰ ὑποταχθῶ εἰς τὰς σεβασμίας σε συμβελὰς, ἢ νὰ εἰπῶ καλλιώτερα ωροσαγάς· δίοτι τυπτοξόπως θέλω ἀποκτήσει κὴ τὴν ὄχλυσε, διὰ τὴν ὁποίαν εἶμαι ἕτοιμος κὴ αὐτὴν τὴν ζωὴν νὰ βάλλω εἰς κίνδυνον, διὰ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἑνας, ὅτι σὲ εἶμαι ἕως ἐχάτης με ἀναπνοῆς ἠγαπημένος, κὴ ὑπήκοος. καὶ τὰ ἑξῆς.

Διὰ ωαράδειγμα ἀποφατικὸν ἀρκεῖ ἡ ὄπισθεν ἑρμηνεία.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ἀποξεπτικῆ χαρακτῆρος.

ΜΕ' τὴν ἀποξεπτικὴν ὑπόνοιαν ἀποξένομεν, κὴ ἐμποδίζομεν τινὰ, εἰς τὸ νὰ ὁμιλῇ αἰσχρὰ λόγια, κὴ νὰ καίνῃ ωράξεις ἄτιμες, κὴ τὰ ὅμοια. Ὅταν θέλωντας τὶς νὰ χαίρῃ μίαν τοιαύτην ὑπόνοιαν ωρός τινα φίλον του, ωρέπει νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, διὰ τὸ νὰ καμῇ τὶ τῶν ἀωρεπῶν,

δηλονότι καμίας, ἢ ἡδονῆς, ἢ λύπης, ἢ χαρᾶς. διαιρεῖται δὲ αὕτη εἰς πέντε μέρη· Εἰς τὸ πρῶτον, ἂς δείξῃ εἰς ἐκεῖνον ὅπου χράφει ὠφελὲς τὸ τοῦ πράγματος. λέγωντας, πῶς εἰς κάθε ξόπον βάνωντάς το εἰς πρᾶξιν θέλει τὸν βλάψει. Εἰς τὸ δεύτερον, ἂς ἀποδείξῃ τὸ πρᾶγμα ὁλικῶς ἄδικον, καὶ ἄπακτον, κ᾽ ἀπρεπὲς εἰς αὐδρα δ᾽ ἔχῃ, κ᾽ ἀνάρετον· ὥστε καπὰ μηδένα ξόπον δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃ. Εἰς τὸ ξίτον, ἂς φανερώσῃ ἐκεῖνο ὅπου τὸ φαίνεται ἁρμόδιον πρὸς καλὼ συμβελὼ, διὰ νὰ μὴ καπορθωθῇ τὸ τέτοιον ἄτοπον. Εἰς τὸ τέταρτον, ἂς εἰπῇ τὼ δ᾽ κόλίαν, ὅπου εἶναι διὰ νὰ μὴ γένῃ· ἐπειδὴ ἀποδεδειγμένη ἡ δ᾽κολία, πραγματεύεται παχύτερον εἰς τὼ ἀποξόπω. Τελευταῖον εἰς τὸ πέμπτον, ἂς φανερώσῃ τὼ χρείαν, καθ᾽ ἣν βιάζεται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν φίλον εἰς τὸ νὰ μὴ πράξῃ τὸ ἔργον. ἔπειτα καπὰ τὼ σωστὴ θεαν ἂς τάξῃ (τελειώνωντας τὼ ὑποσολὼ) τὼ δέλευσιν, καὶ ἀγάπω τε.

Αὕτη ἡ ἀποξεπτικὴ ὑποσολὴ εἶναι αὐτίστροφος τῆς προξεπτικῆς. διὰ τοῦτο ὅσα εἴπομεν διὰ τὼ προξεπτικὼ, πρέπει ὁμοίως κ᾽ ξόπον ἐναντίον νὰ λέγωμεν καὶ διὰ τὼ ἀποξεπτικὼ. ὅθεν ὅσα δίκαια πρέπει νὰ χρειαθοῦμεν ἐκεῖ, διὰ νὰ δείξωμεν τὸ πρᾶγμα ἀναγκαῖον διὰ νὰ γένῃ, ἄλλα τόσα ἂς μεταχειριθοῦμεν διὰ νὰ τὸ δείξωμεν ὠφελὲς, καὶ βλαπτικὸν διὰ νὰ μὴ γένῃ. δυνάμεθα

λοι-

λοιπὸν νὰ δείξωμεν τὸ πρᾶγμα ἀνωφελὲς, κακὸν, ζημιῶδες, βλαπτικὸν εἰς τὴν ζωὴν, εἰς τὴν τιμὴν, εἰς τὴν ψυχὴν, εἰς τὴν ὑγείαν, εἰς τὴν δυστυχίαν, καὶ εἰς τὰ ἤθη. εἰς ταύτην ὅμως τὴν προξεπτικὴν, καὶ ἀποξεπτικὴν ὑπόληψιν ἡ φύσις εἶναι ὁ Διδάσκαλος. ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἀφορμὰς καθ' ἕνας ἠξεύρει νὰ προβαίνῃ δίκαια εἰς προξοπτικὸν, ἢ ἀποξοπτικόν. Ὅθεν τὸ παράδειγμα ταύτης τῆς ὑπολήψεως, ἀφίνω εἰς τὴν ὑπομέλειαν τῶν φιλομαθῶν νὰ τὸ κάμνῃ.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ παραμυθητικοῦ χαρακτῆρος.

ΠΑραμυθητικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, δι' οὗ παρηγορῶμεν τινὰ εἰς τὰ κακὰ καὶ λυπηρὰ, ὁποῦ τοῦ συμβαίνουσιν· ὅθεν θέλοντες ἡμεῖς νὰ χρέαν φωμεν πρός τινα παραμυθητικὸν ὑπόληψιν, ἠμποροῦμεν νὰ τὸν διαιρέσωμεν εἰς ξία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον λέγεται καὶ ὑπόπασις, ἂς φανερώσωμεν τὸν πόνον, καὶ λύπην ὁποῦ ἐδοκιμάσαμεν ἀκούοντες τὴν αὐτοῦ συμφοράν, καὶ ἂς αὐξήσωμεν τὸν πόνον μας εἰς ἄκρον μὲ ὅρκους ἁρμοδίους. Πρέπει ἀκόμι νὰ εἰποῦμεν, ὅτι ἡ συμφορά τοῦ μᾶς ἔκαμε νὰ συλλυπούμεθα ὡσὰν νὰ ἦτον ἡ δυσυχία ἐδική μας. ὅμως νὰ μὴ δυσφορῇ ἀπαρηγόρητα ὑπὲρ τὸ γε-

γονὸς, ἀλλὰ νὰ τὸ ὑποφέρῃ μεζίως, ἀγκαλὰ κὴ νὰ φαίνεται βαρὺ, κὴ δυσαρηγόρητον. Εἰς τὸ δεύτερον μέρος, τὸ ὁποῖον καὶ καταστροφὴ ὀνομάζεται, ἂς δείξωμεν μὲ δυνατὸς λόγους, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λυπώμεθα καταπολλά. κὴ δὲ νὰ παραινέσωμεν τὸν φίλον εἰς ἀποχὴν τῆς λύπης, πρῶτον μὲν δυνάμεθα νὰ τὸ κάμωμεν ἀπὸ τὸ προσώπου, εἰς τὸ ὁποῖον πέμπεται ἡ παρηγοριά· κὴ λοιπὸν αἰσως ὁ ἄνθρωπος εἶναι σοφὸς, ἂς εἰπῶμεν. ὅτι εἰς ἀνθρώπους σοφοὺς δὲν εἶναι δυσυχία, ὅσον μεγάλη καὶ ἄμετρος ἤθελεν ἦσαι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ὅπου νὰ εἶναι ἀνυπόφορος εἰς αὐτούς. ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅλα τὰ παρόντα, ὡς μεταβλητὰ ὅπου εἶναι, λογίζονται ὡς οὐδέν. ἀμὴ αἰσως ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐνδόξους, καὶ ἀξιωματικὸς, ἂς εἰπῶμεν πῶς εἶναι ἄπρεπον δι' ἡμοῦς ἄνδρὸς, νὰ κυριεύεται θηλυπρεπῶς ἀπὸ τὸ πάθος, κὴ μάλιστα ὅπου αὐτὸς ἔπρεπε νὰ νουθετῇ τοὺς ἄλλους, κὴ νὰ μὴ ἀλησμονῇ τῆς κοινῆς φύσεως τὴν παλαιπωρίαν.

Δεύτερον δὲ ἀπὸ τὸ συμβαίνοντες, ἀποδείχνοντές το ἀτιδανὸν, σκιὰν, καὶ μόνιμον ὑπόληψιν· ἐπειδὴ τὰ πράγματα καθ' αὑτὰ δὲν παράττουσιν, ἀλλ' αἱ τῶν πραγμάτων ὑπολήψεις· λέγοντες ἔτι, ὅτι κοινὸν εἶναι εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν νὰ πάσχῃ, κὴ νὰ ὑποφέρῃ τὰ χαλεπώτατα, ἐπιφέροντες ὑποδείγματα ἀπὸ τὰ ἀλλότρια παθήματα, κὴ ἀποδείχνον-

τες

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σες τὰ ἐδικά τε μικρότερα τῶν ἑτέρων. Τρίτον, ἀπὸ τῶν θανατικῶν· καὶ ἀνίσως καὶ εἶναι ἐκ τὸ τέλους τὸ συμβάντος, ἂς δείξωμεν πῶς τὸ ἔγινε συμφέρον, ἢ εἰς τὸ σῶμα, ἢ εἰς τὴν ψυχήν. ἀνίσως δὲ καὶ ἡ παρηγορία εἶναι ὅτι θανάτε, καὶ ὁ ἀποθανὼν εἶναι Γέρων, ἂς εἰπῶμεν, ὅτι ἀρκετὰ ἔζησε, καὶ ἀπόλαυσε πολλὰ ἀγαθὰ, καὶ δὲν πρέπει νὰ ὀνομάζωμεν παύτην τὴν ζωὴν τιμιωτέραν ἀπὸ τὴν ἄλλην. καὶ ὅτι ἐξέφυγε τὸ γῆρας ὡς παγχάλεπον τύραννον, ὁπὸ τὸ ἐπροξένει πολλὴν παλαιπωρίαν, καὶ πόνον. Ἀνίσως πάλιν καὶ ὁ ἀποθανὼν εἶναι νέος πολλὰ τῇ ἡλικίᾳ, ἂς μακαρίσωμεν τὴν τελευτήν τε, ὡσὰν ὁπὸ ἐλευθερώθη ἐκ πάντων τῶν κακῶν παύτης τῆς ζωῆς, καὶ ἁρπάγη μὴ κακία ἀλλάξῃ συνείδησιν αὐτὸ, καὶ τὸν Παροιμιαστὴν. ὅθεν ἔφυγε ἀπὸ φθόνες, ἔχθρας, ἐπιβελὰς, πόνους, παλαιπωρίας, δυσυχίας, καὶ ἄλλα.

Τέταρτον, ἐκ τῶν τεσσάρων αἰτιῶν. δηλονότι ἐκ τὸ ποιητικὸ, ὅ ἐστιν ὁ Θεός. ἐκ τῆς ὕλης, ἢ ἐστιν ἡ γῆ. ἐκ τὸ εἶδος, ὁπὸ εἶναι ἡ ψυχή. καὶ ἐκ τὸ τέλος, ὁπὸ εἶναι ὁ ἁγιάτης μακαριότης. ὅθεν ἂς εἰπῶμεν. μετῆλθε πάλιν τὸ ποίημα εἰς τὸν Ποιητὴν, ὁ υἱὸς πρὸς τὴν μητέρα, ἐχωρίθη τὸ εἶδος ἀπὸ τὴν ὕλην, καὶ τέλος πάντων ἔλαβε τὸ τέλος τε, ὅπε ἦτον νὰ ὑπάγῃ, ὅθεν ἐξῆλθε. Πέμπτον ἐκ τῆς αἰτίας τὸ θανάτε· ἤγεν ἀνίσως καὶ ἀπέθανε εἰς πόλεμον, ἢ ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ δυσεβείας, ἢ

ὑπὲρ δικαίᾳ, ἢ ὑπὲρ παξίδος, ἢ συγγρῶν καὶ φίλων, καὶ τῷ ὁμοίων.

Ἀνίσως πάλιν καὶ ἡ παρηγορία εἶναι διὰ δυσυχίαν, καὶ ὑστέρησιν πράγματος, λέγομεν. ὅτι ἡ τύχη εἶναι ἀβέβαιος, ἡ ὁποία ἀναγκαίως μεταβάλλεται· καὶ ὅποιος δὲν θέλει νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ τὸς καρτερίστης, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι μὲ πλέον διπλοῦν, ἀκόλουθον τὴν δυσυχίαν, καὶ τὴν δυτυχίαν. ἂς εἰπῶμεν ἀκόμι, πῶς τοῦτο εἶναι δοκιμὴ, διὰ νὰ τὸν κινήσῃ εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεός. καὶ τέλος πάντων ἐκ μέρους τῆς λύπης θέλομεν εἰπεῖ, ὅτι τὸ γινόμενον δὲν ἀπογίνεται.

Εἰς τὸ ξίτον μέρος τῆς ὑποθολῆς, ἂς ἐξυπνίσωμεν εἰς τὸν φίλον τινὰ ἐλπίδα ἀποδείχνοντες, ὅτι ταῦτα τὰ κακὰ καὶ λυπηρὰ τῆς γῆς, ὅπου εἰς τοῦτον τὸν κόσμον προξενοῦσι πόνον καὶ λύπην, ὅταν ἡμεῖς ὑποφέρωμεν μὲ θεάρεσον ὑπομονὴν, γίνονται εἰς ἡμᾶς τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν πρόξενα. διότι ἡ διαδοχὴ ταύτης τῆς κλαυθμυρᾶς νυκτὸς, τούτου τοῦ κόσμου, εἶναι ἡ τῆς οὐρανίου ἀγαλλιάσεως ἡμέρα.

Εἰς κάθε μέρος ταύτης τῆς παραμυθητικῆς ἐπιστολῆς ὑποτρώνω ἕνα σωτήριον παράδειγμα, διὰ τὴν τῶν φιλομαθῶν δυκολίαν. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος λοιπὸν, θέλει μεγαλυνθῇ τὸ συμβὰν μὲ μεγάλην πάθησιν πόνου καὶ λύπης. παράδειγμα χάριν.

„ Ἐγὼ πρέπει νὰ θρηνῶ περισσότερον, παρὰ νὰ

σαν-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σωθλίβωμαι μὲ τὴν δυγένειάν της, ἢ θὰ νὰ θαχινῶ εἰς παρηγοριαν τὼ μεγάλω θλίψιν τῆς καρδίας της, θὰ τὸν θάνατον τὲ ἀγαπητὲ μς κυρίου Δεῖνα, κὴ τιμίς ἀδελφὲ της. τὰ ἤθη τὲ ὁποίς ἦτον τόσον ἐξαίρετα, ὁπὲ τὸν ἔκαναν σεβάσμιον εἰς ὅλες καὶ θαυμάσιον.

Εἰς τὸ δεύτερον ἀκολυθεῖ ἡ παρηγορία· θὰ δειγματος χάριν. „ θέλει εἶναι ὅμως θὰ μεγάλω παρηγοριαν εἰς τὼ ψυχίω τῆς ὑμετέρας δυγενείας ἡ βεβαία ἐλπὶς τῆς σωτηρίας τὲ τεθνεῶτος· ἐπειδὴ καθὼς τὴν νύκτα θὰ δέχεται ἡ ἡμέρα, ἔτως εἰς τὼ ἐναρετόντε ζωὼ, θέλει ἀνταποκριθῆ τὸ βραβεῖον τοῦ Παραδείσς. Ὅθεν ἀπὸ τὲτο εἶμαι βέβαιος, ὅτι θέλει λάβει μεγάλω δυνάμιν, καθὼς τὼ ἔλαβα καὶ ἐγὼ, εἰς τὸ νὰ ἐλαφρώσῃ τὼ καρδίαν της ἀπὸ ὄνα θλιβερὸν βάρος τοιὲτε σαυρὲ.

Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ ἐκτεθῶν ἡ πλέον δυναταῖς ἀφορμαῖς, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν τὸ ποθύμιον, ὁπὲ εἶναι ἡ θαμυθία τὲ φίλς.

Εἰς τὸ ἔπον ἐπαινεῖται ἡ μεγιότης, κὴ κοσμιότης τὲ ὑποκειμένς. θὰ δειγματος χάριν. „ Ἐγὼ ἐθαύμασα πάντοτε τὴν γλυκαιότητα τῆς ὑμετέρας ψυχῆς, ἡ ὁποία δείκνεται κεκοσμημένη ἀπὸ πολλαῖς ἀρεταῖς· ὅθεν ἐλπίζω κὴ τώρα νὰ τὼ ἰδῶ μὲ ἡρωϊκὼ ἀνδρείαν παρηγορημένην εἰς ταύτην τὴν συμφορὰν, ἐπειδὴ ἡ δυνάμις τελειῶται ἐν ἀθενείᾳ· ὡς τόσον θαρρῶ νὰ λάβω τὼ τιμὼ τῆ ποθητῆ

αὐτῆς προσαγμάτων, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ καυχῶμαι, τῆς ὑμετέρας.

Παράδειγμα παραμυθητικὸν εἰς ζημίαν φίλου.

Μεγαλωτάτῳ αἴσθησιν ἔλαβα, ὅταν ἔφθασεν ἐδῶ ἡ εἴδησις τῆς ζημίας, ὁπὸν ἔλαβεν· ὥστε ὁπὸν τολμῶ εἰπεῖν, ὅτι ἡ ζημία ἐσάθη μόνον ἐδική της, ὁ δὲ πόνος ὅλος ἐδικός μου. ἢ νὰ εἰπῶ καλήτερα, καὶ ζημία καὶ πόνος ὅλα ἐδικά μου. ἐπειδὴ ἡ τύχη ἠθέλησε νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τῶν δυγενειάν της τὸν ζόπον εἰς τὸ νὰ μὲ δυεργετῇ. Διὰ τοῦτο ἐγὼ αἰσθάνομαι ναὶ μᾶλλον καὶ ζημίαν καὶ θλίψιν. Ηξέρω τῶν ὑπομονῶν καὶ καρτερίαν τῆς καρδίας της, καὶ τοῦτο ἀπὸ τῶν δοκιμῶν ὁπὸν ἔχω, ὅταν τῶν εἶδα μὲ ἄκραν ὑπομονῶν νὰ ὑποφέρῃ τὴν σέρησιν τῆς Παζίδος, ὁπὸν εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς δυτυχίας μας· ὥστε ὁπὸν εἶμαι βέβαιος πῶς θέλει βασάξει καὶ τῶν παρὸν ζημίαν μὲ μεζιότητα. Ταῦτα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον παράδειγμα παραμυθητικὸν εἰς θάνατον φίλου.

Η Ἀκατάπαυσος, καὶ συνεχὴς ἔφεσις καὶ ὀπιθυμία, ὁπὸν ἀνάπτει εἰς τῶν καρδίαν μου

διὰ κάθε δύτυχὲς συναύτημα, τόσον τῆς ὑμετέρας δὐχρειάς, ὅσον καὶ διὰ ὅλας τῆς τιμιωτάτης φαμιλίας της, δυώται νὰ εἶναι ἀρκετὴ ἀφορμὴ, εἰς τὸ νὰ τὴν καταπείσῃ πόσω θλίψιν καὶ πόνον ἐδοκίμασα διὰ τὸν θανάτον τῆ ἀειμνήστε αὐτῆς ἀδελφῆ, κὴ ἐδικῆ με φιλτάτε κυρίε. ἡ θλῖψις κατὰ ἀλήθειαν ὡσαν ὁπῆ ἐφλυᾶτο ἀπὸ τὴν ἀδρακίνησιν τῆ αἰσθήσεων, ἡ ὁποίαις, διατὶ ἀνθρώπιναις, εἶναι ὑποκείμεναις εἰς τὰ ἀποτελέσματα ὁπῆ προέρχονται ἀπὸ τὸν πόνον, διὰ τῆτο ἐσάθη δρασικωτάτη. ἀλλ' ἀπὸ ἄλλο μέρος ἀναφέροντας ἐγὼ τὴν αὐτὴν θλῖψιν με εἰς τὴν τῆ Θεῆ θέλησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποτάσσομαι ἀκόμι ὑποταγμένω καὶ τὴν αὐτῆς ψυχὴν, ἡ ὁποία θέλει εἶναι πεπληρωμένη ἀπὸ δυνάμιν εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃ μὲ φρόνησιν τὰ ἀπαραίτητα ξαύματα τοῦ θανάτε, μὲ παρηγορεῖ τὴν ἐλπίδα, πῶς ὁ Θεὸς θέλει τῆς χαρίσει μακροὺς καὶ δύτυχεῖς χρόνους ζωῆς, κὴ ἀναλογίαν τῆς ἐδικῆς μας ἄκρας ἐπιθυμίας. κὴ πῶς ἡ ἀγαθωσύνη της, μὲ τὸ νὰ ἐνθυμᾶται τὴν δέλδσιν ὁπῆ ὁμολογῶ πρὸς αὐτὴν, θέλει μοῦ δώσει συνεχεῖς τὰς ἀφορμὰς εἰς τὸ νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν κάθε ἐπιθυμητὴν προσαγήν της, καθὼς καὶ τώρα μὲ ὅλίω τὴν προθυμίαν ὑποχρέφομαι.

Περὶ

Περὶ ἀποκρίσεως τῦ ἀβαμυθητικῦ χαρακτῆρος.

ΤΗ'ν ἀπόκρισιν ταύτης δυύαται καθ' ἕνας νὰ τὴν κάμῃ μὲ τὸν ξόπον ὁπῦ γίνεται ϗ ἡ ἀπόκρισις τῆς προξεπτικῆς ἐπιστολῆς, καθὼς εἴδομεν ὄπισθεν. ἦγεν ἢ καταφατικὴν, ἢ ἀποφατικήν.

Ο'ταν ἡ ἀπόκρισις εἶναι καταφατικὴ, ἀχαριστῶντες ἐκεῖνον ὁπῦ παρηγορεῖ, λέγομεν ἔτι, ὅτι ἡ παρηγορία προέρχεται ἀπὸ ψυχὴν φιλόστοργον, ἡ ὁποία μᾶς ἔδωκε μεγάλην ἀναψυχὴν, ϗ αὔξησιν εἰς τὸν μεγάλον μας πόνον. Περιπλέον θέλομεν παρακαλέσει τὸν ὁπὸ παντῶν Θεὸν νὰ μὴν ἤθελε γεύῃ ποτὲ ὁ φίλος τοιαύτης λύπης μέτοχος, πάσοντές τὸ τέλος παντῶν τὴν δύλδυσίν μας εἰς κάθε καιρὸν, ϗ τὰ ἑξῆς.

Γ'σέον, ὅτι ἄφρεπον εἶναι ὁ τεθλιμμένος νὰ μὴ δέχεται τὴν παρηγορίαν τῦ φίλων, ὡσαὺ ὁπῦ αὐτὴ ἀναμφιβόλως προέρχεται ὡς ἀπὸ ψυχὴν φιλόστοργον· ϗ μάλιστα ὁπῦ ὄχι τόσον χρειαζόμεθε τὺς φίλυς εἰς ταῖς δυτυχίαις, ὅσον εἰς ταῖς δυσυχίαις. ἐπειδὴ εἰς ταῖς δυτυχίαις σωμβαίνουσι πολλάκις ϗ οἱ πλασοὶ φίλοι, ϗ κόλακες, ἀλλ' εἰς ταῖς δυσυχίαις σωμβαίνονται μόνοι ἐκεῖνοι, ὁπῦ σωμπαθάνονται τὴν λύπην.

Ο'ταν ἡ ἀπόκρισις εἶναι ἀποφατικὴ, ἀχαριστῶμεν τὸν φίλον, ἐπαινῶντες τὺς παρηγορητικὺς λόγυς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τε καθὸ ἔχει δυναμιν νὰ γλυκαίνῃ τὴν λύπην, ἀλλ' ὄχι ποτὲ νὰ σβύσουν μίαν θλιβερὰν φλόγα, ὁπὲ εἰς ἄκρον ἀνάπτει· ἐπειδὴ ἡ παρέσα δυσχέρεια ὑπερβαίνει τὸ μέτρον πάσης παρηγορίας· καὶ εἰς τὸ τέλος θέλομεν ὁμολογήσει ὑπόχρεων τὸν ἑαυτόν μας, βεβαιώνοντές τον πῶς θέλομεν τοῦ εἶναι ὑπήκοοι εἰς κάθε ἄλλο τε προσταγή.

Παράδειγμα καταφατικόν.

Ἡ Μητέρα Ἐκλαμπρότης σου θλίβεται μὲ ἐμὲ διὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτε Πατρός μου μὲ τόσην φιλόστοργον ἀπόδειξιν, ὁπὲ μοῦ ἠξίωνται ἐγὼ ποίαν ἀρκετὴν ἀντάμειψιν νὰ ἀποδώσω εἰς τοῦτο τὸ ἐμφανὲς σημεῖον τῆς ἀγαθωσύνης της, θέλω προσκαλέσει τὸν Θεὸν, διὰ νὰ ἤθελε χαρίσῃ τόσην ἰσχὺν εἰς τὴν ἀδυναμίαν μου, καὶ ἀφορμὴν εἰς τὴν προθυμίαν μου, ὥστε νὰ ἠμπορῶ νὰ ἀποδειχθῶ δι' χάριτος γνώσης τῆς ἀγνωμοσύνης, ὁπὲ μοῦ ἀποδείχνετε, καὶ πρόθυμος ἐκπληρωτὴς τῶν ἀμέτρητων μου χρέους. μία τέτοια τέρψις μοῦ ἐσάθη ἀληθινὰ πικροτάτη, καὶ μὲ ἔκαμε αἰσθητὸν πάσης δυφροσύνης, ἔξω ἀπὸ ἐκείνην ὁπὲ ἠμποροῦσι νὰ μοῦ προξενήσουν αἱ ὀπαθυμηταὶ αὐτῆς προσταγαὶ, αἱ ὁποῖαι θέλουν μοῦ εἶσε διὰ μεγάλην παρηγορίαν εἰς τύτην τὴν συμφοράν μου, μὲ τὸ νὰ εἶναι σημεῖον ἀδιαλείπτε αὐτῆς ἀγάπης. καὶ λοιπὸν βεβαιώ-

νων-

νωντάς τιν διὰ τὴν ἀμετάξεπτον κλίσιν, ὅπου ἔχω εἰς τὸ νὰ τὴν δηλώνω, ὑπογράφομαι.

Ἕτερον παράδειγμα ὅμοιον.

Μεγάλην ἐλάφρωσιν ἔλαβα ἀπὸ τὸν πόνον, ὅπου ἐγὼ καθ' ὑπερβολὴν αἰσθάνομαν διὰ τὴν ἀνέλπιστον σύρσιν τῆς μητρός μου, βλέποντας τὴν ὑμετέραν ἀγάπην μὲ τόσην ἀγαθωσύνην νὰ γίνεται συγκοινωνὸς εἰς ταύτην τὴν ἐδικήν μου θλῖψιν. ἐγὼ βλέπω ὅτι εἰς ἄλλο δὲν εἶναι μόνιμος ἡ ζωή μας, παρὰ εἰς τὸ νὰ εἶναι ἀκατάστατος, καὶ ἀβέβαιος. ὅθεν ἀποφάσισα νὰ ὑποφέρω αὐτὴν τὴν ἀκαταστασίαν της μὲ τὸν καλλιώτερον τρόπον, ὅπου εἶναι δυνατόν, καὶ νὰ ἰαχνίσω αὐτὴν τὴν πληγὴν μὲ τὸ φάρμακον τῆς ὑπομονῆς. ὡς τόσον ὁμολογῶ ἀπείρους τὰς χάριτας, διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς γλυκυτάτης αὐτῆς ἀγάπης· παρακαλῶντάς την νὰ μὲ διαφυλάττῃ εἰς τὸν σωτηριωμένον βαθμὸν τῆς χάριτός της, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ καυχῶμαι.

Ἕτερον παράδειγμα ἀποφατικόν.

Η' Δυσυχίαις ὅπου ἔρχονται μὲ μεγάλην τάξιν, ἔχουσι καὶ κάποιαν παρηγορίαν· καὶ ὅποιος ταῖς λαμβάνει ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ ὑπομονήν. ἀλλ' ὅταν ἔρχονται καὶ φέρουν πόνους τελείας ἀπελπισίας, δὲν δύναται τινὰς νὰ ταῖς ὑποφέρῃ. μὲ ἦλθε καὶ ἡ ἀξιοδάκρυτος δυσυχία, καὶ ὑστερήθηκα τὴν γλυκυ-

πάτην

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πάντων παρίδα, ἀμὴ τότε μὲ ἤυρεν εἰς ἡλικίαν ἀνθηρὰν τῆς νεότητος, κὴ εἶχα ἀφορμὴν νὰ ἐλπίζω (ἀγκαλὰ κὴ εἰς ξένην γῆν) κάποιαν προκοπὴν εἰς τὸ ὑπόλοιπον διάστημα τῆς ζωῆς μου, καθὼς κὴ ἐσυνέβη· ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ὅπου ἀγαπᾷ τὴν ἀρετὴν κάθε τόπον ἔχει παρίδα. ἀμὴ ἡ παροῦσα δυσυχία ὅπου μοῦ ἦλθε τώρα, μὲ ἤυρεν εἰς τὴν δύσιν τοῦ γήρους, ὅπου ἡ ἡλικία δὲν δίδει πλέον τῆς καρδίας τὴν καρτερίαν τῆς νεότητος. ἐγὼ δὲ, ἀγκαλὰ κὴ νὰ δὲν εἶσκωμαι εἰς παντελῆ ἀπελπισμὸν, δὲν λείπω ὅμως νὰ δὲν χαίρωμαι τὴν δυσκολίαν της εἰς τὴν παρηγορίαν ὅπου μοῦ δίδει, μὲ τὸ νὰ τὴν γνωρίζω γένημα τῆς φιλοσόργου ψυχῆς της· κὴ μὴν ἔχοντας τὶ νὰ προσφέρω εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς ὑμετέρας ἀγάπης, ὄντας δυσυχὴς εἰς ἄκρον, ἀφιερώνω ὅλον τὸν ἐμαυτόν μου εἰς κάθε ἄλλο προσαγήν της, καθὼς μὲ ἐδαφιαίαν προσκύνησιν ὑποχάφομαι.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ αἰτητικοῦ χαρακτῆρος.

Ἡ Αἰτητικὴ, ἢ ζητητικὴ ἐπιστολὴ ὑφίσταται εἰς τὸ ζήτημα, ὅπου καὶ ὁμοῦ τινὸς χάριτος, ἢ διὰ τὸν ἐμαυτόν μας, ἢ διὰ ἄλλους. Ὅταν θέλοντες νὰ τὴν συνθέσωμεν μὲ τρεῖς παραγράφους, εἰς τὴν πρώ-

πρώτιμω ἐπαινέμω τὸ ὑποκείμενον εἰς τὸ ὁποῖον χρέφομεν. Προδείγματος χάριν.

„ Ἀνίσως καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζα τὴν ἀνάρετον αὐτῆς ψύχιν, ὅλως διόλου ἀφιερωμένην εἰς τὰ τῆς θεοσεβείας ἔργα, ἢ ζηλωτοτάτην εἰς τὸ νὰ παρηγορᾷ τὰ ἄλλων τὰς ὀπιθυμίας, δὲν ἤθελα αὐθαδιάσῃ νὰ σᾶς προκαλέσω, καθὼς ταπεινῶς τώρα κάνω, νὰ μὲ ἀξιώσετε τῆς τιμίωνσας χαρίτων.

Εἰς τὴν δευτέραν προῳδον φανερώνομεν τὴν ὀπιθυμίαν μας. ἤγουν. Ἔμαθον, πῶς ἔχετε τὴν ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν τυπωμένην τώρα νεωστὶ, διηρημένην εἰς διάφορα βιβλία· διὰ τοῦτο προκαλῶ τὴν ἔμφυτον αὐτῆς ἀγαθωσύνην νὰ παρηγορήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν μου διὰ ὀλίγας ἡμέρας μὲ τὸ πρῶτον βιβλίον, καὶ τελειώνωντάς το, θέλει μὲ ἀξιώσει τῆς ὑπολοίπων, διὰ νὰ ἤθελα ἀναπαύσῃ, διὰ τῆς ἀναγνώσεως, μεγάλας εὐδήσεις ὅπου, καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὴν ξίτιμον, θέλομεν φανερώσει τὴν ἐλπίδα ὅπου ἔχομεν εἰς τὸ νὰ ἀναπαύσωμεν τὴν χάριν· διλονότι. „ Δὲν ἀμφιβάλλω εἰς τὴν χάριν· διατὶ πολλάκις ἐδοκίμασα καὶ ἄλλαις φοραῖς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὑμετέρας ἀγαθωσύνης. καὶ ἐδῶ πρέπει ἐκ δευτέρου νὰ προκαλέσωμεν, ἀνίσως καὶ ἡ χρεία τὸ ζητεῖ. Προδείγματος χάριν. „ Ἀγκαλὰ καὶ τὸ χρέος μου εἶναι πολλὰ μεγάλον, λαμβάνω ὅμως χαρὰν νὰ τὸ βλέπω νὰ αὐξαίνῃ ἐπ' ἄπειρον μὲ τὴν πρόθεσιν τῆς χάριτος, ὅπου καὶ τώρα ζητῶ

ἀπὸ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀπὸ τὴν ἀσύγκριτον αὐτῆς ἀγνωμοσύνην· διὰ τοῦτο, καὶ τὰ ἑξῆς.

Γ'σέον, ὅτι ὄχι παντοτε εἶναι ἀνάγκη νὰ φυλάττεται ἡ αὐτὴ τάξις, μάλιστα ὅταν γράφωμεν εἰς ὑποκείμενα ὑποχῆς· ἐπειδὴ τότε ἠμποροῦμεν νὰ φανερώσωμεν πρῶτον τὴν ἐδικήν μας χρείαν, καὶ ἔπειτα νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ ἄλλα μέρη.

Αὕτη ἡ ὑποσολὴ δύναται νὰ γένῃ καὶ μὲ τέσσαρας σελίδας. Εἰς τὴν πρώτην ζητοῦμεν νὰ κερδίσωμεν τὴν εὔνοιαν, καὶ ἀγάπην ἀπὸ ἐκεῖνον πρὸς τὸν ὁποῖον γράφομεν, ἐπαινοῦντες τὴν ἐλευθεριότητα τῆς γνώμης του, καὶ τὴν πολλὴν του καλοκἀγαθίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καθ' ἑνὰς ἀπολαμβάνει χάριτας. Εἰς τὴν δευτέραν, δείχνομεν τὸ εὔκαιρον τοῦ ζητήματος, καὶ ἀναγκαῖον, καὶ πῶς δὲν θέλει τοῦ προξενήσει ζημίαν, ἀλλ' ἔπαινον ἀπὸ ὅλους. Εἰς τὴν τρίτην καθόμεθα γνῶσιν τὴν δυκολίαν τῆς αἰτήσεως, μὲ τὸ νὰ εἰποῦμεν, πῶς, ὄχι μόνον ἔδωκεν ἀκρόασιν πολλάκις εἰς τοιαύτας αἰτήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς μεγαλητέρας. ὅθεν ἔχοντας ἴδιον τὸ δυσκολεύειν, δὲν θέλει ἀφήσει καὶ τὸ ἐδικόν μας ζήτημα ἀπλήρωτον. Εἰς τὴν τετάρτην, ὑποσχόμεθα νὰ ἀνταμείψωμεν τὴν χάριν μὲ ἡμετέρας ἀμοιβὰς, ἀφιερώνοντες μὲ προθυμίαν ὅλον τὸν ἑαυτόν μας εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ προσαγμάτου του.

Πρέπει νὰ ἠξεύρῃ ὅμως καθ' ἑνὰς, ὅτι μὲ ἄλλους ὅρους πρέπει νὰ γράφῃ, καὶ νὰ ζητῇ χάριν

ἀπὸ

ἀπὸ ὑποκείμενα ἀξίας, καὶ ὑποχῆς, καὶ μὲ ἄλλους ἀπὸ ἄνθρωπον τῆς ἴσης τιμῆς, καὶ μὲ ἄλλους ἀπὸ ἀνθρώπους ὁποῦ εἶναι κατωτέρω βαθμῷ ἀπὸ αὐτόν. Εἰς τὰς ἐνδόξους καὶ ἀξιωματικὰς φρέσεσιν ὅροι σεβάσμιοι, καὶ ταπεινοί. Εἰς τὰς ὁμοίους μας, ὅροι ἀληθεῖς, τίμιοι, καὶ ἀγάπης ἐγκαρδίου δηλωτικοί· εἰς δὲ τὰς ὑποδεεστέρους, ὅροι τακτικοὶ, καὶ μέτριοι.

Παράδειγμα ἁπλοῦ τοῦ αἰτητικοῦ χαρακτῆρος.

Πτολεμαῖος Βασιλεὺς γράφει πρὸς Ἰουδαίους, ζητῶν τὴν πενταβιβλον τοῦ Μωϋσέως.

ΤΩν σοφῶν ἀνδρῶν ἡ ἀξία δὲν ἀποβάλλει τὸ αἴτημα ἐκείνων ὁποῦ ποθοῦσι τὶ ἀπὸ τὴν σοφίαν τους· ὑμεῖς εἶσε σοφοὶ, καὶ ἀπὸ ὅλους κηρύττεσθε φίλοι τοῦ σοφοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ φήμη τῆς ὑμῶν ἐλευθέρας γνώμης πολλὴ τις καθέστηκεν. ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμετέρα Βασιλεία ἔχει σκοπὸν νὰ ὀπτζητῇ διὰ παντὸς ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὁποῦ εἶναι ἠγαπημένα ἀπὸ τὸν Θεόν· ἀπὸ δὲ τὸν Θεὸν εἶναι φίλον, καὶ ἠγαπημένον ὁ θεῖος Νόμος, ὁ ὁποῖος δίδασκεται σιμὰ εἰς ἐσᾶς, διὰ Μωσέως τοῦ φίλου τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, ὅθεν ζητοῦμεν ἀπὸ τὴν σεμνοπρέπειάν σας μὲ ταχύτητα νὰ στείλετε εἰς ἡμᾶς τὸ αἰτούμενον. διατὶ εἰς ἄνδρας σοφοὺς καὶ θεοσεβεῖς, δὲν εἶναι καμμία δυσκολία, ὁποῦ νὰ τοὺς ἐμποδίζῃ εἰς τὸ

νὰ

Αρχεία Αθηνών/ Academy of Athens

νὰ ὑσερῶσιν ἀπὸ τέτοια ἀγαθὰ, ἐκείνους ὁπῦ τὰ ποθῦσι, κὴ σέβονται· μάλισα εἶναι μεγαλωτάτη ἐχολία εἰς ἐκείνους ὁπῦ μιμῦνται τὸν Θεὸν νὰ ἀναγέλλωσι τὴν σοφίαν εἰς σοφὺς, κὴ ἀσόφους, καθὼς ἐκεῖνος χαρίζει τὸν ἥλιον αὐτῦ ἐπ' ἀγαθύς τε κὴ πονηρὺς, καὶ σέλλει ὅτι δικαίους καὶ ἀδίκους τὸν ὑετόν τε. ἡμεῖς δὲ, ἔσωντας κὴ νὰ ἀπολαύσωμεν τὸ αἰτύμενον, ἔξω ὁπῦ θέλομεν ἐλευθερώσει τῆς δυλείας τὺς αἰχμαλώτους ὑμῶν, θέλομεν σφραγίσει εἰρήνην αἰώνιον, καὶ φιλίαν αἰώνιον. Σπυδάσατε λοιπὸν ἀσμένως νὰ μᾶς ἀξιώσετε τῆς αἰτήσεως· ἡμεῖς δὲ διὰ παντὸς θέλομεν ἔχει κὴ πάντα μνήμην ὑμῶν. ὑγιαίνετε.

Τῦτος εἶναι ὁ τρόπος ὅταν γράφῃ Ἐπιστολὴν αἰτητικὴν οἱ μεγάλοι εἰς τὺς ὑποδεεστέρους.

Ἕτερον παράδειγμα ὁπῦ γράφει ὁ ὑποδεέστερος πρὸς τὸν μεγαλήτερον.

Οἱ φιλόστοργοι ἄνδρες, τὺς ὁποίους δὲν ἐμαθήτευσεν ἄλλο ἡ δεισιδαιμονία ὁπῦ ἔχουσι πρὸς Θεὸν, πρέπει νὰ διεργετῦσι τὺς ἐνδεεῖς, δὲν ἀρνῦνται ποτὲ ταῖς δεητικαῖς ζήτησες τῦ χρειαζομένων. ἡ ὑμετέρα ἐντιμότης εἶναι τόσον σωφρονισμένη εἰς τὸ νὰ διαμοιράζῃ χάριτας, ὁπῦ ἀνίσως καὶ ἀρνηθῇ ταύτην ὁπῦ ἐγὼ βιάζομαι τώρα νὰ ζητήσω, θέλω ὁμολογήσει, ὅτι ἡ κακὴ μου τύχη τὸν

ἀναγκάζει νὰ κάμῃ ἔργον ἐναντίον τῆς ἀγαθῆς αὐτῆς φύσεως. λοιπὸν, ἐλεεινώτατε Κύριε, μὴν ἤθελες ἀποδιώξῃ τὴν αἴτησίν μου, διατὶ μὲ κάνει αὐθάδη ἡ μεγάλη μου χρεία. εἶμαι συνοχωρημένος νὰ πληρώσω εἰς διορίαν ἡμερῶν ὀκτὼ σύα ἀριθμὸν χρημάτων, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν τὴν διορίαν δὲν μοῦ δίδουσιν, μὲ τὸ νὰ τὰ ἔχω εἰς διαφόρους πραγματείας διασκορπισμένα. ὥστε ὅπου, ἀνίσως ἡ περάσῃ ἡ διορία καὶ δὲν πληρώσω, ἠξεύρετε καλὰ πόσον κινδυνεύει ἡ τιμή μου, καὶ πόσον μεγάλη θέλει εἶσαι ἡ ζημία μου. διὰ τοῦτο εἰς μίαν τοιαύτην μεγαλωτάτην μου χρείαν, ἐδιώρισα νὰ μὴν ἐκλέξω ἄλλον κυβερνήτην, παρὰ τὸν ἀγαθήν της ψυχήν, ὅπου διέργεται καὶ χωρὶς τόσαις παρακλήσεις ἐκείνους ὁποῦ δὲν εἶναι εἰς τόσην χρείαν, εἰς ὅσην εἶμαι ἐγὼ τώρα τὴν ὥραν. δι' ὀλιγοψυχίαν λοιπὸν παρακαλῶ τὴν ἐντιμότητά της νὰ μοῦ δανείσῃ τὸν ἀριθμόν, καὶ τῆς ὑπόσχομαι τὸν ὀπίσω ἀσφαλῆ, καὶ βεβαίαν μὲ τὴν φρέσαν προθήκην τοῦ κέρδους, καὶ μὲ μίαν μνήμην ἀθάνατον ὅπου θέλει μὲ ὑποχρεώνει διὰ παντὸς μὲ τὴν πλέον ζωσαν ἔφεσιν τῆς καρδίας μου νὰ κηρύσσωμαι.

Περὶ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Περὶ ἀποκρίσεως πρὸς τὴν αἰτητικὴν Ἐπιστολήν.

Ἡ Ἀπόκρισις ταύτης τῆς ἐπιστολῆς γίνεται καταφατικὴ, ὅταν θέλομεν νὰ κάμωμεν τὸ χάρην· ἀλλ' ὅταν δὲν σωβέχομεν νὰ εἰσακούσωμεν τὴν αἴτησιν γίνεται ἀποφατική. Ὅθεν εἰς τὴν καταφατικὴν, ἀποδείχνομεν πρῶτον μὲ χαρὰν τὴν προθυμίαν μας εἰς τὸ νὰ πληρώσωμεν τὸ ζήτημα τοῦ αἰτοῦντος. Δεύτερον χάριν. Ἡ ἀφορμὴ εἰς τὸ νὰ δικαιόσω τὴν δύγνειάν της, εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ ἐκατεδέχθη, (ἢ ἠθέλησε) νὰ μὲ προσάξῃ, μοῦ δίδει μεγάλλην δικαίωσιν· ἐπειδὴ βλέπω νὰ μὲ προκείνῃ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον ἀπὸ τοὺς φίλους της πρὸς δικαίωσιν ἀπὸ τιμίων αὐτῆς προσαγμάτων. Δεύτερον, θέλομεν βεβαιώσει τὸν φίλον, πῶς θέλομεν κάμει τὸ ζήτημά του· δηλονότι. Εὐθὺς ὁποῦ ἤθελε μοῦ δοθῇ πρόχειρος ἀφορμὴ, θέλω σείλει „ πρὸς αὐτὸν τὰ ὅσα μοῦ ζητεῖ, καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ καὶ ἄπως. „ Γ' δὲ ὁποῦ δὲν θὲ δικαίωσα ἀπὸ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἐπιθυμεῖ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ δικαιωθῇ καὶ τὴν ἀρέσκειάν της, ὄντας εἰς κάθε καιρὸν ἐξουσιασὴς νὰ μὲ προσάζῃ ἐλευθέρως εἰς ὅ, τι μὲ γνωρίζει ἀρκετὸν εἰς τὴν δικαίωσίν της· καὶ μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην εἶμαι.

Ἔτι ἠμπορῶμεν νὰ εἰπῶμεν εἰς τὴν πρώτην πε-

εἰοδον, ἀφ' ἧς ἀποδείξωμεν τὴν προθυμίαν ὁποῦ ἔχομεν νὰ κάμωμεν τὴν χάριν· πῶς τὸ ζητούμενον εἶναι πολλὰ ὀλίγον εἰς μίαν ψυχὴν ὅ,τι λογῆς εἶναι ἡ ἐδική μας, ἡ ὁποία εἶναι πάντοτε πρόθυμος εἰς τὸ νὰ τὸν διαλύῃ εἰς ζητήματα μεγαλήτερα. ὅθεν τοῦτο καύχημα δι' νὰ τὸ ὑποπιασθῶμεν, ἀλλ' ὄχι δι' νὰ τὸν ἐνοχλήσωμεν. Ἀνίσως πάλιν καὶ θέλομεν νὰ μεγαλυνώμεν τὴν χάριν, ἂς εἰποῦμεν. τὸ ἔργον εἶναι δύσκολον, ἀλλὰ δι' τὴν ἀγάπην τοῦ φίλου μὲ κόπον τὸ διπλώνομεν.

Εἰς τὴν δευτέραν περίοδον, ἂς ζητήσωμεν δι' ὁμοιβὴν μόνην τὴν ἀγάπην τοῦ φίλου. καὶ τέλος, ἂς τὸν παρρυσιάσωμεν εἰς ἄλλα νέα ζητήματα, δείχνοντες τὴν ἀγάπην μας πρὸς αὐτόν.

Θέλοντες πάλιν νὰ ἀποκριθῶμεν ἀποφατικῶς, ἤγουν μὲ ἄρνησιν, εἰς ζήτημα ὁποῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ, πρῶτον ἀποδείχνομεν τὴν λύπην ὁποῦ δοκιμάζομεν, εἰς τὸ νὰ μὴν ἠμπορῶμεν νὰ διαλύσωμεν τὸν φίλον καὶ τὴν προθυμίαν μας. καὶ ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἔχωμεν ὅλην τὴν ὄρεξιν, ἡ δυνάμις μας ὅμως εἶναι πολλὰ ὀλίγη εἰς τὸ νὰ κατορθώνῃ ὅσα ἡμεῖς μὲ καλὴν καὶ ἀγαθὴν καρδίαν ὀρεγόμεθα. Εἰς τὸ δεύτερον μέρος ἀκολουθοῦν τὰ δίκαια τῆς ἀδυναμίας μας. καὶ εἰς τὸ τρίτον, θέλομεν βεβαιώσει τὸν φίλον, πῶς θέλομεν εἶσε πρόθυμοι εἰς κάθε ἄλλην αἴτησίν του. Παράδειγμα χάριν. „ Δοκιμάζω μεγάλην λύπην, ὅταν κατ' ἄλλον

τρό-

τόπον ἔπρεπε νὰ εἶμαι ὅλος χαρὰ, διὰ τὸ τιμὸ ὅπου λαμβάνω ἀπὸ τὸν δυσνέιαν της διὰ τὴν εὐβασμίαν προσαγωγήν της· ἐπειδὴ δὲν εἶσκομαι ἀπὸ πολλὰς ἀφορμὰς ἐμποδισμένος εἰς τὸ νὰ τὴν δια-λύσω, εἰς ἐκεῖνο ὅπου μὲ σημειώνει μὲ τὸ τιμάριν της.

Εἰς τὸ δεύτερον λέγομεν τὸ ἀφορμὸ τῆς ἀδυναμίας μας. καὶ τὸ παράδειγμα διὰ πλέον δὲν χολίαν ἂς εἶναι τὸ παρόν. δηλονότι. „ Δὲν δύσκεται πλέον εἰς τὸ βιβλιοθήκιόν μου τὸ πρῶτον βιβλίον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας. διότι ἀφ' ὅ τὸ ἐδάνεισα εἰς ἕνα γειτονόπουλον, δὲν ἐξάθη πλέον δυνατὸν νὰ τὸ λάβω.

Εἰς τὸ τρίτον, τὸ ὑποχόμεθα νὰ τὸν διαλύσωμεν εἰς ἄλλα ζητήματα· ἢ καὶ διὰ νὰ μὴ ξεμακρύνωμεν ἀπὸ τὸ ἄνωθεν παράδειγμα, τὸ προβάλλομεν αὐτίσως καὶ θέλει κανένα ἄλλο βιβλίον τῆς αὐτῆς ἱστορίας. παραδείγματος χάριν. Ὅταν ἡ „ δυσνέια της ἤθελε παραδεχθῇ τὸ δεύτερον, ἢ καὶ ἄλλο βιβλίον, θέλω τὸν διαλύσει μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν. εἰ δὲ μὴ, ἂς μὲ προσάζῃ εἰς κάθε ἄλλην ἀφορμὴν μὲ ὅλην τὴν ἐλευθερίαν, ἔσωντας καὶ νὰ μὴν ἐπιθυμῶ ἄλλο, παρὰ νὰ τῆς εἶμαι!

Γνέον ὅτι δὲν πρέπει ἔτε ὅλα τὰ ζητήματα νὰ ἀρνώμεθα, ἔτε ὅλα νὰ δεχώμεθα. διὰ τοῦτο οἱ σοφοὶ καὶ σωστοὶ ἄνδρες, ὅταν τὰς ζητεῖ τινὰς συμβουλὴν, πρέπει νὰ τὴν δίδουν μὲ χαρᾶς. οἱ

πλέσιοι νὰ μὴν ἀρνῶνται τὰς αἰτήσεις τῶν ἐνδεία διεισκομένων, καὶ ἁπλῶς κάθε καλὸν καὶ ἀγαθὸν ὅπου ἤθελε μᾶς ζητήσῃ τινὰς, πρέπει νὰ τὸ κάνωμεν χωρὶς λογαριασμόν. Ζητήματα δὲ ἀφρεπῆ καὶ ὅπου εἶναι πρὸς βλάβην τῆς Πίστεως, καὶ τῆς ψυχῆς μας, καὶ ζημίαν τῆς τιμῆς μας, τῶν συγγενῶν, καὶ τῆς παρρησίας, δὲν πρέπει νὰ τὰ δεχώμεθα.

Παράδειγμα.

Ἡ τῶν Ἰουδαίων συναγωγὴ ἀποκρίνεται πρὸς τὸν Βασιλέα Πτολεμαῖον.

Ὅλα τὰ πράγματα εἶναι εἰς τὰς βασιλεῖς ὑποτεταγμένα, καὶ ὑπήκοα, καὶ εἰς ἐκείνους ὁποῦ δικαιόνουσι τὸν Θεὸν κατὰ τὸ ἐναντιώμενον. ἡμεῖς εἴμεθα οἱ δοῦλοι, καὶ ὑπήκοοι τῆς βασιλείας σου, καὶ πράττομεν ὅλα ἐκεῖνα ὅπου εἶναι πρέποντα εἰς τὰς πιστὰς δούλους. Τὸν θεῖον Νόμον νὰ κάμωμεν φανερὸν εἰς ὅλους, ὁ αὐτὸς Νόμος μᾶς ἐμποδίζει. πλὴν εἰς ἐκείνους ὅπου προσέρχονται δυσεβῶς, δὲν μένει κατὰ κανένα τρόπον. ὅθεν ἀγκαλὰ καὶ νὰ εἶναι ἀνάρμοσον νὰ σείλωμεν εἰς τὰ Ἔθνη τὴν βίβλον τοῦ Νόμου, ἐκείναμεν ὅμως πρέπον εἰς τὴν Βασιλείαν σου νὰ πληρώσωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τοιούτου ζητήματος· ἐπειδὴ ἡ ἀγαθωσύνη τῆς σῆς βασι-

λείας

Ακαδημία Αθηνών Academy of Athens

λείας καταστιβάζει σαφέσατα τὰ ἀδυνατα δυνατά. ἀδυνατον ἦτον χωρὶς τῆς καθ' σωτηθειαν σωτῆς, ἡ ψυχαῖς νὰ ἀκόσυν τὸν θεῖον Νόμον. καὶ ἐμποδισμὸν ἦτον εἰς ὅλα τὰ Ε''θνη ἡ τῦ Θείυ Νόμυ ἀκρόασις. ἀλλ' εἰς ἐσὲ τὸν Χρισὸν Κυρίυ, ἂς εἶναι βεδομένα τὰ πάντα ὅσον τὰ δυτυχῆ, τόσον καὶ τὰ ἀδύνατα. σέλομεν λοιπὸν τὰς βίβλυς τῦ θείυ Νόμυ εἰς τὸν σὸν Βασιλειαν, ἐλπίζοντες αὐτὶ δῶρα κάθε ἄλλον ἐπάξιον δῶρον τὸν τῶν βίβλων τιμὸν, καὶ τὸ τῦ Νόμυ σέβας, καὶ τὸν πρὸς τὸν Θεὸν δλάβειαν. ζήτησον λοιπὸν, πράτισε Βασιλεῦ, παρ' ἡμῶν ὅλα ἐκεῖνα ὁπῦ σᾶς φαίνονται ἁρμόδια· ἡμεῖς δὲ ὡς ὑπήκοοι εἰς τὸν Βασιλειαν συ, θέλομεν ὑπηρετήσει εἰς πάντα καὶ τὸ πρέπον.

Ε''τερον Παράδειγμα.

ΤΑ' ζητήματα ὁπῦ ἀναφέρονται πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τὸν δυσέβειάτης, ἔχυσι τόσον ἕτοιμον τὸν ὑπακολὸν, ὁπῦ εἶναι ἀδυνατον προσάζωντάς με νὰ μὴν ὑπακύσω δι' ὑύς. ἐπειδὴ εἰς τὸν φρόνησίν της δὲν εἶναι καυσία ἐμπόδιον ὁπῦ νὰ ἐναντιῦται. ἡ χάρις τὸν ὁποίαν ζητεῖ ἀπὸ ἐμὲ εἶναι πολλὰ σμικροτάτη σιμὰ εἰς τὴν μεγάλην προθυμίαν ὁπῦ ἔχω νὰ τὸν δυλεύσω. ὥστε ὁπῦ καίω ἐκεῖνο ὁπῦ μὲ ἐπρόσαξε, διὰ νὰ ἀνοίξω στράταν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ἐρχόμενον νὰ μὲ προσάζῃ ἐλευθέρως, καὶ

ἐγὼ μὲ ὅλλω τλὼ ἔφεσιν νὰ τλὼ δειλδύω. καθὼς τὸ χρέος μου μὲ βιάζει νὰ τῆς εἶμαι.

Εἰς τὴν ἀπόκρισιν τῆς αἰτητικῆς ἐπιστολῆς βαίνεται καὶ ἐκείνη τῆς συμβουλῆς, ἡ ὁποία ὑφίσταται εἰς τὸ νὰ εἰπῶμεν ἀπαθῶς τὴν γνώμην μας εἰς ἐκεῖνον, ὁπὸ χαφωντάς μας ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς συμβουλήν. Ὅθεν θέλοντες ἡμεῖς νὰ τὴν συνθέσωμεν, εἰς τὴν ἀρχὴν προβάλλομεν τὴν ἐδικήν μας ἀδυναμίαν. Παραδείγματος χάριν. Ἐγὼ ἐνδέπομαι νὰ βλέπω τὴν σύνεσιν, καὶ φρονιμάδαν τῆς ὑμετέρας Εὐγενείας ὁπὸ νὰ ζητῇ ἀπὸ τλὼ ἀδυναμίαν μου συμβουλήν, πῶς ἔχει νὰ κατορθώσῃ τλὼ Δεῖνα ὑπόθεσιν. μ' ὅλον τοῦτο μίαν φορὰν ὁπὸ ὅπω μὲ προσάζει, λέγω, ὅτι μὲ φαίνεται, ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ἢ ὅτι κείνω, καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὴν δευτέραν περίοδον, θέλομεν εἰπεῖ τὴν γνώμην μας ἁπλῶς καὶ μὲ ταπείνωσιν. καὶ ἐδῶ θέλομεν ξαπλώσει τὴν συμβουλήν μας, καθὼς θέλει τὸ ζητήσει ἡ ἀνάγκη, καὶ ἡ χρεία.

Εἰς τὴν τρίτην ἔπεται σίας τρόπος ταπεινὸς ὑποτάσσοντες εἰς αὐτὸν τὴν γνώμην μας. Παραδείγ-
„ ματος χάριν. Γδὲ ὅλον ἐκεῖνο ὁπὸ δυνάμαι νὰ εἰπῶ εἰς ὑποκείμενον ὁπὸ ἠξεύρει καλλίτερα ἀπὸ ἐμὲ μὲ τί τρόπον ἔχει νὰ πορευθῇ εἰς μίαν τοιαύτην ὑπόθεσιν, ὑποτάσσωντας εἰς κάθε μέρος τὴν γνώμην μου εἰς τὰς σοχασμὰς τῆς ἀσυγκρίτου φρονήσεώς της, καὶ μὲ τὸ τέλος ὑπογράφομαι.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Περὶ Συσατικοῦ χαρακτῆρος.

Συσατικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, δι' ὃ συνισῶμεν τινὰ σιμὰ εἰς ἄλλον. ἢ διατὶ ὀπιθυμεῖ νὰ αὐαβῇ εἰς καυσύα βαθμὸν, κὴ ἀξίαν. ἢ διατὶ δείσκεται εἰς καμμίαν αὐάγκιω, καὶ χρείαν. ἢ διατὶ ὀπιθυμεῖ τὴν προσασίαν τινὸς πρὸς καμμίαν ὠφέλειαν ἐδικιώτε· κὴ ὅμοια. ὅθεν σωνθέτυντες αὐτὴν τιω' ὀπισολιω', εἰς τὴν πρώτιω ὡρίσαμεν τιω' ἀφορμιω' τῆς συσάσεως, ἡ ὁποία διγαίνει ἀπὸ τέτες τὸς τίτλες. ἤγεν, ἢ ἀπὸ τιω' φιλίαν. ἢ διὰ δείγματος χάριν. „ Βιασμὸς ἀπὸ τὰς δεήσεις ἐκείνε, ὅπε κατὰ παῦτα τρόπον ἐξεσιάζει τὴν καρδίαν με, συσαίνω εἰς τιω' ἀγαθοσυίλιω τῆς ὑμετέρας λογιότητος τὸν Κύριον Δεῖνα.

Ἢ ἀπὸ τὸν δεσμὸν κὴ τὸ χρέος. δηλονότι. Τὸ νὰ εἶμαι μὲ ἀλύτες δεσμὲς δεδεμένος, ἢ εἰς ἄκρον ὑπόχρεως εἰς τὰς, ἢ ἀπὸ τὰς διεργεσίας καὶ χάριτας τε Κυρίε Δεῖνος, ἤθελα καταπειθῇ ὡς ἀχάριτος, αὐίσως δὲν ἤθελα ἀποδειχθῇ εἰς αὐτὸν κὴ μὲ τὴν πρᾶξιν διγνώμων. διὸ ἔρχομαι μὲ ὅλον τὸν ζῆλον κὴ τὴν θερμότητα νὰ τὸν συσήσω εἰς τὴν διγενειάτης. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἢ

Η" ἀπὸ τὴν ἀξίαν, καὶ ἀρετὴν τὸ σωτῆρά μου. ΒΔδείγματος χάριν. Ε"πρεπε καὶ ἀλήθειαν νὰ αἰσχυνθῶ εἰς τὸ νὰ σωσθύσω τὸν λογιώτατον Δεῖνα μὲ συστατικήν μου ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ὑμετέραν Παντρότητα, εἰς καιρὸν ὅπου ἡ χρισταγικωτάτη αὐτῆς ἀγαθότης, ἄδικον ἕτερον καυχᾶται, εἰ μὴ νὰ ἐνεργετῇ ἐκείνους ὅπου εἶναι τῆς ἀρετῆς ἐραστάι. ὅμως διὰ νὰ ὑπακόσω τὴν ἐδικήν τὸ ταπεινοφροσυνίαν, τὸν συστήνω εἰς τὴν ἰσχυρὰν αὐτῆς προστασίαν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Η" ἀκόμι ἀπὸ τὸν καιρὸν, ἢ καὶ ἀπὸ καμμίαν ἄλλην ΒΔέσιν.

Εἰς τὴν δευτέραν ΒΔέσιν, ἐγκωμιάζομεν καὶ ἐπαινοῦμεν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὁποῖον σωτῆρά μου τὸν φίλον, ἢ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν, ἢ ἀπὸ τὴν ἔμφυτον καλοκαγαθίαν τὸ, ἢ ἀπὸ ἄλλην τινὰ ἀρετὴν ὅπου ἔχει. ΒΔδείγματος χάριν. „ Η"θελα ἀδικήσῃ καταπολλὰ τὴν ὑμετέραν ἀγαθωσυνίαν, ἀνίσως ἡ ἐδική μου ἐλπὶς ἤθελε ζῇ μὲ τινὰ φόβον, ὄντας ἴδιον τῆς γενναιοτάτης ὑμῶν ψυχῆς νὰ ἐνεργετῇ καθένα ὅπου προσρέχει εἰς αὐτὴν, ἂν καὶ ἤθελεν ἦσαι γυμνὸς καὶ ἀπὸ κάθε μισθὸν καὶ ἀξίαν.

Η" ἐπαινοῦμεν καὶ ἐγκωμιάζομεν εἰς τὴν δευτέραν ΒΔέσιν τὴν ἀρετὴν καὶ προκοπὴν ἐκείνου, ὅπου ἡμεῖς σωτῆρά μου. ΒΔδείγματος χάριν. Η" μάθησις, καὶ τὰ θεάρεστα ἤθη. ἢ λέγομεν. ἡ ζωὴ

καὶ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ πολιτεία τὸ ἀνδρὸς εἶναι τόσον ἐπαινετὴ ἀπὸ ὅλες, ὅπου καὶ τὰ ἐξῆς.

Εἰς τὴν τέτην φθόνον θέλει ἀκολουθήσει μία ὁμολογία δυχαριστήριος, ἀφιερώνοντες ὅλον τὸν ἑαυτόν μας εἰς τὴν δούλευσίν του, ἢ κηρύττοντες ἴδιον τὸ χρέος καὶ ἀθανάτον. διατὶ ἐκεῖνο ὅπου ἤθελε κάμη διὰ τὸν φίλον, γίνεται εἰς ἡμᾶς. δηλονότι. Εἰς ταύτην τὴν χάριν θέλει δώσω τὸν πρῶτον τόπον μεταξὺ εἰς τόσαις χάριτες ὅπου ἔλαβα ἀπὸ τὴν ἔμφυτον αὐτῆς ἀγαθότητα, ἡ ὁποία θέλει εὕρει πάντοτε τὴν ψυχήν καὶ τὴν δύο πρόθυμον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προσκυνητῶν αὐτῆς προσαγμάτων. καθὼς καὶ πρὰ μὲ τὴν πλέον σεβασμίαν ταπείνωσιν τὴν βεβαιώνω ὅτι εἶμαι.

Αὕτη ἡ συστατικὴ Ἐπιστολὴ συνθέτεται καὶ μικτὴ μὲ τὴν αἰτητικήν. δηλονότι, ὅταν εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ζητῶμεν, καὶ συναίνωμεν. Παράδειγματος χάριν.

Ἐπιστολὴ Συστατικὴ, καὶ Αἰτητική.

Δὲν ἔχω ἄλλο μέσον, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ ἀπολαύσω χάριτας ἀπὸ τὴν ὑμετέραν ἐλαμπρότητα, παρὰ τὴν καλοκαγαθίαν ὅπου δείχνει πρὸς ἐμὲ, καὶ τὴν δούλευσιν, ὅπου βεβαιότερον ἀπὸ ὅλους ὁμολογῶ πρὸς αὐτήν. μὲ ὅλην τὴν θερμότητα τὴν παρακαλῶ νὰ ἤθελε καλέσῃ τὸν

Κύριον Δεῖνα, καὶ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ διὰ νὰ ἤθελε δείξῃ τὸν πλέον μεγάλην ὅπου μέλειαν, καὶ προθυμίαν ὁποῦ δύναται, εἰς τὸ νὰ διαυθεντεύσῃ τὰ ἰχυρὰ δίκαια τοῦ δεῖνος, διὰ τὴν κρίσιν τῆς προικὸς ὁποῦ εἰς ὄνομά του ἔχει νὰ προβαλθῇ εἰς αὐτὸ τὸ κριτήριον. Κινοῦμαι εἰς ταύτην τὴν αἴτησιν, ἐπειδὴ ἔχει μέρος εἰς αὐτήν τὴν ὑπόθεσιν καὶ εἶς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου. καὶ ὑπόθυμῶ ὅτι νὰ ἤθελαν καὶ οἱ δύο ἀπολαύσῃ μίαν δίκαιαν καὶ πρόχειρον δικαιοσύνην. Πόσον χρέος θέλει προσεθεῖ εἰς ἐμὲ ἀπὸ μίαν τοιαύτην χάριν, ἠμπορεῖ ἡ ἐκλαμπρότης της νὰ συμπεράνῃ ἀπὸ τὴν μεγάλην ἔφεσιν, ὁποῦ ἔχω τῶν προσκυνητῶν αὐτῆς προσταγμάτων. ἀπὸ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὁποίων θέλω ἔχει τὴν καύχησιν ἀφοσίχαριστον εἰς τὸ νὰ ὁμολογοῦμαι, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον παράδ. εἰς μόνην Συσατικὴν Ἐπιστολήν.

Ὁ Τιμιώτατος Κύριος Δεῖνα, ἐδικός μου φίλος ἐξαίρετος, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ὁποίου ζῶ καταπολλὰ ὑποχρεως, θέλει αὐξήσει εἰς τὴν ὑμετέραν ἐκλαμπρότητα, ἢ ἐντιμότητα, τὴν ὑπόθυμίαν καὶ χρείαν ὁποῦ ἔχει ἀπὸ τὴν ἀδερφικήν αὐτῆς ψυχήν. εἰς σύσασιν τοῦ ὁποίου ἐγὼ δὲν τῆς λέγω ἄλλο, διὰ πῶς ἡ ἀξιότης τοῦτο τοῦ ὑποκει-

μένου

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μὸν εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους, εἰς τρόπον ὅτι αὐτὸς καταδεχθῆτε νὰ τὸν εἴπετε ὑφασπισαὶ, ὅταν αὐτὸς ἤθελε λάβῃ διὰ μέσου της τὸ ποθούμενον, ἡ ὑμετέρα ἐκλαμπρότης θέλει μείνει καταπολλὰ δι' ἀκαιρημένη, πῶς μὲ τὴν ἐδικήν της προσασίαν ἐσάθη διεργετημένον ἕνα ὑποκείμενον τόσον ἄξιον· βεβαιώνωντάς τὶν ὅτι ἐκείνη ἡ φιλάνθρωπος βοήθεια, τῆς ὁποίας θέλετε τὸν ἀξιώσει, θέλει διαφημίσει εἰς ὅλον τὸν Κόσμον τὴν ἀγαθωσυνίν της, καὶ θέλει συσφίξει μὲ δεσμὸν ἄλυτον καὶ τὴν δούλοσίν μου· τὴν ὁποίαν ἀφιερώνωντας θερμοτέρου διὰ ποτὲ σεβασμίαν, προσκυνητῶς ὑποχρέφομαι.

Ἕτερον παράδειγμα ὅμοιον.

ΕΓὼ, ἀνίσως καὶ δὲν σφάλλω, καὶ διὰ ζώσης φωνῆς εἶχα συσήσῃ εἰς τὴν διγενειάντης τὸν Κύριον Δεῖνα· ἀλλ' ὡσὰν ὅπου αὐτὸς μετήλλαξεν ἀπὸ τὴν πρώτην γνώμην, καὶ εἰς τὸ παρὰν ὑπάρχει τό· τὸ ὁποῖον δύναται νὰ τὸ ἀπολαύσῃ ἀμέσως ἀπὸ τὴν διεργετικὴν αὐτῆς χεῖρα, διὰ τοῦτο τὴν παρακαλῶ νὰ μὴν ἤθελε τὸ λάβῃ πρὸς βάρος, ἀνίσως καὶ τὸν συναίνω πάλιν διὰ τῆς παρούσης. Ἡ ἄκρα αὐτῆς ἀγαθότης, καὶ ἡ μεγάλη ἀγάπη ὁποῦ προσφέρω εἰς αὐτὸν τὸν τίμιον ἄνδρα, εἶναι δύο ἀκατάπαυστοι πειρασμοὶ, ὅπου μὲ βιάζουσι νὰ τῆς δώσω αὐτὴν τὴν ἐνόχλησιν· διὰ τὴν ὁποίαν κλί-

νω εἰς τοῦτο τὸ σφάλμα· διὰ τὸ ὁποῖον δὲν αὐτομολῶ ἄλλω ποινὴν, ἀλλὰ νὰ μάθω ταχέως, ὅτι ἡ ἀλήθειά της ἀνεργέτησε διὰ τῆς χάριτός της τὸν φίλον, καὶ ἔκλεισεν εἰς ἐμὲ τὴν ὁδὸν εἰς τὸ νὰ μὴ τὴν ἐνοχλῶ πλέον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀφορμὴν θέλει ἰδεῖ ἀκόμι νὰ γένηθῇ μία διάλεξις μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου, ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς δύο ἔχει νὰ σοῦ εἶναι πλέον ὑπόχρεως. καὶ μὲ τὸ τέλος σεβασμίως ὑποχρέφομαι.

Περὶ ἀποκρίσεως τῆς Συστατικῆς Ἐπιστολῆς.

Ἡ Ἀπόκρισις ταύτης γίνεται καταφατικῶς, καὶ ἀποφατικῶς. ὅταν θέλομεν νὰ ἀποκριθοῦμεν καταφατικῶς εἰς τὴν συστατικὴν Ἐπιστολὴν, εἰς τὴν πρώτην σελίδα ἐξηγοῦμεν τὴν χάριν ὁποῦ ἐδοκιμάσαμεν ἀπὸ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς Ἐπιστολῆς τοῦ φίλου, διχαρισθέντες τον, διατὶ ἐκαταδέχθη νὰ συναίνῃ, καὶ νὰ ἐμπιστεύεται εἰς ἡμᾶς ὑποκείμενα ἀξιοπρεπῆ, καὶ ὁποῦ μᾶς κάνει τοιαύτην τιμὴν νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὴν φιλίαν τους μὲ τὸ μέσον τῆς διαλύσεώς μας. ὅθεν εἰς ταύτην τὴν σελίδα μεταχειριζόμεθεν ὅρους ὁποῦ νὰ ἀνταποκρίνωνται μὲ τὴν Ἐπιστολὴν ὁποῦ λαμβάνομεν, καὶ μὲ τὸ ὑποκείμενον ὁποῦ τὴν στέλλει. ἤγουν. Τὸ νὰ ἀποδείχνωμαι εἰς κάθε καιρὸν ἕτοιμος εἰς τὴν διάλυσιν τῆς σεβασμίων

μίων της προσαγῶν, τῦτο ἐσάθη παντοτε ὑπόθυμπον κὴ προσφιλὲς εἰς τὸν ψυχόν μς. διὰ τῦτο κὴ πάρα ὁπῦ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὴν δευτέραν πρόοδον θέλομεν τὸν βεβαιώσει, ὅτι θέλομεν κάμει τὸ κατὰ δυνάμιν πρὸς βοήθειαν τῦ σωτηρίου. διὰ δείγματος χάριν. „Ο Κύριος Δεῖνα θέλει μείνει κὴ πάντα ξένον δυσθυμῆς ἀπὸ τὸν ἐδικόν μς ἀδυναμίαν, καὶ μάλιστα τόσον μεγαλύτερον, ὁπῦ ὄντας τὸ ἀσιώδες τῦ ζητήματός τε καταπολλὰ δίκαιον, ἔρχεται νὰ βιάσῃ τὸν ψυχόν μς πρὸς βοήθειάν του, μὲ τὸ νὰ αἰσθάνωμαι μεγαλωτάτην κλίσιν εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης πράγματα.

Εἰς τὸν ξίτον τελειώνομεν μὲ ὅρκς τιμίκς, καὶ σεβασμίκς· δηλονότι. „Μία τέτοια λοιπὸν ἀφορμὴ ὁπῦ μᾶς ἀνοίγει τὸν ὁδὸν εἰς τὸ νὰ σὲ δικαιόσω, θέλει μᾶς χαρακτηρίσει καὶ σὰν ἀνεξάλειπτον τίτλον, εἰς τὸ νὰ ἠμπορῶ εἰς κάθε καιρὸν νὰ καυχῶμαι τῆς ὑμετέρας, κὴ τὰ ἑξῆς.

Ὅταν δὲ ἀποφατικῶς ἀποκεινόμεθα εἰς τὴν συσατικὸν Ἐπιστολὴν, διὰ ἀδυναμίαν, ἢ κὴ δι' ἄλλας αἰτίας, εἰς τὴν ἀρχὸν κανόνα γνωσὴν τὸν θλίψιν ὁπῦ ἐδοκιμάσαμεν· ἤγεν. „Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐξηγήσω εἰς τὸν δυσκολίαν τῆς τὸν λύπην ὁπῦ δοκιμάζω εἰς τὸ νὰ μὴ δυνάμαι διὰ πόρα νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν ὅλον τὸν ἐμαυτόν μς εἰς δόλωσιν τῆς ὑμετέρας σεβασμίας προσαγῆς, κὴ τὰ ἑξῆς. Εἰς τὸν

δόλ-

δευτέραν θέσιν πρέπει νὰ φανερώσωμεν τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀδυναμίας. καὶ εἰς τοῦτο, ἀφιερώνομεν ὅλον τὸν ἑαυτόν μας εἰς κάθε ἄλλου του προσταγήν. Παράδειγματος χάριν. „ Μ' ὅλον τοῦτο ἡ θυγατέρα της εἰς κάθε ἄλλην ἀφορμήν, ἂς μὴν ἤθελεν εἶναι φιλόλογη νὰ μὲ προσάζῃ εἰς τὴν δέλθυσίν της, ἐπειδὴ καὶ ζῶ πάντοτε πρόθυμος εἰς ταῖς προσκυνηταῖς αὐτῆς προσαγαῖς, καὶ τὰ ἑξῆς.

Παράδειγμα καταφατικὸν εἰς ὑπόκρισιν τῆς Συστατικῆς Ε'πιστολῆς.

ΚΑθὼς ἡ θέλησίς μου εἶναι πάντοτε πρόθυμος εἰς τὸ νὰ δουλεύῃ τὴν σὴν λογιότητα εἰς κάθε ἀφορμήν, ὅπου καὶ τώρα λαμβάνω μεγάλην χαρὰν νὰ σοῦ προσφέρω τὴν προστασίαν μου πρὸς τὸν Εὐλαβέσατον Δεῖνα. Τοῦτος, καὶ διὰ τὸ σέβας τοῦ προσώπου ἀπὸ τὸ ὁποῖον συστήνεται, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν ζωήν, ὅπου μὲ κοινὴν φήμην ἐν ἑαυτῷ φέρει, θέλει λάβει κάθε ἐγκάρδιον προσασίαν καὶ βοήθειαν ἀπὸ τὴν ἐδικήν μου ἀδυναμίαν. ὡς τόσον ὠφελοῦμαι ἀπὸ τὴν ὑμετέραν σοφολογιότητα ἄλλην τινὰ μεγαλητέραν προσταγήν, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν τὴν δέλθυσιν ἄλλου τοῦ ἐμαυτοῦ μου πρὸς δοκιμασίαν της, καὶ διὰ σημείου ἀμεταξέπτου γνώμης ὑποσχάφομαι, καὶ τὰ ἑξῆς.

Πα-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Παράδειγμα ἕτερον, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ συνισαμένου.

ΚΑὶ τὴν ὑμετέραν ἐκλαμπρότητα δύχαρις ὦ, ὅπως μὲ ἐσύστησεν εἰς τοιοῦτον πρόσωπον τίμιον, καὶ φιλάγαθον, καὶ εἰς τὸν τιμιώτατον Κύριον Δεῖνα ὁμολογοῦμαι ὅτι ζωῆς χρεώς, διὰ τὴν προθυμίαν ὅπου ἐγκαρδίως ἔδειξεν εἰς τὸ νὰ μὲ βοηθήσῃ. Τώρα ὅλος δύχρέως ἀνταποδίδω ἀπείρους τὰς χάριτας, καὶ κηρύττομαι δοῦλος παντοτεινὸς καὶ τῆς δύο, παίζωντάς σας χρεώστην τὸν μισθαποδότην Θεὸν, ὁ ὁποῖος θέλει κάμει τὴν ἀμοιβὴν ἀνταξίαν, μὴ δυνάμενος ἐγὼ κατὰ τὸ παρὸν, παρὰ νὰ ὑπογράφωμαι μὲ ἀνεξάλειπτον χρέος, τῆς ὑμετέρας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὸ συμβουλευτικὸν γένος νὰ μὴν ἐσημείωσα πρὸ πέντε εἴδη Ἐπιστολῶν, ὅπου εἶναι τὰ ἄνωθεν ὅπου ἕως ἐδῶ ἐξηγήσαμεν· δύνανται ὅμως νὰ προσεθοῦν καὶ ἕτερα εἴδη κατὰ τὴν χρείαν, ὅ, τι λογῆς εἶναι ἡ Ἐπιστολὴ, μὲ τὴν ὁποίαν δίδομεν εἴδησιν διά τι νέον, ἢ καὶ διὰ πραγματείαν, καὶ ἄλλα· καὶ ἐκείνη ἀκόμι, μὲ τὴν ὁποίαν στοχαζόμεθα κανένα δῶρον, καὶ ἄλλαις τοιαῦταις γένεσι, καθὼς θέλομεν ἰδεῖ ὀπίσω.

ΚΕΦΑΛ. ε'.

Περὶ Ἐπιστολῆς εἰδήσεως.

Αὐτὴ ἡ Ἐπιστολὴ ὑφίσταται εἰς τὸ νὰ δώσωμεν εἴδησιν εἰς τινὰ ἄνθρωπον διά τι νέον, ἢ διὰ καμμίαν φραγματείαν, ἢ διὰ νὰ δώσωμεν εἴδησιν διὰ τὴν κατάσασίν μας, ἢ δι' ἄλλο τί. Ὅθεν θέλοντες νὰ τὴν σωνθέσωμεν, προοιμιάζομεν εἰς τὴν ἀρχὴν μὲ ὅρκς σεβασμίκς, καὶ δικαίκς, διὰ τῶν ὁποίων ἀποκτῶμεν τὴν καλὴν διάθεσιν τῦ ὑποκειμένκ. Ὑποδείγματος χάριν. „ Μὲ τὸ νὰ γνωρίζω τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα πεπλκτισμένκν ἀπὸ μίαν ψυχὴν φιλάρετον, μὲ καίει νὰ ἐλπίζω ὅτι θέλει ἀναγνώσει μὲ μεγάλην εὐφροσύνην τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν ὁπῦ ἔρχομαι νὰ τῆς δώσω. Ἢ, δὲν ἀμφιβάλλω παντελῶς ὅτι, διὰ τῆς παρόσης μκ, νὰ μάθω ἤθελα ἀναπαποκριθῆ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν της μὲ τὸ μέσον μιᾶς χαριεσάτης εἰδήσεως.

Δεύτερον καίομεν γνωσὴν τὴν εἴδησιν.

Καὶ εἰς τὸ τέλος ἀφιερῶμεν τὸν ἑμαυτόν μας εἰς τὴν διάθεσίν τκ. ἤγκυν. „ Παρακαλῶ νὰ ἔχῃ πάντοτε εἰς μνήμην τὴν διάθεσίν μκυ, τὴν ὁποίαν θέλει μεταχειρισθῆ μὲ τὴν πλέον ἑτοίμην αὐτῆς προσοχήν. ἔσωντας καὶ νὰ ἀφιερώνω

ὕλον

ολον τὸν ἐμαυτόν μου εἰς κάθε ἀφορμὴ· καὶ μὲ ξαίρετον ἔφεσιν σεβασμίως ὑπογράφομαι.

Περὶ ὑποκρίσεως τῆς αὐτῶν Ἐπιστολῆς.

Θέλοντες νὰ ὑποκριθῶμεν εἰς τὴν Ἐπιστολὴν τῆς εἰδήσεως, εἰς τὴν ἀρχὴν φανερώνομεν τὴν ὑφροσύνην ὅπου ἐδοκιμάσαμεν, αὐίσως εἶναι ὅτι καλὴ ἡ εἴδησις, εἰ δὲ μὴ, τὴν θλῖψιν, αὐίσως εἶναι ὅτι κακὴ. Παράδειγματος χάριν. „ Δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω τὴν μεγάλην ἀγαλλίασιν τῆς καρδίας μου ἀκούοντας τὸν πνευματικὸν καρπὸν ὅπου, μὲ τὰς ὑποσολικὰς αὐτοῦ κόπους, ἐπροξένησεν ὁ λογιώτατος δεῖνα εἰς ἐκείνην τὴν Πόλιν. καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὴν δευτέραν Περίοδον, θέλει εἶσαι μία ὑπαρκτὴ ὁμολογία· καὶ εἰς τὴν τρίτην ἡ ἕτοιμος προθυμία εἰς τὸ νὰ τὸν ὑπηρετήσωμεν.

Παράδειγμα εἰδήσεως.

Κρίνω πρέπον εἰς τὸ χρέος, ὅπου μὲ συσφίγγει μὲ τὴν ἐκλαμπρότητά της, τὸ νὰ δώσω εἰς αὐτὴν τὴν εἴδησιν διὰ τὸν ἀναβιβασμόν μου εἰς τὸν βαθμὸν (δεῖνα.) καὶ τοῦτο, διατὶ γνωρίζωντάς με εἰς αὐτὴν τὴν ἀξίαν, ἤθελον ἑτοιμάσῃ μὲ κάθε ἐλευθερίαν ταῖς ἀφορμαῖς ;

ὁπῶ ὁλοψύχως ὀπθυμῶ, διὰ νὰ αὐταποκριθῶ εἰς τὴν γύμνασιν τῆς θελήσεώς μου· ἡ ὁποία δίσκεται διατιθεμένη νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν κάθε προσκυνητὴν αὐτῆς προσαγήν. ὅθεν παρακαλῶ νὰ ἤθελε μεταχειρισθῇ εἰς ἐμὲ τὴν ἀγαθότητάς εἰς τὸ νὰ μὲ προσάξῃ· καὶ μὲ ὅλον τὸ σέβας.

Παράδειγμα εἰς ἀπόκρισιν Ἐπιστολῆς εἰδήσεως.

Ἡ Εἴδησις, τὴν ὁποίαν ἡ Εὐγενειάτης ἐκαταδέχθη νὰ δώσῃ εἰς ἐμὲ διὰ τὸ δυτυχὲς συμβεβηκὸς ὁπῶ ἔγινε μεταξὺ τῆς Κυρίας συζυγίας της, καὶ τοῦ Κυρίου (Δεῖνος,) διεγείρει εἰς ἐμὲ ἐκείνην τὴν διάθεσιν, ὁπῶ μῶ εἶναι ἴδιον νὰ δοκιμάζω εἰς κάθε δυτυχισμένον συμβάντημα τοῦ ὑποκειμένου της, καὶ τῆς ἐντιμοτάτης οἰκίας της· καὶ πόσον περισσότερον, ὁπῶ ἔχω ἀφορμὴν νὰ τὸ σταχάζωμαι καὶ διαφόρους τρόπους ὠφέλιμον. συγχαίρω λοιπὸν ἐξ ὅλης καρδίας μου μὲ τὴν εὐγενειάν της. καὶ δέομαι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ νὰ προθέτῃ εἰς αὐτὴν κάθε διάθεσιν μὲ τὴν ἀπόλαυσιν πάσης δυτυχίας, διαμένω πάντοτε πρόθυμος εἰς τὴν δούλευσιν τῶν ὀπθυμητῶν αὐτῆς προσταγμάτων.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Περὶ Ἐπισολῆς Δώρου.

Διὰ νὰ συνθέσωμεν αὐτὴν τὴν Ἐπιστολὴν, πρέπει εἰς τὴν ἀρχὴν νὰ ἀποδείξωμεν τὸ τέλος, ἢ τὴν ἀφορμὴν ὁπὸν ἐλάβαμεν διὰ νὰ κάμωμεν τὸ δῶρον. ἡ ὁποία ἀφορμὴ δύναται νὰ εἶναι, ἢ ἀπὸ τὴν φιλίαν, ἢ ἀπὸ τὴν ἀλάβειαν ἢ τὸ σέβας, ἢ ἀπὸ τὸ χρέος, ἢ ἢ ἀπὸ τὴν ἀξίαν. Παραδείγματος χάριν. „ Εἶναι ἀκατάπαυστος ἡ ἐπιθυμία ὁπὸν ἐγὼ ἔχω διὰ νὰ ἀνταποκριθῶ, κἂν εἰς μέρος, εἰς τὸ χρέος ὁπὸν ὁμολογῶ πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην. ὅθεν εἰς σημεῖον αὐτοῦ τὸ χρέος μὲ σέλλω τό. ἢ τὰ ἑξῆς.

Δεύτερον, ζητῶμεν συγχώρησιν διὰ τὴν σμικρότητα τὸ δώρε· Παραδείγματος χάριν. „ Κατὰ ἀλήθειαν εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀξίας της ἔπρεπε νὰ ἀναφέρω πλέον ἀνάλογον σημεῖον τὸ χρέους μὲ, ἀλλ' ἡ ἀσύγκριτος αὐτῆς ἀγαθότης δὲν θέλει παραπήσει διὰ τοῦτο, νὰ καταδεχθῇ τὴν σμικρότητα, καθὼς μὲ ὅλην τὴν ἀλάβειαν ἱκετεύω. μάλιστα ἐλπίζω, ὅταν ἡ καλοκἀγαθία της ἤθελεν ἀποβλέπῃ μόνον εἰς τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας μὲ, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ συνοδεύω. ἢ μὲ ὅλον τὸ σέβας μένω.

Περὶ ἀποκρίσεως τῆς ἄνωθεν Ἐπιστολῆς.

Ἐις τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἄνωθεν Ἐπιστολῆς, πρῶτον μεγαλύνομεν καὶ τὸ δῶρον, καὶ τὴν ἐλευθερίοτητα ἐκείνην ὅπου τὸ χαρίζει. β. παράδειγματος χάριν. „ Φθάνει εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τὸ χρέος ὅπου ὁμολογῶ εἰς τὴν δύγνειάν της, ἢ εἰς τὴν καλωσύνην, ἢ εἰς τὴν ἐλευθερίοτητα, ἢ εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ τὰ ἑξῆς, ὅπου μὲ τόσην γενναιότητα ἠθέλησε νὰ μὲ εὐεργετήσῃ μὲ τὸ δῶρον ὅπου μοῦ ἔπεμψε, κ᾽ τὰ ἑξῆς.

Δεύτερον, ἀκολουθεῖ ἡ εὐχαρίστησις. β. παράδειγματος χάριν. „ Ἀνταποδίδω εἰς τόσον εἰς τὴν ὑμετέραν δύγνειαν ὅλαις ἐκείναις ταῖς μεγαλητεραις εὐχαρίστησες, ὅπου δυνάνται νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ μίαν καρδίαν ἀπείρως ὑποχρέων. καὶ τὰ ὅμοια.

Καὶ τέλος τὸ τάζομεν τὴν ἀνταπόκρισιν, ἢ ἀπὸ μέρος ἐδικόν μας, ἢ ἐκ Θεοῦ. δηλονότι „ ὁ μισθαποδότης Θεὸς, ἄμποτε νὰ ἤθελεν ἐκχέῃ εἰς τὸ ὑπέρτιμον ὑποκείμενόν της μὲ ἐλευθερίοτητα τὰς θεϊκάς του χάριτας, εἰς ἐκπλήρωσιν ἐκείνης τῆς ἐπιθυμίας ὅπου ἔχω πρὸς τὴν ἀξίαν της· εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιερώνωντας ὅλον τὸν ἐμαυτόν μου, ταπεινῶς ὑποχράφομαι.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Παράδειγμα εἰς προσφορὰν δώρου.

Ἡ Ἔμφυτος ἀγαθότης τῆς ἐμῆς καρδίας, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκαταδέχθη πάντοτε νὰ βλέπῃ τὴν ταπεινήν μου δόλωσιν, εἶναι ἐκείνη ὁπού μὲ προθαρρύνει εἰς τὸ νὰ παρρησιασθῶ ἐμπροσθέν της μὲ ἕνα σμικρότατον σημεῖον τῆς ὀλαβείας μου, δηλονότι, (καὶ ἐδῶ φανερώνομεν τὸ δῶρον.) ὅθεν ἐλπίζω, ὅτι ἡ εὐγενειά της, μὲ τὴν συνηθισμένην αὐτῆς ἐπιείκειαν, θέλει καταδεχθῆ τὴν σμικρότητα τοῦ δώρου, ἀντιβραβεύσα τὸ ἐδικόν μου σεβάσμιον θάρρος, μὲ τὴν ὑπερτάτην τιμὴν τῆς δυνατῆς αὐτῆς προστασίας, ὁπού εἶναι ἡ χάρις, εἰς τὴν ὁποίαν καυχόμενος, θέλει κηρύττομαι μὲ βαθυτάτην προσκύνησιν τῆς ὑμετέρας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον παράδειγμα εἰς ὑπόκρισιν ὀχαριστήριον.

Ἡ Εὐγενὴς διάθεσις τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος βιάζει συνεχῶς τὴν δαφιλεστάτην αὐτῆς ψυχὴν, εἰς τὸ νὰ μὲ ἐνεργετῇ, καθὼς ἡ δοκιμὴ τόσαις φοραῖς μοῦ τὸ ἔδειξε, καὶ καθὼς τώρα καλώτερα τὸ γνωρίζω καὶ ἀπὸ τὸ δῶρον ὁπού ἐκαταδέχθη μὲ κάθε ἀγαθωσύνην νὰ μοῦ πέμψῃ.

ἐγὼ δὲ, μὲ ὑξαίρετον δ' χαεισίαν χὴ σέβας, λαμβάνω χὴ δέχομαι τὰ ἀποτελέσματα τῆ χαείτων σε. δεν θέλω ὅμως αὐαπαυθῆ εἰς τὸ νὰ αὐταποκειθῶ φρὸς τὴν ὑμετέραν κολακάγαθίαν μὲ μοναχὴν αὐτδχάεισον ὁμολογίαν, ὡσαν ὅπε ἦνα τέτοιον καθῆκον ἔγινε κοινὸν δ' τὴν σωνήθειαν. ὅθεν φδακαλῶ νὰ μὲ ἀξιώσῃ ἀπὸ τὴν τιμὴν τῆ φροσκωνητῶν αὐτῆς φροσαγμάτων, δ' νὰ βεβαιωθῇ, ὅτι ἡ θέλησίς με εἶναι τελείως διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνην τῆ ἄλλων. χὴ μὲ τὴν βεβαίωσιν τῆς δ'λαβείας ὅπε φροσφέρω εἰς τὸ ὕτιμον αὐτῆς ὑποκείμενον, παπεινῶς ὑπογράφομαι.

ΜΕ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

Περὶ τῶν Εἰδῶν τῶν Ἐπιστολῶν ὅπου ἀνάγονται εἰς τὸ Δικανικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ τοῦ Κατηγορικοῦ χαρακτῆρος.

Κατηγορικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, μὲ τὸν ὁποῖον κατηγοροῦμεν ἁμαρτήματα ὅπου εἶναι ξιγύρα εἰς πράξεις, λόγους, καὶ προαιρέσεις. ὅθεν θέλοντες νὰ στείλωμεν Ἐπιστολὴν κατηγορητικὴν πρέπει να τῶν φίλων, θέλομεν τὴν διαιρέσει εἰς ξία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον λέγομεν, πῶς καὶ μὴ θέλοντες κατηγοροῦμεν τὸν ἄν-

θρω-

θρωπον, διατὶ μᾶς ἔδωκε μεγάλας αἰτίας, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποφέρωμεν τὸ δεινὸν, τὸ τολμηρὸν καὶ ἀπάνθρωπον ὅπου τοσοῦτον χρόνον. ὅθεν ἐξαγγέλλομεν μὲ κατηγορίαν τὸ ἁμάρτημα, ἢ ἀδίκημα διὰ νὰ μᾶς ἤθελε γένῃ ἡ σιωπὴ τῶν πονηριῶν αὐτοῦ, σκάνδαλον εἰς τὰς πολλάς. Εἰς τὸ δεύτερον, διαφέρομεν καὶ πλάτος τῆς κατηγορίαν, ἐκ τοῦ πράγματος τῆς κακίας, καὶ τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ, ἀποδείχνοντες τῆς πράξιν ἄτοπον, καὶ ἄπρεπον, καὶ πῶς δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τίμιον ἄνδρα, καὶ ὁπού καυχᾶται δίκαιοσύνην, ἀμὴ ἀπὸ κακοήθους καὶ ἀδίκους ἀνθρώπους. Εἰς τὸ τρίτον, ἀΐσως καὶ ὁ κατηγορούμενος εἶναι φίλος, ἂς δείξωμεν πῶς ἐναντιούμεθα εἰς τὰ ἔργα του μὲ συμπάθειαν, διὰ νὰ μὴ προχωρήσῃ τὸ κακὸν ἔμπροσθεν· εἰδὲ καὶ εἶναι ἐχθρὸς, ἂς φοβερίσωμεν μὲ ὀργὴν, ὅτι διὰ τῆς κακίαν του θέλει λάβει τῆς πρέπουσαν παίδευσιν, ὅταν δὲν ἤθελε μεταβληθῇ εἰς μετάνοιαν.

Τοῦτος ὁ τρόπος εἶναι πλέον ἴδιος τῶν δημοσίων ῥητόρων, παρὰ τῶν καὶ μέρος ἀνθρώπων. διατοῦτο τὸ τέλος τοῦ κατηγοροῦντος εἶναι νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἄδικον τῆς πράξεως, καὶ νὰ κινήσῃ τὸν κριτὴν πρὸς ὀργὴν καὶ τὸ κατηγορουμένου διὰ μέσου τῶν Νόμων, καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ὅταν λοιπὸν ἡ κατηγορία ἀναφέρεται πρὸς τὸν κριτὴν, τότε εἶναι δημηγορία Δικανική· ὅταν δὲ ἀναφέρεται ἀμέσως πρὸς φίλον, ἢ ἐχθρὸν, τότε ἔχει τάξιν Ε'πι-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σολῆς. ὅμως καὶ εἰς τὸν ὑποσολέα πρέπει ὁ κατηγορῶν νὰ κατηγορῇ μὲ θεμέλιον, προσφέρωντας μάρτυρας ἀξιοπίστους εἰς βεβαίωσιν τῆς ἐγκαλέσεως. δεῖ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὸν κατηγορίαν πρέπει νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἔγκλημα ἐκεῖνον, μὲ σοχασμὸν προμελετημένον, μὲ τέλος κακὸν, καὶ πρὸς βλάβην πολλῶν, καὶ πῶς θέλει ἔχει καὶ ἄλλα κακὰ ἀκόλουθα. θέλει μεγαλύνει τὸ ἁμάρτημα καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, μὲ τὸ νὰ ἀποδείξῃ πῶς εἶναι φύσει κακός. ἀκόμι καὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν, καθὸ ἔγινεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἢ ἑορτῆς. ἢ καὶ ἀπὸ τὸν τόπον, καθὸ ἔγινεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἢ εἰς ἄλλον ἱερὸν τόπον. ἢ ἀπὸ τὸν βαθμὸν καὶ τὸν τάξιν, καθὸ ἐζημίωσε πτωχὸν, ἢ ἀτίμασεν ἱερέα. καὶ τὰ ἑξῆς.

Οἱ σοφοὶ ὅμως ὅπου ἐφιλοσόφησαν τὸν Λογικὸν, καὶ ἔχουσιν εἴδησιν εἰς τὰς δέκα κατηγορίας τοῦ Ἀριστοτέλους, ἠμποροῦσι καὶ ἀπὸ αὐτὰς νὰ μεγαλύνουν, ἢ καὶ νὰ σμικρύνουν τὸ ἁμάρτημα. παράδειγματος χάριν· ἀπὸ τὸν Οὐσίαν, ἀποδείχνουσι τὸν φύσιν τοῦ σφάλματος· ἀπὸ τὸ Ποσὸν, τὸ μέγεθος· ἀπὸ τὸ Ποιὸν, τὸν ἕξιν, καὶ τὸν διάθεσιν· ἀπὸ τὸ Πρός τι, τὸν σχέσιν ὅπου ἔχει εἰς τόσα ἄτοπα· ἀπὸ τὸ Ποιεῖν, πῶς δυνάται νὰ πράξῃ μεγαλήτερον σφάλμα· ἀπὸ τὸ Πάσχειν, ἀποδείχνοντες τὸν ζημίαν· ἀπὸ τὸ Πού, τὸν τόπον ἱερὸν, ἢ κοσμικόν· ἀπὸ τὸ Πότε, καὶ τὸν καιρὸν

τῆς

τῆς ἱερωσύνης, ἢ νηστείας, ἢ συμποσίου· ἀπὸ τὸ Κεῖσθαι, κατά τε τὴν ἐξακολούθησιν, ἢ ἀποχὴν τοῦ κακοῦ· ἀπὸ τὸ Ἔχειν, καθὸ περιλαμβάνει κάθε κακόν.

Παράδειγμα κατηγορητικὸν πρὸς υἱὸν κακόξοπον.

Ἐις τοῦτον τὸν ξόπον ὑπηρετοῦσιν οἱ υἱοὶ τοὺς γονεῖς; καὶ μὲ τοιαύτας χάριτας τοὺς ἀνταμείβουσιν; ἄδικα πράττεις. καὶ πῶς δὲν ἐντρέπης ἐκείνων τὴν δόξαν ὁποῦ φαντάζεσαι νὰ πρέπῃ εἰς ἄνθρωπον σπουδαῖον, καὶ σώφρονα, ἀμὴ τελείως ἀφιερώθης εἰς κάθε ἀσωτίαν, ξεφαντώνωντας μὲ μεγάλλω ὕβριν ἐκείνων ὁποῦ σὲ ἐγέννησαν, καὶ μὲ κόπον καὶ μόχθον σὲ ἀνάθρεψαν; ἐγὼ κρίνω ἀληθειαν κινῶ τὸν κάλαμον βιαίως, καὶ μὴ θέλωντας· ἀγκαλὰ ἔπρεπεν ἐσὺ νὰ ἠξεύρῃς πῶς τὸ νὰ ἐπαινᾷς τοὺς γονεῖς, νὰ τοὺς δοξάζῃς, νὰ τοὺς ὑπηρετῇς, καὶ νὰ τοὺς τιμᾷς, εἶναι ἐντολὴ ἀπαραίτητος τοῦ θείου νόμου. ἀμὴ ἐσὺ, καὶ τοὺς ὅρους τῆς φύσεως ἐκαταφρόνεσες, καὶ τὸν Θεὸν καὶ ἀνθρώπους ἠδίκησας, καὶ τὴν θηριωδίαν τῶν ἀλόγων ὑπερέβης. ἐπειδὴ σκύμνος Λέοντος σέβεται τοὺς γεννήσαντας, καὶ Τίγρις οἶδε τιμᾶν τοὺς τεκόντας, καθὼς εἶναι γεγραμμένον. ἀλλὰ σὺ ἔφθασες εἰς τόσον βαθμὸν μοχθηρίας, καὶ κακίας, ὥστε νὰ κάμῃς ἐκεῖνα ὁποῦ ὤκνησε νὰ κάμῃ ὁ

Σί-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Σίσυφος, καὶ οἱ ἄδικοι Κύκλωπες. μὲ τὸν μοναχὸν Χάμ, ναὶ, ἔγινες ὅμοιος, ἀμὴ ἀπόλαυσες καὶ τὴν κατάραν ὁποῦ ἔλαβεν ἐκεῖνος. δίωξαι λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου μίαν τοιαύτην ἀναίσχυτίαν, καὶ φεῦγε τὴν δικαίαν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ μὴ γένῃς δοῦλος τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἀποδιωχθῇς ὡς ἀποδεδοκιμασμένος ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. ὑγίαινε.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ Ἀπολογητικοῦ χαρακτῆρος.

Ἀπολογητικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, ὁποῦ προσφέρει δικαιοσυνικοὺς λόγους μὲ ἀποδείξεως πρὸς τὸν κατηγοροῦντα. „ Ἔτσι δὲ (λέγει „ ὁ Ἀριστοτέλης) ἀπολογία ἁμαρτημάτων, ἢ ἀ„ δικημάτων κατηγορηθέντων, ἢ καθυποπτευθέν„ των διάλυσις. Τούτου τὰ μέρη εἰσὶ ξία. εἰς τὸ πρῶτον, φέρομεν προφάσεις ἀληθεῖς, ἢ καὶ φαινομένας, ὁποῦ νὰ δείχνουν ὅτι ἡμεῖς δὲν ἐπράξαμεν τὸ ἔγκλημα, λέγοντες, πῶς τὸ γεγραμμένον ἀπὸ τὸν φίλον δὲν εἶναι ἀληθές. καὶ τοῦτο θέλομεν τὸ ἀποδείξει μὲ τὰ ἄτεχνα, ἢ καὶ σύτεχνα ἐπιχειρήματα. καὶ ἄτεχνα εἶναι, ὅταν φέρομεν ὅρκους, συγγράμματα, καὶ μαρτυρίας ἀπὸ ἀνθρώπους ἀξιοπίστους, καὶ ὁποῦ ἦσαν παρόντες, ἢ καὶ ὁποῦ ἤκουσαν.

συν-

εὔτεχνα δὲ ὑπερήματα εἶναι, ὅταν ἀπολογώμεθα εἰς τὴν κατηγορίαν ἀπὸ τὸ ἔγκλημα, καὶ ἀπὸ τὰ ἐδικά του φρονήματα, ἢ ἀπὸ τὴν καλήν μας ἀναξοφλῶ, καὶ ἀγνωμοσυνίαν, καὶ καθὸ τοιαῦτα ἁμαρτήματα ἀδέποτε ἠκούθη νὰ ἐφράξαμεν. ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἁπλοῦν ἐφεύρεμα τῆς κακίας, καὶ μοχθηρίας τῶν κατηγορησάντων. καὶ ὅτι νικημένοι ἀπὸ τὸν φθόνον, καὶ ἀπὸ τὸ μῖσος, ταῦτα μὲ προπέτειαν καὶ ἀδικίαν ἡμᾶς ἐγκαλοῦσιν. ἀνίσως πάλιν καὶ τὸ ἀδίκημα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἀρνηθοῦμεν, κἂν ἂς τὸ σμικρύνωμεν ἐντέχνως λέγοντες, ὅτι ἔγινε κατ' ἀφροσύνην, καὶ ἄγνοιαν, καὶ ὄχι θελληματικῶς. Εἰς τὸ δεύτερον, ἀνίσως καὶ τὸ ἁμάρτημα ἀληθῶς ἔγινεν ἀπὸ ἡμᾶς, ἂς δείξωμεν πῶς ὁ φίλος δὲν πρέπει νὰ δυσχεραίνῃ, καὶ νὰ κατηγορῇ, ἐπειδὴ τὰ πάθη εἶναι κοινὰ, καὶ τὸ μέλλον εἶναι ἄδρατον. καὶ πῶς ἀγαθοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἴδιον νὰ ὑποφέρῃ, καὶ νὰ συμπαθῇ τὰ τῶν ἑτέρων κακά. καὶ εἰς τὸ τρίτον, ἂς προσρέξωμεν εἰς τὴν συγγνώμην, ζητοῦντες συγχώρησιν, ὑποσχόμενοι νὰ μὴ πταίσωμεν πλέον. καὶ αὖ ἐφράξαμεν τὸ ἁμάρτημα μίαν φορὰν ὡς ἄνθρωποι, δὲν θέλομεν τὸ δευτερώσει εἰς τὸ ἐρχόμενον. ἀνίσως καὶ ὁ φίλος μᾶς κατηγορεῖ δικαίως, ἂς εἰπῶμεν πῶς ὑποφέρομεν τὴν κατηγορίαν, διατὶ μᾶς πρέπει, μόνον ἂς κινεῖται μὲ ἱλαρώτερον τρόπον, διὰ νὰ νουθετῇ πρὸς διόρ-

θω-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θεσιν, ἀλλ' ὄχι νὰ καταγορῇ. ἂς ζητήσωμεν τέλος πάντων τὴν ἐξακολούθησιν τῆς φιλίας, καὶ ἂς εἰπῶμεν, πῶς μία ἁμαρτία δὲν θέλει ἔχει δύναμιν νὰ σβύσῃ πολλῶν χρόνων φιλίαν. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἀπόκρισις λοιπὸν τῆς κατηγορίας, ἤγουν ἡ διαυθέντευσις τῆς ἐγκαλέσεως εἶναι ἡ ἀπολογία· καὶ αὕτη ἢ εἶναι ἀπόκρισις εἰς τὴν ἐγκάλεσιν τοῦ δημόσιον, ἢ εἰς τοῦ ὑποψίαν. ἀνίσως καὶ εἶναι εἰς τοῦ δημόσιον ἐγκάλεσιν, ἔχει ἄλλο πάξιν, τοῦ ὁποίαν ἀφίνω νὰ ἐξετάζουσιν οἱ δημόσιοι ῥήτορες εἰς τὰ παλάτια τῶν Κειτῶν. εἰδὲ καὶ εἶναι εἰς τοῦ Ἐπισολιοῦ, φυλάττεται ἡ ἄνωθεν τάξις.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ Ὀνειδισικοῦ χαρακτῆρος.

Τὸ ὄνειδος εἶναι μία φοροφορὰ διεργετημάτων εἰς ἔλεγχον ἀχαρισίας. καὶ διὰ τοῦτο μεταχειριζόμεθα τοῦτον τὸν τύπον, ὅταν θέλομεν νὰ ἐλέγξωμεν τινὰ ὡς ἀμνήμονα τῆς χάριτος καὶ διεργεσίας, ὁποῦ εἰς αὐτὸν μὲ ὅλον τὴν ἀγαθωσύνην ἐκάμαμεν. Ἡ σωώθεσις ταύτης τῆς Ἐπισολῆς εἶναι ἀντίστροφος τῆς ἐπαινετικῆς. ὅθεν καθὼς εἰς ἐκείνην ἐπαινεῖς, καὶ ἐγκωμιάζεις, ὅπως εἰς τοῦτην

τὴν

τὴν ὀνειδίζεις. Θέλοντες λοιπὸν νὰ σείλωμεν εἰς τι νὰ ὀνειδισιλῶ ὄπσολλω, πρέπει νὰ τὸν διαιρέσωμεν εἰς τρία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον, μὲ θαυμασμὸν καὶ ἀποξίαν ἀποδείχνομεν τὸν λύπλωμας, ὅτι τὸ πραχθὲν παρ' ἐλπίδα πρὸς τοῦ φίλου. Εἰς τὸ δεύτερον, θέλομεν βάλει τὸ πραχθὲν πρὸ ὀφθαλμῶν του ἐντέχνως, ἐνθυμίζοντές τον τὰς ἀνεργεσίας ὁπὸ τοῦ ἐκάμαμεν, καὶ ἀποδείχνοντες τὸ πραχθὲν ἀνάξιον τοιούτε ἀνδρὸς, αὐξάνοντες προσέτι τὸν λόγον μὲ παραδείγματα. φέροντες δηλαδὴ ἀνθρώπες ὁπὸ μᾶς ὠφέλησαν χωρὶς νὰ εἶναι φίλοι, ὅτε ἀνεργετημένοι ἀπὸ ἡμᾶς. Καὶ εἰς τὸ τρίτον, θέλομεν τὸν νουθετήσει νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς ἀνεργεσίας, καὶ νὰ διορθώσῃ τὰ πλημμεληθέντα, ἐλπίζομεν ὅτι ἐρχόμενος εἰς μετανοίαν, θέλομεν τὸν εἶσε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἠγαπημένοι, καὶ φίλοι, καθὼς ὑπογραφόμεθα. αὕτη ἡ ὄπσολὴ δύναται νὰ γένῃ καὶ χωρὶς ἐπίλογον, ὅταν θέλομεν νὰ φανερώσωμεν πικρότερον τὸ ἐν ὑμῖν πάθος.

Παράδειγμα.

Ἴσως τόσων δύναμιν ἔχουσιν αἱ τύχαι; ἴσως τόσον μεταβάλλουσι τὰς δόξας γνώμας οἱ ἔνδοξοι βαθμοὶ, καὶ ἀξίαι; ὁ Πέτρος καταφρονεῖ τὸν Ἀνδρέαν; καὶ ποῖος ἄλλος σιμὰ εἰς τοὺς φίλους θέλει εἶσαι πλέον αἰδέσιμος; ποῖος θέλει εἶσαι

μνή-

μνήμων ἀνεργεσιῶν καὶ χαρίτων, αἰσως καὶ σὺ ὁ Πέτρος ἀποδείχνεσαι ἀμνήμων πρὸς ἐμὲ τὸν Ἀνδρέαν; ἐγὼ βέβαια ἤλπιζα πῶς καὶ μετὰ θάνατον δὲν θέλεις ἀλησμονήσει τὰς εὐεργεσίας. ἀλλὰ σὺ ὦ γυναῖε μετὰ βίας ἐφάνης νὰ ἐγκρίθῃς ἀπὸ τὸν ὄγκον τῆς ἐξουσίας, καὶ ὄχι μόνον ἀλησμόνησες τὰς παλαιὰς φίλας, ἀλλὰ καὶ ἐκείνας ὁπού μὲ δαφιλεστάτην χεῖρα σὲ εὐεργέτησαν· τοὺς ὁποίους ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν μνήμην ἀπεδίωξες, ἀλλ' ἀκόμι καὶ ὡς νὰ μὴν ἦσαν ποτὲ λογιάζεις. τοιαῦτα ἤλπιζα ἐγὼ διὰ σέ; εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ἀνταμείβουσιν οἱ φίλοι τὰς εὐεργέτας; πῶς ἀλησμόνησες ἔτσι εὔκολα τοὺς κινδύνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλάκις σὲ ἐλευθέρωσα; πῶς εἶναι λησμοσύνη τῆς ἀνταμοιβῆς; καὶ ὅμως αἰσως καὶ ποτὲ σὲ ἦτον δυνατὸν νὰ χαλύσῃς τὸ χρέος τῆς τόσης φιλίας, τώρα ναὶ ἔχεις τὸν τρόπον, μὲ τὸ νὰ ἔλαβες διὰ τῆς τύχης τὴν δυνάμιν. βλέπε λοιπὸν μήπως καὶ σὺ ἔλθῃς διὰ τὸ Θεὸ εἰς τὴν τάξιν τῶν δεομένων, καὶ ἤθελες ἀποδώσῃ ἀνταμοιβαίας τὰς ἀμοιβάς. ἐπειδὴ καὶ τὸν εἰπόντα, „ κρίνει φίλους ὁ καιρὸς, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ. ὑγίαινε.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ Μεμπτικοῦ χαρακτῆρος.

Ἡ Μέμψις εἶναι μία κατηγορία, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζόμεθα ἐναντίον ἐκείνου, ὁποῦ ἀμελεῖ τὸ πρέπον. ὅθεν τοῦτον τὸν μεμπτικὸν χαρακτῆρα τὸν μεταχειρίζονται πρὸς τοὺς φίλους, ἢ ὅταν αὐτοὶ ἀμελοῦσιν, ὡς εἴπομεν, νὰ ἀνταποκρίνωνται κατὰ τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀληθινῆς φιλίας, ἢ καθὸ φαίνονται εἰς τὰς ὑποσχέσεις των, ἢ διατὶ δὲν ἀνταγαπῶσιν, ἢ καθὸ ἔγιναν ἀμνήμονες τῆς παλαιᾶς συνηθείας μηδ' ἀντεπιστέλλοντες Ἐπιστολὰς, καθὼς εἶναι πρέπον εἰς τοὺς φίλους, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Διαφέρει δὲ τοῦ κατηγορητικοῦ ὁ μεμπτικός. ἐπειδὴ τοῦτος δὲν φέρεται πικρῶς, καὶ μὲ ὀργὴν ἐναντίον εἰς τὰ ἁμαρτήματα τῶν φίλων καθὼς ἐκεῖνος, ἀλλ' ὑποδείχνει τὴν ἀθυμονέσίν τε μὲ παρρησίαν, κλίνωντας πάντοτε εἰς φράσιν ὁποῦ νὰ ἔχῃ χαριεντισμὸν, καὶ ὀξυπελίαν.

Ἀνίσως λοιπὸν καὶ θέλομεν νὰ στείλωμεν εἰς φίλον μεμπτικὴν ἐπιστολὴν, θέλομεν τὴν διαιρέσει εἰς ξία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον, θέλομεν θαυμάσει καὶ ἀπορήσει, ποία εἶναι ἡ ἀφορμὴ ὁποῦ τὸν ἔκαμε, καὶ τὸν κάνει νὰ ἀμελήσῃ ἀπὸ τὸ πρέπον, καὶ

νὰ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

νὰ ἀποδειχθῇ φύσης εἰς τὰς ὑποχέσεις τε, ἢ νὰ μὲν ἀνταγαπᾷ; ἢ νὰ εἶναι ἀμνήμων τῆς παλαιᾶς φιλίας, καὶ τὰ τοιαῦτα. καθὼς προείπαμεν. Εἰς τὸ δεύτερον, μεμπτικῶς τὸν ἐγκαλοῦμεν, ἤγουν μεμφόμεθα τὸ σφάλματε μὲ πραότητα, φανερώνοντές τε τὴν ἀποσύνεσίν μας μὲ χαμογελάσιμον, καὶ κοσμιότητα. Καὶ τέλος πάντων εἰς τὸ τρίτον, θέλομεν τὸν παρακινήσει μὲ σύντομον ἐπίλογον νὰ γένῃ μνημονευτικὸς τῆς προτέρας φιλίας, καὶ ἀγάπης, ὑπομιμνήσκοντες τοιοῦτοι, ὅ,τι λογῆς ἀληθῶς καὶ ἐγκαρδίως τὸν ἐμέθεν.

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Περὶ Ἀπειλητικοῦ χαρακτῆρος.

Ἀπειλητικὸς χαρακτὴρ εἶναι, ὅταν ἡμεῖς μετ' ἐξουσίας βάλλομεν φόβον εἰς τινὰ διὰ σφάλματα ὁποῦ ἐπράχθησαν, ἢ μέλλουσι νὰ πραχθοῦν: τούτου τὰ μέρη εἶναι τρία: Εἰς τὸ πρῶτον θέλομεν φοβερίσει μὲ ἀπειλὴν τὸν ἄνθρωπον, ἀποδείχνοντες ὅτι θέλει τιμωρηθῇ διὰ τὰ μὴ καλῶς πεπραγμένα. Εἰς τὸ δεύτερον, δείχνομεν τὸ ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον ἀπειλοῦμεν, νὰ εἶναι αἰσχρὸν, καὶ ζημιώδες. Εἰς τὸ τρίτον, παρακινοῦμεν εἰς θεραπείαν φιλικῆς ἐλπίδος τὸν παιδεύομεν, ἀνίσως καὶ εἰς τὸ ἐρχόμενον ἤθελεν ἀποδείξῃ ἀληθινὴν διόρ-

θωσιν, ϗ μετανοιαν μὲ τὴν τελείαν ἀποχὴν τῶν καλῶν.

Μὲ τὴν ἀπειλητικὴν Ἐπιστολὴν, οἱ ἄνθρωποι ὁπῶ εἶναι εἰς ὑποχὴν ϗ ἀξίαν καλὴν τακτικὴς ϗ σώφρονας ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους ὁπῶ εἶναι μικρότεροι, ἢ κατὰ τὴν τάξιν, ἢ δυνάμιν, ἢ τύχην. τὴν ἀπειλὴν ϗ φοβερισμὸν δυνάται καθ' ἕνας νὰ δι-γάλῃ, ἢ ἀπὸ τὸν θεϊκὸν θυμὸν, ἢ ἀπὸ τὴν θείαν δικαιοσύνην ϗ ἀγανάκτησιν, ἢ ἀπὸ ταῖς παιδεύσες τῆς ὑπερκείσης βασιλείας, ἢ ἀπὸ τὸν νόμον τῆς φύσεως, ἢ τὸν γραπτὸν, ἢ τῆς Εὐαγγελίου, ἢ ἀκόμι ϗ ἀπὸ τὸ φρέπον, ϗ ἀπὸ τὸ εὔπακτον.

ΚΕΦΑΛ. ε'.

Περὶ Προφασιστικῆς χαρακτῆρος.

Ἡ Προφασιστικὴ Ἐπιστολὴ, ἠμπορῶμεν νὰ εἰπῶμεν πῶς εἶναι ἡ ἀπόκρισις, ὄχι μόνον τῆς ἀπειλητικῆς, ἀλλὰ ϗ τῆς κατηγορητικῆς ϗ μεμπτικῆς ὁπῶσδήποτε· ἐπειδὴ μὲ αὐτὴν προφασιζόμεθα δικαίνος κατηγορίας, μέμψεως, ἢ ἀπειλῆς πρόσωπα τῶν φίλων. αὕτη διαιρεῖται εἰς ξία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον, ἢ φρέπει νὰ ἀρνηθῶμεν τὸ πταῖσμα, ἀνίσως ϗ ἐκεῖνο δὲν εἶναι πασίδηλον. ἢ ἂν εἶναι ὁπίδηλον ϗ φανερὸν, νὰ τὸ σμικρύνωμεν ὅσον εἶναι δυνατὸν, ϗ νὰ φέρωμεν τὴν

προ-

Ανέκδοτο Αθηνών / Academy of Athens

προφασιν καταπολλὰ δυνατὸν. Εἰς τὸ δεύτερον, ἂς βεβαιώσωμεν τὴν προφασιν μὲ λόγους φανερούς, καὶ ὁμολογημένους. Καὶ εἰς τὸ τρίτον, ἂς δείξωμεν πρὸς τὸν φίλον τὴν ἀγάπην καὶ τὴν προθυμίαν ὁπού ἔχομεν εἰς τὸ νὰ τὸν δηλώσωμεν εἰς κάθε του προσαγών. Τὸν τρόπον πῶς πρέπει νὰ προφασίζεται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰς ψεύδεις του πράξεις, (λέγω δὲ ψεύδεις, ἐπειδὴ ἡ ἀλήθεια εἶναι ἁπλουστάτη, καὶ μία, καὶ δὲν ἐπιδέχεται προφασιν,) δὲν εἶναι χρεία νὰ τὸν διδάξῃ τινάς. διότι ἡ ἰδία φύσις δίδυς εἰς τὴν πλάσιν, μὲ τὴν παράβασιν τῆς θείας ἐντολῆς, ἔγινε διδάσκαλος, καὶ ἐρεμώθυσε τὰς γεννάρχας, πῶς νὰ προφασισθῶν ἐμπροθεν εἰς τὸν Πλάστην διὰ τὸ σφάλμα τῆς παρακοῆς. ὅθεν ἕνας εἰς τὴν χρείαν, ἔχει ἔμφυτον καὶ διδαχικὴν τὴν μάθησιν τῆς προφάσεως ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Περὶ ἐνεργητικοῦ, ὅστις καὶ ἀξιωματικὸς χαρακτὴρ λέγεται.

Η' Ἀξιωματικὴ, ἢ ἐνεργητικὴ Ἐπιστολὴ, εἶναι ὁμοία μὲ τὴν ἀποφατικήν. ἐπειδὴ καθὼς μὲ ἐκείνην ἐμποδίζομεν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ αἰσχρὰς λόγους, πράξεις, καὶ προαιρέσεις, ἔτω καὶ

διὰ τῆς παρούσης ἀποδείκνυμι, καὶ ἐμποδίζομεν τὸν φίλον μὲ ἱκεσίας καὶ δεήσεις, νὰ μὴ ἤθελε κάμη πρᾶξιν, ὁποῦ δύναται νὰ τὸν φέρῃ βλάβην, καὶ ζημίαν, ἢ εἰς τὸ καλόν του ὄνομα, ἢ εἰς τὸν πλοῦτον, καὶ ἄλλα. καὶ λοιπὸν καθὸ ἡ ἐνεργητικὴ ὄρεξις εἶναι ὁμοία τῆς ἀποδεκτικῆς, διὰ τοῦτο σέλλω τὸν φιλομαθῆ εἰς ἐκεῖνο τὸ κεφάλαιον νὰ ἐξετάσῃ τὸν τρόπον τῆς συνθέσεώς της, χωρὶς νὰ τὸν βαρύνω ἐκ δευτέρου ταυτολογοῦντας. Καὶ ἐδῶ τελειώνουσι τὰ εἴδη τῶν ὀρέξεων ὁποῦ ἀνάγονται εἰς τὸ Διανοητικὸν Γένος.

ΚΕΦΑΛ. Η'.

Περὶ μικτοῦ χαρακτῆρος.

Μικτὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, ὁποῦ συνίσταται ἐκ πολλῶν χαρακτήρων· δηλονότι ἀπὸ τὸν ἐπαινετικὸν, ὑβριστικὸν, καὶ ἀπὸ ἄλλας ὀρέξεις, καθὼς ἤθελε τὸ ζητήσῃ ἡ χρεία. ὅθεν ἡ μικτὴ ὄρεξις διαιρεῖται εἰς τόσα μέρη, ἀπὸ ὅσα εἴδη εἶναι ἡ συνάθροισις. δὲν εἶναι χρεία ὅμως ὄντας ὁ χαρακτὴρ μικτὸς, διὰ τοῦτο νὰ εἶσαι χρεώστης ὅταν θέλῃς νὰ τὸν συνθέσῃς, νὰ ὑποστρώνῃς εἰς τὸν αὐτὸν ὁλόκληρα τὰ εἴδη ἀπὸ τὰ ὁποῖα συνθέτεται, ἀλλὰ μόνον τὸ μέρος, ἤγουν ἐκεῖνο ὁποῦ συμβάλλει εἰς τὸν ὑπόθεσιν. ὅθεν λέγεται μικτὸς,

διατὶ

διατὶ συνθέτεται ἐκ πολλῶν χαρακτήρων, καὶ ὅπως ἐκεῖνοι δὲν εἶναι περὶ μιᾶς μόνης ὑποθέσεως, ἀλλὰ περὶ πολλῶν, καὶ διαφόρων. καὶ λοιπὸν κάθε ὑπόθεσις κάμει (ὡς εἴπομεν) ἓν μέρος.

Παράδειγμα τῆς μικτῆς Ἐπιστολῆς.

Ἡ Διαγωγή σου καὶ πολιτεία σου εἶναι ἀρίστη, καὶ καλλίστη, καὶ μάλιστα πρέπουσα εἰς ἄνθρωπον φιλόσοφον. διότι μετὰ δίκαιος νὰ ζήσῃς σωφρόνως, καὶ ἀμέμπτως. ἀποδέχεσαι μὲ φιλανθρωπίαν τοὺς ξένους, καὶ ἐλεεῖς μὲ ἱλαρότητα τοὺς δεομένους, καὶ τὰς ἀποφάσεις εἰς τὰς κεκινημένας ὀρθὰς προφέρεις, μὲ τὸ νὰ φυλάττῃς δικαιοσύνην. Εἰς σὲ μόνον ἐλάττωμα πταίεις, ὅτι ἔχοντας γλῶσσαν ἀχαλίνωτον, καὶ μεταχειριζόμενος τὴν πολυλογίαν, συμβαίνει καμμίαν φορὰν καὶ μὲ τὴν γλωσσαλγίαν βλάπτεις καὶ ζημιώνεις τοὺς φίλους, καὶ τοῦτο δὲν ὁμοιάζει εἰς τὴν ζωήν σου. Διὰ τοῦτο σὲ νουθετῶ νὰ ἀπέχῃς ἀπὸ τοῦτον τὸν τρόπον, διὰ νὰ ἠθελες πολιθῇ τελείως ἀπὸ τὸ πρότερημα τῆς Φιλοσοφίας. μὴ παραιτήσῃς τὸ νὰ μὲ γράφῃς, προσάζοντάς με εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἤθελες γνωρίσῃ τὴν δυνάμιν μου ἀρκετὴν πρὸς δήλωσίν σου. ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς πολλὰς χάριτας ὅπου ἔκαμες εἰς ἐμὲ, χρεώστω τὸν ἑαυτόν μου ὑπόλογον ἕως θανάτου, καθὼς καὶ τώρα λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑπογράφωμαι.

Τὸ ἄνωθεν παράδειγμα, καθὼς βλέπομεν, εἶναι συνθεμένον, πρῶτον, ἀπὸ τὸν ἐπαινετικὸν χαρακτῆρα, δεύτερον, ἀπὸ τὸν κατηγορητικὸν, καὶ τρίτον, ἀπὸ τὸν αἰτητικόν. ὅθεν καὶ μικτὸν λέγεται.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Περὶ Διηγηματικῆς, ἤτοι Ἱστορικῆς χαρακτῆρος.

Ἱστορικὸς χαρακτὴρ εἶναι ἐκεῖνος, μὲ τὸν ὁποῖον διηγούμεθα καὶ παραφέρομεν κατά τινα πλάτος τινὰ πρᾶξιν ὁποῦ ἔγινε. Διὰ νὰ γένῃ τακτικὴ αὐτὴ ἡ Ἐπιστολὴ, εἶναι χρεία νὰ συνδέσῃ ἡ ὀκτὼ περίστασες, πὰς ὁποίας ἡ ῥητορικὴ ἑρμηνεύει. ἤγουν, ποῖος, τί πρᾶγμα, μὲ τίνα, μὲ ποῖον τρόπον, μὲ τὶ, ποῦ, πότε, καὶ διατί. ἀπὸ πὰς ὁποίας δύναται νὰ ἔχῃ ἕκαστος διάφορον ὕλην, διὰ νὰ συνθέτῃ ὁ μόνον τὴν ἱστορικὴν, ἀμὴ καὶ κάθε ἄλλην ἐπιστολήν· δηλονότι. Ποῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος; ὁ Πέτρος, ὁ Ἀθανάσιος, καλὸς, ἢ κακὸς, μέγας, ἢ μικρὸς, πλούσιος, ἢ πτωχὸς, ἱερεὺς, ἢ κοσμικός. Τί πρᾶγμα ἔπραξε; πραγματείαν, φόνον, ἀδικίαν, ὠφέλειαν, ἢ βλάβην. Μὲ τίνα; ἢ μὲ τὴν βοήθειαν τίνος, ἤγουν, μὲ ποῖον ἐπραγμάτευσε, καλὸν ἢ κακὸν, πιστὸν ἢ ἄπιστον. Μὲ ποῖον τρόπον; μὲ δόλον, δικαίως, ἢ ἀδίκως. Μὲ τί;

ἢ πο-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ποι μὲ τί πρᾶγμα. Πῦ; δηλονότι εἰς ποῖον τόπον, ἢ χώραν. Πότε; εἰς τὸν ἀπερασμένον χρόνον, ἢ εἰς τὸν παρόντα, ἐχθὲς, ἢ σήμερον, τὴν ἡμέραν, ἢ τὴν νύκτα. Διατί; ἦγουν, διὰ νὰ κερδίσῃ, διὰ νὰ πλουτίσῃ, διὰ νὰ ἀπατήσῃ, καὶ τὰ ὁμοῖα.

Γρέον ὅμως, ὅτι ἔξω ἀπὸ τὴν διηγηματικὴν, καὶ πραγματικὴν Ἐπιστολὴν, ἡ ὁποία διὰ νὰ εἶναι τελεία, ζητεῖ καὶ τὰς ὀκτὼ πρόσεις· εἰς τὰς ἄλλας φθαίνει νὰ μεταχειρισθῇς μέρος, καθὼς ἤθελε τὸ ζητήσῃ ἡ χρεία.

Παράδειγμα Ἱστορικῆς Ἐπιστολῆς.

Αὐξαίνεται διὰ τῆς προσάσεως αὕτη ἡ πρόπασις. ὁ Ἰούδας ἐπρόδωσε τὸν Χριστόν.

Τίς, ἢ ποῖος.) ὁ σκληροκάρδιος ἐκεῖνος καὶ ἀπαίδρωπος μαθητὴς, τὸ ἄμορφον καὶ φοβερὸν τέρας τῆς Ἀβύσσου, τὸ σιόθετον πάσης κακίας καὶ πονηρίας, ὁ ἀχρεῖος καὶ βδελυκτὸς δοῦλος ὁ Ἰούδας. (τί πρᾶγμα, ἢ τίνα.) ἐπρόδωσε τὸν Βασιλέα τῶν βασιλευόντων, καὶ Θεόν τε, τὸν πηγὴν πάσης ἀγαθωσυνης, καὶ ἀκακίας, τὸν θησαυρὸν πάσης σοφίας, καὶ τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός. (πῦ.) εἰς τὸν κῆπον, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον μὲ δεήσεων καὶ δακρύων ἐπαρρησιάζετο ἐμ-

προ-

προθεν εἰς τὸν οὐρανίον τε Πατέρα πρέσβυς, πρὸς ἐξιλασμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, ἁγιάζωντας τὴν γῆν μὲ τὴν ἔκχυσιν τῆ ἱδρώτων τε, οἱ ὁποῖοι ὡς θρόμβοι αἵματος ἔρεχον ἀπὸ τὸ παναγίον τε σῶμα. (πότε.) ἐκείνην τὴν ἰδίαν νύκτα, εἰς τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ ἀγαθός τε Διδάσκαλος νὰ ἁγιάσῃ αὐτὸν τὸν μιαρὸν μὲ τὸν μυσικὸν Δεῖπνον, νίπτωντας μὲ ἄκραν ταπείνωσιν τὰς ἀκαθάρτες καὶ βδελυκτὰς τε πόδας. (διατί.) ἀδημονημένος ἀπὸ τὴν ἀχόρταστόν τε φιλαργυρίαν, καὶ ἀπὸ τὴν λύσσαν τῆς φιλοχρηματίας. (εἰς τίνα τρόπον.) ὄχι μὲ τρόπον φανερὸν, ἀλλὰ μὲ δόλον ἀπόκρυφον, μὴ κηρύττωντας πόλεμον, ἀλλὰ προσποιούμενος εἰρήνην. (μὲ τί.) μὲ πλαστὸν χαιρετισμὸν, θανατηφόρον ἐναγκαλισμὸν, καὶ φαρμακερὸν φίλημα. (μὲ τίνα, ἢ τίνος συμβοήθειαν.) καὶ τέλος πάντων μὲ βεβαίαν ἐκπλήρωσιν τῆς θηριώδες καὶ μισανθρώπε προδοσίας τε, ἐμεταχειρίθη πρὸς συμβοήθειαν ἐδικήν του τὴν πεῖραν τῆ ἀνόμων ἐχθρῶν τε, τὰ ὁποία τὴν ζωὴν πολλὴν ἤδη χρόνον, μὲ ἀπήχησον σκληροκαρδίαν ἐπεβούλευον. καὶ λοιπὸν τὸν ἐπρόδωσε δεδεμένον, διὰ νὰ ἤθελε λάβῃ ἀμέτρητες βασάνες, τιμωρίας, καὶ πληγὰς, καὶ καὶ τέλος πάντων καὶ αὐτὸν τὸν ξυλικὸν καὶ ἐπονείδιστον θάνατον.

Καὶ ἐδῶ βλέπετε πῶς ἐκτείνεται μία συντομος πρόπασις διὰ μέσε τῆ ἄνωθεν περικοπῆς·

αἱ

αἱ ὁποῖαι θέλουν ὑπηρετήσει πρὸς βοήθειαν τῆς φιλομαθῶν, καθὼς εἰς τὸ προειρημένον παράδειγμα τοῦ Γέδα, ὅπου καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην μάθησιν.

Προσέτι δύναται νὰ ἐκτείνῃ ἕκαστος τὴν πρόπασιν ἀπὸ τὰς δέκα κατηγορίας τοῦ Ἀριστοτέλους, περὶ τῆς ὁποίων ὡμιλήσαμεν καὶ εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον τοῦ παρόντος τρίτου μέρους ταύτης τῆς πραγματείας, ὡς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

Παράδειγμα.

Οὐσία.) Ἡ πραγματεία εἶναι μία τέχνη, ὅπου καταγίνεται εἰς κάθε πρᾶγμα διὰ μέρος. (ποσόν.) Τὸ μῆκος, καὶ τὸ διάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἐξαπλώνεται εἶναι ὁ τεράστιος κόσμος. ἐπειδὴ φθάνει ἀπὸ τὴν Ἀτλαντολῶν ἕως εἰς τὴν Δύσιν, καὶ ἀπὸ τὴν Ἄρκτον εἰς τὴν Μεσημβρίαν· ἔχει ἐκτεταμένον τὸ ὄνομά της καὶ τὴν χρῆσίν της εἰς πᾶσαν Πόλιν, καὶ τόπον, καὶ τῶν Βασιλέων ὀνομάζεται σωτηρία. αὐτὴ καθὸ δύναται τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὸ οὐδὲν νὰ τοὺς πλουτίσῃ, καὶ νὰ τοὺς ὑψώσῃ, ὅπου καὶ τοὺς πλουσίους νὰ τοὺς πτωχύνῃ, καὶ νὰ τοὺς ταπεινώσῃ. (ποιόν.) ὁποία, καὶ τί λογῆς εἶναι, τὴν ἐξύρεσιν ὅλοι. αὐτὴ εἶναι πλουσία, καὶ Πλούτου ἡ ἀρετή. μεταφέρει ὅλα τὰ πράγματα ἀπὸ

τό-

τόπον εἰς τόπον, ἀπὸ χέρι εἰς χέρι, κὴ ἀπὸ Πόλιν εἰς Πόλιν. (φρόστι.) ἔχει τὴν ἀναφορήν της μὲ τὸς ἀνθρώπους ὁπὸ ἀγαπῶσι τὸν κόπον, κὴ τὸς ὑπηθοῦντας αὐτὴν ἀγαπᾷ· εἰς τὸς ὁποίους φρεπόντως συγκοινωνεῖ τὴν ὀνομασίαν της ὀνομάζωντάς τους φραγματοῦπάς, εἰς ξόπον ὅτι μὲ μίαν τοιαύτην χέσιν, ἀκολουθεῖ νὰ μὴ δυύαται νὰ εἶναι φραγματεία χωρὶς φραγματοῦτὴν, κὴ φραγματοῦπὴς χωρὶς φραγματείαν. (ἔχειν.) κρατεῖ εἰς τὸν ἑαυτόν της κάθε φρᾶγμα ὁπὸ δυύαται νὰ ὑπομείνῃ ἡ ὄρεξις τῶν ἀνθρώπων. ἀργύριον, λέγω, κὴ χρυσίον, λίθους τιμίους, χρυσοΰφαντα ῥοῦχα, κὴ παῦ ἄλλο κινητὸν, κὴ ἀκίνητον. κὴ τέλος πάντων κὴ αὐτὴν τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, ὅταν ἠξιώρῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὴν φραγματοῦσῃ μὲ ἐλεημοσυύας, κὴ ἄλλα πνευματικὰ ἔργα. (πάχειν.) Πάχει ἀπὸ πολλὸς κὴ μεγάλους κινδυύους, οἱ ὁποῖοι τῆς ἐπανέρχονται διὰ ξηρᾶς, κὴ Θαλάσσης, κὴ ὑποφέρει μεταβολαῖς, κὴ ἀλλοίωσες διὰ τὸ ἄστατον τῶν φραγμάτων. (ποιεῖν.) δίδει ὕλην εἰς ὅλας τὰς τέχνας, μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς αὐτὰς τὸ ἐνεργητικὸν αἴτιον. (πῦ, πότε.) πῦ, κὴ πότε γίνεται; διωρισμένον καιρὸν κὴ τόπον δὲν ἔχει, ἀλλὰ πάντοτε, κὴ παντοχῦ δύεισκεται. (κεῖσθαι.) Κεῖται εἰς τὴν Γῆν, εἰς τὴν Θάλασσαν, εἰς τὰς οἴκους, εἰς τὰς πλατείας, κὴ εἰς αὐτὰς τοὺς θρόνους τῶν Βασιλέων. κὴ τέλος πάντων τὸ ἐδικόν

της

Ακαδημία Αθηνών Academy of Athens

τικὸν αἴτιον εἶναι ἡ πίστις, καὶ ἡ ἀλήθεια, μὲ τὴν ὁποίαν αὔξεται, καὶ δόξαν. αὕτη λοιπὸν εἶναι ἡ ἰσορικὴ ζωγραφὴ τῆς πραγματείας. τὴν ὁποίαν ἐπιθυμῶντας ἡ δυσκολία της νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν μὲ τὴν ἀγχινοσάτην αὐτῆς ἐμπειρίαν, τὴν προσκαλῶ ὁλοψύχως κάθε δύτυχὲς σωματεῖον, καθὼς καὶ μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην ὑπογράφομαι. καὶ τὰ ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛ. Ι'.

Περὶ Λακωνικοῦ χαρακτῆρος.

Λακωνικὴ Ἐπιστολὴ εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία μεταχειρίζεται συντομον, κομψὴν, καὶ ὀξυτάτην φράσιν, μὲ τὴν ὁποίαν λέγει πολλὰ δι' ὀλίγων. λαμβάνει δὲ τὴν ὀνομασίαν της ἀπὸ τοὺς Λάκωνας, οἱ ὁποῖοι ὠνομάζοντο καὶ Σπαρτιάται, καὶ Λακεδαιμόνιοι. τοῦτο τὸ Ἔθνος ἐξύφανε κατὰ πολλὰ εἰς τοιαύτην τὴν φράσιν, μισοῦντας καθ' ὑπερβολὴν τὸ μάκρος τῆς πολυλογίας. Οἱ φιλομαθεῖς ὅμως δὲν πρέπει νὰ λογιάσουν, πῶς ὁ λακωνισμὸς ἴσαται εἰς ὀλίγους μόνον λόγους ἁπλῶς, ἀλλὰ εἰς ὀλίγους ὁποὺ περιλαμβάνουσι πολλὴν σύνοιαν, καθὼς λέγει ὁ θεῖος Γρηγόριος. „ τὸ λακωνίζειν δ' τοῦτό ἐστιν, ὥσπερ οἴει, ὀλίγας συλλαβὰς γράφειν, ἀλλὰ περὶ πλείσων ὀλίγας. ὅθεν λακω-

νισμὸς εἶναι λόγος βραχὺς, μεγάλων ὑποφαλί-
ζων σύνοιαν. καὶ λοιπὸν τὸ ἐννοούμενον τῶ λακωνισ-
μῶ, φρέπει νὰ εἶναι μεῖζον τῆς ὑπονούσης λέξεως
οἷον, „ γνῶθι σαυτόν. εἰς ταύτην τὴν λακωνικὴν
συντομίαν, περιέχεται καὶ ἀλήθειαν μεγάλη σύ-
νοια, καθὼς καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ἀποφθέγματα
τῶν Φιλοσόφων.

Οἱ Σπαρτιάται πολλάκις ἀπεκρίνοντο εἰς ἀπει-
λητικὰς, καὶ μακρὰς Ε'πιστολὰς τῶν ἐχθρῶν των μὲ
μίαν μόνην συλλαβήν· δηλονότι μὲ τὸ, εἰ. θέλον-
τες νὰ φανερώσουν μὲ τοῦτο εἰς τὸν ἐχθρὸν τὸ, εἰ δύ-
νασαι· ἢ τὸ, εἰ ἔξεστί σοι· ἤγουν, ἀνίσως καὶ ἠμ-
πορεῖς, ἢ σοῦ εἶναι συγχωρημένον.

Εἰς τὸν Φίλιππον Βασιλέα τῶν Μακεδόνων πά-
λιν ἀποκρίθησαν μίαν φορὰν μὲ μόνον τὸ, ὄ. Τὸ
αὐτῶ γένος εἶναι καὶ οἱ ἀφορισμοὶ τοῦ Ἱπποκράτους
οἷον, ὁ βίος βραχὺς, ἡ τέχνη μακρά. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ε'νταῦθα φέρονται καὶ αἱ ἀκροστιχίδες, οἷον
θ. θ. θ. θ. ἤτοι, Θεῶ, Θέα, Θεῖον, Θαῦμα.
καὶ πάλε χ. χ. χ. χ. ἤτοι Χριστὸς χρισιανοῖς χάρι
χαρίζει. καὶ πάλε. φ. χ. φ. π. ἤγουν, φῶς Χριστοῦ
φαίνει πᾶσι.

Ο'σοι δὲ εἶναι ἔμπειροι εἰς τὴν ἑλληνικὴν διά-
λεκτον, ἠμποροῦσι νὰ ἰδοῦν διάφορα λακωνικὰ
παραδείγματα εἰς τὰς Ε'πιστολὰς τοῦ Βρούτου Ρ'ω-
μαίου, καὶ Α'πολλωνίου τοῦ Τυανέως, καὶ εἰς ἄλ-
λους. Α'πὸ τοῦ Α'πολλωνίου εἶναι αἱ κάτωθεν

Ε'πι-

Ἐπιστολαὶ, τὰς ὁποίας ἀγαπᾷ καὶ δὲν μεταφέρω εἰς τὴν ἐδικήν μας κοινὴν διάλεκτον, δύναται ὅμως καθ' ἕνας νὰ τὰς καταλάβῃ.

Εἰς Λεσβώνακτα.

Δεῖ πείθεσθαι μὲν ὡς ἀνδρα, πλεκτεῖν δὲ ὡς ἄνθρωπον.

Εἰς τὰς Διοικητὰς τῆς Ἀσίας.

Τί ὄφελος ἀχρείων δένδρων φυομένων ὅπου βλάβῃ, τὰς κλάδας κόπτειν; ἐὰν δὲ τὰς ῥίζας;

Ἕτεραι Βρύτῳ.

Βροῦτος τῷ Δαμᾷ.

Ὅπλων καὶ χρημάτων χρεία. ἢ πέμπε, ἢ ἀποφαίνου.

Δαμᾶς τῷ Βρούτῳ.

Εὐπρόσωπον ἔργον τὸ πέμψαι· πονηρὸν δὲ τὸ ἀποφαίνεσθαι.

Γ' δὲ καὶ ἕτεραι εἰς ἁπλῶν φράσιν.

Βροῦτος εἰς τὰς Βιθυνάς.

Ἢ βλαπτόσας εἶναι ἀμελεῖς, ἢ ὑπηρεσίας σας βραδείας, τί σοχάζεσθε τὸ τέλος πόνων;

Βιθυνοὶ πρὸς παῦπα.

Τὸ νὰ βελδώμεθα ὀκνηρῶς, βεβαιότης· καὶ τὸ νὰ ὑπηρετῶμεν βραδέως, ἀθενεία. καὶ τῶν δύο τούτων οὐ τέλος, ἡ συγγνώμη.

Ἀπολλωνίου Τυανέως εἰς τοὺς Μιλησίους.

Οἱ παῖδες ὑμῶν πατέρων δέονται· οἱ Νέοι Γερόντων· αἱ γυναῖκες ἀνδρῶν· οἱ ἄνδρες ἀρχόντων· οἱ ἄρχοντες νόμων· οἱ νόμοι Φιλοσόφων· οἱ Φιλόσοφοι Θεῶν· οἱ Θεοὶ πίστεως· προγόνων ἀγαθῶν ἐστὲ, τὰ παρόντα μισεῖτε.

Τοῦτος ὁ σωτήριος τρόπος τοῦ λέγειν, ἔχει ἐν ἑαυτῷ σύα κάποιόν τι ἡγεμονικὸν, καὶ ἐξουσιαστικόν. διότι εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἀπειλοῦμεν, καὶ φοβερίζουμεν, εἶναι καταπολλὰ ὀπτήδειος. αὐτοῦ τοῦ ἡγεμονικοῦ βραχυλογίαν ἐμεταχειρίσθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὅταν ἔγραψαν τοῦ Βασιλέως Φιλίππου, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐφοβέριζε νὰ τοὺς κινήσῃ πόλεμον. „ Λακεδαιμόνιοι Φιλίππῳ. Διονύσιος Κορίνθῳ. Αὕτη ἡ βραχυλογία εἶχε μεγάλου δύναμιν· διατὶ μὲ αὐτὰ τὰ ὀλίγα λόγια, τοῦ ἐνθυμοῦσαν τοῦ καπάσασιν τοῦ Διονυσίου τοῦ τυράννου. ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ ὑπερηφανείου του, καὶ διὰ τοῦ παραχώδητου γνώμου, εἶχε διωχθῇ ἀπὸ τὸ βα-

σί-

σήλειον, καὶ διείσκετο εἰς τὸν Κόρινθον ὡς ἁπλᾶς καὶ ἰδιώτης ἄνθρωπος. ὅθεν μὲ τὸ, Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ, τὰ ἔλεγαν· βλέπε μὴ σωιέβη καὶ εἰς σὲ τὸ ἴδιον, θέλωντας νὰ καταδωασθίσῃς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων.

Ἀπὸ τὰ ἄνωθεν, ἕκασος δυνάται νὰ καταλάβῃ, πόσον μεγαλοπρεπὴς καὶ ἔνδοξος εἶναι τὸ ὁ λακωνικὸς χαρακτήρ. καὶ διὰ τοῦτο συμβουλεύω τοὺς φιλομαθεῖς ὀπιμελῶς νὰ τὸν μιμῶνται, ὄχι μόνον εἰς τὰς ἐπιστολὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην συνήθειαν, καὶ συνομιλίαν.

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.

Περὶ ἀφιερωτικοῦ χαρακτῆρος.

Ἀφιερωτικὸς χαρακτὴρ εἶναι, ὅταν τοὺς ἐναρέτους ἡμῶν καὶ ἀνδραίους κόπους προσφωνοῦμεν, καὶ ἀφιερώνομεν εἰς τινὰ φίλον, ἢ εἰς ὑποκείμενον ὑπεροχῆς, τοῦ ὁποίου ὁμολογοῦμεν χρέος.

Ταύτην τὴν Ἐπιστολὴν μεταχειρίζονται οἱ Συγγραφεῖς τῶν βιβλίων, ἢ οἱ τυπογράφοι, ὅταν τυπώνουσι βιβλίον, τοῦ ὁποίου ὁ συγγραφεὺς ἤθελεν εἶναι ὑποταμένος.

Ταύτης τὰ μέρη εἶναι ξία. εἰς τὸ πρῶτον πειχειρέφομεν τὴν ταπείνωσιν τοῦ ἀφιερωτικοῦ δώρου, ἀποδείχνοντες πῶς εἰς τὴν πολλὴν ἀξίαν τοῦ ὑποκειμένου, καὶ εἰς τὸ ἐδικόν μας μεγάλον χρέος, εἶναι

σμικρότατον. Πολλάκις φέρομεν ἐμπροσθεν, καὶ τινα ἱστορίαν τῶν παλαιῶν, καὶ μὲ τοὺς ὁμοίωσιν μελετῶμεν καὶ τὸ δῶρον τὸ ἐδικόν μας. εἰς τὸ δεύτερον λέγομεν, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ τὸ δῶρον εἶναι ἀτελὲς, ὅμως φέρει σύμβολον ἀδόλου φιλίας, καὶ ἀγάπης· ἢ ἀνίσως καὶ ἀναφέρεται εἰς ἄνθρωπον ὑπερόχης, λέγομεν, πῶς εὗρε καλὸν δικαυθεντικὸν, καὶ ἔπεσεν ὑπὸ τὰς πτέρυγας καλοῦ Κυβερνήτου, καὶ ἐκεῖνος μέλλει νὰ εἶναι ὁ φύλαξ τῆς πράξεως. ἔπειτα ἂς εἰπῶμεν τὸ τέλος, διὰ τὸ ὁποῖον ἀφιερώσαμεν τὸ ἐδικόν μας σύγγραμμα μὲ ἀποδείξεις, καὶ λόγους ῥητορικούς. Εἰς τὸ τρίτον, ἂς τὸν παρακαλέσωμεν νὰ τὸ δεχθῇ ὡς σημεῖον τῆς ἡμῶν πρὸς αὐτὸν φιλίας, καὶ δικαιοσύνης· ἢ τὸ μεγαλεῖον τῆς ὑπερόχης του, νὰ μὴ παραβλέψῃ τὴν ἀτέλειαν τοῦ δώρου, καὶ νὰ τὸ ὑφώσῃ μὲ τὴν τιμὴν, ὁποῦ θέλει τοῦ κάμει, ἀποδεχόμενος αὐτὸ μὲ ὄμμα γαληνὸν, καὶ δικαυθεντικώτατος τὸ ἀπὸ κάθε πολυμερῆ κρίσιν μὲ τὴν δυνατὴν προσασίαν του.

Αὕτη ἡ ὑπόθεσις καθὸ πρέπει νὰ σωθέτεται ἀπὸ τοὺς εἰδήμονας τῆς ῥητορικῆς τέχνης, ἡ ὁποία μὲ πλατεῖαν ὁδὸν ἑρμηνεύει πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους σωθέσεως· διὰ τοῦτο οἱ φιλομαθεῖς, μὲ τὴν συμβοήθειαν αὐτῆς, δύνανται νὰ ἀρχήσουν, καὶ νὰ ποιοποιήσουν τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὄχι μόνον ὡς ἄνωθεν ἑρμηνεύσαμεν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐδικήν της ἀρέσκειαν, καθὼς ἀπὸ τὴν κάτωθεν

ἀφιε-

ἀφιερωτικὼ ὑπσολὼ γίνεται φανερόν· μὲ τὼ ὁποίων προσφωνῶ, πρὸς τὺς Ἐκλαμπροτάτυς Αὐταδέλφυς Καραϊωάννη, τὸν τὸν Ἐπισολικὸν χαρακτῆρα.

ΤΟΙΣ ΕΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΙΣ,

Καὶ Εὐγνωστάτοις Κυρίοις

ΓΕΩΡΓΙΩ, ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΩ,

ΑΥΤΑΔΕΛΦΟΙΣ ΚΑΡΑΪΩΑΝΝΗ.

Ὅστις ἀφιερώνει Βίβλυς (Εὐγνώστατοι Ἄρχοντες) ἀποβλέπει, ἢ νὰ ἀποκτήσῃ τὼ χάριν τινὸς ἐξόχυ ὑποκειμένυ, ἢ νὰ πληρώσῃ, μὲ ἀντιχάρισον γνώμιν, μεγαλώτατον βαθμὸν χρέυς. ἔτε τὸ πρῶτον, ἔτε τὸ δεύτερον ἔχει τόπον εἰς τὼ ἀφιέρωσιν ὁπὺ ἐγὼ κανὼ τώτυ τὺ ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΥ ΚΑΡΑΚΤΗΡΟΣ εἰς τὸ ἔνδοξον, καὶ ἀξιέπαινον ὑμῶν ὄνομα· καὶ διατὶ ἐγὼ, καὶ οἱ ἕτεροι δύο Ἀδελφοί μου Κωνσταντῖνος, καὶ Γιωάννης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπθυμῶμψ ἔτι μεγαλητέρας χάριτας, καὶ διεργεσίας, ἀπὸ ὅσας ἕως τώρα ἐλάβαμψ ἀπὸ τὼ ἀγαθωσυνίν ὑμῶν καὶ ἀγάπιν, καὶ διατὶ ἀκόμι τὸ ἡμέτερον χρέος μὲ τὸ νὰ εἶναι τόσον ὑπερβολικὸν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθῇ μὲ τὺς χαρακτῆρας τῦ τύπυ. λοιπὸν εἰς

Ανοιχτός Δημόσιος Κατάλογος / Academy of Athens

ἡμᾶς ὐδὲν ἕτερον μᾶλλον, εἰμὴ μόνον νὰ κηρύττωμεν, καὶ νὰ ὁμολογῶμεν ἀείμνηστον τὴν δ' χαρὰν ἰσίαν. ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ ἡμετέρα Γλῶσσα ὄργανον πολλὰ ἰσχνόφωνον, καὶ ὅπου μὲ βίας δύναται νὰ κηρύξῃ εἰς ἓν σμικρότατον μέρος τοῦ Κόσμου τὸ ἀθάνατον ἡμῶν χρέος (ὅ,τι λογῆς εἶναι ἡ τῆς Κερκύρας Νῆσος, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν ἡμετέραν οἴκησιν ἔχομεν, καὶ ἡ Μεγαλόπολις σύνδοξος καὶ Θεοφρόντος Βενετία, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ προθυμίαν ὑμετέραν ἐκλήθην ἀπὸ τοῦτο τὸ Ε'ντιμον τῶν Ε'λλήνων Γένος Κήρυξ εὐαγγελικὸς, καὶ κοινὸς αὐτοῦ Διδάσκαλος,) διὰ τοῦτο θέλοντας νὰ κάμω γνωστὸν, εἰ δυνατὸν, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ποῖοι εἶναι οἱ Εὐεργέται, καὶ οἱ εὐεργετηθέντες, ἠθέλησα, μὲ ἐπαινετὴν τόλμην, νὰ χαρακτηρίσω εἰς ταύτην τὴν Βίβλον, διὰ τῆς παρούσης, τὸ ἀθάνατον ὑμῶν ὄνομα. ἡ ὁποία πετῶσα ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, νὰ ἠθέλε διηχήσῃ, ὡς ἄλλη μεγαλόφωνος σάλπιγξ, εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ἀνθρώπων ἁπάντων τὴν ἔμφυτον ὑμῶν, καὶ θεομίμητον ἐλευθεριότητα. ἐγὼ ὅπου τοῦ παρόντος δὲν ζητῶ νὰ ὁμιλήσω διὰ τόσας ἄλλας ἀναριθμήτους ἀρετὰς, ὅπου τὴν εὐγενεστάτην ὑμῶν ψυχὴν μὲ κοινὴν φήμην, διακοσμοῦσι· διατὶ αὐτίσως καὶ ἠθέλα εἰς τοῦτο ὑποχρεωθῇ, ἔπρεπε νὰ περάσω ἀπὸ τὴν τῆς Ε'πιστολῆς συντομίαν, εἰς τὴν τοῦ παναγυρικοῦ ἔκτασιν. ἔργον ὅπου διὰ τὸ συγχωρεῖ εἰς ἐμὲ, ὅτε ἡ ὑμετέρα κόσμιος μετριότης,

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δὲ ἡ ἐδική μου ἄκρα ἀδυναμία. ἀφίνω λοιπὸν κἀδὲ ἄλλον ῥητορικὸν κάλαμον νὰ ψιχάλῃ μετ' ἐγκωμίων, ὄχι μόνον τὰ ὑμῶν ἐξαίρετα προτερήματα, ἀλλὰ κ' ἐκεῖνα τῶν ἄλλων ἐκλάμπρων ξιῶν Ἀδελφῶν σας Ἀνασασίου, λέγω, Δημητρίου, καὶ Ἀθανασίου, ὁπὸ εἰς τὴν ἰσότητα εἰς ὁδὸν πᾶσι λάττουσιν. ἂς ἐγκωμιάσῃ, ναὶ, κάδε ἄλλος τὸν πρὸς πάντας ὑμῶν φιλόξενον ζόπον, τὸ ταπεινὸν, κ' ὁμιλητικόν, τὸ πρᾶον, κ' φιλόπτωχον· κ' τέλος ἂς μεγαλυύῃ τὸν ἔνθεον ὑμῶν ζῆλον πρὸς τὴν τὸ Θεὸ, κ' τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας τὸ δόλδσιν. ἂς κηρύξῃ λέγω τὰτα, κ' ἄλλα ἀμέτρητα ἐνάρετα κατορθώματα, ὅτι ἐγὼ συσέλλωντας τὸν λόγον μου εἰς μόνην ταπεινὴν ἱκεσίαν, δέομαι τῆς ὑμετέρας ἀγαθείας νὰ μὴν ἀποσραφῇ, ἀλλὰ μὲ ὁμφεσάτην καὶ φιλόσοργον γνώμην, νὰ προσδεχθῇ ταύτην τὴν καθαρὰν κ' εἰλικρινεσάτην μαρτυρίαν τῆς ὁλαβείας μου, μὲ τὴν ὁποίαν σεβασμίως ὁμολογῶμαι.

Ἐξ Ἐνετιῶν 1757.

Τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος.

Ταπεινὸς κ' πρὸς Θεὸν ἔνθερμος
ὁἰκέτης.
Σπυρίδων Γεροδιδάσκ. ὁ Μίλιας.

Anastpóc Λόγιών / Academy of Athens

ΕΤΕΡΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ

Αφιερώνει ὁ τυπογράφος διαφόρυς Βύλας τῷ μεγαλωτάτων Πάπιδων, Λέοντι ι'. καὶ Κλήμωτος ζ'. τοῖς τῶν ὁμονομίων τῶν Γραικῶν πρὸς τὸν Εὐσεβέσατον Κύριον Σκαρλάτον Δημητρίυ ἐκ Λαρίσσης.

Εὐσεβέσατε καὶ Εὐσεβέσατε Κύριε.

Τὸ διάπυρον τῆς ἀγάπης, καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς διλαβείας, ὅπου χρεωστικῶς προσφέρω εἰς τὸ δυσεβὲς καὶ λαμπρὸν γένος τῶν Ρωμαίων, μὲ ἐπαρακίνησαν νὰ δώσω εἰς φῶς μὲ τὰς τύπυς μυ, τὸ παρὸν βιβλίον. αὐτὸ ὄχι μόνον ὑποσημίζει ἐκείνυς τὰς ἀμαθεῖς καὶ τολμηρὰς, ὅπου διακοποῦσι νὰ καταπείσυν, ἢ νὰ καταφρονεῦν τὸ ῥητὸν, τὰ ἔθιμα, καὶ τὰς ἱερὰς τελετὰς τοῦ αὐτοῦ ὑμβοήτυ Γένυς, ἀλλὰ δίδυσι καὶ ὅλλυ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ἄδειαν εἰς πώπας τὰς Γραικὰς, νὰ μετέρχωνται ἀνεμποδίσως ὅλας τὰς παλαιὰς συνηθείας των· καὶ ὁμοῦ φρονεύσουσιν, ὅτι καὶ ὁ ἔνδοξος θρόνος τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, καὶ ἡ Γαλλωτάτη Αριστοκρατία τῷ Ενετῷ διδίδυσιν ὅλαις ταῖς προσήκυσαις χάριτες, καὶ φρονόμια εἰς τὰς ὁμοφύλυς. Δὲν ἤθελα ὅμως νὰ διδοθῇ εἰς τοῦ λόγυ μυ ἡ δόξα καὶ ὁ μισθὸς τοῦ τοιούτυ ἔργυ· διότι ὁμολογῶ, ὅτι τὸ πρῶτον αἴτιον, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς τοιαύτης μυ ἐγχειρήσεως ἐσάθη ἡ σὴ Εὐσέβεια. Ὅθεν ἐλπίζω νὰ λάβω διὸ τοῦ σοῦ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γηναιοπάτλω ψυχλὼ φιλόφρονα τλὼ συμπάθειαν, αἰσως ϗ πέρνω τὸ θάῤῥος νὰ φροσφωνήσω εἰς τὸ σὸν δυσεβέσατον ὄνομα τῦτο τὸ ἔργον, ἐπειδὴ τὸ λογιάζω δῶ ἀπαραίτητον χρέος μυ. Καὶ λοιπὸν εἰς τὸν σὸν θεάρεσον ζῆλον τυχαίνει μὲ κάθε δίκαιον, πᾶσα τιμὴ, ϗ πᾶς ἔπαινος. διότι φροσαθεῖς παντοίοις τρόποις, ϗ λόγῳ δηλονότι, ϗ ἔργῳ, ὄχι μόνον τὸ συμφέρον ϗ τλὼ ὠφέλειαν τῦ σῦ πεφανεσάτυ Γονέως, ἀλλὰ ϗ τλὼ Δημοσίδσιν τῦ μεγάλων τυ φρονομίων, ϗ τλὼ αὔξησιν τῆς μεγαλοφρεπεσάτης τυ δόξης. Πρέπον ἦτον ἐδῶ νὰ δηλοποιήσω εἰς πάντας ϗ τὰς ἀναριθμήτυς χάριτας, ὅπῦ ϗ ἐγὼ ϗ μέρος ὁμολογῶ εἰς τλὼ σλὼ φρονιμόφρονα ϗ φιλοφρονεσάτλω καρδίαν, ἀλλὰ γνωρίζωντας τὴν σὴν ἀσύγκριτον μεγαφροσυνίδν, ὅπῦ δὲν δέχεται τὴν ἀνάμνησιν τῦ δεργεσιῶν της, μὲ τὴν σιωπὴν σφραγίζω τὸν λόγον μυ, ϗ τῆς δῶμαρτύρομαι ὁλοψύχως τὴν ὀφειλομένην δγνωμοσυνίδν μυ. Ἔῤῥωσο.

Γδὲ ἀπὸ ταῖς ἄνωθεν, ϗ ἀπὸ ἄλλας διαφόρυς ἀφιερωτικὰς ὑποσολὰς, ὅπῦ εἰς πολλὰς τυπωμένας βίβλυς φαίνονται, δύναται ἕκασος νὰ καταλάβῃ τὴν διάφορον ἀρχὴν, ϗ τὸν διάφορον τρόπον τῆς συνθέσεώς της.

Καὶ περὶ μὲν τῦ ξιῶν χρῶν τῦ ὑποσολικῦ χαρακτῆρος ἄλις.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

Ἐν ᾧ περιέχεται σύντομος Διδασκαλία περὶ Μιμήσεως, μετὰ διαφόρων Παραδειγμάτων, καὶ ἔκθεσις τῶν προσηκόντων Τίτλων ἐκάστῳ.

ΤΟῦτο τὸ τελευταῖον μέρος τῦ ἐπιστολικῦ χαρακτῆρος, περιέχει μίαν συνάθροισιν παραδειγμάτων εἰς διάφορα εἴδη ἐπιστολῶν, διὰ νὰ ἠμπορῦν οἱ φιλομαθεῖς ἀρχάριοι νὰ σωθέτων, μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν, τὰς καθ' μέρος αὐτῶν ἐπιστολάς.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀλλὰ πρὸ τῦ νὰ ἐκθέσω τὰ παραδείγματα, μοῦ φαίνεται ἀναγκαῖον νὰ ὁμιλήσω ὀλίγα τινὰ περὶ μιμήσεως, ἤγουν διὰ τὴν ὠφέλειαν ὅπου προξενεῖ εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας αὕτη ἡ μίμησις, καὶ πῶς πρέπει νὰ τὴν μεταχειρίζωνται, διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὰ ἐλαττώματα. ἔπειτα θέλω ἐκθέσει τὰ παραδείγματα. καὶ τέλος πάντων καὶ τὰς τιμὰς, ἢ τίτλους ὅπου εἰς καθ' ἕνα ἀποδίδονται.

Διδασκαλία περὶ Μιμήσεως.

Ἀγαπῶ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῦ ὑποκριτικῦ τούτου χαρακτῆρος ἀναλυτικῶς, καὶ διὰ μερικῶν κανόνων, ἐζήτησα νὰ διηγηθῶ εἰς τοὺς ἀρχαρίους τὴν συνήθειαν τῶν Ἐπιστολῶν, μ' ὅλον τοῦτο γνωρίζω ὅτι, ὅλη ἐκείνη ἡ διδασκαλία, θέλει εἶναι ἀτελὴς εἰς αὐτοὺς, ἀνίσως δὲν βοηθῆται ἀπὸ ἕτερον σημεῖωμα, καὶ ἄλλο μέσον, ὅπου ἐγὼ κρίνω, ὄχι μόνον τὸ πλέον προχειρον, καὶ εὔκολον, ἀλλὰ καὶ τὸ πλέον ἀσφαλὲς, καὶ πλέον παντικὸν, καὶ πλέον ἀναγκαῖον, ὅπου εἶναι ἡ μίμησις· διὰ τῆς ὁποίας τὴν χρείαν θέλω ὁμιλήσει πρῶτον, καὶ ἔπειτα θέλω ἐρμηνεύσει καὶ τὸν τρόπον διὰ νὰ μιμῶνται καλῶς.

Διὰ νὰ ἤθελαν τελεσφορήσῃ λοιπὸν οἱ φιλομαθεῖς, ὄχι μόνον εἰς τὴν συνήθειαν τῶν Ἐπιστολῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην τέχνην, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ μιμῶνται ἐκείνους ὅπου εἰς τὰ συνθέματά των ἐφάνησαν πλέον ἐξαίρετοι, καὶ πλέον τελείφημοι·

ἀλλ'

ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ γένος μας, ὅσον δὲν εἶσκεται πλησιώτατον ἀπὸ ἐξαιρέτους Συγγραφεῖς τῆς ἑλληνικῆς διγλωττίας, καθὼς φαίνεται εἰς τοὺς ῥητορικοὺς αὐτῷ λόγους, καὶ τεχνικὰς ἐπιστολὰς, ἄλλο τόσον δὲν εἶσκεται καὶ τὸ παρὸν ὑστερημένον ἀπὸ Συγγραφεῖς εἰς τὴν ἁπλῆν διάλεκτον, ὅπου μετὰ βίας ἔχει ἕνα ἀρχέτυπον διὰ νὰ ἀποβλέπῃ εἰς αὐτὸ οἱ φιλομαθεῖς, καὶ νὰ λαμβάνῃ τινὰ βοήθειαν. πολλοὶ ναὶ, καὶ διάφοροι εἶναι οἱ θαυμασοὶ ἄνδρες τοῦ Γένους μας, τόσον παλαιοὶ, ὅσον καὶ νεώτεροι, ὅπου ἐσυνήθησαν, μὲ ὅλην τὴν τελειότητα τῆς τέχνης ἐπιστολὰς, καὶ ἕτερα ῥητορικὰ ποιήματα. ἀλλ' ὡσὰν ὅπου εἶναι εἰς φράσιν ἑλληνικὴν, δὲν συμβοηθοῦσι, παρὰ μόνον ἐκεῖνος ὅπου ἔλαβαν, διὰ τῆς Γραμματικῆς, τὴν ἐδικήν τους ἀπόκτησιν, οἱ δὲ λοιποὶ ὅλοι ὅπου εἶναι ἀμέτοχοι ἀπὸ μίαν τοιαύτην διάλεκτον, εἶναι τόσον ὑστερημένοι ἀπὸ κοινὰ παράδειγμα, ὅπου δὲν εἰσκοῦσι χεδὸν οὐδὲ ἕνα Συγγραφέα, διὰ νὰ τοὺς χειραγωγήσῃ εἰς τὴν ποίησιν διὰ τῆς μιμήσεως. ἐγὼ λοιπὸν ὑποσρώνωντας ἔμπροσθεν ὀλίγα τινὰ παράδειγματα εἰς διάφορα εἴδη Ἐπισολῶν, δὲν ἐφαντάσθηκα νὰ τὰ δώσω εἰς τοὺς φιλομαθεῖς ὡς ἀρχέτυπα τέλεια, μὴ ξέφωντας ποτὲ εἰς τὸν ἐμαυτόν μου μίαν τοιαύτην ἰδέαν, ἀλλὰ τὰ δίδω ὡς τόσα ἴχνη, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἤθελαν ὁδηγηθῇ βαθμηδὸν εἰς ἄλλα τελειότερα, ὅπου ὕστερον ἀπ' ἐμὲ ἤθελαν σωσθέσῃ ἕτεροι ἀγχινόεσατοι νόες.

Α᾽ς μὴν ἀποσρέφεται λοιπὸν τινὰς τὴν μίμησιν. δ᾽ρα τὶ αὐτὴ δὲν εἶναι ὄχι μερικὴ ἰδιότης τῆς δ᾽γλωττίας, ἀλλὰ μάλισα εἶναι κοινὴ εἰς ὅλας τὰς τέχνας, κὴ εἰς ὅλας τὰς Ε᾽πισήμας. οἱ Ζωγράφοι δὲν καυχῶνται ἴσως, πῶς ἐσάθησαν μαθηταὶ κὴ μιμηταὶ ἐξαιρέτων διδασκάλων; οἱ Λιθοξόοι κὴ ἀρχιτέκτονες, δὲν ἀκολυθῶσι τὰ ὑπόπεδα κὴ τὰ Α᾽ρχέτυπα, ὁπῶ ἔχυσι κατ᾽ ἐμφροσιν τῶν ὀφθαλμῶν τυς; ἡ τέχνη δὲν μιμεῖται, αὐ τύχη, τὴν φύσιν; κὴ ἡ τέχνη ὅ,τι λογῆς αὐτὴ ἤθελεν εἶναι, δυνάται νὰ κατασκευάσῃ κανένα ῥᾶγμα ὅπου νὰ εἶναι τέλειον, χωρὶς τὴν ῥέπυσαν ὑπιμέλειαν, κὴ χωρὶς νὰ κάμῃ κάθε δυνατὸν, δι᾽ νὰ φθάσῃ, δι᾽ μέσυ τῆς μιμήσεως, εἰς ἐκεῖνο τὸ δοθὲν γένος τῆς τελειότητος; εἰς τὰς ἰδίας Ε᾽πισήμας δὲν ὠφελεῖται ὁ εἷς ἀπὸ .. φῶς κὴ τὴν ἐφεύρεσιν τὸ ἑτέρυ; ἡ Φιλοσοφία, ἡ Α᾽στρονομία, ἡ Γαξικὴ, ἡ Θεολογία ἤθελαν φθάσῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν βαθμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον τὰς βλέπομεν, αὐ ἴσως δὲν ἤθελαν διδαχθῇ ἀπὸ τὺς ἐξαιρέτυς κὴ σοφὺς διδασκάλυς, κὴ αὐ ἴσως οἱ ἔνδοξοί των μαθηταὶ, ῥυπαινημένοι ἀπὸ σὺα ἐπαινετὸν ζῆλον κὴ μίμησιν, δὲν ἤθελαν ἀκολυθήσῃ τὰ Ι᾽χνη των; ῥπλέον εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, ἡ ὁποία ἦ ἠθικὴ, ἡ Θεολογικὴ ἤθελεν εἶναι, δὲν ὠφελεῖται καθ᾽ σὺας μὲ τὴν δυνάμιν τὺ ῥδείγματος; κὴ κάθε καλὸν ὁπῶ κάνει εἰς τὸν κόσμον τὸ καλὸν ῥδείγμα, δὲν συγκοινωνεῖται δι᾽ μέσυ τῆς μιμήσεως;

Τῶ-

Τώρα, αὐίσως κὴ τῦτο εἶναι κοινὸν εἰς πὰς τέχνας, εἰς πὰς Ἐπισήμας, κὴ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, ἕπεται ἀναγκαίως, ὅτι κὴ ἡ ῥήτορικὴ νὰ εἶναι ὑποτεταγμένη εἰς ἕνα τοιῦτον νόμον. ἀληθινὰ ἡ ἄσκησις κὴ μελέτη συμβοηθῦσι πολλὰ εἰς πᾶσαν τέχνην, κὴ ἐπισήμην, ὥστε νὰ καύχηται, μὲ τὸν καιρὸν, ἕνα ἀρχάριον νὰ γένῃ διδάσκαλος, ἀλλὰ δὲν φθάνει τὴν δύναμιν τῆς μιμήσεως· διατὶ αὐτὴ διορθώνει πὰς ἐδικάς μας ἰδέας, ὑφώνει τὸν νῦν μας, κὴ τὸν διορθώνει εἰς ἐκεῖνο ὅπῦ σφάλλει, κὴ ἀναπληροῖ εἰς ἐκεῖνο ὅπῦ αὐτὸς εἶναι ἐλλιπής. εἰς ἕτοπον ὅπῦ ἐγὼ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἕνας νέος, ὅπῦ ἔχει ἕτοιμον πνεῦμα, μὲ ὀλίγην μάθησιν, εἰς ὀλίγους χρόνους, ἤθελε γένῃ ἕνας τεχνίτης, ἢ Ἐπισήμων, ἢ ῥήτωρ ἐπαινετὸς, αὐίσως ἤθελε προσέχῃ μὲ ἐπιμέλειαν, νὰ μιμῆται πάντοτε ἐξαίρετα, κὴ ἐκλεκτὰ ἀρχέτυπα.

Αὕτη ἡ ἀλήθεια βεβαιῦται ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν ὅλων ἐκείνων τῶν ἐξαιρέτων ἀνθρώπων, ὅπῦ εἰς πᾶσαν τέχνην κὴ Ἐπισήμην ἐκηρύχθησαν θεῖφημοι. ὅθεν βεβαιῦται ἡ χρεία τῆς μιμήσεως ἀπ' ἐκείνῦς τὺς ἀνθρώπῦς, ὅπῦ ἀπὸ μαθηταὶ, ὅπου ἐσάθησαν πρῶτον, ἀπεδείχθησαν ὕστερον θαυμασοὶ ἐπισήμονες κὴ διδάσκαλοι, κὴ ὅπῦ ἀπόκτησαν τὴν ὀνομασίαν μὲ τὸ νὰ ἔδιδαν ἀκρόασιν εἰς τὴν ὀνομασίαν τῶν ἄλλων, κὴ ἔμαθον νὰ χαίρῦν τεχνικῶς, μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν συγγραμμάτων τῶν

προ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

προσωπερώντας. ὅθεν λέγω, ὅτι ὅποιος ἔχοντας ἀρχετὸν πνεῦμα καὶ μάθησιν, δὲν θέλει νὰ ἔχῃ εἴδησες ὅπως νὰ εἶναι κοιναὶ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ὁμοιάζει (καθὼς εἷς διδάσκαλος λέγει) τὸ φαλάγγι, τὸ ὁποῖον ξεντερίζεται διὰ νὰ ξαβίσῃ τὰ ἀφάσματά του ἀπὸ τὴν ἐδικήν του ὐσίαν. καὶ ὅμως εἰς τοῦτον τὸν ξόπον δὲν κάνει ἄλλο κυνήγημα, παρὰ ἀπὸ μικρὰ καὶ ποταπὰ ζωύφια, ἐκεῖ ὅπου ἡ Μέλισσα ὅπου πετᾷ ἀπὸ ἕνα ἄνθος εἰς ἄλλο, συνάζει τὸ μέλι, καὶ τὸ κηρίον.

Ἀλλ' ἐδῶ ἤθελεν ἐρωτήσῃ τινὰς, ἀνίσως καὶ συμφέρει καλλιώτερα εἰς τοὺς φιλομαθεῖς νὰ μιμῶνται ἕνα μόνον Συγγραφέα, ἢ πολλούς. εἰς ταύτην τὴν ἐρώτησιν λέγω, ὅτι εἷς συγγραφεὺς εἶναι δύσκολον, διὰ νὰ μὴν εἰπῶ ἀδύνατον, νὰ δέρεθῇ εἰς ὅλα τὰ μέρη τέλειος, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται νὰ εἶναι ἀναγκαῖον, ὅτι νὰ συνάζεται ἀπὸ πολλοὺς ἐκεῖνο ὅπου δὲν εὑρίσκεται εἰς ἕνα μόνον. ὅθεν συμβουλεύω τὸν καθ' ἕνα νὰ ἐκλέξῃ τινὰ φρονιμον συγγραφέα, ὅπως νὰ συμφωνῇ μὲ τὸν ἐδικόν του χαρακτῆρα, καὶ ἐκεῖνον νὰ μιμᾶται, διὰ νὰ ἤθελε κἂν ἀπὸ μακρόθεν νὰ τὸν ἀκολουθῇ. ἀλλὰ καθὼς εἶπα, ὡσὰν ὅπως εἶναι δύσκολον, ὅτι ἐκεῖνος νὰ εἶναι εἰς τὸν ἕκατον βαθμὸν τῆς τελειότητος, διὰ τοῦτο εἶναι χρεία νὰ δανειθῇ ἀπὸ ἄλλο μέρος ἐκεῖνο ὅπου εἰς αὐτὸν δὲν εὑρίσκει. ὁ Κικέρων ὠνομάθη πατὴρ τῆς εὐγλωττίας, διὰ νὰ ἐμιμήθη τοὺ γλυ-

κύτη-

κύτητα τῦ Γσοκράτες, τὴν ὑψηλότητα τῦ Λυσίε, τὴν πλεσιωτάτην φοφορὰν τῦ Αἰχινίε, καὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ δραστικότητα τῦ Δημοσθένες. ὅλοι αὐτοὶ εἰς τὸ γένος τῶν ἐξόφημοι καὶ ἐξαίρετοι Ρ'ήτορες. τὸ ἴδιον δυνάται νὰ κάμῃ κάθε φιλομαθής. τὸ ὅλον ὅμως ἔχεται, νὰ ἠξεύρῃ νὰ διακρίνῃ τὸ τέλειον ἀπὸ τὸ ἀτελὲς, καὶ νὰ ἠξεύρῃ νὰ ὠφελῆται ἀπὸ τὴν ἀξιότητα τῦ ἄλλων.

Ἀποδειχθεῖσα λοιπὸν ἐν σωτομίᾳ ἡ χρεία τῆς μιμήσεως, ἔρχομαι εἰς τὸ νὰ ἑρμηνεύσω εἰς ἐκείνες ὁπῦ μίαν τοιαύτην ὁδὸν πορεύονται, τὸν ἐπαινετὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον φρέπει νὰ τὴν μεταχειρίζωνται. ὅθεν σημειώνω φρῶτον τὰ ἐλαττώματα εἰς τὰ ὁποῖα σωεχῶς πίπτεσιν ὅσοι δὲν εἶναι ἔμπειροι, δίδοντας ὕστερον εἰς αὐτὲς μερικὲς κανόνας, οἱ ὁποῖοι θέλεν ὑπηρετήσει ὡς μέσα διὰ νὰ τὰ ἀποφεύγεν.

Τρόπος διὰ νὰ μιμῦνται καλῶς, καὶ φρῶτον περὶ τῦ ἐλαττωμάτων.

ΤΟ φρῶτον ἐλάττωμα ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ὑφβολὴν, ὅταν δηλαδὴ, αὐτὶ νὰ μιμηθῦν τὰ ποιήματα τῦ ἄλλων, κάμνεσι μίαν ὁλόκληρον ἀντιγραφήν. καὶ τῦτο ἠμπορεῖ νὰ τὸ ὀνομάσῃ τινὰς φερσότερον κλεψίαν, φρὸς μίμησιν. μ' ὅλον τῦτο εἰς τὴν διδασκαλικὴν διδασκαλίαν, εἶναι ἕνα ἐλάτ-

τωμα

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πρμα εἰς κάποιον ξόπον συγγνωσὸν, ὅταν δηλαδὴ οἱ Ποιμῆες κὴ φροέσῶτες, θέλοντες νὰ μαθητεύσῃν τὸ ποίμνιόν τες, δὲν ἔχσι καιρὸν, διὸ πολλὰς ἄλλας φροντίδας, νὰ σωθέσῃν ἐδικάς των ὁμιλίας. ἢ ἐκεῖνοι ὁπῦ, διὰ ὑςέρησιν μαθήσεως, δὲν δυύανται νὰ ἀνάπληρώσῃν τὸ ἔλεός των, χωρὶς νὰ λάβῃν τὴν συμβοήθειαν ἀπὸ τὰς κόπῦς τῦ ἄλλων. ἢ ἐκεῖνοι ὁπῦ φθονημῆροι ἀπὸ ἀληθινὸν ζῆλον, πισεύσῃ, μὲ ἕνα τοιῦτον μέσον, νὰ εἶναι ὠφέλιμοι εἰς τὸν πλησίον. διατὶ οἱ τοιῦτοι, μὲ τῦτον τὸν ξόπον, συμμερίζονται τὸν μισθὸν τοῦ καλῦ ἔργῦ μὲ τὸν Συγγραφέα τῦ διδαχῶν, κὴ ὁμιλιῶν.

Τὸ δεύτερον ἐλάττωμα εἶναι, ὄχι ὀλιγώτερον κατηγορημῆόν ἀπὸ τὸ φρῶτον, ὁπῦ εἶναι, τὸ νὰ ἀντιγράφῃ τινὰς μέρος ἀπὸ τὸ σωύθεμα ἑνὸς συγγραφέως, κὴ μέρος ἀπὸ ἄλλῦ, κὴ νὰ χηματίζῃ ἕνα ποίημα ὁλόκληρον ἐδικόν τῦ, μὲ τὰ νοήματα, μὲ τὰ ὑπχειρήματα, μὲ τὰ χήματα, κὴ μὲ τὰς διδασκαλίας τῦ ἄλλων, καθ' ὁμοίωσιν ἐκείνων τῦ Ζωγράφων. οἱ ὁποῖοι μὴ θέλοντες νὰ ἀποδειχθῦν ἀντιγραφεῖς, λαμβάνσιν ἕνα χῆμα ἀπὸ μίαν εἰκόνα, κὴ ἄλλο ἀπὸ ἄλλω, κὴ ὕπω μὲ τὴν φροκοπὴν τῦ ἄλλων ἀποδείχνῦσιν, ὅτι ἡ εὕρεσις ἐσάθη ὅλη ἐδικήπων. ὁ μῦθος τῦ Κόλοις πρέπει νὰ σωφρονίσῃ τὰς τοιάτας, ὁπῦ ἐνδύονται τὰς κόπῦς τῦ ἄλλων. διατὶ αὐίσως κὴ καθ' ςῦας ἀπὸ τὰς Συγγρα-

φεῖς

φεῖς ἤθελον ἀναλάβῃ τὸ ἐδικόντε, θέλων μείνει μὲ αἰχμάλω, ἀποδείχνοντες τὸν ἑαυτόντες γυμνὸν ἔμπροσθεν εἰς τὰς ἄλλας.

Ε'δῶ ὅμως πρέπει νὰ σημειώσω, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ ἡ εὕρεσις τῆς προτάσεως τὸ θέματος, ἢ τῆς ἰδέας νὰ εἶναι εἰς πολλὰς ὅλη ἐδική των, ὄχι διὰ τὸ εἶναι ἀδυάτον νὰ μὴ συναπαντηθῦν μὲ ἄλλας, ὁπὸ ἐσάθησαν κὴ αὐτοὶ ἀρχηγοὶ τῆς αὐτῆς διρέσεως. κὴ εἰς τὸ δὲν πρέπει τινὰς νὰ τὸς κατηγορήσῃ ὡς κλέπτας. διότι εἰς τὰς ὑπσολὰς καὶ ὁμιλίας, διὰ νὰ ἐμπαχειρίθησαν πολλοὶ ὡς ὅπὶ τὸ πλεῖσον τὴν αὐτὴν ὕλλην ὁπὸ πολλότατοι ἄλλοι ἐμπεχειρίθησαν, εἶναι πολλὰ δύσκολον, διὰ νὰ μὴν εἰπῶ ἀδυάτον, τὸ νὰ μὴ συναπαντήσῃ εἰς ἰδέας ὁπὸ νὰ μὴν ἔλαβον τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ἄλλον. διὰ τὸ λέγω, ὅτι δὲν εἶναι ἡ ὕλη, ἢ τὸ νόημα ὁπὸ διαχωρίζει τὰ ποιήματα καὶ τὸς ποιητὰς, ἀλλὰ τὸ χῆμα, ἡ τάξις, κὴ ἡ διαφορετικὴ φράσις τῆ λέξεων, κὴ τῆ ξόπων.

Τέλτον ἐλάττωμα εἶναι, ὅταν τινὲς, ἀφ' ὧν ἀνέγνωσαν μεγάλας ὁμιλίας, ἢ κὴ ὑπσολὰς, τὰς λαμβάνσιν ὡς κανόνα, εἰς ὅλας τὰς ὑπσολὰς κὴ ὁμιλίας ὁπὸ σωθέτσι, χωρὶς νὰ σοχαθῦν, ὅτι ἐκεῖνο ὁπὸ εἶναι ἐπαινετὸν, κὴ ἀνήκει εἰς σὺ ὑποκείμενον, ἢ εἰς σὺ γένος ὁμιλίας, εἰς ἄλλο δὲν ἀνήκει, ὅτε εἶναι ὑποφερτόν. κὴ οἱ τοιῦτοι ἀποδείχνσι, κὴ ἀλήθειαν, νὰ μὴν ἔχν διάφυΐαν καὶ

ἀγχί-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀγχίνοιαν, καὶ ἡ φαντασία των φαίνεται νὰ εἶναι πολλὰ ἄγονος, καὶ ἄκαρπος.

Τέταρτον, καὶ τελευταῖον ἐλάττωμα τῆς μιμήσεως εἶναι, ὅταν τινὲς θέλοντες νὰ σαφηνίσωσι τὰ νοήματα τῶν ἄλλων, προθέτωσι τόσους λόγους, ὁπὸ τὰ συγχίζωσιν. ἢ τὰ συσέλλωσιν εἰς τόσην ὀλιγολογίαν, ὁπὸ παντελῶς δὲν καταλαμβάνονται. διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαία εἰς αὐτὸς ἡ ἀναλογία, διὰ νὰ δίδωσι, ἢ νὰ συσέλλωσι τὴν ἔκτασιν εἰς τὰ πράγματα ὁπὸ πρέπει νὰ εἶναι τοῦ ἴσου μέτρου. καὶ εἰς τοῦτο ἐφάνησαν ἐξαίρετοι, ὁ Δημοσθένης, καὶ ὁ Κικέρων. οἱ ὁποῖοι ἤξεραν καὶ νὰ ἐξαπλώνωσι, καὶ νὰ συσέλλωσι τὰ νοήματα τῶν ἄλλων, χωρὶς νὰ ἀφαιρέσωσι τελείως ἀπ' αὐτὰ τὸν καλλωπισμόν τως. καὶ τοῦτα εἶναι τὰ σωσηθισμένα ἐλαττώματα, εἰς τὰ ὁποῖα πίπτουσι συνεχῶς ἐκεῖνοι ὁπὸ δὲν εἶναι ἔμπειροι. ἔδειν εἶναι πρέπον πώρα νὰ ὁμιλήσω διὰ τοὺς κανόνας, ὁπὸ πρέπει νὰ φυλάττωσι, διὰ νὰ ἤθελαν τὰ ἀποφύγῃ.

Κανόνες.

Ὁ πρῶτος Κανὼν εἶναι· καθὼς δικαίως κατηγορεῖται ἡ καταπολλὰ δυλικὴ μίμησις, ἡ ὁποία ὑποτάσσεται τελείως εἰς τὰ νοήματα, καὶ χήματα, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἰδίας λέξεις τῶν ἄλλων, εἰς ξόπον ὁπὸ δὲν ἀποτολμᾷ νὰ προθέσῃ, ἢ νὰ ἀφαιρέσῃ τί· ὅπως ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ σύρωμεν τὰ συγγράμματα τῶν ἄλλων καὶ τὴν διάχρισιν τῆς

θελήσεώς μας, λαμβάνοντες μόνον ἐκεῖνο ὅπου ἁρμόζει εἰς τὸν ὕλλον, ὅπου ἡμεῖς μέλλομεν νὰ μεταχειρισθῶμεν, καὶ ἀφίνοντες τὸ ὑπόλοιπον, κάμνοντες καθ' ὁμοίωσιν ἐκείνων ὅπου δὲν εἰσκονται εἰς μίαν τράπεζαν, ἡ ὁποία εἶναι πλουτισμένη ἀπὸ διάφορα καὶ πολυποίκιλα φαγητά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα λαμβάνει καθ' ἑνὰς ἐκεῖνο ὅπου εἶναι τῆς δὲχαρισήσεώς του, καὶ τόσον, ὅσον εἶναι ἀρκετὸν εἰς αὐτὸν καὶ ἀναγκαῖον. ἔτως ἐμιμήθησαν τοὺς προφήτας αὐτοῦ ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου ἐσυνήθεσαν μυστικοὺς λόγους, συμβουλεύμενοι ἀπὸ τὰ νοήματά των, τὰ ὁποῖα προσέφερον μὲ ἄλλους ὅρους, δίδοντές τους ἄλλην μορφήν. ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἐμιμήθη εἰς πολλὰ τὸν Ὠριγένην. τὸν Χρυσόστομον ὁ Θεοφύλακτος. ὁ Αὐγουστῖνος τὸν ἅγιον Κυπριανὸν, καὶ ὁ Κυπριανὸς τὸν Τερτυλλιανὸν, τὸν ὁποῖον ὀνομάζει διδάσκαλόν του, διατὶ συνεχῶς ἔκαμεν ἀνάγνωσιν εἰς τὰ συγγράμματά του; καὶ καθ' ἑξῆς καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως. καὶ αὐτὴ ἡ μίμησις ὀνομάζεται ἐλευθέρα, διατὶ χωρὶς νὰ συνοχωρηθῇ εἰς τὰς λέξεις, δὲχαρισεῖται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ νοήματα τοῦ Συγγραφέως, καὶ νὰ τὰ οἰκειοποιηθῇ, χωρὶς νὰ ἔχῃ χρείαν νὰ φανερώσῃ πόθεν τὰ ἐδανείθη.

Ὁ δεύτερος εἶναι, ὅταν μεταφέρῃ τις τὰ νοήματα ἀπὸ μίαν διάλεκτον εἰς τὴν ἐδικήν του. καὶ διὰ τοῦτο ἐγὼ δὲν κατηγορῶ ἐκείνους ὅπου, διὰ σκοπὸν τοιοῦτον τέλος, ἀπεκτῶσι τὴν κατάληψιν τῆς ἑτέρων

γλωσ-

γλωσσῶν. κατάκρισις ἤθελον εἶναι, ναὶ; ἀνίσως ἐκεῖνοι, ἀντὶ διὰ τὰ νοήματα, ἤθελαν κάμῃ μίαν ὁλόκληρον μεταγλώττισιν· διατὶ εἰς τὸν τρόπον τὸ σωθέματων, ἤθελον εἶναι μία ἁπλῆ κλεψία εἰς τὰς κόπους τῶν ἄλλων.

Ο' Τρίτος εἶναι, ὅταν ἡμεῖς, μὲ κάθε τρόπον, ζητοῦμεν νὰ ὁμοιάσωμεν, ἢ νὰ ὑπερβοῦμεν ἐκείνους, τοὺς ὁποίους προβάλλομεν διὰ πρωτότυπα, δίδοντες μεγαλοτέραν σαφήνειαν καὶ κοσμιότητα εἰς τὰ νοήματά των, εἰς τρόπον ὁποῦ κάμνομεν νὰ λάμπουν μίαν τελειότητα; ὁποῦ δὲν ἦτον εἰς τὸ σωθέμα τοῦ πρώτου Συγγραφέως· καὶ ἔτω δίδομεν ἀφορμὴν εἰς κάθ' ἕνα νὰ λέγῃ, ὅτι τὸ ἀντίγραφον νὰ εἶναι ὡραιότερον τοῦ πρωτοτύπου. καὶ τοῦτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς καὶ καλλιώτερος τρόπος τῆς μιμήσεως, τὸν ὁποῖον ἐμεταχειρίσθησαν οἱ πλέον ἐξαίρετοι καὶ πεῖφημοι ῥήτορες.

Ε'κ τῆς εἰρημένης λοιπὸν ἑρμηνείας συμπεραίνω ἐγώ. πρῶτον μὲν; ὅτι κάθε Συγγραφεὺς, ὅσον ἐξαίρετος καὶ αὐ ἤθελον εἶναι, δὲν πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν μίμησιν, ἢ νὰ ἔχῃ διὰ πρᾶξιν ἄτιμον, τὸ νὰ οἰκειοποιῆται τινὰ νοήματα τῶν ἄλλων. ὅθεν ἕκαστος θέλοντας νὰ σωθέσῃ ὄπερα, ἢ ἕτερον σωθέμα ῥητορικὸν, πρέπει νὰ κάνῃ κατ' ὁμοίωσιν τινὸς ἐξαιρέτου ζωγράφου· ὁ ὁποῖος θέλοντας νὰ ζωγράψῃ μίαν τελείαν ὡραιότητα, συναθροίζει ὅλας τὰς πλέον ὡραίας ἰδέας ὁποῦ εἰς

τὸν καιρόντε δείσκονται, διὰ νὰ μιμηθῇ ἐκείνω ὅπε λάμπει καὶ ἀσράπτει θελασότερον ἀπὸ κάθε ἄλλω. Εἰς τὰ πλέον τέλεια σκωθέματα τῆς ὀξαιρέτων ῥητόρων, κὴ ἄλλων, ἀνίσως καὶ ἡμεῖς θελήσωμεν νὰ κάμωμεν τκὼ ἀνάλυσιν, θέλομεν εὕρει τόσα, ὅπε ἐμιμήθησαν ἀπὸ τὲς ἄλλες, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ κάμωμεν βιβλία ὁλόκληρα. καὶ τοῦτο χωεὶς καμμίαν κατηγορίαν ἐδικκώ των. διατὶ αἱ πράξεις τῆς ὀξαιρέτων ἀνδρῶν, ὅπε παραδίδονται εἰς τὸν κόσμον, γίνονται κοιναὶ, καὶ καθ' ἕνας ἀποκτᾷ μίαν νόμιμον ἐλθθερίαν εἰς τὸ νὰ ὠφελιθῇ ἀπ' αὐτά.

Δεύτερον δὲ συμπεραίνω. ὅτι ἡ μίμησις εἰς τὲς ῥητορικὲς λόγες κὴ ὑποθολὰς, εἶναι πολλὰ διαφορετικὴ ἀπὸ τκὼ κλεφίαν. διότι ἡ κλεφία ἁρπάζει τὴν τιμκὼ, κὴ τὸ καλὸν ἐκείνε, ἀπὸ τὸν ὁποῖον οἰκειοποιεῖται τὲς κόπες, χωεὶς νὰ τὲς συγχίσῃ μὲ τὲς ἐδικές μας. ἡ δὲ μίμησις τιμᾷ ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἡμεῖς καυχώμεθα νὰ μιμόμεθα. ἐπειδὴ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δώσωμεν μεγαλητέραν μαρτυρίαν τῆς τιμῆς, εἰς τκὼ ὁποίαν ἔχομεν τὸ ποίημάτε, ἀπ' ἐκείνω ὅπε εἶναι νὰ θέλωμεν νὰ τὸν μιμηθοῦμεν.

Τὸ ξίτον καὶ ὕσερον συμπέρασμα εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, πῶς ἡ μίμησις εἶναι μία ὁμοίωσις, ἀλλ' ὄχι μία ταυτότης. κὴ πῶς τὸ νὰ μιμῆται τινὰς, δὲν εἶναι νὰ λαμβάνῃ ἕνα ὁλό-

κλη-

κληρον μέρος ἀπὸ τὸ σωθεμα τῦ ἑτέρυ, ἀλλὰ τὸ νὰ βιάζεται νὰ κάμῃ ἕνα ὅμοιον. κὴ τῦτος εἶναι ὁ τρόπος ὁπῦ δικαιόνει τὴν ἐπαινετὴν μίμησιν ἀπὸ τὴν ἄδικον ἁρπαγήν. ἀνίσως λοιπὸν θέλωμεν νὰ οἰκειοποιηθῦμεν τὸ ὁλόκληρον μέρος τινὸς ἑτέρυ, εἶναι πρέπον νὰ ὀνομάσωμεν τὸν συγγραφέα, διὰ νὰ ἀναφέρεται ὁ ἔπαινος, ὁπῦ ἢ ἀναγινώσκοντες, ἢ ἀκόυοντες μᾶς κάμνυν, εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ εἶναι ἀληθινὸς κὴ γνήσιος πατήρ. καὶ ὡς μὲν τῆς μιμήσεως ἐν σωτόμῳ ἱκανῶς ἐρρέθη.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Εἰς διάφορα εἴδη Ἐπιστολῶν.

ΕΙ Σ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ ΣΥΓΧΑΡΙΣΤΙΚΑΣ.

Ἐπιστολὴ εἰς ἀναβιβασμὸν Παξιάρχου εἰς Θρόνον.

Ἡ Ἐκλογή της, Παναγιώτατε Δέσποτα, εἶναι καὶ ἐσάθη μία δυτυχία τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, καὶ μία ἐξαίρετος χάρις πάσης τῆς Χερσιανῶν ὁμηγύρεως. διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ὡς πιστὸς ὑπήκοος, καὶ τέκνον δοσεβὲς συγχαίρω μὲ τὸν χερσεπώνυμον λαὸν, ὅστις θέλει ἀναπαυθῆ ἀφόβως εἰς τὴν χήγορον αὐτῆς μέριμναν. ἀνάξιος βέβαια ἤθελα ἦσαι μεταξὺ τῶν δούλων της, ἀνίσως καὶ μὲ ἀπόδειξες ἀφοδεῖς, δὲν ἔδειχνα εἰς τὸν Κόσ-

μον,

μον, τὴν ἐξαίρετον χαρὰν ὁπὲρ ἐδοκίμασα, διὰ τὸν ἔνδοξον ἀναβιβασμόν της εἰς τὸ ὑπέρμεγον μεγαλεῖον τὲ Παξιαρχικὲ, ἢ καὶ οἰκουμενικὲ Θρόνε. διὰ λαβεία λοιπὸν φερόμενος, κλίνω εἰς τὰς τιμίας αὐτῆς πόδας τὴν κεφαλήν με, καὶ μὲ ταπεινὴν γλῶσσαν, δέομαι τῆς καλοκαγαθίας της τὸ βαθὺ πέλαγος, νὰ ὑποφέρῃ τὴν τόλμίαν ὁπὲρ λαμβάνω, εἰς τὸ νὰ τὴν συγχαρῶ. καὶ ἀγκαλὰ τὸ τὲ τόπε διάσημα σωματικῶς κρατεῖ μακρὰν ἐμὲ τὸν πισὸν δοῦλόν της, ὄχι ὅμως διὰ τὲτο ἀφίνω νὰ μὴν διείσκωμαι νοερῶς παρὼν ὑπὸ τὰς πόδας της, καὶ γονυπετῶς νὰ θέτω τὰ ταπεινά με χείλη εἰς τὸ κράσπεδον τὲ ἁγίε της ἱματίε. ὢντας βέβαιος, πῶς δὲν θέλει ὑστερήσει τὸ ταπεινὸν αὐτῆς καὶ δισεβὲς τέκνον (ὅ,τι λογῆς ἐγὼ καυχῶμαι νὰ εἶμαι ἕως θανάτε) ἀπὸ τὰς πλουσίας αὐτῆς δῶρεὰς, καὶ εὐλογίας, μὲ τὴν ὁποίων τὴν χάριν νὰ ἤθελα λαμβάνῃ τὴν παῤῥησίαν νὰ κηρύσσωμαι μὲ βαθυπάτων προσκυνήσιν.

Τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος.

Εἰς ἀναβιβασμὸν ἀξίας.

ΠΡέπον εἶναι νὰ συγχαρῶν ὅλοι ἐκεῖνοι ὁπὲ γνωρίζουσι τὴν ἀξιότητα τῦ ἐναρέτε αὐτῆς ὑποκειμένε, διὰ τὸν προβιβασμόν της εἰς τὸν βαθμὸν (Δεῖνα.) διατὶ εἰς τὲτον τὸν ῥόπον φαίνεται ὑψημένη καὶ βραβευομένη ἡ ἀρετή. πόσον λοιπὸν

χρέος ἔχω ἐγὼ διὰ τοιαύτην εὔλογον ἀφορμὴν νὰ διφραίνωμαι; τὸ ἀφίνω εἰς τὰς φρονίμους αὐτῆς σοχασμοὺς νὰ τὸ διαλογισθῇ. ἐγὼ κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἠξεύρω, ὅτε δυνάμαι νὰ ἐξαπλωθῶ εἰς ἄλλο, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ νὰ συγχαρῶ μὲ τὴν εὐγένειάν της, καὶ νὰ σοχάζωμαι τὸν τὸν βαθμὸν, ἀρχὴν ἑτέρων μεγαλητέρων, ὁπὸ ἡ ἐξαίρετος αὐτῆς ἀρετὴ δυνάται νὰ ἀποκτήσῃ μὲ κοινὸν κρότον. ἀπὸ τὸν Θεὸν λοιπὸν τῆς προσκαλῶ κάθε ὕψος εἰς ἀμοιβὴν τῶν θεαρέσων αὐτῆς ἔργων, δεόμενος νὰ χαείσῃ καὶ εἰς ἐμὲ ἐπιπόθειας τὰς ἀφορμὰς, εἰς τὸ νὰ τὴν δηλώσω μὲ τὴν πρᾶξιν, καθὼς καὶ τώρα μὲ τὴν ὁμολογίαν βεβαιοῦμαι.

Τῆς ὑμετέρας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἑτέρα συγχαριτικὴ εἰς βαθμὸν ἀξίας.

Ἡ Εὐγένειάτης εἶναι δίκαιον νὰ πιστεύσῃ, ὅτι μὲ ἐσάθη πολλὰ ἐρασμία ἡ εἴδησις ὁποῦ ἀπὸ ἀγαθωσύνην της ἐκαπαδέχθη νὰ μὲ δώσῃ, διὰ τὴν ἀξίαν ὁπὸ ἔλαβον εἰς μίαν τοιαύτην περίφημον Πολιτείαν· ἐπειδὴ γινώσκει ἀκριβῶς ἕως πὸ φθάνει τὸ σέβας μου πρὸς τὴν εἰς πάντας γνωστὴν αὐτῆς ἀρετήν· ἡ ὁποία καθὼς τῆς ἐπροξένησε ταύτην τὴν τιμὴν, ἔτω τῆς ἑτοιμάζει καὶ ἄλλην μεγαλητέραν, ἁρμοδίαν καὶ πρέπουσαν εἰς τὴν ἀξιότητα τὸ ὑποκειμένου της. καθὼς λοιπὸν συγχαίρω ἐξ

ὅλης

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὅλης μου τῆς καρδίας, ὅπου δέομαι τῆς ὑμετέρας δυ-
νειάς νὰ μὲ ἀξιώσῃ συνεχῶν προσαγμάτων της.
ἐς τὰ ὁποῖα ἀφιερώνωντας ὅλον τὸν ἐμαυτόν μου,
ταπεινῶς ὑποχάφομαι.

Ἑτέρα εἰς ὑπανδρείαν.

Συνξέχυσι τόσα προτερήματα εἰς τὸ συνοικέ-
σιον τῆ Κυρίᾳ (Δεῖνος,) ὁπῦ ἠμπορεῖ ἡ
δυγενειά της νὰ βεβαιωθῇ, πῶς ἐγὼ μανθάνωντάς
το, ἐδοκίμασα χαραν ὑπέρμεξον, διὰ τὸ δίκαιον
τῆς ἐπιθυμίας ὁπῦ ἔχω, εἰς τὸ νὰ ἀκούω πᾶσαν
εὐδαιμονίαν εἰς τὴν δυχρεσάτην αὐτῆς οἰκίαν. ὅθεν
συγχαίρω μὲ τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα ἐξ ὅλης καρ-
δίας μου. ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος νὰ χαείσῃ εἰς αὐτὴν τὴν
εὐλογημμένην συζυγίαν, ἐκείνους τοὺς καρποὺς τῆς χα-
ρᾶς καὶ δυτυχίας, ὁπῦ ἀπ' ἐμὲ ἀκαταπαύσως ἐπι-
θυμοῦνται. καὶ μὲ ὅλον τὸ σέβας ὑποχράφομαι.

Καὶ ἄλλως.

Ἡ Στενὴ συγγένεια ὁπῦ εἶναι μεταξὺ τῆς ὑ-
μετέρας δυχρείας καὶ ἐμοῦ, ζητεῖ χρεωστικῶς,
ὅτι καὶ ἐγὼ νὰ μετέχω εἰς μέρος ἀπὸ τὰς δυτυχίας
της. ὅθεν τὴν δυχαρίστησιν διὰ τὸ χαροποιὸν μήνυμα
ὁπῦ ἀπὸ ἀγαθωσυνην της ἠθέλησε νὰ μοῦ δώσῃ,
διὰ τοὺς γάμους ὁπῦ ἠκολούθησαν μεταξὺ τῆς ἡμετέ-

ρας

ρας ἐντιμότητος, καὶ τῆς Κυρίας Δεῖνος. ἡ ὁποία. καθὼς μὲ σημειώνει, εἶναι πεπλυτισμένη ἀπὸ ἐνάρετα προτερήματα, καὶ ἀκολούθως κ' ἔχει πάντα ζῆτον τῆς ἐδικῆς της ὀρέξεως. καθὼς λοιπὸν δέομαι τὸ φιλανθρώπυ Θεοῦ, νὰ τιμὴ ἀξιώσῃ παντὸς ἀγαθοῦ, μὲ ὁλογνεμένην δεδοχιὰ, ὅτως εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τῆς φανερώνω τιμὴ προθυμίαν τῆς ψυχῆς μυ· ἡ ὁποία εἰς κάθε τιμίαν προσαγιὰ αὐτῆς, θέλει ἀποδειχθῆ ἑτοίμη πρὸς δούλευσίν της, καθὼς κ' τώρα μὲ ὅλον τὸν ἔνθερμον ζῆλον ὑποχρεόφομαι.

Ἕτερον εἰς Μητροπολίτην.

Εἰς ἀπόδειξιν τῆς μεγάλης εὐφροσυνης ὁπὸ αἰσθάνομαι δι' τιμὴ ἀρχιερωσύνην χάριν, ὁπὸ ἐδόθη εἰς τὸ ἀξιώτατον αὐτῆς ὑποκείμενον, σολίζωντάς το εἰς αὐτάμειψιν τῆς αὐτῆς ἀρετῆς, μὲ τὸν ὑπέρτιμον βαθμὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἄλλο δὲν λέγω πρὸς τιμὴ ὑμετέραν Παναγιότητα, ἀλλὰ ὅσον αὐτὴ μὲ ὑποχρεώνει μὲ ἔπαινον νὰ θαυμάζω τὰ ἐξαίρετα αὐτῆς προτερήματα, ἄλλο τόσον μὲ ἀναγκάζει τὸ καθῆκον τῆς δυλικῆς μυ ὑποταγῆς, νὰ συγχαρῶ μὲ τὸ ποίμνιόν της, ὁπὸ ἠξιώθη νὰ ἀπολαύσῃ τοιοῦτον ἀξιοπρεπέσατον Ποιμένα. δέομαι λοιπὸν τὸ Παναγάθυ Θεοῦ, ὅπως ἤθελε τιμὴ σωσοδόσῃ μὲ ἐκείνην τὴν βοήθειαν, ὁπὸ θέλει εἶναι ἀναγκαία, εἰς ἐλάφρυσιν τῆς τοιούτυ βάρυς. κ' σωισῶντας τὸν ἑμαυ-

τόν

τὰ μὲ εἰς τὰς ἁγίας αὐτῆς καὶ Θεοπειθεῖς δὲχάς, μὲ τὴν πλέον σεβασμίαν ταπείνωσιν ὑπογράφομαι.

Ε"τερον εἰς Γενέσιν υἱῦ.

ΤΕ'λος πάντων ἠθέλησεν ἡ θεία ἀγαθότης νὰ αὐξήσῃ τὸ δίχρυσὲς αἷμα, καὶ τὰς ἀρετὰς τῆς ἐντιμότητός της μὲ τὴν γενέσιν τοῦ υἱῦ, ὁποῦ μὲ τόσην ἐπιθυμίαν ἐζήτει. συγχαίρω λοιπὸν μὲ τὴν ἰδίαν ἐγκάρδιον ζέσιν, ὁποῦ πάντοτε ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ διὰ μίαν τοιαύτην χάριν. ἐγὼ εἶμαι ὅλος περικυκλωμένος ἀπὸ χαρὰν, βλέπωντας καὶ τὴν ἀξιότητά της βραβευομένην, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν μὲ παρηγορημένην. μένει λοιπὸν εἰς ἐμὲ νὰ αἰσθανθῶ διπλασίαν τὴν εὐφροσύνην, ἐὰν ἤθελα ἰδῇ τὸν ἑαυτόν μὲ προσαγμένον εἰς τὴν δουλοσύνη της, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὅτι ἡ ὄρεξίς μὲ δὲν εἶναι ὀλιγωτέρα ἀπὸ τὸ χρέος ὁποῦ ὁμολογῶ πρὸς τὸ ἀξιέπαινον αὐτῆς ὑποκείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσα καὶ ἀφιερώνω ὁλοψύχως ὅλον τὸν ἑαυτόν μὲ, καθὼς καὶ ὑπογράφομαι.

Ε"τερον εἰς ἄνθρωπον ὁποῦ ὑποσρέφει εἰς τὸν παῖδα τὸ.

Α'Νάμεσα εἰς τόσους ἄλλους δούλους τῆς ὑμετέρας Ε'κλαμπρότητος, ὁποῦ συγχαίρονται καὶ τὸ παρὸν διὰ τὸν δυτυχισμένον αὐτῆς ἄφιξιν εἰς τὸν

Πα-

Παξίδα μὲ κοινὴν δ᾽φροσύλη δὲν θέλω νὰ εἶμαι
ἀπὸ τὲς ύστερνὲς εἰς τὸ νὰ πῆς ϖδασήσω, μὲ τὸ
παρόν μου παπεινὸν χεάμμα, τὴν ἀνεκδιήγητον χα-
ρὰν ὅπου ἐδοκίμασα ϖερὶ τῆς τοιαύτης χαροποιᾶς
εἰδήσεως. πίσδυσόν μοι, τιμιώτατε ἄρχων, ὅτι με-
γαλητέραν χαρὰν δὲν ἠμποροῦσα νὰ λάβω ἀπὸ τὸν
Θεὸν εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν, ὡσὰν τὸ νὰ ἀκούσω τὴν
ὑπεροφήν της μὲ τελείαν ὑγείαν, κὴ ἀπόκτησιν πε-
ριφήμου ὀνόματος, διὰ τὴν ἐξαίρετον αὐτῆς ἀρετήν.
ἂς δεχθῇ λοιπὸν μετ᾽ ὀλιγείας τὸ καθῆκον τῆς πα-
πεινῆς μου ὀλιγείας, ἐξακολουθῶντας μὲ τὴν συ-
νηθισμένην αὐτῆς καλοκἀγαθίαν, νὰ μὲ διαφυλάτ-
τῃ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πλέα πιστῶν καὶ ὀφειλέτων
αὐτῆς δούλων, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ καυχῶμαι, κα-
θὼς κὴ ὑποχρέομαι.

Ἕτερα Παραδείγματα εἰς μόνην τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιστολῆς.

Εἰς χαρὰν Γάμων.

Εἶναι τόσον μεγάλη ἡ ὀφροσύνη κὴ χαρὰ ὅπου
ἐγὼ δοκιμάζω διὰ τὲς εὐτυχεῖς αὐτῆς κὴ τι-
μιωτάτας γάμους, ὅπου ἀποτολμῶ νὰ ὀνομάσω πλέον
ὀχαρισημμένον τὸν ἐμαυτόν μου, ἀπὸ τὴν ὀλιγοσύνειά
της. ὥστε ὅπου, ἀντὶ νὰ συγχαρῶ ἐγὼ μὲ τὴν ὑ-
μετέραν ἀγάπην, τὴν ϖδακαλῶ νὰ συγχαρῇ μὲ
ἐμέ. διατὶ, κὴ τὰ ἑξῆς.

Ἕτε-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε᾽τερον.

Η᾽ Ε᾽ξαίρετος φρόνοια, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Θεία φιλανθρωπία διὰ τὴν ἀγαθωσύνην τῆς ἐναρέτου αὐτῆς ψυχῆς, ἔκαμε νὰ γένῃ τὸ ἔντιμον αὐτὸ συνοικέσιον μεταξὺ τῆς ὑμετέρας δόξης, καὶ τῆς Κυρίας Δείνα. ὅθεν συγχαίρω μὲ αὐτὴν ἐξ ὅλης καρδίας μου, ἐπειδὴ καὶ ἀπέλαυσε τὴν δόξαν ὅπου ἦτον φρέπουσα εἰς τὴν ἀξιότητα τοῦ σεβασμίου αὐτῆς ὑποκειμένου, καὶ εἰς τὴν ἐδικήν μου ἄκραν ὑπόθυμίαν. εἰς τόσον ἐγὼ τὴν παρακαλῶ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ε᾽τερον.

Η᾽Θελα, ὅτι καθὼς τώρα ἔχω ἀφορμὴν νὰ αἰσθάνωμαι ἀνεκδιήγητον τὴν χαρὰν διὰ τὰς τιμίους καὶ ἐπαινετὰς αὐτῆς γάμους, ὅπου νὰ εἶχα καὶ χιλίας γλώσσας, καὶ χιλίους καλάμους, διὰ νὰ τὴν κάμω πασίδηλον εἰς ὅλον τὸν Κόσμον. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἡ δυνάμις μου δὲν φθάνει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὅπου νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἀναπληρώσῃ ἕνα τοιοῦτον καθῆκον, ἀποφασίζω νὰ τὴν παρακαλέσω διὰ νὰ ἤθελε πιστεύσῃ κἂν, ὅτι καθὼς ἡ ἀφροσύνη μου ἐσάθη ἀνέλπιστος, ὅπως ἐσάθη καὶ καθ᾽ ὑπερβολὴν εἰς ἐμὲ δόξεως. ἂς δεχθῇ λοιπὸν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ε᾽τε-

Ἕτερον εἰς χαρὰν Γενεθλίων.

ΤΑ δυτυχισμένα γενέθλια τῆς κυρίας τιμίας αὐτῆς συζύγου, ἐφροντίσαμεν μεγαλωτάτην χαρὰν εἰς τὰς δύλαβεῖς δέλησίς της ὑμετέρας δ-ρείας. ἐξαιρέτως δὲ εἰς ἐμὲ, ὁπὲ εἰς κάθε ἄλλο θέλω ἠξεύρω νὰ δίδω τόπον εἰς τὰς ἄλλας, ἔξω ἀπ' ἐκεῖνο ὁπὲ εἶναι νὰ συγχοινωνῶ θέλιστερον ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς ταῖς δυτυχίαις καὶ δυχαρίσησες τῆς δγενεστάτης οἰκίας της· διὰ τὲτο ἐγὼ τώρα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον.

ΔΙὰ τὸν Υἱὸν ὁπὲ ἡ Θεία ἀγαθότης ἠθέλησε νὰ χαρίσῃ εἰς τὸ σὸν τιμιότητα, ἀπολαμβάνω τόσην χαρὰν, ὁπὲ ἀνίσως καὶ ἠξεύρα ῥητῶς νὰ τὸ ἐξηγήσω, καθὼς ζωντανὰ τὸ αἰσθάνομαι, ἤθελα ὁμολογήσῃ ἀναμφιβόλως, ὅτι εἰς τὸ συγχοινωνίαν ὁπὲ λαμβάνω εἰς ταῖς δυτυχίαις, καὶ δυχαρίσησές της, ὑπερβαίνω τὰς ὅρας πάσης ἡδονῆς καὶ τερπνότητος καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον.

ΑΠὸ τὸ γένησιν τὲ Υἱὲ μὲ τὴν ὁποίαν ὁ φιλάνθρωπος Κύριος ἠθέλησε νὰ τὸ παρη-

γορή-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χορήσῃ, ἐγὼ δὲγαίνω σὰν νέον συμπέρασμα· ὅτι ἡ ἀγαθότης σου δὲν ἀφίνει τὴν ἀρετὴν χωρὶς βραβεῖον. ἐπειδὴ τὰ θεάρεστα ἔργα τῆς σῆς δὲγενείας, δὲν ἠμπορεῦσαν νὰ ἀπολαύσουν πλέον ἀνάλογον ἀνταμοιβὴν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ἀπὸ τὴν χαροποιὰν ἀπόλαυσιν τοῦτε τοῦ Υἱοῦ. ἀφ' τὸν ὁποῖον συγχαίρω μὲ τὴν δὲγένειάν της ἐκ βάθους καρδίας μου, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον εἰς Ἀξίαν.

Διὰ τὴν σεβτιμον ἀξίαν ὁποῦ ἡ δὲγένειά της ἠξιώθη, ἐγὼ πρέπει νὰ δοκιμάσω διπλῆν τὴν χαράν. διότι ὄχι μόνον βλέπω πεπληρωμένην τὴν ἐπιθυμίαν μου, ἀλλ' ἀκόμι βεβαιώνομαι, ὅτι καὶ ἡ ἀξιέπαινος αὐτῆς ἀρετὴ ἀπέλαυσε τὸ ὀφειλόμενον αὐτῇ βραβεῖον, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον.

Δὲν εἶναι χρεία νὰ φανερώσω εἰς τὴν δὲγένειάν της τὴν χαρὰν ὁποῦ ἐδοκίμασα, ἀκούοντας τὴν δὲτυχισμένην εἴδησιν τῆς ὑπερτάτης ἀξίας ὁποῦ ἠξιώθη. διότι ἡ ἀνερμήνευταις χάριτες, ὁποῦ ἐγὼ ἀπέλαυσα ἀπὸ τὴν ἀγαθωσύνην της, μὲ ἀποδείχνουσιν ἀρκετὰ ἐδικόν της ἔνθερμον καὶ πιστὸν δοῦλον. ὥστε εἶμαι βέβαιος, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτε-

Ἕτερον εἰς ἀπόλαυσιν ὑγείας.

Ὁ Ἀγαθοποιὸς Θεὸς δι' ἄκραν αὐτοῦ ἀπλαγχνίαν, ἐσυγκατέβη νὰ χαρίσῃ εἰς ἕνα ἀπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν, τῷ ποθητῷ μοι αὐτῆς ὑγείαν, ἐλευθερώσας αὐτὸν ἀπὸ τὰς ὄπαβυλὰς τοῦ θανάτου, καὶ εἰς ἐμὲ νὰ δώσῃ τῷ περίλυπον πάσης εὐφροσύνης, διὰ τῷ φοτέραν της ἀγάπην. ὅθεν ἐξ ὅλης ψυχῆς εὐχαριστῶ τῷ Θείαν μεγαλειότητα, καὶ ἀπὸ καρδίας συγχαίρω μὲ τῷ ὑμετέραν ἀγένειαν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον.

Μὲ τῷ ὑγείαν τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος, ἀνέλαβον οἱ φίλοι καὶ δοῦλοί της πᾶσαν εὐθυμίαν καὶ τέρψιν. μεταξὺ τῶν ὁποίων καθὼς κεκυχῶμαι νὰ ἔχω τὸν φῶτον τόπον εἰς τὸ νὰ τῷ δηλόω, ὅπως ἀκόμι αὐθαδιάζω νὰ ὁμολογῶ τὸν ἐμαυτόν μου ὑπεράνω πάντων, εἰς τὸ νὰ συγχαρῶ μὲ αὐτῷ διὰ παύτῳ τῷ δυτυχισμένῳ περίσασιν. δέομαι λοιπὸν τοῦ Σωτῆρος Θεοῦ νὰ τῷ διαφυλάττῃ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον ὁλόκληρον εἰς ἀξίαν.

Ὁ Ἀναβιβασμὸς εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρίου

(Δεῖνος,) ἀξιοθρεπτέστα ἀδελφῆ τῆς ὑμετέρας ἐπλαμπρότητος, καθὼς ἐχαροποίησε τὰς ψυχὰς ὅλων ἐκείνων ὁπῦ ἀνέμφθον νὰ ἰδῦν ἀποθεμένλω αὐτλὼ τλὼ ἀξίαν εἰς τὸ ἀξιέπαινον αὐτῆ ὑποκείμφον, ὕ-πως ἠκόθη ἀπ' ἐμὲ μὲ τλὼ μεγαλητέραν χαρὰν ὁπῦ ἀποκέμεται εἰς τὸ χρέος, ὁπῦ ἔχω νὰ ἀπλαμβάνω, ὡς ἴδχ ἐδικά μς, ὅλα τὰ δὐτυχισμφία συμβαίνα τῆς δὐχρεστάτης οἰκίας της. συγχαιρόμφος λοιπὸν ὁλοψύχως μὲ τὸ ὑποφανέσαπον αὐτῆς ὑποκείμενον, δέομαι τῦ Παντοδυνάμς Θεῦ νὰ ἐπακόσῃ τὴν δέησίν μς δχὰ τλὼ παντοτεινλὼ δὐτυχίαν της, χὴ μακροημέρδσιν. Προκαλῶντας εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν χὴ τλὼ ἄκραν αὐτῆς ἀγαθωσυνίλω, νὰ μὴν ἀποσραφῇ τλὼ δελδσιν τῆς μεγαλοτάτης μς προθυμίας μὲ τὴν τιμλὼ τῶν σεβασμίων της προσαγῶν· μεξῶντας δχὰ μεγάλλω μς καύχησιν κάθε ἀφορμλὼ ὁπῦ μὲ ἀξιώνει νὰ λέγωμαι.

Ἀπόκρισις εἰς Ἐπισολὰς συγχαρισικάς.

ΤΟ' νὰ συγχαίρῃ ἡ ὑμετέρα Παιερότης δχὰ τὸν ἀναβιβασμόν μου εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον, δὲν δυνάται νὰ ἔχῃ ἄλλω νόμιμον ἀφορμλὼ, πλὴ πῶς βλέπει σῦα δῦλόν της εἰς βαθμὸν, ὁπῦ μὲ ὅλον τὸν χρισιανικὸν ζῆλον ζητεῖ νὰ δελδσῃ τὴν μητέρα τς τλὼ καθολικλὼ Ἐκκλησίαν, χὴ νὰ βάλῃ εἰς τάξιν χὴ τὴν θέσίν της, ὁπῦ πάντοτε ἐζήτει μὲ

θερμότητα νὰ ἀπολαύσῃ τὴν τιμὴν τῶν σεβασμίων αὐτῆς προσαγῶν. ἀνταποδίδω εἰς τόσον πρὸς τὴν ὑμετέραν Πανιερότητα ἀπείρας τὰς χάριτας, διὰ τὴν προφορὰν μὲ τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ σωροδλόσῃ τὴν χαρά της διὰ τὴν ἀξίαν μου, παρακαλῶντάς την νὰ μή με ὑστερήσῃ εἰς κάθε ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν προθυμίαν ὁπὸν ἀδιαλείπτως ἔχω, εἰς τὸ νὰ λέγωμαι.

Ἕτερον.

ΔΙκαιον ἔχει ἡ ὑμετέρα ἐντιμότης, νὰ συγχαίρῃ μὲ ἐμὲ, διὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἀξίας ὁπὸν ἔλαβα. διατὶ ὅσον προθέτεται τιμῆς εἰς τὴν ἀναξιότητά μου, ὅλον πρέπει νὰ ἀποδίδεται εἰς τὴν μεγαλειότητά της, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπειςκόμβος πολλὰ ὑπόχρεως, καὶ θέλω ζῇ πάντοτε μὲ μεγαλωτάτην ὀπιθυμίαν εἰς τὸ νὰ δυνηθῶ νὰ τὴν δουλεύσω. καὶ ἀϊσως τότε ἡ νέα ἀξία θέλει μοῦ προβάλει καμμίαν νέαν ἀφορμὴν, θέλει εἶναι καὶ ἀληθείαν ὁ κολοφὼν πάσης χαρᾶς μου. ἂς μὲ προσάζῃ λοιπὸν ἐλευθέρως. διατὶ ἐγὼ ζῶ μὲ ἀκατάπαυσον προθυμίαν εἰς τὸ νὰ ἀποδειχθῶ μὲ τὴν πρᾶξιν, καθὼς ἤδη ὑπογράφομαι.

Ἕτερον.

Ἡ Ἐπιστολὴ τῆς ὑμετέρας σοφολογιότητος μοῦ φανερώνει μὲ ζωντανὰ σημεῖα τὴν ἀνερ-

μή-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μιώδτον ἀγάπλω της πρὸς ἐμέ· πρὸς τῆς ὁποίας, καθὼς ποτὲ δὲν ἀμφίβαλα, ὅπως ἂς εἶναι βεβαία, πῶς δὲν θέλω λείψει ἕως τέλους ζωῆς μου ἐρωνῶ παντὰ ζόπον, διὰ νὰ ἀποδειχθῶ δικάιος ἢ μὲ τὴν πρᾶξιν, καθὼς ἢ πόρα, διὰ τῆς παπεινῆς μου ὑπογραφῆς, τὸ βεβαιώνω.

Ε' ΠΙΣΤΟΛΑΙ
Εἰς καλαῖς Ε'ορταῖς.

ΕΙ'ς τὸ ὑμετέραν ἐκλαμπρότητα πρέπουσιν ὅλαι αἱ δυτυχίαι, διὰ τὸ ἀρετὸ ὅπου τὴν κάμνει ἀξίαν πάσης τιμῆς καὶ δλαβείας· ἐγὼ τῆς ταῖς προσκαλῶ διὰ τὸ προσεχῆ ἀφορμὸ τῆς ἁγίων Ε'ορτῆς ὅπου μου παρρησιάζεται· παρακάλω λοιπὸν τὸ ἀγαθοσυνόμο της νὰ πισδύσῃ τὸ παρουσαν μαρτυρίαν τῆς παπεινῶν μου λόγων, μεγαλητέραν ἀπὸ πᾶσαν ἄλλο ἀνάπτυξιν· καὶ θέλει μὲ κάμει νὰ ἐλπίζω, ὅτι θέλει τὴν προσδεχθῆ μὲ τὸ συνηθισμένο αὐτῆς καλοκάγαθίαν, ἀνίσως δὲν συγχωρήσει νὰ ὀπθυμῆται ἀπ' ἐμὲ συνεχῶς, ἡ ὄξαίρετος τιμὴ τῆς ποθητῆς μοι αὐτῆς προσαγμάτων· μὲ τὰ ὁποία νὰ ἠμπορῶ νὰ καυχῶμαι, ὅτι δὲν εἶμαι ἀμελέσατος δελός της, ἀλλὰ ὅπω πρόθυμος εἰς τὸ πρᾶξιν, καθὼς καὶ ὑπογράφομαι.

Ετερον παράδειγμα.

Εγείσκονται εἰς ἐμὲ μὲ ἰσόμοιρον βαθμὸν, καὶ τὸ σέβας ὁπὸ προσφέρω εἰς τὴν ἀξιότητα τῆς ὑμετέρας Πανιερότητος, καὶ ἡ ἐπιθυμία ὁπὸ ἔχω διὰ τὴν ἄκραν αὐτῆς δαιμονίαν, διὰ τὴν ὁποίαν τῆς προσκαλῶ ἕνα πλησιώτατον προμιύυμα εἰς τὸ τὸ προσεχὲς νέον Ἔτος, μὲ ὅρεξ τόσον σεβασμίως, ὅσον ἠμπορῶν νὰ αὐταποκριθῶν εἰς τὸ ἀπαραίτητον χρέος, ὁπὸ εἶμαι ὀφειλέτης. Δέομαι λοιπὸν νὰ καταδεχθῇ, μὲ γνώμιν ἱλαρὰν, τὴν ἄδολον ταύτην ἀνάπτυξιν τῆς καρδίας μὲ, καὶ νὰ μὲ συγκοινωνήσῃ τὰς ὁρμὰς, μὲ τὸν ζόπον ὁπὸ ἐλπίζω. καὶ εἰς τὸ τὸ θαρρῶ, ὅτι ἡ ἀγαθότης της θέλει δεχτεθῇ χωρὶς βραδύτητα εἰς τὸ νὰ μὲ ἀξιώσῃ αὐτῆς τῆς χαρᾶς, ὁπὸ εἶναι νὰ λάβω τὴν τιμὴν, νὰ ἰδῶ ἐνεργυμιύμιν εἰς τὸν ἐμαυτόν μὲ τὴν ἀπόλυτον κυριότητα εἰς τὸ νὰ μὲ προσάζῃ· εἰς τὴν ὁποίαν ὑποτάσσωντας τὴν ἀμετάξεπτόν μὲ προθυμίαν, μὲ βαθυτάτην προσκύνησιν, δὲ λαβῶς ἀσπάζομαι τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιὰν, καὶ μιύω.

Ετερον.

Χρέος ἐδικόν μὲ εἶναι εἰς κάθε καιρὸν νὰ φανερώνω εἰς τὴν ἐντιμότητά της τὸ σέβας μὲ, διὰ τὸ ἄπειρον χρέος ὁπὸ ὁμολογῶ πρὸς αὐτὴν.

εἰς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

εἰς τὸ τὸ νέον Ἔτος ἐξαιρέτως, εἰς τὸ ὁποῖον τῆς ψυχομαι τὸ πλήρωμα πάσης εὐδαιμονίας, κράζομαι δυτυχὴς, ἠμπορῶντας νὰ τὴν κάμω νὰ μὲ γνωρίσῃ τὸν πλέα ὄνθερμον ζηλωτὴν πάσης ὑμετέρας εὐημερίας· τὴν ὁποίαν παρακαλῶ τὴν Θείαν μεγαλειότητα νὰ χαρίζῃ εἰς αὐτὴν καὶ ἀνάλογίαν τῶν ἀσυγκρίτων αὐτῆς μιθῶν. εἰς τόσον ἡ Θεοσεβεστάτη αὐτῆς ψυχὴ, ἂς δεχθῇ μετ' εὐμενείας τὰς παρούσας ἐγκαρδίους μου εὐχὰς, καὶ μὲ τὸ τέλος προσκυνητῶς ὑποχρέφομαι.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
Εἰδήσεως.

ΔΕν εἶδα πεπληρωμένην τὴν καύχησιν, ὁπῶν ἔχω εἰς τὸ νὰ ὑπηρετήσω τὰ τίμιά της προστάγματα. διατὶ δὲν ἐκαταδέχθη ἡ δυγενειά της νὰ μὲ τιμήσῃ μὲ αὐτὰ εἰς καμμίαν ἀφορμήν της. ἐλπίζω ὅμως νὰ ἀξιωθῶ τῆς χάριτος εἰς δεχείσησιν τῆς εἰδήσεως ὁπῶν τῆς δίδω, διὰ τὴν ἀξίαν ὁπῶν ἀπόλαυσα ἀπὸ τὴν πλουσιόδωρον δεξιὰν τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ χρισιανικωτάτου ἡμῶν Ἡγεμόνος. διὰ τοῦτο θαρρῶ ὅτι, ἡ φιλόστοργος αὐτῆς ψυχὴ, θέλει τιμήσει τὴν δέησίν μου εἰς τὸ ἑξῆς μὲ σωεχεῖς καὶ προσκυνητὰς αὐτῆς προσαγὰς, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ κάμω γνωστὴν πρὸς ὅλους τὴν μεγάλην ἔφεσιν ὁπῶν ἔχω εἰς τὸ νὰ εἶμαι.

Ἕτερον ὑπόδειγμα.

ΚΡίνω χρέος μοι ἀπαραίτητον, τὸ νὰ δώσω τὴν εἴδησιν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα διὰ τὸν ἀναβιβασμόν μοι εἰς τὴν ἀξίαν (Δεῖνα.) ὅτι γνωρίζωντάς με εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ἤθελε μοῦ ἑτοιμάσῃ τὰς ἀφορμὰς ὅπου ἐπιθυμῶ, διὰ νὰ ὑπαντήσω εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς θελήσεώς μου, ὅπου εἰς κάθε καιρὸν δείσκεται διατιθεμένη εἰς ὑπηρεσίαν τῆς προσκυνητῆς μοι αὐτῆς προσαγμάτων. δέομαι λοιπὸν τὴν καλοκἀγαθίαν της νὰ εἰσακούσῃ τὴν αἴτησίν μου, διὰ νὰ ὁμολογοῦμαι μὲ δικαίαν καὶ ἀμετάξεπτον κλίσιν.

Ἕτερον.

ΓΕννᾶται εἰς ἐμὲ μεγαλωτάτη τιμὴ ἀπὸ τὴν ἀφορμὴν ὅπου λαμβάνω, νὰ φανερώσω πρὸς τὴν σοφολογιότητά της τὸ σέβας ὅπου ἔχω, διὰ τὴν εἴδησιν ὅπου τῆς δίδω περὶ τῆς ἀξίας, καὶ τὰ ἐξῆς. τὴν ὁποίαν θέλω γνωρίσει δυτυχισμένον εἰς τὸν ἐμαυτόν μου, ἀνίσως καὶ ἡ ἀγαθωσύνη της ἤθελε μοῦ δώσῃ τὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ τὴν βάλω εἰς πρᾶξιν. ἂς μή με ὑστερήσῃ λοιπὸν ταύτης τῆς χάριτος, διὰ τὴν ὁποίαν σεβασμίως τὴν προσκαλῶ, καὶ μὲ ὅλον τὸν ἐνθερμον ζῆλον διαμένω.

Ἕτε-

Ε΄τερον.

Εἰς τὴν εἴδησιν ὅπῶ δίδω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα περὶ τῆς ἀφίξεώς μᾶς εἰς τοῦτων τὴν Πόλιν, θέλει γνωρίσει τὸν χαρακτῆρα τῶ πλέον εὐσεβασμίᾳ καὶ ὀφειλέτᾳ αὐτῆς δούλᾳ, ὅ,τι λογῆς ἐγὼ τῆς ὁμολογῶμαι εἰς παντὸς τόπον. φράττω αὐτῶν τὴν ὑπόδειξιν τῆς δουλαβείας μᾶς, εἰς τὴν ἀσύγκριτον ἀξιότητα τῶ ὑποκειμένᾳ μὲ ζωσαν ἐλπίδα, ὅτι θέλω ὑπολαύσει ὑπὸ τὴν σκιαίαν αὐτῆς φυχὴν τὴν ἐξαίρετον χάριν τῆς τιμίων της φρασαγῶν. μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίων, θέλει ἀναπαυθῆ εἰς μέρος ἡ ἀκατάπαυστος φροθυμία τῆς θελήσεώς μᾶς, ὅπῶ μὲ βιάζει εἰς κάθε σιγμὴν νὰ λέγωμαι.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Συστατικαί.

Ὅσον συχνότεραις εἶναι αἱ ἀφορμαῖς ὅπῶ λαμβάνω εἰς τὸ νὰ προσκαλῶ τὴν ὑμετέραν Ἐκλαμπρότητα διὰ καμμίαν χάριν, τόσον περισσότερον αὐξάνει τὸ χρέος μᾶς. καθὼς καὶ τώρα μᾶς ἀνοίγεται ἡ ὁδὸς, διὰ νὰ προσφέρω εἰς τὴν ἰσχυρὰν φροστασίαν της, πρὸς τὴν ὁποίαν συστήνω τὸν τιμιωτατον (Δεῖνα,) ὑποκείμενον πεπλουτισμένον ὑπὸ κάθε μάθησιν καὶ σοφίαν. καὶ ἐπειδὴ δύσκονται εἰς αὐτὸν ὅλα ἐκεῖνα τὰ προτερήματα, ὅπῶ ζητοῦνται διὰ τὴν ὑπόκτησιν τῶ βαθμῶ, ὅπῶ νομίμως ζητεῖ,

παρακαλῶ τὴν φρονιμάτην αὐτῆς ἐλευθερίοτητα, νὰ καταδεχθῇ νὰ τὸν ἀξιώσῃ. καὶ διὰ τοῦ ἀπόλαυσιν τῆς χάριτος ὁποῦ διὰ μεσιτείας μου θέλει λάβει ὁ φίλος, θέλω τῆς εἶμαι ὑπόχρεως, καθὼς καὶ ὑποχρεόμαι.

Τῆς ὑμετέρας, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἕτερον.

Ὁ Ἐπιφέρων τὸ παρόν μου Γράμμα Κύριος (Δεῖνα,) ὅστις εἶναι κεκοσμημένος ἀπὸ πολλὰ φροτερήματα, ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρισθῇ ἀπὸ τὴν ἐντιμότητά της διὰ λαβῆς αὐτῆς δι' ἔλος. ὅθεν ἀσμένως ἐφοδιάζωντας αὐτὸν, μὲ τὰς ὀλίγας τάτας μου χαρακτῆρας, ἐλπίζω ὅτι ἡ ἀγαθοσυνήτης δὲν θέλει ἀποβάλει τοῦ αἴτησιν ταύτου τῆς ἐπιθυμίας μου, ἀλλὰ θέλει τὸν ὑποδεχθῆ μὲ τοῦ σωνηθισμένου αὐτῆς φιλοφροσυνίου, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὅτι ἰσχύει φρὸς αὐτοῦ μεγάλως ἡ σύστασίς μου. ἔτι παρακαλῶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν νὰ μοῦ ἀλησμονήσῃ ἡ διάθεσάτη αὐτῆς ψυχὴ τὸ χρέος ὁποῦ ἔχω, ἀλλὰ νὰ μὲ φροσάζῃ σωνεχῶς, διὰ νὰ μὴ φαίνωμαι ἀνωφελὴς καὶ ἄχρηστος δοῦλός της, ἀλλὰ μᾶλλον φρόθυμος καὶ ὑπήκοος εἰς πάντα, καθὼς καὶ ὑποχρεόμαι.

Ἕτερον.

Εἶναι τόσον δίκαιον τὸ ζήτημα τοῦ Κυρίου (Δεῖνος,) ὁποῦ δὲν δυνάμαι νὰ ἀποφύγω

ἀπὸ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀπὸ τὸ νὰ μὴ τὸν συσήσω εἰς τὴν ὑμετέραν ἀγένειαν. Παρακαλῶ λοιπὸν δι' ἀγάπην μου, νὰ τὸν παρηγορήσῃ μὲ τὴν ἰσχυρὰν προσασίαν της. καὶ διὰ τὴν χάριν ὁπὸν θέλει ἀπολαύσει ὁ φίλος, ἐγὼ θέλω εἶμαι ὑπόχρεως ἕως θανάτου, καθὼς καὶ πρὸ ὀλίγης καρδίας διαμένω.

Ἕτερον.

Αἰ χάριτες ὁπὸν συχνάκις ἀπήλαυσα ἀπὸ τὴν ὑμετέραν αἰδεσιμότητα, μὲ δίδουσι θάρρος νὰ τὴν παρακαλέσω καὶ πρὸς ἀλλαβῶς διὰ τῆς παρούσης μου, ὅπως ἤθελε καταδεχθῇ ἡ ἀργετιπωτάτη αὐτῆς ψυχὴ, νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν προσασίαν της τὸν ἀλλαβέστατον (Δεῖνα.) αὐτὸς ὁπὸθυμεῖ νὰ λάβῃ (τό.) ὅθεν ἡ φρόνησίς της θέλει γνωρίσει, ὅτι σωρὸς ἔχουσιν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ προτερήματα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοιούτου βαθμοῦ, καὶ μὲ προθυμίας θέλει τὸν ἀξιώσει τοῦ ποθουμένου. ἐγὼ δὲ, θέλω εἶμαι ὑπόχρεως ἕως θανάτου, μένωντας παντοτε πρόθυμος εἰς τὰ προστάγματά της.

Α' ΠΟΚΡΙΣΙΣ
Εἰς τὰς συστατικὰς Ἐπιστολάς.

Δὲν ἀνέβαλα τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἀμέσως ἔβαλα εἰς πρᾶξιν τὴν σεβασμίαν αὐτῆς προσαγὴν, καὶ ἔλαβα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου τὸν νέον, ὁπὸν μὲ

τιμίαν της μὲ ἐσύσησε. καὶ τοῦτο, διατὶ παύποτε δέχομαι μὲ χαρᾶς κάθε ἀφορμὴ ὁπὸ ἀνοίγει τὴν ὁδὸν διὰ νὰ ἀποδείξω τὸν ἐμαυτόν μου, πόσον εἶμαι χρεώστης πρὸς τὴν ἐντιμότητά της. λοιπὸν ἡ ἕτοιμος προθυμία μου δύναται νὰ τὴν βεβαιώσῃ, ὅτι ἐγὼ ζῶ διὰ νὰ κάμω γνωστὸν εἰς ὅλους τὸν εὔθερμον ζῆλον, ὁπὸ ἔχω εἰς τὸ νὰ τὴν ὑπακούω, καθὼς καὶ ὑποχρεόφομαι.

Ε''τερον.

Η' Δυσκολία ὁπὸ μὲ κάνει νὰ μὴν ἠμπορῶ νὰ ἰδῶ τὸν σοφολογιώτατον (Δεῖνα,) μὲ σκοώνει τὸν ξόπον διὰ νὰ δ'χαρισθῶ τὴν ἐντιμότητά της εἰς τὴν αἴτησιν ὁπὸ κάμνει, διὰ τῆς συσατικῆς αὐτῆς Ε'πισολῆς, πρὸς βοήθειαν τοῦ Κυρίου (Δεῖνος.) ὅθεν δύναται ἡ δυσνειά της νὰ σοχασθῇ ἄλλο μέσον, ὁπὸ νὰ ἔχῃ πλέον εὔκολον τὴν εἴσοδον εἰς τὸν ἴδιον, διὰ νὰ δωνηθῇ νὰ ἀπολαύσῃ, μὲ θελιοτέραν ταχύτητα, τὸ ποθούμενον. καὶ εἰς ἄλλην ἀφορμὴν ἂς μὲ προσάζῃ ἐλευθέρως ἡ δυσνειά της. διατὶ ζῶ παύποτε πρόθυμος εἰς τὴν δούλσίν της, καθὼς καὶ ὑποχρεόφομαι.

Ε''τερον.

Συνίσησιν εἰς ἐμὲ ἡ δυσνειά της τὸν τίμιον (Δεῖνα,) μὲ προσκυνητοὺς μοι Ε'πισολὰς

της.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

της. ὅθεν ὅσον ἐγὼ βλέπω ὁπῶ δ᾽αφυλάττει τὼ μνήμω εἰς τὸ νὰ μὲ προσάζῃ, τόσον θερμότερον μὲ ὑποχρεώνει εἰς τὸ νὰ τὼ ὑπακούω. διὰ τοῦτο ἂς εἶναι βεβαία, ὅτι θέλω ἐνεργήσει παντοίῳ τρόπῳ εἰς βοήθειάν τε, ὡς ἤθελα κάμῃ καὶ δι᾽ ἐμὲ τὸν ἴδιον. ὅπου ζητεῖ ἡ ἀξιότης τῶ συμπαθοῦν ὑποκειμένω, καὶ ὅπως ἰσχύσει πάντοτε εἰς ἐμὲ αἱ προσαγαί της, ἀπὸ τὰς ὁποίας θέλω νὰ μή με ὑστερήσῃ.

Ε᾽τερον.

ΠΑ᾽ντοτε ἐπεθύμησα νὰ ἤθελαν μοῦ δοθῇ αἰτίαις, διὰ νὰ δείξω πρὸς τὼ ἐντιμότητά της πόσον τὼ ἀγαπῶ, καὶ τὼ σέβομαι. καθὼς καὶ τώρα ὁπῶ, διὰ τῆς τιμίας αὐτῆς Ε᾽πιστολῆς, μοῦ συμπαίνει τὸν φίλον, θέλω προσπαθήσει διὰ νὰ τῆς δώσω ἀληθινὴν μαρτυρίαν καθ᾽ ὅσον ἰσχύει ἡ δυνάμις μου. ἂς εἶναι λοιπὸν βεβαία ἡ δυγενειά της, ὅτι ἀπὸ μέρους μου δὲν θέλω λείψει νὰ τῦ εἶμαι συμβατὸς εἰς κάθε χρείαν τε, μάλιστα θέλω τὸ ἔχει διὰ καύχησιν, ὅταν ἀπὸ αἰτίαν ἐδικήν μου, διὰ τὼ ἀγάπην της, ἀναβιβάζονται ἄλλοι εἰς τιμὴν καὶ ἀξίαν. ὅθεν εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας, καύω γνωστὸν εἰς ὅλους τὼ κλίσιν ὁπῶ ἔχω εἰς τὸ νὰ ὑπακούω ἐν παντὶ καιρῷ, ἀπὸ καρδίας εἰς τὼ προσαγήν της, καθὼς καὶ σεβασμίως ὑπογράφομαι.

Ε᾽ΠΙ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
Παραμυθητικαί.

ΕΙ᾽ναι μία μεγαλωτάτη σέρησις ἐκείνη τῦ Παξὸς, καθὼς τὴν δοκιμάζει τώρα ἡ δ᾽γένειά της διὰ τὸν ἐδικόν της, μὲ πόνον μεγάλον. ἐγὼ κ᾽γ᾽ ἀλήθειαν τὼ συμπαθῶ, κ᾽ τῆς εὔχομαι μίαν τελείαν παρηγοξίαν, δ᾽χαεισῶντάς τλω διὰ τλὼ εἴδησιν ὁπῦ ἀπὸ ἀγαθωσυίλω της ἠθέλησε νὰ μῦ δώσῃ. εἰς τόσον βεβαιώνωντάς τλω ὅτι παύτοτε εἶμαι δ᾽γαθεμῦός εἰς τὸ νὰ ὑπηρετῶ μ᾽ προθυμίας εἰς τὰ σεβάσμια αὐτῆς προσάγματα, ἀναμῦώ τλὼ τιμλὼ διὰ νὰ τὰ βάλω εἰς πρᾶξιν, κ᾽ εἶμαι.

Ἕτερον.

ΕΙ᾽ς τλὼ ὑπερβολικλὼ θλίψιν ὁπῦ δικαίως δοκιμάζει ἡ δ᾽γένειά της διὰ τὸν θανάτον τῦ (Δεῖνος,) ἤθελα νὰ ἔχω τλὼ δωάμιν, διὰ νὰ δώσω εἰς τὴν ψυχλώ της τὴν ἀνάλογον παραμυθίαν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν της. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ κ᾽ ἡ φρόνησίς της μὲ καίει νὰ ἐλπίζω, ὅτι ἀπὸ τῦτο θέλει δ᾽γάλει ἀφορμὴν μιθῦ μὲ τὴν ἄσκησιν τῆς γαυναιότητός της, μῦ μλέι μόνον νὰ τλὼ βεβαιώσω, ὅτι ὀδεὶς πειστότερον ἀπ᾽ ἐμὲ ἐπιθυμεῖ τλὼ δ᾽κολίαν, διὰ νὰ τλὼ βεβαιώσῃ μὲ τὰ ἔργα τλὼ ἀμεπάξεπτον κ᾽ σεβασμίαν κλίσιν ὁπῦ ἔχω εἰς τὸ νὰ τλὼ δωλδ᾽ω, διὰ τὺς τίτλυς ὁπῦ μὲ χρεώνυσι νὰ λέγωμαι.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε"τερον.

Η' Στέρησις τ̃ τιμίυ ἀδελφ̃ τ̃ης, τὸν ὁποῖον ἀναπαύσαι ὁ Κύριος ἐν σκηναῖς αἰωνίαις, καθὼς ἐσάθη αἰσθητικὴ εἰς τὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποίαν ἔζη ἀχωρίτως ὁ εἷς τ̃ ἄλλυ, ὅπως ἐσάθη καὶ εἰς ἐμὲ διὰ τὰ προτερήματά τ̃, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπροσφέρα εἰς αὐτὸν μεγαλωτάτην ἀγάπην. διὰ τ̃το δὲν ἔσφαλεν ὁλοτελῶς ἡ ἐντιμότης τ̃ης νὰ μὲ κάμῃ συγκοινωνὸν τ̃ῆς θλίψεώς τ̃ης. πλὴν ἐπειδὴ ὅπως ἔδοξε τῷ Κυρίῳ νὰ πληρώσῃ καὶ αὐτὸς τὸ ὀφειλόμενον χρέος, πρέπον εἶναι νὰ δεχθ̃ῶμεν μὲ εὐχαρισίας τὸ προσαγμά τ̃. αὐτὸς δὲ ὡς ἐλεήμων νὰ τὴν παρηγορήσῃ, καὶ ἀφυλάττωντάς την ὑγιᾶ, καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἄλλυ ἀνιαρ̃ σωματήματος εἰς πολλῶν ἐτῶν περιόδυς, εἰς χαρὰν καὶ εὐφροσύνην τῶν φίλων τ̃ης, καὶ ἐμ̃ τ̃ παρεινε ̃ αὐτ̃ης δόλυ.

Ε"τερον.

Εἰς μίαν τόσον ὑπερβολικὴν θλῖψιν, ὅ,τι λογῆς εἶναι ἐκείνη, ὁπ̃ ἐγὼ δοκιμάζω τώρα διὰ τὸν θανάτον τ̃ ἀειμνήστυ (Δεῖνος,) δὲν ἐδύνατο νὰ εὑρεθῇ μέσον δραστικώτερον εἰς ἐδικήν μου παρηγορίαν ἀπὸ τὴν φιλάνθρωπον ἀγαθωσύνην τ̃ῆς ὑμετέρας Παναγιότητος, καὶ καθὼς διὰ τὴν ἀγάπην ὁπ̃ μ̃ προσφέρει, ἠξεύρω ὅτι μὲ πόνον μεγάλον

τ̃ης

τῆς καρδίας της ἤκουσε τὴν τοιαύτην δεινὴν σέρ-
σιν, ὅπως ἐγὼ, διὰ χρέος ἀχαριστίας, ἀνταπόδί-
δω εἰς αὐτὴν ἀπείρους τὰς χάριτας, ὁμολογῶν-
τας τὸν ἐμαυτόν μου ὑπόχρεων, καὶ πρόθυμον εἰς
πᾶσαν προσκυνητήν μοι προσαγωγήν της. καὶ λα-
βὼν τὴν δεξιὰν αὐτῆς ἀσπαζόμενος, μένω.

Ἕτερον.

Ἤθελα νὰ ἦτον δυνατὸν νὰ παρρησιασθῶ ἐμ-
προσθεν τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος προσωπι-
κῶς, διὰ νὰ ἀσπασθῶ τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιὰν, κα-
θὼς τώρα διὰ τῆς παρούσης μου ταπεινῶς κάμνω. ὅ-
πως ἤθελε καταλάβῃ τὴν μεγάλην παρηγοριὰν ὁπὸ
ἀπέλαυσα ἀπὸ τὴν φιλανθρωπον καὶ φιλομυθητι-
κήν της ὁμιλίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκατεδέχθη νὰ
συλλυπηθῇ μὲ ἐμὲ διὰ τὸν θάνατον τοῦ (Δεῖνος,)
καὶ τὸ ἀμέτρητον χρέος ὁπὸ διαφυλάττω εἰς τὴν καρ-
δίαν μου, διὰ τόσας χάριτας ὁπὸ ἀπόλαυσα ἀπὸ
τὴν πλουσιόδωρον δεξιάν της. καὶ ἀγαπᾶ πάντοτε ἐ-
σάθηκα ἀνωφελὴς δοῦλός της, δέομαι ὅμως τοῦ πα-
ντοδυνάμου Θεοῦ νὰ μοῦ χαρίσῃ δυνάμιν, καὶ νὰ δώ-
σῃ ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ τὴν δουλεύσω. εἰς δὲ τὴν
ὑμετέραν Παναγιότητα νὰ ἤθελε χαρίσῃ ζωὴν εὐ-
τυχῆ, καὶ μακροημερεύσαν. καὶ δεικνῶς κλίνωντας
τὴν κεφαλήν μου, ζητῶ εὐλογίαν ἀπὸ τὴν ἁγίαν
αὐτῆς δεξιὰν, τὴν ὁποίαν μὲ βαθυτάτην προσ-
κύνησιν νοερῶς καταπάζομαι.

Ἕτε-

Ακαδημία Αθηνών | Academy of Athens

Ε'τερον.

Η'Ξιδίρωντας ἐγὼ πόσον κείνει καὶ μεξεῖ μὲ ἐμὲ ἡ δύγνεια τῆς τὼ δεινὼ σέρησιν ὁπὲ ἔλαβα δι' τὸν θανάτον τὲ Κυείε (Δεῖνος,) δι' τὲ-τοδεν ἀμφιβάλλω ἂν τὴς θλίψεως ὁπὲ ἡ ἀγαθότης αὐτῆς μὲ χράφει νὰ ἐδοκίμασεν, ἀλλ' εἶμαι πλέον ἀπὸ βέβαιος. Τὼ δύχαεισῶ λοιπὸν ὁλοψύχως, καὶ μύω ὐ μόνον ὑπόχρεως εἰς τὼ ἀγάπωτης, ἀλλὰ κὴ παρηγορημύος ἀπὸ τὼ φιλόσοργόντης ἀθανυθίαν, δείχνωντας εἰς ἐμὲ κὴ ἀπὸ δείγμα, τὸν ξόπον δι' νὰ θεραπεύσω μίαν τοιαύτεω πληγύ. ὁ Κύειος νὰ τὸν ἀναπαύσῃ ἐν εἰρήνῃ, εἰς δὲ τὴν ὑμετέραν ἐντιμύτητα νὰ χαείσῃ μακρομέρδσιν ἐν ὑγείᾳ σὺν πάσῃ δ' δαιμονίᾳ, καὶ μὲ ὅλω τὼ ταπείνωσιν δχαμύω.

Ε' ΠΙΣΤΟΛΑΙ'

Φιλικαί.

Α'Πὸ τὼ ὑσεινεύ μου ὁπὲ ἔχραψα, θέλει ἐκατάλαβε τὸ αἴτιον τῆς σιωπῆς μὲ. κὴ κὴ ἀλήθειαν ἡ καρδία της ἐσάθη μάντις. ἐπειδὴ κὴ τὸ παρὸν δεν δοκιμάζω τελείαν ὑγείαν. ἐλπίζω ὅμως νὰ ἐλδθερωθῶ παχέως, καὶ νὰ βάλω εἰς φρᾶξιν ὅσα μὲ χρέφει. ἔσω θέλει εὕρει χραφὴν δι' τὸν Κύειον (Δεῖνα,) κὴ ἔχω μεγάλεω δύχαεισιν νὰ ὑπτύχῃ εἰς τελείαν ὠφέλειάν της.

καὶ

καὶ μὲ τὸ τέλος ἀσπαζόμενος ὅλους τοὺς οἰκιακούς της, ἀδελφικῶς αὐτῷ καταφιλῶ.

Ε''τερον.

Η' Διάφοραις φροντίδες ὁπού με θλιπλώνουσι, δὲν μὲ ἄφησαν νὰ τελειώσω τὴν ὑποθεσιν, ὁπού μὲ ἀγαπητὴ της μου ἐσημείωνε. τὴν ἐρχομένην ὅμως ἑβδομάδα ἀναμφιβόλως θέλω τὴν δηλώσει, διὰ νὰ δὲ εἰσκωμαι τότε ὀλίγον ἥσυχος. ἐγὼ δὲν ἀλησμόνησα νὰ τῆς στείλλω τὸ ῥοῦχον, ἀλλὰ στέκω ἀναμένωντας τὰ νέα ὁπού ἔχουσι νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὸ πανηγύρι, διὰ νὰ μείνῃς καλλίτερα δηλωμένος. εἰδὲ κὴ δὲν τύχουν ὀγλίγωρα, θέλω πάρει καὶ ἀπ' ἐκεῖνο ὁπού ἐδῶ εἰσκεται. εἰς τόσον ἂς μὲ προσάζῃ κὴ εἰς ἄλλα ἐλευθέρως, καὶ θέλει μὲ εὕρει πάντοτε προθυμον, καθὼς κὴ ὑποχρέωμαι.

Ε''τερον.

Ε'Δέχθην τὴν ὑπισολήν της, κὴ ἐκατάλαβα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀγάπην, ὁπού μὲ προσφέρει, μὲ τὸ νὰ βλέπω πόσην χαρὰν δοκιμάζει ἡ καθαρὰ κὴ ἄδολος αὐτῆς ψυχὴ διὰ τὴν καλήν μου ὑγείαν· τὴν ὁποίαν χάριτι θείᾳ κὴ πάντα ξόπον ἀπολαμβάνω. μὲ μεγάλην μου δ' χαρίσησιν ἤκουσα νὰ τῆς ἔφθασεν ἡ προβλεψις ὁπού ὁ Κύριος (Δεῖνα) τῆς ἔστειλνε διὰ τὴν προσευχὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν, καθὼς κὴ ἐγὼ

ἀκό-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χόμι ἔχω τὴν προθυμίαν νὰ τὴν προφθάσω κάπου τι θελατότερον, μὲ τὴν ἀφορμὴν ὁπὸν σέλλω (τὸ) τὸ Κυρίε (Δεῖνος.) μὲ ἐνθύμισεν ὁ γόν μου δὲ καίρως τὸ ῥᾴχον ὁπὸν μὲ ἐσημείωνε δι᾽ νὰ τὸ σείλλω, ἐπειδὴ κ᾽ ἡ φροντίδες μὲ εἶχαν κάμει νὰ τὸ ἀλησμονήσω, κ᾽ ὀγλίγωρα θέλει τὸ ἔχει. κ᾽ ἀναμιμνήσκω συχνάκις φιλικά της προσάγματα, δι᾽ νὰ μπορῶ νὰ τὴν διαλύσω, κ᾽ μιμνήσκω.

Ε᾽τερον.

Εἶμαι τόσον σκοχαριμένος τὸν σήμερον νὰ ἀποκριθῶ εἰς διαφόρους τιμίας της, ὁπὸν ἔλαβα τὰς παρελθούσας ἑβδομάδας, ὁπὸν δὲν δυνάμαι νὰ ξαπλωθῶ εἰς πλάτος μὲ τὴν ἀγάπην της εἰς ὅλον πρᾶγμα. δι᾽ τοῦτο φυλάττομαι μὲ ἄλλην μου νὰ δώσω τὴν ὀφειλομένην ἀπόκρισιν. νυμ δὲ βεβαιώνωντάς την περὶ τῆς ὑγείας μου, σωτέμνω τὸν λόγον, κ᾽ ἐξ ὅλης καρδίας αὐτὴν ἀσπάζομαι.

Ε᾽ΠΙΣΤΟΛΑΙ

Εὐχαριστικαί.

Εὐχαριστῶ τὴν ὑμετέραν Πανσιότητα δι᾽ τὴν διεργετικὴν ἐλευθεριότητα, ὁπὸν πρὸς ἐμὲ δείχνει, ὑποχρεώνωντάς με τόσον, ὁπὸν κ᾽ ἀληθειαν μιμνήσκω ὅλος συγχισμένος. ἤθελα ὅμως ὅτι καθὼς ἡ καλοκάγαθία της μὲ διεργετεῖ θελατότερον ἀπ᾽ ἐκεῖνο ὁπὸν ζητεῖ ἡ ἀξιότης μου, ἔτω νὰ ἤθελα

εἶμαι ἀρκετὸς εἰς τὸ νὰ τὴν δηλόω θερμότερον ἀπ' ἐκεῖνο ὁπὸ ἰχύει ἡ δυνάμις μου. ἀλλ' ὡσὰν ὁπὸ μία ἐνάρετος ψυχὴ, ὅ,τι λογῆς εἶναι ἡ ἐδικήτης, αὐτὶ τῆς δυνάμεως ἀποδέχεται θερμότερον τὴν καλὴν προθυμίαν μιᾶς καρδίας, διὰ τοῦτο, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἑτέρα.

ΜΕ' τὴν πλέον ταπεινὴν καὶ σεβασμίαν ἔφεσιν, ἡ ὁποία εἶναι σωζόφλυμμη ἀπὸ τὴν μνήμην τῶν τόσων χαρίτων ὁπὸ ἐκαταδέχθη ἡ ὑμετέρα Ἐκλαμπρότης νὰ κάμῃ εἰς τὴν ἀναξιότητά μου, ἔρχομαι καὶ τώρα νὰ ἀσπαθῶ τὴν δεξιὰν αὐτῆς χεῖρα, διὰ τὴν χάριν ὁπὸ νεωστὶ ἔλαβα ἀπὸ ἄκραν ἀγαθωσύνην της· ἡ ὁποία κινυμμύνη πρὸς ἐμὲ μὲ ἀνερμήνευτον ἀγάπην, μοῦ ἀνάπτει αἰωνίαν τὴν μνήμην, διὰ νὰ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἑτέρα.

ΑΠὸ τὴν προσκυνητήν μοι ὑπόκλισιν τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος, εἶδα μὲ πόσην ἀγαθωσύνην δείχνει τὴν ταπεινὴν δήλωσίν μου μὲ τὴν χάριν της, ἔξω ἀπ' ἐκεῖνο ὁπὸ ἐκ στόματος μου εἶπεν ὁ Κύριος (Δεῖνα.) καὶ καθὼς ἐγὼ τιμῶ πολυτερον αὐτὴν, παρὰ τὴν ἰδίαν μου ζωὴν, διὰ νὰ ἔδωκα ὅλως διόλου τὸν ἑαυτόν μου εἰς τὴν ὑποταγήν της, ἔτως ἔρχομαι τώρα μὲ εὐλαβείαν προσκυνήσιν

νὰ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ ἀσφαλῶ νοερῶς διὰ τῆς παρούσης μου τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν, καὶ νὰ τὴν βεβαιώσω, ὅτι καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἑτέρα.

Ἐγχαιρίσω ἐξ ὅλης καρδίας τὴν δίγνειάν της διὰ τὴν χαροποιὸν εἴδησιν ὅπου μᾶς δίδει περὶ τῆς ἀφίξεώς της εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ περὶ τῆς διαργείας ὅπου ἔκαμεν εἰς ἐμὲ ἡ καλωσύνη της διὰ τὴν χάριν, ὅπου εἶχα τὴν παράκλησή. ὅσον ὅσον περισσότερον εἶμαι βέβαιος εἰς τὴν ἀγάπην της, τόσον περισσότερον θέλω ὁμολογεῖ ἄπειρον τὸ χρέος μου, εἰς τὸ νὰ τὴν δείλω εἰς παντὸς τόπον, ὅπου ἤθελε μὲ προστάξη, καὶ τὰ ἑξῆς.

Κανόνες εἰς Ἐπιστολὰς Πραγματείας.

Πρὶν νὰ ὑποστρώσω ὀλίγα τινὰ παραδείγματα ἐπάνω εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν, ἔκρινα εὔλογον νὰ σημειώσω μερικὰς ἀναγκαίας κανόνας, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται οἱ Πραγματευταὶ εἰς τὰς ἐπιστολάς των. ἐπειδὴ ὄντας ἡ πλέον ἀναγκαία ὕλη τῶν ἐπιστολῶν, ἐκείνη τῆς πραγματείας, διὰ τοῦτο δὲν φθάνει νὰ ἔχωμεν τὰς γλωσσικὰς καὶ κοινὰς κανόνας ὅπου ἁρμόζουσιν εἰς ὅλας τὰς ἄλλας, ἀλλὰ εἶναι χρεία νὰ δώσωμεν τὴν πρᾶξιν εἰς ταύτην μερικῶς. διότι ἀνίσως καὶ εἰς τὰς ἐπιστολὰς τῆς εἰδήσεως, τοῦ καθήκοντος, τῆς συγχαρητικῆς,

καὶ τῶν ὁμοίων, φαίνεται ἐκεῖνος ὁπὸς τὰς σωιθέτει νὰ νεανιδεται, καὶ μὲ τὴν ἀγχίνοιάν τε νὰ πέζῃ· εἰς τέταις ὅμως τῆς πραγματείας ὁμιλεῖ καὶ πράττει μὲ ἀσθενῆ, καὶ σεμνότητα. ἐπειδὴ διὰ μέσε αὐτῶν ἐπιχειρίζονται ὑποθέσεις, ὁπὸς κινδυνεύει ὁ μόνον τὸ μερικὸν καλὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ καθόλε. εἰς κάθε ἄλλῳ ὕλῃ εἷς σφάλμα τὸ καλάμε δὲν προξενεῖ μεγάλῃ ζημίαν, καθὼς δύναται νὰ προξενήσῃ εἰς ταύτῃ τῆς πραγματείας.

Πρῶτον. πρέπει ὁ πραγματευτὴς, ὅσον καὶ ἐκεῖνος ὁπὸς ἐνεργεῖ δι' αὐτὸν, νὰ εἶναι μυσικὸς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς πραγματείας· τῆς ὁποίας ἡ ἔκβασις νὰ ἤθελε γενῇ πρὸ τὸ νὰ ἤθελε κοινολογηθῇ. καὶ ἀναλαὶ ἡ πραγματεία δὲν εἶναι πρέπον ποτὲ νὰ θελπατῇ εἰς τὰ σκότη τῆς πονηρίας, καὶ τὸ δόλε, εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ τελειῶται εἰς τὸ σκότος τῆς σιωπῆς.

Δεύτερον ἐκεῖνος ὁπὸς ἐπιχειρίζεται τὴν πραγματείαν, πρέπει νὰ ἔχῃ μάθησιν, ὁπὸς νὰ εἶναι θεμελιωμένῃ εἰς ταῖς ἱσορίαις, καὶ εἰς μεταχειρίσεις πολιτικαῖς, ὁπὸς προτήτερα νὰ ἐπράχθησαν ἀπὸ ἄλλες, διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς τὰ ἴδια ἄτοπα, ἢ διὰ νὰ θελπατῇ διὰ τῆς ἰδίας σράτας, ὁπὸ ἠμπορεῖ νὰ τὸ προξενήσῃ τὸ κέρδος. πρέπει ἀκόμι νὰ καταλαμβανῇ μὲ ποῖον ἄνθρωπον ἐπιχειρίζεται. νὰ γνωρίζῃ θελ τίνος ὕλης εἶναι ἡ ἐπιχείρησις, ἤγεν κοινῆς, ἢ μερικῆς. διότι ἔτζι καταλαμβάνει καὶ τὰ

συμ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

συμπεράσματα. εἶναι ἀνάγκη νὰ ἠξεύρῃ ὁ ζωγραφητὴς τὸ κύριον ὄνομα τῆς ὕλης τῆς ζωγραφείας. καθὼς, ζωγραφείγματος χάριν, αὐτὸς ἡ μεταχείρησις εἶναι διὰ πύλησιν, ἢ διὰ ἄλλα σύναλλάγματα, διὰ νὰ δίδῃ καθαραν εἴδησιν, διὰ μέσου ἐπιστολῆς, πρὸς τοὺς ἀκούοντας. καὶ τὴν ὑπόθεσιν πρέπει νὰ τὴν γράφῃ χωρὶς ὑποκρισιν καὶ δόλον.

Τρίτον. ἡ διάλωττία τῆς ὑπόθεσης τῆς ζωγραφείας, δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὡς ἐκείνη τοῦ καθηκόντων, ἢ ὅ,τι λογῆς εἶναι εἰς τὰς θεάργαις καὶ ἀδιάφοραις διήγησες. ὅτε εἶναι χρεία νὰ μεταχειρίζεται τινὰς μεταφοραῖς, ὅτε χήματα καὶ ὥθη ῥητορικὰ, ἀλλ' ἡ φράσις πρέπει νὰ εἶναι φυσικὴ, καθαρὰ, καὶ σαφὴς, καὶ νὰ ἔχῃ νόημα· ὅτε πολλὰ ταπεινὰ, ὅτε ὑψηλὰ, ἀλλὰ μέτρια.

Τέταρτον. ἡ ἀργία ὁπὸ εἰς τὰς ἄλλας ὑποθέσεις εἶναι ὑποφερτὴ, εἰς ἐκείνας τῆς ζωγραφείας προξενεῖ μεγαλωτάτην ζημίαν.

Πέμπτον. αὐτὸς καὶ εἰς τὰς ἄλλας ὑποθέσεις πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τινὰς τὴν ἔκπαστιν μὲ τὴν σωστομίαν, εἰς τύπους, ἀγκαλὰ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τόπον ἡ θεολογία, εἶναι ὅμως πάντοτε καλὸν νὰ μὴ κλίνῃ καὶ πολλὰ εἰς τὴν ὀλιγολογίαν, καὶ λακωνισμόν. πρέπει λοιπὸν νὰ γράφῃ τόσον, ὅσον ἡ χρεία τῆς ζωγραφείας, καὶ ἡ αὐτῆς κατάσασις ζητεῖ. αὐτὸς πάλιν καὶ συμβαίνει καμμίαν φοραν, ὅτι πρέπει νὰ θεάσηται

διάφορας ὑποθέσες πραγματειῶν εἰς μίαν μόνην Ἐπιστολὴν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ταῖς διαχωρίζῃ μὲ διαφόρα, ἢ μὲ ἀριθμὸς, διὰ νὰ μὴ συγχύζεται ἡ μία ὑπόθεσις μὲ τὴν ἄλλην. τὴν ὑπόθεσιν ὅμως τὴν πλέον ἀναγκαίαν καὶ κεφαλαιώδη ἀπὸ ὅλαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις, ὁποῦ μέλλει νὰ γράψῃ, πρέπει νὰ τὴν ὑποχειρωθῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποσολῆς, καὶ νὰ ὁμιλήσῃ δι' αὐτὴν πλέον καὶ πλάτος.

Ἔκτον. ἡ ψυχρότης πρέπει νὰ ἀποδιώκεται σφοδρότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο εἰς ταύτας τὰς Ἐπιστολάς. διατὶ αὐτὴ γεννᾷ ἀμφιβολίαν καὶ ὀλίγην πίστιν εἰς ἐκεῖνον ὁπὸ τινὰς γράφει. ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀναμένει ἀπ' αὐτὸν ὁπὸ τὸ γράφει μίαν φράσιν, ὁπὸ νὰ φανερώνῃ γνώμην σταθερὰν, καὶ εἰλικρινεστάτην.

Ἕβδομον. ἡ θετικὴ ἀμάθεια εἶναι ὁ τέλειος ἀφανισμὸς τῆς πραγματείας, καὶ μία ζημία μεγαλωτάτη εἰς τὸν πραγματευτὴν θέλει εἶναι, ὅταν ἔχῃ εἰς τὴν διάλεξίν του τέτοιους ἀμαθεῖς συμβουλούς.

Ὄγδοον τέλος πάντων. ἡ ἀσάφεια, ἤγουν ὅταν γράφῃ ὁ πραγματευτὴς σκοτεινὰ, προξενεῖ ζημίαν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς πραγματείας. αὐτὴ ἡ ἀσάφεια, διατὶ ἀγκαλὰ καὶ εἰς ἄλλα εἴδη ὑποσολῶν ἀποδείχνει ἀγχίνοιαν εἰς κάποιον τρόπον ἐκείνων ὁπὸ τὴν συνθέτουσιν, εἰς τέταις ὅμως ἡ ἀσάφεια,

θέ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θέλει εἶναι ὁ Ναυκράτης, ὅπου κάμνει καὶ μένει ἀπίνητον τὸ καράβι τοῦ πραγματευτοῦ εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης τοῦ συγχύσεων, ἐμποδίζοντας τοῦ πραγματείαν εἰς τὸ νὰ μὴ φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς ὁπου θυμπῆς ἐκβάσεως. ἢ θέλει εἶναι αἰτία εἰς τὸ νὰ πολυπλασιασθοῦν χωρὶς τέλος ἡ ἐπισολαῖς, μέλλοντας ἡ μία νὰ ἐξηγῇ τοῦ ἄλλου. καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ἐκείνου τοῦ δικαίων ὁπου μίαν φορὰν διὰ ἕνα τέτοιον ἐλάττωμα ἔχασαν, δὲν ἠμποροῦν μὲ δυκολίαν νὰ τοῦ εὕρουν ἐκ δευτέρου. ὅθεν ἡ πραγματεία ὁπου εἰς μίαν σιγμὴν ἠμποροῦσε μὲ δυτυχίαν νὰ τελεσφορήσῃ, διὰ μίαν τοιαύτην ἀφορμὴν, ἀποδείχνεται ἡ ἔκβασις αὐτῆς, ἢ δύσκολος, ἢ καὶ ἀδύνατος.

Ἡ ὁπσολὴ λοιπὸν τῆς πραγματείας πρέπει νὰ εἶναι σαφεσάτη, ἄδολος, καὶ καθαρὰ, μεθία καὶ φυσικὴ, ὄχι μὲ τέχνην ῥητορικὴν, ἀλλὰ μὲ σοχασμοὺς συνετοὺς, καὶ φρονίμους. ὄχι κατὰ πολὺ σωτὸς, ἀλλ' ὅτε πολὺ ἐκτεταμένη, ἀλλὰ τόσον, ὅσον νὰ φθάνῃ νὰ ἐξηγήσῃ τοῦ πραγματείαν, καὶ τὰ αὐτῆς δίκαια. τοῦ ὁποίαν μεταχειρίζόμενος ὁ πραγματευτὴς κατὰ τοῦ εἴδησιν τῶν προειρημένων κανόνων, θέλει ὠφεληθῆ εἰς τὸ ἔργον τοῦ, προϋποθέτωντας πάντοτε νὰ φυλάττῃ τοῦ δικαιοσωτήν, διὰ τῆς ὁποίας θέλει σωτεργεῖ καὶ ὁ Θεὸς εἰς τὸ νὰ κατευοδῶται μὲ δυτυχίαν ἡ πραγματεία του.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ.

Επισολὴ ὁπῦ χράφει πρὸς πραγματόπὰς μία σωφροφία ὁπῦ ἀνοιξεν ὁαπήτιον Πραγματείας.

Εντιμώπατε κὴ χρησιμώπατε Κύριε (Δεῖνα.)

Επειδὴ ἀποφασίσαμεν νὰ ἀνοίξωμεν ὁαπήτιον Πραγματείας, ἐλπίζοντες μὲ τὴν βοήθειαν κὴ ἔλεος τῦ ὑψίσῦ Θεῦ νὰ δόσῃ τὴν ἐπιχείρησίν μας πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν, διὰ τῦτο μᾶς φάνεται εὔλογον νὰ δώσωμεν τὴν εἴδησιν καὶ πρὸς τὴν χρησιμότητά της μὲ τὸ παρόν μας παπεινὸν, καὶ νὰ τὴν προσκαλέσωμεν, ἐὰν ἀγαπᾷ, νὰ μεταχειρισθῇ τὴν δόλδυσίν μας· βεβαιόνοντές την ὅτι δὲν θέλομεν λείψει ἐκ μέρῦς μας νὰ δείξωμεν τὴν πρέπῦσαν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα εἰς τὰς πραγματείας ὁπῦ ἤθελε καταδεχθῇ νὰ μᾶς στείλῃ, ὡσὰν νὰ ἦτον ἐδικήμας ὑπόθεσις. κὴ τῦτο θέλει γνωρίσει μὲ τὴν δοκιμήν. ἐπειδὴ τοιῦτος εἶναι ὁ σκοπός μας νὰ ἐνεργήσωμεν εἰς πάντα μὲ καθαρὰν κὴ εἰλικρινῆ καρδίαν, καθόσον εἶναι τῆς δυνάμεώς μας, συνεργῦντος πάντοτε τῦ Κυρίῦ. τὸ δὲ κέρδος μας θέλει εἶναι πρὸς δύο τὰ ἑκατὸν διὰ τὴν πόλησιν, κὴ ὁλιγώτερον πλέον τέσσαρα τὰ ἑκατὸν ὅταν ἤθελε πωληθῇ μὲ διωρίαν καιρῦ ἡ πραγματεία, κὴ τὴν συνήθειαν

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τὸν τόπον, καὶ μένοντες ἡμεῖς τὴν ἐγγύησιν, ἐὰν ἤθελε ζῆσαι ζημία. καὶ τοῦτο, ὅταν ἡ αὐθεντία της δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ τὸν κίνδυνον. ἐδῶ κάτω βλέπει καὶ τὰς ὑπογραφάς μας, εἰς τὰς ὁποίας θέλει δώσει πίστιν, καὶ ὄχι εἰς ἄλλας. ἂς καταδεχθῇ λοιπὸν νὰ μᾶς τιμήσῃ μὲ ὑπηθυμηταῖς προσαγαῖς της, καὶ νὰ δοκιμάσῃ καὶ ἐμπράκτως τὴν καθαρότητά μας καὶ προθυμίαν. καὶ εἰς εἰδησίν της σημειώνομαι ἐδῶ κάτω ταῖς τιμαῖς τῶν πραγματειῶν ὁποῦ ἔχουσι τὴν σήμερον, καὶ ἀπὸ καρδίας αὐτὴν ἀσπάζόμενοι, μένομεν.

Εἰς τὰς ὁρισμούς της πάντοτε
πρόθυμοι καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὑπογραφὴ τοῦ δούλου της (Δεῖνος.)
Ὑπογραφὴ τοῦ δούλου της (Δεῖνος.)

Ἀπόκρισις εἰς τὸ ὄπισθεν Συγχαρητική.

Ἐντιμώτατοι καὶ χρησιμώτατοι.

Ἐδέχθην τὴν τιμήσασαν Ἐπιστολήν σημειωμένην Νοεμβρίου .... καὶ ἔχω χρέος νὰ συγχαρῶ μὲ τὴν αὐθεντίαν σας διὰ τὴν νέαν ὑπόθεσιν, δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ νὰ εὐλογήσῃ αὐτὴν τὴν νέαν Σωφρονίαν, καὶ νὰ ἀπολαύσετε τοὺς ἐπιθυμητοὺς καρποὺς τῶν κόπων σας, εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ εἰς εὐχαρίστησιν ὅλων τῶν φίλων. ὅσον ἀπὸ μέ-

ρος

ρας μου δεν ἔλειψα νὰ κάμω τὴν προσήκουσαν ἀποσημείωσιν τῶν τιμίων ὀνομάτων σας, καὶ τῶν ἄλλων φιλικῶν, ὅπως ἐν καιρῷ χρείας, ἤθελα δυνηθῇ νὰ δείξω σημεῖα τῆς ὑπηθυμίας μου, προσφέροντας κὴ ἐγὼ τὸν ἐμαυτόν μου πρόθυμον εἰς πᾶσαν προσαγήνσας μὲ τὰς ἰδίας φιλίας. κὴ διὰ τοῦτο παρακαλῶ κὴ ἐγὼ νὰ κάμετε κὴ ἡ αὐθεντία σας ἀποσημείωσιν τοῦ ὀνόματός μου, μὴ δίδοντες πίστιν εἰς ἄλλων ὑπογραφήν, παρὰ εἰς τὴν κάποιαν, κὴ ἀκριβῶς ἀπαζόμενος τὴν ἐντιμότητά σας, μένω.

1759. 25. Γενν. εἰς Λάρισαν.

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας ὅλος
ὑποκλινής.

Ἑτέρα κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἀποκινούμενος εἰς τιμίαν της σημειωμένην 20. Μαρτίου, εἶμαι νὰ τὴν δυχαριστήσω διὰ τὴν χαροποιὸν εἴδησιν τῆς σωφροσύνας ὅπου ἔκαμε μὲ τοῦ Κυρίου (Δεῖνος.) τὴν ὁποίαν εὔχομαι δι' τυχῇ μὲ πᾶσαν καλήν της δυχαρίστησιν. κὴ αὐτίσως μὲ γνωρίζει ἀρκετὸν εἰς καμμίαν της δούλευσιν, ἂς μὲ προσάξῃ ἐλευθέρως, κὴ τὴν βεβαιώνω, ὅτι θέλει εὕρει ἀπ' ἐμὲ, κὴ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐδικούς μου τὴν πρέπουσαν κὴ ὑπηθυμητὴν προθυμίαν. καὶ εἰς πᾶσαν δικαιολογίαν ὅπου ἤθελε μοῦ παραθῇ, δεν θέλω λείψει νὰ τὴν κάμω νὰ πιστωθῇ πόσον εἶναι ὑπηθυμητὴ

εἰς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἡ ἐμὲ ἡ δυτυχία της. εἰς τόσον δὰ νὰ γνωρίσῃ πῶς δὲν εἶναι ἁπλᾶ λόγια τᾶτα ὁπᾶ τῆς φανερώνω, θέλει μᾶ προβλέψει τὰ κάτωθεν σημειωμένα μετάξια, δὰ νὰ μᾶ τὰ στείλῃ μὲ πρῶτον. ἔβδομα-λοντάστιλω νὰ βάλῃ ὅλλω τιλὼ ὀπμέλειαν δὰ νὰ εἶναι πασχιά, κὴ εἰς καλλὼ τιμιώ. δὲν τῆς παραγγέλλω ἄλλο, ἐπειδὴ γινώσκω τὴν ἀκριβῆ γνώμιν ὁπᾶ ἔχει εἰς τέτοιον εἶδος πραγματείας, κὴ πόσον φροντίζει δὰ νὰ μείνῃ καθ' ὅλας δίχα ψεγεσημένος. δὰ τᾶτο τελειώνω, ἀναμένοντας τιμίαν της ἀπόκρισιν, κὴ ἀκριβῶς αὐτιλὼ καταπατάζομαι.

Ἐπιστολὴ μὲ τιλὼ ὁποίαν στέλλει τινὰ πραγματείαν πρώτιλω φορὰν πρός τινα πραγματδυτιώ.

Ἔχωντας μεγάλα μαλία ἀπὸ τᾶτα τὰ ἐντόπια, κὴ μαθὼν ὅτι αὐτᾶ ἔχουσιν εἰς καλλὼ τιμιὼ, δὰ νὰ ἔτυχε τὸ παρὸν ξύλον τοῦ Καπετὰν (Δεῖνος) δὰ τὰ αὐτόθι, ἀποφάσισα κὴ τὰ ἐφόρτωσα εἰς πρόδοσίν της, εἶναι βαλ..... Καντάρια ..... ὡς ἡ ἔσωθεν Πόλιτζα δὰ λαμβάνει. κὴ ἀγάλα δάφοροι ἀδῶ δὲν ἔλειψαν νὰ μὲ προμηνύσουν δὰ νὰ τὰ στείλω εἰς ἄλλο μαγαζὶ, κὴ ἀπ' αὐτᾶ διάφοροι μὲ ἐπροσκάλεσαν, ἐγὼ ὅμως ἐπρόκεινα τιλὼ τιμιότητά της, κὴ ἐλπίζω νὰ μιλὼ ἔσφαλα, ἀλλὰ νὰ εὕρω εἰς αὐτιλὼ ὅλην τιλὼ προθυμίαν κὴ ὀπμέλειαν εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, καθὼς κὴ

ἄδε-

ἄδεται τὸ τίμιόν της ὄνομα. καὶ θέλει εἶναι εἰς τὸ
ἑξῆς ὁ μόνον ἄλυτος δεσμὸς διὰ νὰ μὴ χωρισθῶ
ἀπ' αὐτὴν εἰς πᾶσαν μου ἐπιχείρησιν δι' αὐτὰ τὰ
μέρη, ἀλλὰ θέλω φροντίσει νὰ προξενήσω καὶ ἄλ-
λας φίλας μου νὰ κάμουν τὸ ἴδιον. παρακαλῶ λοιπὸν
νὰ ἠθέλησν ἐπιμεληθῇ τὴν πώλησίν των εἰς τὸ καλ-
λιώτερον ὁπῶ ἠθέλε τῆς φανῇ, μὴ διαφέζοντάς της
τιμὴν, ἀλλὰ παραιτήσας τὸ πᾶν εἰς τὴν ἀκεραιοσύνη
καὶ τελείαν γνώρισίν της. καὶ τὰ ὅσα ἠθέλε ξεκαθα-
είσῃ θέλει μὲ τὰ φανίσει τὴν (δεῖνα) φραγμα-
τείαν, πλὴν νὰ εἶναι ἐξαιρέτου ποιότητος. καὶ ἐὰν
εἶναι δυνατὸν νὰ καταφθάσῃ ὀγλίγωρα, ἂς τὴν
ἔχω, ἐπειδὴ καὶ τὸ παρὸν εἶναι ἔλειψις ἀπ' αὐ-
τὴν. εἰδὲ καὶ ἔχει ἄργητα, ἂς λείπῃ, καὶ θέλει
μὲ σείλει τὰ μεξητά. καὶ πάλιν αὖ ἡ ἐντιμότης της
ἀποφασίσῃ νὰ τὴν φανίσῃ πρὸ τὲ γενῇ ἡ πώλησις
τὲ μαλίου, διὰ νὰ μὴ χάσω τὴν δικαιοσύνην, θέ-
λω τῆς τὸ ἔχει διὰ χάρην, καὶ θέλει μὲ ὑπο-
χρεώσει θεμισότερον, καὶ σέλλωντάς την, ἂς κά-
μῃ καὶ τὴν σιγουρτά. ἀναμένω τιμίαν της ἀπόκρί-
σιν καὶ εἴδησιν διὰ ταῖς τιμαῖς φραγματειῶν,
ὅπως αὖ ἠθέλησν εἶναι καμμία εἶδος πρὸς τὸ συμ-
φέρον μου νὰ κάμω ἐπιχείρησιν. καὶ παρακαλῶν-
τάς την νὰ μὲ ἔχῃ εἰς τὴν εὔνοιάν της μένω κα-
τὰ πάντα πρόθυμος καὶ

Εἰς τὲς ὁρισμές της πάντοτε.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Α'πόκρισις εἰς τὴν αὔωθεν.

Η'ξιώθην τιμίας της Ε'πιστολῆς Μαΐου .... γεγραμμένης, καὶ ἀναγνὸς αὐτὴν, ἐθαύμασα τὴν ἀγαθότητά της, ὅτι ἀχαλὰ καὶ ἀγνώριστον εἰς αὐτὴν τὸ ὑποκείμενόν μου, ἔδωκε πίστιν εἰς τὴν φήμην, ὁπὸ ὄχι παντοτε εἶναι βεβαία, καὶ ἔπεμψεν εἰς ἀδράδοσίν μου μεγάλα μαλία μὲ τὸ ξύλον τῶ Καπετὰν (Δεῖνος) ὅστις κατεδοθὴκε εἰς ταῖς .... τῶ μηνὸς .... ἐγὼ τὴν δέχομαι διὰ τὴν τιμὴν, ὁπὸ μὲ ἔκαμε, προκείνωντάς με ἀπὸ ἄλλα ἄξια ὑποκείμενα τῆς παρούσης πόλεως. ὅθεν ἔχω χρέος νὰ τῆς εἰπῶ ὅτι μὲ ὑπεδέχθησαν εἰς τὰ προσάγματά της, καὶ εἰς τὴν εὐνοιάν της· καὶ διὰ τῶτο θέλω προσπαθήσει ὑπὲρ ὃ δυνάμαι, διὰ νὰ μείνῃ δέχαρις μηνὸς τόσον εἰς τὴν πόλησιν μαλίου, ὅσον καὶ εἰς τὴν φώνησιν τῶ πράγματος ὁπὸ ἐπιθυμεῖ, διὰ νὰ βεβαιωθῇ καὶ μὲ τὸ ἔργον, ὅτι καταγίνομαι εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν φίλων μὲ ἐξαίρετον προσοχὴν, καὶ τὰς θεωροῦμαι ὡς ἐδικήν μου ὑπόθεσιν. καὶ λοιπὸν ἐπειδὴ βλέπω, ὅτι τὸ πρᾶγμα ὁπὸ ζητεῖ θέλει εἶναι πρὸς ὄφελός της, ἐὰν ἤθελε σαλθῇ ταχέως, διὰ τῶτο δὲν ἀνέμεινα τὴν πόλησιν τῶ μαλίου, ἀλλὰ τὸ ἐπρόβλεψα, διὰ νὰ ἦτον τὸ παρὸν ξύλον ἕτοιμον διὰ τὰ αὐτόθι, καὶ θέλει τὸ λάβει καὶ τὴν ἐμπορεχομένου Πόλιτζαν. τὸ ὁποῖον συμπόσεται εἰς πέ-

τζαις

τζαις .... κ) τὴν ἔσωθεν φατάραν. κ) λαμβάνωντάς το θέλεις ταῖς παράσει εἰς τὸ νὰ λάβω, δίδωντάς μα τὴν εἴδησιν. ἐδῶ κάπω σημειώνω ταῖς τιμαῖς τ) φραγματειῶν, κὰ ὅλος ἔπιμος εἰς ταῖς φροσαγαῖς της, ἀκειβῶς αὐτὴν καταπατάζομαι.

Ε'πισολὴ φὲ̀ φραγματείας ἀποσελλομένης.

Ε'γ'ειοκόμενος χωεὶς τιμίαν της, ἡ παρῦσα ὑπηρετεῖ εἰς τὸ νὰ τῆς φανερώσω, ὅτι δ)ὰ χειρὸς τῦ Κυείκ (Δεῖνος,) ἡ μὲ τὸ Καράβι τῦ Καπετὰν (Δεῖνος) τῆς ἔσειλα μίαν κασέλλαν μὲ μέρτζα καλὰ κυβερνημένα, κ) σημειωμένα ἔξωθεν μὲ τὰ αὐτίκρυς μάρκων. ὅθεν μὲ τὸ καλόν της κατδόδιον, θέλει φροντίσει νὰ τὴν λάβῃ καλὰ κυβερνημένην, κ) νὰ ἀκολυθήσῃ δὶ αὐτὴν τὴν θέλησιν τῦ κὺρ (Δεῖνος,) δ)ὰ δὲ τὰ ἔξοδα ὁπῦ ἤθελε κάμῃ, θέλει ἀχοικηθῆ μὲ αὐτόν. κ) μὴν ἔχωντας ἄλλο κ)ὰ τὸ παρὸν, ἐξ ὅλης καρδίας αὐτὴν ἀπατάζομος, μένω.

Α'πόκρισις εἰς τὰ ἄνωθεν.

Ε'Λαβα τὴν Κασέλλαν μὲ τὰ μέρτζα καλὰ κυβερνημένα, κ) δ'ὺς ἔσειλα φρὸς τὸν φίλον, καθὼς μὲ ἐφρόσαξε μὲ τιμίαν της .... ἔχω δὲ κὰ τὰ ἀπόκρισιν ὅτι ἐκατδοδώθη, καθὼς θέλει τὸ ἀκέσει κ) ἀπὸ τὸν ἴδιον. κ) δ)ὰ τὰ ἔξοδα τῆς αὐτῆς,

ἀχοι-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χειροκήθηκα μὲ τὸν αὐτόν. Διὰ τῦτο ἂς γνωρίσῃ πρῶτον εἶμαι προθύμος εἰς τὸ νὰ τὸν ὑπακύω, καὶ ἂν μὲ προσάξῃ ἐλευθέρως, βεβαιώνω τὰς τὸν, ὅτι εἰς ὅσα εἶναι τῆς δυνάμεώς μου, θέλει μὲ εὕρει πάντοτε ἕτοιμον, καὶ μῶν.

Ἐπιστολὴ περὶ ξεπεσιμῦ πραγματειῶν.

Εὐεισκόμενος εἰς τὸν παρῦσαν πολιτείαν διά τινας ὑποθέσεις μυ, βλέπω ὅπῦ ὅλαι χεδὸν αἱ πραγματεῖαι διέρχονται ξεπεσιμῦάι. τὸ δὲ αἴτιον ςοχάζομαι νὰ προέρχεται, καὶ διὰ ἔλλειψιν μεξητῦ, κὴ διὰ τὰς ὀλίγας ἀμοιβγελίας. μέλλωντας λοιπὸν νὰ διαξίφω ἐδῶ μερικὸν καιρὸν, ἔκεινα εὔλογον νὰ τῆς δώσω τὸν εἴδησιν περὶ τύτυ, ὡσὰν ὅπῦ ἡ αὐθεντία της ἔχει χρείαν διὰ τῦτα τὰ εἴδη, καὶ διὰ τῦτο σημειώνω ἐδῶ κάτω τὸν τιμὸν ἑκάσης πραγματείας. ἐγὼ ὅπῦ θυμῶντας τὸ κέρδος της ἔχραφα, ἡ δὲ ἐντιμότης της ἂς ςοχαθῇ, καὶ εἰ μὴ εἶναι τὶ πρὸς συμφέρον της, ἂς μὲ προσάξῃ μὲ ἐλευθερίας· ἐπειδὴ γινώσκει ἀκριβῶς πόσον ἔφεσιν ἔχω εἰς τὸ νὰ τὸν διαλύσω. ἂς μὴ χάσῃ λοιπὸν τὴν διαιρεσίαν, ἐπειδὴ δὲν σέκονται πάντοτε τὰ πράγματα εἰς τὴν αὐτὸν κατάσασιν. ἀναμένω τιμίαν της ἀπόκρισιν, κὴ ὅλος πρόθυμος εἰς τὰ προσάγματά της, καυχῶμαι νὰ λέγωμαι.

Απόκρισις εἰς τὸν αὐθέντην, καὶ ἀφαγγελία διὰ νὰ φανίσῃ μεγικὸν πρᾶγμα.

Ἀπὸ τιμίαν της σημειωμένω εἰς τὰς .... βλέπω τὰς τιμάς τῆς πραγματειῶν κατεβασμένας. ὅθεν διὰ νὰ δώσω ἀρχὴν εἰς καμμίαν πραγματείαν, τὸν ἀφαλῶ νὰ μὲ ἀγοράσῃ σύα βαρέλι ἀπὸ τὸ (Δεῖνα) εἶδος, φροντίζωντας νὰ εἶναι ἐκλεκτόν. καὶ στέλλωντάς το μὲ κάθε ταχύτητα, ἂς ἔχω καὶ τὸν λογαριασμόν τὸ διὰ νὰ κάμω τὸν διχασμὸν εἰς ὅποιον δείξῃ, καὶ αὐτὸ ὑπηρετεῖ διὰ δοκιμήν. καὶ ἐὰν εἶναι πρὸς συμφέρον, θέλω τῆς χάψει διὰ φθηνότερον. εἰς τόσον ἴσως μὲ γνωρίζῃ ἄξιον εἰς καμμίαν ὑπηρεσίαν της, ἂς μὲ προσάζῃ ἐλεύθερος, καὶ θέλει μὲ εὕρει ἕτοιμον. ταῦτα ὅτι τὸ παρόντος, καὶ εἰλικρινῶς αὐτὸν ἀσπάζομαι εἶμαι.

Ἐπιστολὴ, μὲ τὸν ὁποίαν δίδει εἴδησιν διὰ πραγματείαν, ὅπου στέλλει διὰ λογαριασμὸν ἄλλου.

Δὲν ἔχασα εἰς τὸ ἀπερασμένον, διὰ νὰ δείσκομαι ὑστερημένος ἀπὸ τιμίαν της προσταγήν. τώρα δὲ μὲ τὴν παρέσιν ἔρχομαι νὰ τῆς φανερώσω, ὅτι ἀπὸ φθαγγελίαν τοῦ κὺρ (Δεῖνος)

Ακάδημία Αθηνών / Academy of Athens

σ᾽λλω φρὸς αὐτὸν διὰ λογαριασμὸν τῦ αὐτῦ δύο κασέλλαις μὲ διάφορον φρᾶγμα, ὡς κάτωθεν σημειώνω, τὰς ὁποίας ἐπαρέδωκα τῦ (Δεῖνος,) ἢ ἐφόρτωσα εἰς τὸ (Δεῖνα) ξύλον, σημειωμένας μὲ τὸν ἀπεράντι μάρκαν. καὶ λαμβάνοντάς ταις, θέλεις ἀκολυθήσει τὸν ὁρδινείαν τῦ ἄνωθεν Κυρίου (Δεῖνος.) τὸν ὁποίαν ὑπολαμβάνω νὰ τὸν ἔλαβες ἀπὸ τὸν αὐτὸν, δίδοντάς μυ τὸν εἴδησιν. διὰ δὲ τὰ ἔξοδα ὁπῦ ἠθελες κάμῃ, θέλεις δώσει χρέος εἰς τὸν λογαριασμὸν τῦ αὐτῦ. ἄλλο νέον κ᾽ τὸ παρὸν δὲν ἔχω νὰ τῆς σημειώσω, φὸχ νὰ τὸν βεβαιώσω πάλιν, ὅτι εἶμαι ὅλος φρόθυμος εἰς τὰς ὁρισμύς συ.

Α᾽πόκρισις εἰς τὸν ἄνωθεν.

Α᾽Πὸ τιμίαν της σημειωμένον .... βλέπω ὁπῦ διὰ λογαριασμὸν τῦ Κυρίυ (Δεῖνος) ἐπαράδωκε τῦ (Δεῖνος,) ἢ ἐφόρτωσεν εἰς τὸ (Δεῖνα) ξύλον δύο κασέλλαις μὲ διάφορον φρᾶγμα. ἕως πώρα δὲν ἔφθασαν· καὶ ὡς ἔλθυν θέλω ἀκολυθήσει τὸν φροσαγμὸν τῦ φίλυ, κ᾽ μὲ αὐτὸν θέλω ἀχρειωθῆ κ᾽ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς αὐτῆς φραγματείας, μὴ λείποντας νὰ δώσω κ᾽ φρὸς αὐτὸν τὸν εἴδησιν διὰ τὸ κατεβόδιόν της. ταῦτα ἐν σωτόμῳ μὸν ἔχοντας κ᾽ τὸ παρὸν καινὰ ἄξιον ἀκοῆς, κ᾽ ἀγαπητῶς αὐτὸν ἀσπαζόμενος μένω.

Επιστολὴ μὲ τὴν ὁποίαν συνξορδύει φατέραν διὰ νὰ τὴν φωνίσῃ.

Η Τιμία της Επιστολὴ χραμμὴν εἰς ταῖς .... μὲ ἐφρόφθασεν εἰς καιρόν. ἐλπίζω ἕως τώρα νὰ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν (Δεῖνα) τὰ φλωρία .... καὶ τὴν Πόλιτζαν ὁπὸ τῆς ἔσειλα, καὶ μὲ αὐτὰ νὰ ξόφλησε τὸν περασμένον λογαριασμὸν, καὶ ἀναμένω τὴν εἴδησιν. ἡ δύο πέτζαις ῥοῦχο ὁπὸ μοῦ ἔσειλεν ἔλαβαν ὀλίγην τινὰ ζημίαν εἰς τὸ ταξίδιον. ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν εἶναι ὑποφερτὸν, ἀνίσως καὶ αὐτὸ τὸ ῥοῦχον δὲν ἦτον χονξόν, καὶ νὰ εἶχε καλλίτερον χρῶμα. ἐδῶ ἔσω θέλω εὕρει μίαν μικρὴν φατέραν, διὰ νὰ τὴν φωνίσῃ διὰ λογαριασμόν μου νὰ τὴν ἔχω χωρὶς ἄργηταν. πλὴν φροκαλῶ νὰ βάλῃ ὅλην τὴν ὑπομέλειαν, διὰ νὰ εἶναι τὸ πρᾶγμα καλόν. καὶ ἐγὼ θέλω φροντίσει χωρὶς ἀνάβολὴν διὰ νὰ τῆς ἐμβοῦν τὰ ὅσα ἤθελεν ξοδεύσῃ δι' αὐτήν. καὶ μὲ ταῦτα δὲν θέλω λείψει πάλιν νὰ τὴν φροκαλέσω διὰ πειρατερὰν ποσότητα πράγματος. ἀναμένω τιμίαν της ἀπόκρισιν διὰ τὴν προβλεπίνης, διὰ νὰ κάμω κἠ ἐγὼ τὸ χρέος μου πρὸς αὐτὴν μὲ τὴν προσήκουσαν ἑτοιμότητα, καὶ μένω.

Α'πό-

Α'πόκρισις εἰς αὐτλώ.

Ε''Λαβα ἀγαπητήν της γεγραμμένην .... κὴ ἀποκρίνομαι, ὅτι ἔλαβον ωδὲ τὸν Κυρίε (δεῖνος) τὴν φλωρία .... κὴ τλὼ πόλιτζαν ὁπὸ ἡ ἐντιμότης της μὲ εἶχε στείλη, κὴ μὲ αὐτὰ ἐξόφλησα τὸν ἀναμεταξὺ ἡμῶν περασμένον λογαριασμόν. μὲ ἐλύπησεν ἡ ζημία ὁπὸ ἔβγεξεν εἰς τὰ ῥοῦχα κὴ τὸ ταξίδιον. ωδὲ δὲ τῆς ποιότητος αὐτῆς, ἂς εἶναι βεβαία ἡ αὐθεντία της, ὅτι δὲν ἔλειψα φροντίζωντας τὸ κὴ δυνάμην, ἀλλὰ καλλιώτερον δὲν ἠμπόρεσα νὰ εὕρω· κὴ δὲν νὰ μὴ λείψω ἀπὸ τλὼ φροσαγλώτης, ἀπεφάσισα κὴ τὸ ἐπῆρα. ἔλαβα κὴ τὴν φατέραν, ὅθεν δὲν θὺς ἔκαμα τλὼ φρόβλεψίν της, δὲν νὰ τλὼ ἔχη μὲ τλὼ παρῶσαν δικαιείαν. ἡ ὁποία συμποσῶται εἰς δεκάπε .... κὴ τλὼ ἔσω φατέραν, κὴ ὁ Κύριος εἰς τὸ καταδόκιόν της. Λαμβάνωντάς την ἐλπίζω νὰ μείνη δίχα ζημίαν κὴ παντα. ἐπειδὴ ἐφρόντισα καθ' ὅσον ἦτον δυνατὸν νὰ εἶναι φρᾶγμα ἐκλεκτὸν κὴ εἰς καλαῖς τιμαῖς. ἀναμφίω λοιπὸν νὰ ἀκούσω τλὼ πειλαβιώτης, κὴ ὅτι ἐπέρασεν εἰς τὸ νὰ λάβω τλὼ ποσότητά της, κὴ ωδὲ πλέον νὰ λάβω κὴ ἄλλω πλουσιωτέραν φροσαγλώτης. αἱ τιμαὶ τῆς φραγματειῶν ὡς κάτωθεν. ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ (δεῖνα) κὴ (δεῖνα) κὴ τὸ παρὸν εἶναι εἰς ωδὲν ωσοτέραν ζήτησιν. ταῦτα εἰς εἴδησίν της, κὴ ὅλος ὑποκλινὴς εἰς τὰ φροστάγματά της, εἰλικρινῶς κὴ ἀπὸ καρδίας αὐτὴν καταπάζομαι.

Ε'πιστολὴ, μὲ τὴν ὁποίαν συγχωρεῖ Πόλιτζαν διὰ μέρπαν ὅπου ἔδωκε.

ΠΕ'μπω τὴν ἔσωθεν φρώτην πόλιτζαν διὰ φλωρία .... ὅπου ἐμέρησα ἐδῶ τὸν κυρ (δεῖνος) διὰ νὰ τὰ λάβῃ ἡ ἐντιμότης του αὐτὸς ἀπὸ τὸν κυρ (δεῖνα) εἰς διωρίαν ἡμερῶν .... καὶ λοιπὸν θέλει τὴν δείξει εἰς αὐτὸν διὰ νὰ ὑποχρεωθῇ διὰ τὴν πληρωμήν του. καὶ λαμβάνωντάς τα θέλεις τὰ περάσει εἰς τὸ νὰ λάβω, δίδωντάς με τὴν εἴδησιν. εἰδὲ κὴ κατὰ τύχην δὲν θελήσει νὰ ὑποχρεωθῇ, ἡ αὐθεντία του θέλει κάμει τὰ φροτέσα καὶ τὴν σωνήθειαν τοῦ τόπου, κὴ θέλει μοῦ σείλει τὰ ἀναγκαῖα χαρτία, διὰ νὰ ζητήσω ἐδῶ ἀπὸ τὸν φίλον τὴν πληρωμὴν αὐτῆς, ὁμοῦ κὴ τὴν ζημίαν του. ταῦτα ἐν σωντόμῳ διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ, καὶ ἀδελφικῶς αὐτὴν καταπατάζομαι.

Α'πόκρισις εἰς αὐτήν.

Ε"Λαβα τιμίαν της σημειωμήν .... κὴ Πόλιτζαν διὰ φλωρία .... φρὸς τὸν κυρ (δεῖνα) ὅστις ὑπεχρέθη, καὶ εἰς τὸν καιρόν του ἔκαμε τὴν πληρωμὴν μὲ πᾶσαν ἑτοιμότητα. καὶ τὰ ἀπέρασα εἰς τὸ νὰ λάβῃς. κὴ ταῦτα εἰς ἀπόκρισιν ἀπὸ καρδίας αὐτὴν ἀσπάζομαι.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἄλλη κατ' ἄλλον τρόπον.

Τὴν Πόλιτζαν ὁπὸ μὲ τιμίαν της .... μὲ ἐσυνεφόρδε διὰ φλωρία .... ὁ κύριος (δεῖνα) ὃν ἠθέλησε νὰ τὴν πληρώσῃ, καὶ τὰ αἴτια θέλει νὰ μάθει ἡ ἐντιμότης της ἀπὸ τὰ ἔσωθεν γράμματα ὁπὸ τῆς στέλλω. διὰ τοῦτο θέλει βιάσει τὸν κὺρ (δεῖνα) νὰ κάμῃ τὴν ὑπηρεσίαν ἐμὲ καὶ τὴν ζημίαν της, καὶ μένω εἰς τὰς ὁρισμούς της.

Ἐπιστολὴ εἰδήσεως πρὸς φίλον διὰ Πόλιτζαν ἀπὸ μέσα ὁπὸ τὸν κάμνει νὰ πληρώσῃ.

Ἡ Παρέσα μου εἶναι διὰ νὰ τῆς εἰπῶ ὃν σωτόμω, ὅτι ἔλαβον ἐδῶ πρὸ τὸν κὺρ (δεῖνος) φλωρία .... καὶ τὰ ἔδωκα Πόλιτζαν, διὰ νὰ τὰ μεθήσῃ αὐτὸν ἡ ἐντιμότης του κὺρ (δεῖνος) εἰς διακόσια ἡμερῶν .... καθὼς καὶ μὲ ἄλλην μου σήμερον τῆς ἐσημείωσα. πρέπει καλῶ λοιπὸν ὡς ἤθελε τὴν δείξῃ νὰ τὴν δεχθῇ, καὶ νὰ ὑποχρεθῇ, καὶ εἰς τὸν καιρόν της νὰ κάμῃ τὴν πληρωμήν της μὲ τὴν συνηθισμένην αὐτῆς ἑτοιμότητα, δίδοντάς μου χέρος καὶ εἴδησιν. καὶ μένω.

Ἀπόκρισις εἰς τὴν ἀνωθεν.

Ἐπλήρωσα τὸν κὺρ (δεῖνος) τὴν Πόλιτζαν διὰ τὰ φλωρία .... καὶ τὴν παραγγελίαν της μὲ

ὑπισολὴν εἰδήσεως σημειωμβόλω εἰς τὰς .... κὴ μὲ ἄλλω κατ' ἰδίαν γεχραμμβόλω τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, καὶ τῆς ἔδωκα χρέος δι' αὐτά. κὴ ἀγκαλὰ ὀξοφλισμβοι ἀναμεταξύ μας οἱ λογαριασμοὶ, πλὴν ἕκαμα καθὼς μὲ τὴν ξεχωρισὴν Ἐπισολὴν μὲ ἐσημείωσεν. ἀπὸ τῦτο ἂς βεβαιωθῇ ἡ ἀγάπητης, πόση εἶναι ἡ φροντίδα μὲ διὰ τὴν τιμὴν τῦ ὀνόματός της, κὴ πόσον εἶμαι θρόθυμος εἰς τὸ νὰ τὴν ὑπακόω, διὰ νὰ μὲ ἔχῃ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πλέα πιστῶν αὐτῆς φίλων, καθὼς κὴ τῇ ἀληθείᾳ εἶμαι. κὴ ἀκριβῶς αὐτὴν ἀσπαζόμβος μβόω.

Παράδειγμα Πόλιτζας.

1756. 17. Σεπτεμβρ. εἰς Λάρισαν, διὰ φλ. ....

Βλέπωντας τὴν παρῦσάν μὲ θρώτην Πόλιτζαν εἰς διωρίαν ἡμερῶν .... θέλεις μεξήσει τῦ κὺρ (δεῖνος) φλωρία ..... σωσὰ εἰς τὸ ζύγι, δὶ ἄλλα τόσα ὁπῦ ἔλαβον ἐδῶ θρὸ τῦ κὺρ (δεῖνος,) καὶ μεξῶντάς τα θέλεις τὰ περάσει ὡς τῆς χάφω, καὶ ὑγίαινε.

Ἐδῶ βάνεται ἡ ὑπογραφὴ ἐκείνε ὁπῦ ἔλαβε τὰ φλ. ὁ (δεῖνα.)

Πρώτη
Πρὸς τὸν Κύριον (Δεῖνα)
Εἰς Βενετίαν.

Εἰδὲ

Εἰδὲ καὶ θέλεις νὰ κάμῃς, καὶ δευτέραν, εἰπὲ ὅπω.

Βλέπωντας τὴν παρθσάν μου δευτέραν Πολιτζαν, ἐὰν δὲν ἐπλήρωσες τὴν πρώτην, θέλεις μεξήσει διὰ μίαν καὶ μόνην φορὰν εἰς διωρίαν ἡμερῶν .... τὸ κυρ (δεῖνος) φλωρία .... καὶ τὰ ἑξῆς ὡς ἄνωθεν.

Εἰδὲ καὶ θέλεις νὰ κάμῃς, καὶ ξένην, εἰπὲ ὅπω.

Βλέπωντας τὴν παρθσάν μου ξένην Πόλιτζαν, ἐὰν δὲν ἐπλήρωσες τὴν πρώτην μου, ἢ τὴν δευτέραν, θέλεις μεξήσει διὰ μίαν καὶ μόνην φορὰν εἰς διωρίαν ἡμερῶν ..... τοῦ κυρ (δεῖνος) φλωρία .... καὶ τὰ ἑξῆς ὡς ἄνωθεν.

Γρέον ὅτι τὰ ἄνωθεν ὀλίγα μὲν δείγματα ὀπὸ κατέτρωσα, δὲν ὑπηρετοῦσιν εἰς ἄλλο, μὲν διὰ νὰ ἰδῇ καθ' ἕνας τὴν ἁπλοτάτην καὶ κοινὴν φράσιν ὁπὸ πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται οἱ πραγματευταί. οἱ ὁποῖοι τὰς ὑποθέσεις των, ὁπὸ εἶναι ἀναρίθμηται, πρέπει νὰ τὰς ἐκθέτωσιν εἰς τὴν Ἐπιστολὴν μὲ ἁπλότητα λέξεων, μὲ δεξιότητα, καὶ χωρὶς νὰ ταυτολογοῦν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. διάφορα εἶναι τὰ συμβεβηκότα τῆς

φραγματείας, ὁπῦ καύσν νὰ σρώνσν Ε'πισολὰς εἰς διάφορα θέματα, χὴ διὰ τῦτο δὲν εἶναι συγχωρημμύον εἰς ἐμὲ, ἀλλ' ὅτε δυύαμαι νὰ δώσω τόσα φδαδείγματα, ὅσα εἶναι τὰ συμβεβηκόΤα ὁπῦ δανείζυσι τὸ θέμα εἰς τὸν χεάφονΤα.

Περιπλέον εἰς τὰς Ε'πισολὰς τῆς φραγματείας δὲν φρέπει τινὰς νὰ δυχεραίνῃ, ὅταν βλέπῃ τὸν χεάφονΤα ὁπῦ μεταχειείζεται λέξες ἄλλης διαλέκτου, καὶ μάλισα Γαλικαῖς, ὡσαὺ ὀρδινείαν, Μάρκαν, Νόταν, Καμπιάλε, Τζίρο Λέτερας, Κομμέρτζιο, καὶ ἄλλα ὅμοια. διότι ὁ φραγματολὴς ἔχει χρέος νὰ χεάφῃ μὲ ἐκείνυς τὺς ὅρυς ὁπῦ εἶναι πλέον κοινοὶ, καὶ ὁπῦ καταλαμβάνονται ἀπὸ ὅλυς. ὅταν εἰς ἡμᾶς ἦτον ἡ βασιλεία, ὅλα τὰ ἄλλα Ε"θνη ἐζητῦσαν νὰ ὁμιλῦν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς φραγματείας μὲ ἐκείναις ταῖς λέξες ὁπῦ ἦτον διαφισμμύαις διὰ νὰ φανερώσυν τὰ φράγματα χὴ τὴν συυθήκιν ὁπῦ οἱ κάτοικοι τῆς βασιλεύσης, ἢ ἑτέρας πολιτείας εἶχον διοχίσῃ. πώρα δὲ φρέπει ἡμεῖς νὰ μεταχειείζώμεθα κατὰ τὴν συυθήκιν τῦ ἄλλων τόπων. καὶ τῦτο δὲν εἶναι θαυμασόν. ἐπειδὴ ἡ λέξες δρέθησαν ἀπὸ τὺς ἀυθρώπυς διὰ τὴν φρὸς ἀλλήλυς κοινωνίαν, καὶ ὠταπόκρισιν. καὶ ὡσαὺ ὁπῦ αὐταῖς ἡ λέξες εἶναι τὰ σημεῖα ὁπῦ φανερώνυσι τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς, διὰ τῦτο ἠμπορῦμμ νὰ εἰπῦμμ, ὅτι αὐταῖς εἶναι ὡσαὺ μία ζωγραφία τῦ νοημάτων μας,

κα-

καθὸ ἡ γλῶσα εἶναι ὁ κάλαμος, αἱ δὲ λέξεις, τα χρώματα. τώρα αὐίσως ἡμεῖς μὲ τὸν κάλαμον τὸν ἐδικόν μας, ὁπὸ εἶναι ἡ γλῶσά μας, καὶ μὲ τὰ ἐδικά μας χρώματα, ὁπὸ εἶναι ἡ λέξες μας, ἠθέλαμεν δώσῃ εἰκόνας εἰς τὰ πράγματα τῆς ζωγραφικῆς, αὐταὶ ὡσαν ὁπὸ καὶ τὸ παρὸν δὲν εἶναι γνωσταὶ εἰς ὅλους, ἤθελαν φέρῃ μεγάλην σύγχυσιν, καὶ ἀκολούθως ζημίαν. καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ χρηματίζωμεν εἰκόνας μὲ χρώματα, ὁπὸ νὰ εἶναι εἰς ὅλους γνώριμα, καὶ ὁπὸ χωρὶς δυσκολίαν νὰ κάμουν νὰ καταλαμβάνωνται οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ νοήματα τοῦ καθ' ἑνός. καὶ αὐίσως μίαν φορὰν ἐδανείζοντο οἱ ἄλλοι ἀπὸ ἡμᾶς τὸ ὅλον, δὲν εἶναι θαυμασὸν αὐίσως τώρα καὶ ἡμεῖς δανειζόμεθα ἀπὸ ἄλλους κάποιον μέρος.

Ἐπιστολὴ Φιλίππου Μεγάλου Βασιλέως Πρωσσίας, πρὸς τὴν Κραταιοτάτην Αὐτοκράτειραν Β'. Αὐτοκράτορισσαν ἁπασῶν τῶν Ῥωσσιῶν.

ΚΥΡΙΑ ΑΔΕΛΦΗΜΟΥ.

Ἐγὼ πρέπει νὰ ἀρχήσω δι' χαιρετῶντας τὴν Αὐτοκρατορικήν της μεγαλειότητα εἰς τὸν χάρτην, ὅπου μὲ ἔκαμε, καθὼς τὰ μὲ κοινωνὸν τῆς συγγραφῆς της ἐπαίνω εἰς τοὺς Νόμους. Συγχωρήσατέ μοι νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι ἐτοῦτο εἶναι ἕνα πρᾶγμα, ὅπου ὀλίγα παραδείγματα ἔχει εἰς τὸν Κόσμον, καὶ ἐγὼ πολμῶ νὰ εἰπῶ, ὦ Κυρία, ὅτι ἡ Αὐτοκρατορική της Μεγαλειότης εἶναι ἡ πρώτη Αὐτοκράτειρα, ὅπου ἔκαμε τέτοια χαρίσματα, καθὼς εἶναι ἐκεῖνο, ὅπου τώρα δέχομαι. Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες, ὅπου ὅλοι τους ἐδόξαζαν μόνον τὴν ἀρετὴν, ἀποθεώνασι τοὺς μεγάλους ἄνδρας, ἀφήνωντας τὸν πρῶτον τόπον εἰς τοὺς Νομοθέτας, ὅπου τοὺς ἐσοχάζοντο νὰ εἶναι οἱ ὄντως δυνέργεται τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους. Αὐτοὶ ἤθελαν βάλῃ τὴν Αὐτοκρατορικήν της μεγαλειότητα ἀναμεταξὺ τοῦ Λυκούργου καὶ Σόλωνος. Ἐγὼ ἄρχησα, ὦ Κυρία, νὰ ἀναγινώσκω τὸ πολύτιμόν σας ἔργον, ὅπου ἐκαταδεχθήκατε νὰ σωνθέσετε, καὶ δι' νὰ

σᾶς

Ακαδημία Αθηνών Academy of Athens

σᾶς προσφέρω ὀλιγώτερον πρόλημμα, τὴν ἐσοχάθηκα ὡσαν νὰ ἦτον γραμμὴν ἀπὸ σὲν ἀγνώριστον κάλαμον. Σᾶς ὁμολογῶ, ὅτι ἐσάθη ἔκθαμβος ὄχι μόνον διὰ τὰς ἀρχὰς τῆς φιλανθρωπίας, καὶ γλυκύτητος, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀναβλύζουσιν ἐκπηγάζοντας αὐτοὶ οἱ Νόμοι, ἀλλὰ ἀκόμι διὰ τὴν τάξιν, καὶ σύνοσιν τῶν ἰδεῶν, διὰ τὴν μεγάλην καθαρότητα, καὶ σαφήνειαν, ὅπου δείσκονται εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν συνθεσιν, καὶ διὰ τὴν ἄπειρον πολυμάθειαν, ὅπου εἶναι διεσπαρμένη.

Ἐγὼ ὦ Κυρία ἐσοχάθηκα τὸν ἑαυτόν μου εἰς τοῦτο κατάσασίντε, καὶ δὲν θὺς ἐκατάλαβα, ὅτι κάθε τόπος χρειάζεται μερικὰς σοχασμὰς, οἱ ὁποῖοι ζητοῦσι νὰ συγκλίνῃ ὁ Νομοθέτης εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ Γένους, καθὼς σπόρος προσφέρεται εἰς τοῦτο γῆ ὅπου γεωργεῖ. Εἶναι ἀκόμι καὶ θεωρίαις, ὅπου ἡ Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότης δὲν χαρίσεται μόνον νὰ ἀναφέρῃ, καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας ἡ φρόνησίς της τοῦ ἐμποδίζει νὰ ἐμβαθύνεται. Τέλος πάντων, Κυρία, ἀγκαλὰ καὶ ἐντελέσατα δὲν γνωρίζω τὸν χαρακτῆρα τοῦ Γένους, ὅπου αὐτὴ κυβερνᾷ μὲ τόσην δόξαν, μ' ὅλον τοῦτο γνωρίζω ἀρκετὰ, διὰ νὰ καταπειθῶ ὅτι αὖ κυβερνηθῶσι μὲ τοὺς ἐδικούς τους νόμους, θέλουσιν εἶναι ὁ λαὸς ὁ πλέον εὐδαίμων τοῦ Κόσμου. καὶ ἐπειδὴ ἡ Αὐτοκρατορικὴ της Μεγαλειότης θέλει

νὰ ἠξεύρῃ ὅλον ἐκεῖνο, ὅπου ἐγὼ σοχάζομαι ἐπάνω εἰς τὸ τέτοιον πρᾶγμα, πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ καθαρά.

Εἶναι δὲ τοῦτο, ὦ Κυρία. ὅτι οἱ καλοὶ Νόμοι συνθεμῶοι ἐπαύω εἰς τὰς Ἀρχάς, ὅπου αὐτὴ ἐχεδίασεν, ἔχουσι χρείαν ἀπὸ Νομοδιδασκάλους, διὰ νὰ βαλθοῦν εἰς πρᾶξιν εἰς τοὺς διρυχώρους τῆς τόπους, καὶ πιστεύω, ὦ Κυρία, ὅπου ὕστερα ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ καλὸν, ὅπου ἔπαμψε εἰς τὴν Νομοθεσίαν, τῆς μένει σῦα ἀκόμι, καὶ τοῦτο εἶναι μία Ἀκαδημία Νόμων, διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τελείαν εἴδησιν αἱ διδασκαλίαι. Ἄνθρωποι ὅπου διορίζωνται εἰς Ῥητορικὸν Ἐπάγγελμα, καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ Κριτῆ. Διὰ ὅσον ἁπλοῦς καὶ νὰ εἶναι οἱ Νόμοι, συμβαίνουσι πάντοτε θέσεις ἀμφίβολαις, ὑποθέσεις συγχεχυμέναις, καὶ σκοτειναῖς. εἰς ταῖς ὁποίαις πρέπει νὰ ἐξάγεται ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ βάθος κάποιων πηγῶν, αἱ ὁποίαις ἀπαιτοῦσι Ῥήτορας, καὶ Κριτὰς διὰ νὰ ταῖς διαλύσουσι.

Γιὰ μὲ γυμνὴ τὴν ἀλήθειαν ὅλον ἐκεῖνο ὅπου ἠμπορῶ νὰ εἰπῶ εἰς τὴν Αὐτοκρατορικήν της Μεγαλειότητα, δηλαδὴ, ὅτι ἐκεῖνο τὸ πολύτιμον Ἀπομνημόνευμα τῆς σοφῆς της, καὶ κόπων της, ὅπου καταδέχεται νὰ μὲ ἐμπιστεύσῃ, θέλει φυλάττεται ὡσὰν μία ἀπὸ τὰς θραυματείας τὰς πλέον σανίδες εἰς τὴν Βιβλιοθήκην μου. Ἂν ἦτον, ὦ Κυρία, καμμία θρᾶγμα ὅπου νὰ αὔξανε

τὸν

Ακαδημία Αθηνών Academy of Athens

τον θαυμασμόν μου, τοῦτο ἤθελον εἶναι τὸ καλλος, ὁποῦ αὐτὴ κάνει μετόχους τοὺς ἀναριθμήτους της λαούς.

Ἂς δεχθῇ μὲ τοῦτο συνηθισμένην καλοκάγαθίαν τὰς μαρτυρίας τῆς μεγάλης ὑπολήψεως, καὶ τιμῆς, μὲ τοῦτο ὁποίαν πράζομαι.

Τῆς Αὐτοκρατορικῆς της Μεγαλειότητος

Ἡγαπημένος Ἀδελφὸς, καὶ
Σύμμαχος Φερδερίκος.

Ο Κόμης Σόλμη πρέσβυς τῦ Βασιλέως τῆς Πρωσίας, στέλλωντας αὐτλῶ τλῶ Ἐπισολλῶ εἰς τὸν Κόμλω Παὶν, τῦ ἔχαψεν σὰν χράμμα τέτοιον.

Ἐγὼ απορδάζω νὰ στείλω εἰς τλῶ Ἐξοχότατάτας τλῶ Ἐπισολλῶ, ὅπῦ ὁ Βασιλδὺς Κύριός μου ἔλαβε τλῶ τιμλῶ νὰ ἀποκριθῇ εἰς ἐκείνλω, μὲ τλῶ ὁποίαν ἡ Αὐτοκρατορικήτης Μεγαλειότης ἠθέλησε νὰ σωιξοφδόσῃ τλῶ ἀποσολλῶ τῆς ἐρμλωείας της διὰ τλῶ σωίταξιν μιᾶς νέας Νομοθεσίας, προσδάζωντάς με νὰ κάμω νὰ δοθῇ εἰς τλῶ Αὐτοκρατορικλῶ της μεγαλειότητα. Αὐτὸς προθέτει μὲ τὸ ἴδιόν τε χέρι εἰς τὸ χράμμα ὅπῦ μῦ ἔπεμψε,,. Μὲ μεγάλλω μῦ ἐκπλήξιν ἀνέγνωσα τὸ σύγχραμμα τῆς Αὐτοκρατορίσσης. ἐγὼ δὲν ἠθέλησα νὰ τῆς εἰπῶ ὅλον ἐκεῖνο, ὅπῦ σοχάζομαι, δχατὶ αὐτὴ ἠμπορῦσε νὰ χωφιαθῇ ὅτι νὰ εἶμαι ἐγὼ σὰς Κόλακας, ἀλλὰ ἠμπορῶ νὰ τῆς εἰπῶ, δίχως νὰ βλάψω τλῶ μεγιοφροσωύλω της, ὅτι τὸ αὐτὸ σύγχραμμα ἔχει ἰχω, καὶ ἐνέργειαν, χὴ φαίνεται γένημα σὸς μεγάλῦ ἀνθρώπῦ. Ἡ ἱσοχία μᾶς λέγει, ὅτι ἡ Σεμίραμις ἐκυβερνῦσε στρατόματα. ἡ Βασίλισσα Ἐλισάβετ ἀπέρασε δχὰ μία καλὴ πολιτική

τιμή. ἡ Αὐτοκρατόρισσα τῆς Γερμανίας ἔδειξε πολλὴν σταθερότητα εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ Βασιλείου της. ἀλλὰ καμμία Γυναῖκα δὲν ἐστάθη Νομοθέτρια. αὐτὴ ἡ δόξα ἦτον φυλαγμένη διὰ τὴν Αὐτοκρατόρισσαν τῆς Ρωσσίας, ὁποῦ τῆς πρέπει.

ΤΈΛΟΣ.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

MINOS Reiteur, 15, Rue du Petit-Pont, PARIS (5e)

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens